

พระพุทธเจ้า คือ นักการเมือง ผู้สถาปนาประชาธิปไตยในยุคทาส

ไทย์จะโชติช่วงชัชวาลลักปานใด หากท่าน
นักการเมืองทั้งหลายพากันเจริญรอยตาม
ในหลวงไม่ใช่เพียงแค่คำพูด แต่ช่วยเหลือพี่น้อง
ประชาชนอย่างบริสุทธิ์ใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ
กลับคืนมาให้แก่ตน ทั้งมีชีวิตที่เรียบง่าย แต่
มากมายไปด้วยความสุขกับชีวิตที่อยู่กับเศรษฐกิจ
พอเพียง ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดั่งงามให้อยาก
ทำตาม มากยิ่งกว่าคำพูดที่สวยหรู

“เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม” เป็นตั้ง
พลังของแผ่นดิน ที่ทำให้เกิดความเป็นธรรม
แทรกซึมเข้าไปทุกภาคส่วน ทั้งด้านเศรษฐศาสตร์
รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์
และ ฯลฯ โดยเฉพาะประชาธิปไตยแบบไทยๆ
ที่อยู่รอดกันมาได้จนถึงทุกวันนี้ ก็เพราะในหลวง
ทรงนำ “ธรรม” ออกมาแก้ไขหลายต่อหลายครั้ง

ความปลาบปล้ำปิตินิติที่มีต่อพระประมุขของ
เรา นี้ จะมียิ่งขึ้นถ้าย้อนประวัติศาสตร์กลับไปสู่
ยุคพุทธกาลเมื่อครั้งพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่
พระพุทธองค์ทรงได้รับการยกย่องว่า เป็น
กษัตริย์แห่งกษัตริย์ที่พระราชทานน้อยใหญ่จาก
แคว้นแคว้นทั้งหลาย จักต้องเคารพ กราบไหว้ บูชา
ทรงเลิกลาศ เลิกชนชั้นวรรณะ โดยไม่ต้องเสีย
เลือดเนื้อ ในยุคที่ไม่มีสิทธิมนุษยชนแต่อย่างใดได้
อย่างน่าอัศจรรย์

ครั้งหนึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสถามพระเจ้า
อชาตศัตรูว่า **“ถ้ามีทาสของพระองค์ออกมาบวช
จะลงโทษเขาหรือไม่?”**

คำตอบของพระเจ้าอชาตศัตรูก็คือ จะไปลง

โทษได้อย่างไร มีแต่ข้าพระองค์จะต้องรีบลุกรับ
กราบไหว้ ถวายข้าวน้ำก่อน และนำอัศจรรย์ยิ่ง
กว่านั้น ไม่ว่าคนจน คนรวย คนชั้นสูงหรือคน
ชั้นต่ำ เมื่อบวชเข้ามาแล้วก็จะมีสิทธิเสมอภาค
เท่าเทียมกัน เหมือนแม่น้ำหลายสายใหญ่ค่อย
สุดท้ายจะไหลมารวมเป็นน้ำในมหาสมุทรเดียวกัน
ทรงสถาปนา**ประชาธิปไตยในสังคมสงฆ์** โดย
ไม่ให้ยึดติดในตัวบุคคลหรือให้อำนาจไว้กับคนใด
คนหนึ่ง

ทรงกำหนดให้มีคณะสงฆ์ตั้งแต่ ๔ รูปขึ้นไป
ช่วยกันบริหาร ถ้าเป็นเรื่องสำคัญๆ ขึ้นไป ก็ให้
มีจำนวนสงฆ์เพิ่มขึ้นเช่นคณะสงฆ์ ๑๐ รูปขึ้นไป
จึงจะสามารถพิจารณาจับบุคคลเข้าบวชได้
“เวลาบวชต้องสวดอุตติ” จริงๆ แล้วการตั้ง
อุตติมีตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าแล้ว เรื่องต่าง ๆ
ที่จะเข้าสู่สภาสงฆ์จะต้องตั้งประเด็น (อุตติ) ให้
ถูกต้องไม่วิบัติ และสงฆ์ ๑ รูป = ๑ เสียง
เท่าเทียมกัน

พระพุทธองค์ทรงเปรียบได้ดั่งกับธรรมราชา
มีพระสารีบุตรเป็นเสนาบดีธรรม ทรงเป็นทั้งสุด
ยอดของนักการเมืองและสุดยอดประชาธิปไตย
ที่ให้ทั้ง **“อิสระเสรีภาพ (ไม่เป็นทาสกิเลสใดๆ) -
ภราดรภาพ-สันติภาพ-สมรรถภาพ- และ
บูรณภาพ”**

มีนโยบายที่ทำได้แล้ว-ทั้งกำลังอยู่-และจะทำต่อ
ไป นั่นคือ...**“ประโยชน์ และความสุขแก่มหาชน
เป็นอันมาก (พหุชนหิตายะ-พหุชนสุขายะ)”**

๒

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ผู้คนวิพากษ์วิจารณ์เรื่องจะออกเสียงประชามติรับหรือไม่รับรัฐธรรมนูญ พอรับไปเรียบร้อยแล้วก็คาดเดากันว่าการเมืองจะเป็นอย่างไรต่อไป ดีขึ้นหรือเลวลง

หลายปีมาแล้ว คนกลุ่มหนึ่งตั้งพรรคที่ใช้คุณธรรมนำการเมืองพร้อมๆ กับชี้ให้สังคมตระหนักว่าการเมืองต้องควบคู่ไปกับคุณธรรมหนังสือ “**ธรรมกับการเมือง**” ของท่านอาจารย์พุทธทาสยืนยันไว้ชัดเจนว่า “**การเมืองต้องมีธรรมะ ถ้าการเมืองไม่มีธรรมะ การเมืองจะเป็นเครื่องทำลายโลก**”

หลายคนไม่เข้าใจ ยังคงติดยึดกับความเชื่อเดิมๆ ว่า ธรรมะหรือศาสนาต้องแยกจากการเมือง จะไปรวมกันไม่ได้ บัดนี้ได้มีการพิสูจน์อย่างชัดเจนแล้วว่า ในสมัยรัฐบาลที่แล้วการเมืองไม่มีธรรมะ มีการโกงกินอย่างมหาศาล ผู้คนจึงเดือดร้อนย่ำแย่ นี่เรากำลังจะมีการเลือกตั้งกันอีกแล้ว ถ้าการเมืองไม่มีธรรมะก็อย่าหวังเลยว่าประชาชนจะมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

สมาชิกหลายท่านที่ติดตามอ่าน “**เราคิดอะไร**” มาช้านาน บางครั้งคงแปลกใจว่าทำไมหนังสือของเราชื่อแปลกๆ คงตั้งชื่อให้หรือหาเพื่อเรียกร้องความสนใจกระมัง

“พระพุทธเจ้า คือ นักการเมืองผู้สถาปนาประชาธิปไตยในยุคทาส” เป็นชื่อของหนังสือ “**เราคิดอะไร**” ฉบับนี้ ไม่ต้องการให้ใครสนใจเป็นพิเศษ แต่ต้องการเปิดเผยความให้สังคมรู้

เมื่อ ๒๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว ประเทศต่างๆ ในโลกยังไม่เป็นประชาธิปไตย เต็มไปด้วยการค้าทาส ใช้แรงงานทาส ซึ่งถือเป็นเรื่องปรกติ ขายสัตว์ได้ ใช้แรงงานได้ ทำกับคนก็ยอมได้ พระพุทธเจ้าทวนกระแส โลกจะสงบร่มเย็นต้องเป็นประชาธิปไตย คนต้องมีความเท่าเทียมกัน ต้องไม่ถูกใครบังคับ

แม้ประเทศอินเดียเข้มงวดเรื่องการแบ่งชั้นวรรณะ พระพุทธองค์ก็ไม่ได้คล้อยตามกระแส กลับสวนทางอย่างเห็นได้ชัด เช่น พระภิกษุใหม่ต้องกราบคารวะพระที่บวชก่อน แมตตอนเป็นฆราวาสจะมีวรรณะสูงกว่าก็ตาม สาวกของพระพุทธองค์ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะโดยสิ้นเชิง

ประเทศเราเลิกทาสมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี ๒๔๗๕ มีการเลือกตั้ง แล้วเราก็ยึดเอาว่า การเลือกตั้งอย่างเดียวนั้นที่แสดงถึงการเป็นประชาธิปไตย

วันนี้นอกจากจะไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงแล้ว ยังกลับไปสู่ยุคทาสอีกด้วย เป็นทาสน้ำเงินตอนหย่อนบัตรเลือกตั้ง

การเลือกตั้งกำลังจะมีอีกไม่นานนี้ การเมืองย่อมจะตึกกว่านี้แน่ ถ้าหลายๆ คนนึกถึงชื่อหนังสือ “**เราคิดอะไร**” ฉบับนี้ **๒**

8

บ้านปานาดอย

...ไม่มีทางที่จะไปร่วมกับพรรคใครได้ เพราะเคร่งครัดคุณธรรมยิ่งกว่าพรรคพลังธรรมเสียอีก เช่น เมื่อมีตำแหน่งทางการเมือง ต้องไม่รับเงินเดือนเลย เมื่อลงสมัคร ส.ส. ต้องไม่หาเสียง...เขาจะเลือกก็เลือก ไม่เลือกก็อย่าเลือก ...

14

สี่สั้นชีวิต

วิถีชีวิตคนในชาติซึมซับจากผู้นำชาติ
วิถีชีวิตคนในครอบครัวซึมซับจากผู้นำครอบครัว
ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน
ลูกไม่ทล่นไม่ไกลต้น
ลูกน้อยเดินตามรอยพ่อทุกอย่างก้าว
วันนี้ เขาจึงคือทรัพยากรมนุษย์ล้ำค่าของสังคม

76

กติกามือเมือง

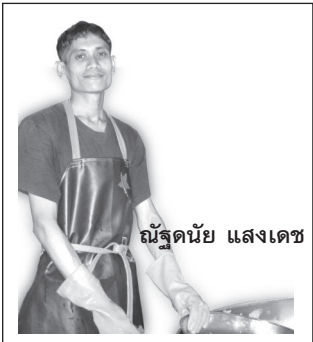
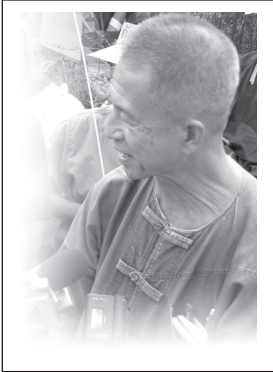
...การอนุญาตให้เปิดบ่อนการพนันไม่ว่าตีไก่ กัดปลา ชนโค แข่งม้าก็ดีหรือการพนันทุกชนิดน่าจะอนุญาตให้พร้อมกันในวันเดียวเท่านั้น มิใช่วันหนึ่งไปเล่นหวยอีกวันหนึ่งไปเล่นม้า หรือเล่นพนันอย่างอื่นสลับกันไปได้ อย่างนี้ก็จะทำให้คนไปหมกมุ่นอยู่กับการพนันไม่รู้จักจบสิ้น...

สารบัญ

หนังสือพิมพ์ “เราคิดอะไร”
ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒๐๖
เดือน กันยายน ๒๕๕๐

เอโกปี หุควา พุธา โทคิ พุธาปี หุควา เอโก โทคิ จากหนึ่งจึงเป็นเรา รวมเราเขาเข้าเป็นหนึ่งใน

ฌ็อง-ฌัก แสงเดช

1	นัยปก: พระพุทธเจ้าคือนักการเมืองฯ	จริงจัง ตามพ่อ
2	คนบ้านนอกบอกกล่าว	จำลอง
4	จากผู้อ่าน	บรรณาธิการ
6	คุณนิตคิดหน่อย	บรรณาธิการ
8	บ้านป่านาดอย	จำลอง
14	สี่สันชีวิต (ณัฐดนัย แสงเดช)	ทีม สมอ.
20	ข้าพเจ้าคิดอะไร	สมณะโพธิรักษ์
25	การ์ตูน	แสงศิลป์
26	ธรรมดาของโลกจะได้ไม่โสกสลด	สมพงษ์ ฟังเจริญจิตต์
28	ชีวิตนี้มีปัญหา	สมณะโพธิรักษ์
38	คิดคนละซั้ว	แรงรวม ชาวหินฟ้า
42	แว้งที่รัก	ชบาบาน
49	ข่าวคนเอ๊ย	นักข่าวเบอร์สาม
50	ขาดกทันยุค	ฉวมพุทฺธ
52	เวทีความคิด	เสฏฐชน
57	เรื่องสั้น	ชัย นพรัตน์
60	ประชาธิปไตยพวกมากลากไป ใช้ได้ที่ไหน	ดั่งนั้น วิมุตตินันทะ
65	ความคิดทางการเมืองในพุทธศาสนา	สุนัย เศรษฐบุญสร้าง
68	ฝุ่นฟ้าฝากฝัน	ฟอด เทพสุรินทร์
70	ประชาธิปไตย	ส.ศิริรักษ์
73	ประสบการณ์ได้ร่วมสัมมาสิกขา	อันติมะ
76	กตिकाเมือง	ประคอง เตกฉัตร
80	ปิดท้าย	พ.ต.ท. รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ต.ท.รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์ กองรับใช้บรรณภาพ สุนัย เศรษฐบุญสร้าง สมพงษ์ ฟังเจริญจิตต์ สงกรานต์ ภาคโชคดี
 แชมดิน เลิศบุศย์ อำนวย อินทสร น้อมคำ ปิยะวงศ์รุ่งเรือง วินธรรม อโศกตระกูล น้อมนบ ปัญญาวัต
 กองรับใช้ศิลปกรรม ตำนานไท ธาณี แสงศิลป์ เดือนหงาย วิสูตร นวพันธุ์ ดินหิน รักพงษ์อโศก
 กองรับใช้ธุรการ ศิลลสนิท น้อยอินตะ สุเสรี สีประเสริฐ ปีกฟ้า เกาประเสริฐ ดอกบัวน้อย นาวาบุญนิยม
 ผู้รับใช้ฝ่ายโฆษณา ศิลลสนิท น้อยอินตะ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕, ๐-๘๒๕๓-๖๖๗๓
 จัดจำหน่าย กลิ่นแก่น ๖๔๔ ขอยนมินทร์ ๔๔ ถ.นมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๕๐ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕ พิมพ์ที่ บริษัท ฟ้ากั๊ว จำกัด

อัตราค่าสมาชิก ๒ ปี ๒๕ ฉบับ ๕๐๐ บาท / ๑ ปี ๑๒ ฉบับ ๒๕๐ บาท ส่งรษณีย์ หรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ สั่งจ่าย ปท.คลองกุ่ม
 ในนาม น.ส.ศิลลสนิท น้อยอินตะ โอนเข้า ธนาคารกรุงไทย สาขากนมนวมินทร์ บัญชีเลขที่ ๐๕๗-๑-๔๔๗๐๕-๘ ชื่อบัญชี นางสาวศิลลสนิท
 น้อยอินตะ สำนักพิมพ์กลิ่นแก่น ๖๔๔ ข.นมินทร์ ๔๔ ถ.นมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๕๐ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕

นปก.

เห็นด้วยกับ นปก.ที่ออกมณรงค์ให้ประชาชน
คว่ำร่างรัฐธรรมนูญในการลงประชามติในวันที่ ๑๙
สิงหาคมนี้ เพราะว่าเป็นผลพวงของเผด็จการ
ทหารที่ทำรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลเดิมที่มา
จากการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ซึ่งก็
ร่างโดยสภาร่างตั้งหลายปี ช้องใจว่าทำไมต้อง
ล้มรัฐบาลล้มล้างรัฐธรรมนูญแล้วร่างรัฐธรรมนูญ
ใหม่โดยพวกเผด็จการทหารที่ทำรัฐประหาร
การจับกุม ๘ แกนนำ นปก.เป็นการใช้อำนาจเป็น
ธรรมทำลายล้างประชาธิปไตยชัดๆ เป็นการ
ต่อท่ออำนาจให้ตัวเอง

• คนรุ่นใหม่ กทม.

☞ อ้างว่าเป็นคนรุ่นใหม่แต่ทำไมจึงยังติดหล่ม
ความคิดแบบเก่าๆ อยู่ละครับ ไม่ถูกใจบ้างหรือ
ว่าตอนที่ทหารจำต้องยึดอำนาจล้มล้างรัฐบาล
เก่านั้น สถานการณ์บ้านเมืองเป็นอย่างไร เป็น
ประชาธิปไตยสมบูรณ์แบบจริงตามรัฐธรรมนูญที่
ประชาชนรักและหวงแหนจริงแท้แน่หรือไร
หรือแค่ประชาธิปไตยจอมปลอมลวงตาใต้บาท
นายทุนฉ้อฉลละโมบไม่รู้จบ น่าคิดว่าทำไมหนอ
หลังยึดอำนาจแล้วแทนที่ประชาชนจะต่อต้าน
ประณามกลับชื่นชมถึงกับแห่แหนกันออกมาให้
กำลังใจทหารอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน มิใช่เพราะ
ยอมรับกระบวนการอำนาจใหม่ที่ซบไล้ใส่ส่ง
อำนาจเก๋าดอกหรือ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นั้นถึง
ทันสมัยที่สุดก็จริงอยู่ แต่มีจุดอ่อนให้ขบวนการ
มายากลการเมืองนายทุนไร้ธรรมเล่นแร่แปรธาตุได้
จนองค์กรอสิระตามรัฐธรรมนูญหลายองค์กร
พิกลพิการไปตามๆ กัน เช่นคณะกรรมการการ
เลือกตั้งเป็นต้น ที่ก่อทุรกรรมต่างพร้อมนำอภัยศ
อดสูยึ่งนัก ถึงกับต้องโทษจำคุกด้วยเหตุเห็นแก่
ประโยชน์ตนเหนือประโยชน์แผ่นดิน คาดว่าอีก

ไม่นานเกินรอหัวขบวนของคนเหล่านี้ก็จะต้อง
ประสบชะตากรรมทำนองเดียวกัน กรรมเป็นอัน
ทำไม่อาจหมกเม็ดซ่อนเร้นได้ตลอดกาล ส่วนการ
จับกุมคุมขังแกนนำ นปก.บางคนนั้น มิใช่ล้มล้าง
ประชาธิปไตยหรือครับ ตรงกันข้ามกลับ
เป็นการกำราบโมหธิปไตยด้วยกระบวนการ
ยุติธรรมต่างหาก ผู้มีสำนึกมโนธรรมย่อมแจ้ง
แก่ใจดีว่าชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรม แม้ว่าวันนี้
มือกฎหมายจะยังมีอาจคว้าคอหัวโจกขบวน
ป่วนเมืองมาสู่กระบวนการพิจารณาได้ก็เถอะ แต่
กฎแห่งกรรมไม่เคยละเลย หลงลืม ละเว้นใคร ผู้
ใดละเมิดธรรมไม่ว่าในที่ลับหรือที่แจ้งย่อมถึงกา
ละพบวิบากตามธรรมลักรวัน การต่อต้านล้มล้าง
ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ด้วยข้ออ้างว่าเป็นผล
พวงของเผด็จการนั้น ก็ย่อมคิดได้ตามสติปัญญา
อันพึงมี แต่ไหนหลงลืมเผด็จการฉ้อฉลชานาน
แท้ในคราบประชาธิปไตยลวงโลกที่ถูกล้างบาง
ไปเล่าหนอ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างโดยสภาร่างที่
เพียบพร้อมสมาชิกหลากหลายภูมิปัญญา แม้จะ
มองว่ามีตำหนิบ้างแต่ก็เป็นดอกบัวจากเบือกตมที่
ชูดอกพินน้ำแล้ว โยพ้อมมหาจำเริญทั้งหลายจึงยัง
จิตใจเสพสมเบือกตมอยู่อีกเล่า บอกหน่อยได้ไหม

วาทะปะทะสังเ:

นักวิชาการนักคิดนักเขียนท่านหนึ่งกล่าวว่า
รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้ระบอบราชการเข้มแข็ง
ทำให้ระบอบมาตยาธิปไตยคืนชีพมาคุ่มครอง
รัฐบาลให้มั่นคง และประชาชนจะอ่อนแอ เท่า
ที่ติดตามสถานการณ์การบ้านการเมืองในขณะนี้
ก็ค่อนข้างจะมีมูล

• ศิษย์มีครู กทม.

☞ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อ
ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” นี่คือพระ

จากผู้อ่าน

ราชปณิธานแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้นทั้งข้าราชการ และข้าราชการบริพารย่อมต้องประพฤติตนปฏิบัติหน้าหน้าที่ตามครรลองธรรมเนียมของพระราชปณิธานนี้อย่างจริงจังและจริงจังสุดชีวิต ถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้ระบอบราชการเข้มแข็ง หรือระบอบอมตยาธิปไตยคืนชีพปฏิบัติหน้าที่สนองงานแผ่นดินเพื่อประโยชน์สุขของมหาชนได้จริง ประชาชนย่อมสมบูรณพูนสุขยิ่งขึ้น แต่ถ้ายามใดระบบราชการอ่อนแอ อมตยาธิปไตยอ่อนล้า ตกอยู่ในอาณัติของนักการเมืองฉ้อฉล ไม่อาจสนองงานแผ่นดินได้นั้นซี จึงจะนำหวันไหวว่าในที่สุดประชาชนก็จะอ่อนแอ ไม่ชวนชววยพึ่งพาตนเองเอาแต่ตั้งตารอรับเศษเนื้อข้างเขียงจากนักการเมืองปล้นชาติชั่ววาทาปี

ลิ้นบุงะบาด

เรื่องลิ้นบนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นข่าวหน้า ๑ ว่ามีการติดต่อให้ลิ้นบนตุลาการแต่ก็แห้ว เพราะอีกฝ่ายไม่เล่นด้วย เรื่องจึงแดง ตอนนี้นำตรวจขอให้ศาลออกหมายจับ พ.ต.อ.นอกราชการแล้วคนหนึ่ง ตามข่าวว่ามามอบตัวแล้ว คิดไม่ถึงว่าเรื่องแบบนี้ คนคิดคนทำจะกล้าหาญชาญชัยถึงกับบุกทะลวงเข้าสู่แวดวงศาล หรือตุลาการได้ นำคิดว่าเคยมีปรากฏการณ์ทำนองนี้หรือ

•นิติ มธ. รุ่งเก่า พระประแดง

เคยใช้เงินจ้างผีในวงการเมือง วงราชการ และแม้แต่ในองค์กรอิสระให้ไม่แบ่งได้ตามแต่จะบงการ ก็เลยยามใจประสานบุงาเงินเป็นสรณะไม่มีไฟก็ไม่มีความ เท็จจริงอย่างไรขอให้ติดตามดูต่อไป สรรพสิ่งมีจุดเริ่มต้นและจุดจบเป็นของ

คู่กัน ไม่ช้าก็เร็วครับ

ดาวหาง

ตามข่าว น.ส.พ.ว่าช่วงนี้กระแสจตุคามรามเทพตก แต่ก็ยังเห็นขึ้นป้ายสร้างจตุคามเคลื่อนอยู่ตามถนนทั่วไป จึงไม่แน่ใจว่าเป็นอย่างไรแน่ ดิฉันไม่ได้สนใจอยากมีอยากได้หรอก แต่ตั้งใจว่าทำไม่วิดวาอารามของพุทธจึงร่วมไม้ร่วมมือกับเรื่องนี้ด้วย เท่าที่รู้มาพระคุณเจ้าอ้างว่าหาเงินบำรุงการกุศลบ้าง บำรุงศาสนาบ้าง ยิ่งลัษนใหญ่ว่าทำไม่วิดวาอารามไม่สามารถสร้างศรัทธาให้คนเลื่อมใสและเสียสละทำบุญทำทานค้าจุนวัดวาอารามได้หรือ

•ชาวพุทธ ช่างวัดโสธร แปดริ้ว

ถึงกระแสจตุคามจะตกแต่ต่อไปกระแสอื่นก็จะมาแทนที่ เพราะกระแสพุทธแท้ๆ ตามคำสอนของพระบรมศาสดายึดครองวัดได้ไม่กี่วัดพระแท้ๆ จึงมีจำนวนไม่มากพอที่จะเผยแผ่พุทธธรรม นอกนั้นก็หลงทาง และพาชาวบ้านเข้ารกเข้าพงไปด้วย ถ้าทำให้ชาวบ้านเข้าถึงธรรมได้วัดก็ไม่ต้องอุตริไปหาเงินทองนอกเขตพุทธมาบำรุงศาสนาหรอกครับ ที่ดิ้นรนหาเงินทองกันอยู่เดี๋ยวนี้อีกก็ใช้ว่าใช้สอยบำรุงศาสนาได้ถูกแก่นสารสักเท่าไร อยู่ข้างวัดโสธร ก็คงรู้อยู่ไม่ใช่หรือ คนที่ไปวัดนั้นไปแสวงหาธรรมหรือไปจุดธูปจุดเทียนบูชากราบไหว้พระพุทธรูปขอโน้นขอนี้ไปบนบานแล้วก็ไปกับนด้วยลิ้นบน การร้องรำต่างๆ นานา เมื่อวัดส่วนใหญ่ที่อ้างชื่อพระพุทธรเจ้าก่อสร้างขึ้นมามีค่าเพียงแค่นี้ จตุคามจึงรุกเข้าครองวัดได้ เหตุเพราะสงฆ์อ่อนแอแท้ๆ เทียวอย่าโทษฟ้าโทษดินหรือโทษรัฐธรรมนูญที่ไม่บัญญัติศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติเลยครับ

๒๒ บรรณาธิการ

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ผ่านล้นตอนประชามติไปแล้วอย่างทุลักทุเล ขบวนการชายฝั่งก็เริ่มพุ่งอุดมการณ์ชอนอุดมกิน เท่าที่เปิดตัวเผยโฉมออกมาในสนามการเมือง คลาคล่าด้วยนักพัฒนาเมืองพันธุ์แท้ตัดต่อพันธุ์ผสมเทียมแปลงโฉมล่อตาล่อใจ ประชาชนคนมีสิทธิ์เลือกตั้งจะตาถึงหรือตาถั่วฝ้าฟางอย่างไร อีกไม่นานเกินรอกคงรู้กันว่าจะมีนักการเมืองขนานแท้ชื่อล้นต้อ เสียสละเอาภาระบ้านเมืองจริงๆ หลุดรอดเข้าไปได้สักกี่คน

แม้จะผ่านพ้นประสบการณ์ประชามติไปโดยมาก่อนศตวรรษแล้ว แต่การเมืองไทยยังไม่พัฒนาตามควร ทั้งนี้เพราะยังไม่อาจพัฒนานักการเมืองส่วนใหญ่ให้ชื่อล้นต้อเสียสละได้ นักการเมืองจึงมักมีความรู้ความสามารถ ได้แต่รู้ดี คิดดี พูดี แต่ไม่อาจทำได้ เพราะติดหล่มจมปลักประโยชน์ตนเหนือประโยชน์ชาติ

ขอถ่ายทอดเนื้อหาโดยสรุปจากบทความ **“ญี่ปุ่นปฏิรูปการเมือง โดยปฏิรูปนักการเมือง สำเร็จแล้ว”** โดยนายอุดร ตันติสุนทร อดีตกรรมการบริหารพรรคองวุฒิสภา ดังนี้

ในอดีต นักการเมืองญี่ปุ่นก็หาคะแนนนิยมจากราชฎาโดยแจกเงินทองข้าวของ ให้ของขวัญวันเกิด วันแต่งงาน และสารพัดแจก ครั้นหลังเลือกตั้งก็ถอนทุนโดยรับสัมปทานจากรัฐ เช่น นายกรัฐมนตรีทานากะ มีบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ๑๒ บริษัท ร่ำรวยมหาศาลอยู่แล้ว แต่ไม่วายละโมภกินเปอร์เซ็นต์จากการซื้อเครื่องบินของบริษัทลือคิอิท ๑.๘ ล้านดอลลาร์ จึงถูกจับและศาลชั้นต้นจำคุก ๔ ปีเมื่อ ๑๒ ต.ค. ๑๙๘๓ ต่อมาก็เสียชีวิตระหว่างอุทธรณ์

และเมื่อปี ๑๙๘๙ นายทาเคชิตะ หัวหน้าพรรคการเมือง เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ให้สัมปทานหัวหน้ากลุ่มไปแจกลูกพรรค ทั้งบริษัทริคชูท ในตลาดหลักทรัพย์ได้ขายหุ้นให้เลขา ภรรยา ลูกนักการเมืองในราคาต่ำสุด และเมื่อราคาหุ้นสูงขึ้นก็เทขายเอากำไรโดยไม่ต้องเสียภาษี เมื่อคณะกรรมการพรรคสังคมนิยมตรวจสอบพบและสอบสวน นายทาเคชิตะยอมรับผิด และจำต้องลาออกเมื่อสี่อมวลชนโจมตีหนัก

หลังจากนั้น ญี่ปุ่นจึงเริ่มตื่นตัวและปฏิรูปนักการเมืองโดยด่วน ต่อมานักการเมืองกลุ่มหนึ่งได้เสนอแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งและผ่านสภาได้สำเร็จ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งต้องมีอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ เพราะถือว่ามีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว
๒. ห้ามแจกเงิน แจกของ หรือกระทำการใดๆ ที่ส่อไปในทางหาคะแนนนิยม เพื่อเอาใจราษฎรในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม ทั้งก่อนและหลังเลือกตั้ง
๓. โปสเตอร์มีได้ขนาดเดียว ๔๒ x ๔๒ ซม. และปิดได้ที่แผ่นป้ายของ กกต.เท่านั้น ปิดที่อื่นผิดกฎหมาย
๔. การปราศรัยหาเสียงทำได้เฉพาะในที่ชุมชนหรือห้องประชุม โฆษณาในท้องถนนผิดกฎหมาย
๕. จำกัดระยะเวลาหาเสียงเลือกตั้ง ส.ว./ผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๗ วัน นายกเทศมนตรี ๑๔ วัน และ ส.ส. ๑๒ วัน เพราะถือว่าคนดินนั้นต้องทำดีมาก่อนโดยตลอด มิใช่ดีตอนหาเสียง
๖. ให้มีศาลเลือกตั้ง คดีเลือกตั้งเป็นคดีอาญา ยอมความไม่ได้
๗. ผู้สมัครทำผิดกฎหมายให้รวมถึงผู้เกี่ยวข้องด้วย เช่น ญาติพี่น้อง เลขา ที่ปรึกษา ต้องถูกลงโทษด้วย
๘. ผู้ทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง ต้องโทษจำคุกสถานเดียว ไม่มีโทษปรับ

นักการเมืองไร้ธรรม จำต้องใช้อำนาจเป็นธรรมกำกับ กฎเหล็กแบบนี้เท่านั้นแหละที่จะสกัดขบวนการล้มกเวสการเมืองกินเมืองได้ **๓**

จากใจถึงใจ

“เราคิดอะไร” กำลังก้าวครบรอบ ๑๓ ปี ในฉบับที่ ๒๐๗ ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ นี้ เพื่อเป็นการขอบคุณท่านสมาชิก และผู้มีอุปการคุณทั้งหลาย ที่ช่วยสนับสนุน และเห็นความสำคัญของสื่อที่มีบทบาทสร้างสังคมที่ดี สำนักพิมพ์จะจัดพิมพ์หนังสือ “**สาธารณสุขโลก เศรษฐกิจชนิดใหม่**” มอบเป็นบรรณาการแก่ท่าน

“**สาธารณสุขโลก เศรษฐกิจชนิดใหม่**” บอกแจ้งถึงเรื่องราวเศรษฐกิจในสังคมโลกุตรระจากกลุ่มคนที่พยายามฝึกฝนตนให้เป็นคนไม่สะสม เลี้ยงง่าย บำรุงง่าย มักน้อยสันโดษ มีวิธีการดำเนินชีวิตตามแบบสาธารณสุขโลก จึงปรากฏสังคมที่สงบสุข อุดมสมบูรณ์ พึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกัน จนถึงสามารถแจกจ่ายแจกจ่าย เกื้อกูลคนอื่น ๆ ต่อไปได้อย่างแท้จริง

ในวาระนี้ท่านมีโอกาสร่วมสื่อสารแก่สังคมด้วยการร่วมแสดงความยินดีหรือสนับสนุน ลงโฆษณาองค์กร หน่วยงานของท่าน สามารถติดต่อได้ ตามรายละเอียด ดังนี้

อัตราโฆษณา “เราคิดอะไร” ขนาดหนังสือ ๑๙๐ X ๒๗๐ มม.	อัตราโฆษณา ฉบับพิเศษ “สาธารณสุขโลก เศรษฐกิจชนิดใหม่” ขนาดหนังสือ ๑๕๐ X ๒๑๐ มม. ๑๖ หน้ายกพิเศษ
๔ สี	๔ สี
ปกหลังนอก ๒๕,๐๐๐.-	ปกหลังนอก ๑๕,๐๐๐.-
ปกหน้าใน ๒๐,๐๐๐.-	ปกหน้าใน ๑๐,๐๐๐.-
ปกหลังใน ๑๘,๐๐๐.-	ปกหลังใน ๘,๐๐๐.-
หน้ารองปกหน้า-หลัง ๑๕,๐๐๐.-	หน้าสาม ๑๒,๐๐๐.-
หน้ากลางคู่ ๒๘,๐๐๐.-	เนื้อใน ๑ หน้า ๕,๐๐๐.-
๑/๒ หน้า ๑๐,๐๐๐.-	๑/๒ หน้า ๓,๐๐๐.-
๑/๔ หน้า ๖,๐๐๐.-	๑/๔ หน้า ๑,๕๐๐.-
ขาวดำ	ขาวดำ
ขาวดำ ๑ หน้า ๘,๐๐๐.-	ขาวดำ ๑ หน้า ๓,๐๐๐.-
ขาวดำ ๑/๒ หน้า ๕,๐๐๐.-	ขาวดำ ๑/๒ หน้า ๑,๕๐๐.-
ขาวดำ ๑/๔ หน้า ๓,๐๐๐.-	ขาวดำ ๑/๔ หน้า ๑,๐๐๐.-

พิเศษ: ลงโฆษณาต่อเนื่องตลอดปี ลด ๑๐ % และ ลงโฆษณาฟรี ๒ ครั้ง

ส่งจองโฆษณาติดต่อ : นายอำนาจ อินทสร โทร.๐๘-๑๘๕๙-๕๒๗๘

นางสาวศีลสนธิ น้อยอินดี โทร.๐๘-๑๒๕๓-๗๖๗๗

นางสาวสุเสรี สิประเสริฐ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๔๕ กด ๑, ๐๘-๕๘๓๒-๙๙๒๑

● สำนักพิมพ์ก้านแก่น

๖๔๔ ซอยนวมินทร์ ๔๔ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๔๕ , แฟกซ์ : ๐-๒๗๓๓-๖๒๔๕

บ้านป่ายามนี้ ใครไปเห็นก็ชมว่าสวย น่าอยู่ พืชพันธุ์ไม้เขียวขจีไปหมด ฝนตกลงมาเสริมเป็นระยะๆ เย็นชุ่มตลอด ไม่ต้องรดน้ำให้เสียเวลา มีแต่ต้องคอยตัดต้นตัดกิ่งที่งอกมา มากเกินไปเท่านั้น

เจ้าของที่ดินซึ่งมอบให้มูลนิธิ (ที่ผมเป็นประธาน) ไปสังเกตการณ์การฝึกผู้นำเมื่อปลายเดือนที่แล้ว กล่าวกับใครต่อใครว่า ผิดหูผิดตา แต่ก่อนนี้มีแต่ความแห้งแล้ง ต้นไม้แทบไม่มี

เมื่อถูกถามว่า ไปเห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างนั้น นึกเสียดายที่ดินที่ยกให้นับร้อยไร่ไหม ได้รับคำตอบทันทีว่า ไม่เสียดาย กลับดีใจที่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมายแก่สังคมในการฝึกอบรมเชิงคุณธรรม ลำพังตนเองคงทำไม่สำเร็จ

หน้าฝนปีนี้ ชาวบ้านตัดหน่อไม้ลดลงมาก เพราะเจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้มงวด บางครั้งก็สมควรป้องปรามอย่างจริงจัง เพราะตัดหน่อวันนี้โดยไม่ได้คิดถึงวันหน้า พยายามลักลอบตัดให้มากที่สุด กอไผ่จะโทรมอย่างไรไม่คำนึงถึง

ที่บ้านครูแต่ละหลัง มะละกอกับกล้วยน้ำว้า แข่งกันออกลูกเป็นการใหญ่ ในขณะที่ภาคใต้ มังคุด ลองกอง ลิ้นจี่ลาด ของเรามะละกอกับกล้วยกำลังจะล้นบ้านเหมือนกัน คนที่อยู่บ้านนอก ถ้าขยันเสียอย่าง ปลูกโน้นปลูกนี้ มีกินตลอดปี

คนอายุมากมักจะ “ติดที่” ไม่อยากไปไหนมาไหน อยู่เฉยๆ ก็สบายอยู่แล้ว อยู่ที่โรงเรียนผู้นำเพื่อนบ้านดี อาหารดี อากาศดี ทิวทัศน์ดี มีงานบุญให้ทำ (การฝึกอบรมเชิงคุณธรรม) แต่มีเรื่องโน้นเรื่องนี้ให้ต้องเข้ากรุงเทพฯ เลยอยู่บ้านป่าติดต่อกันนานๆ ไม่ได้สักที

คนที่รู้จักมักคุ้นหลายคน ต้องการพูดคุยถามความคิดเห็น แม้จะใช้โทรศัพท์ติดต่อกับผมได้ตลอดเวลา ก็อยากจะคุยกันจริงๆ หน້าอยู่ดี โดย

เฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเมืองขณะนี้ การเมืองหลังการออกเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ

เพื่อนนักเรียนนายร้อยรุ่นเดียวกับผม นัดพบผมที่กรุงเทพฯ ๓ คน คือ พลตรีมนูญกฤต พลเอกพัลลภ และพลเอกบวร คนหลังไม่เป็นที่รู้จักกว้างขวางในสังคมนัก เคยเป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครติดต่อกัน ๑๐ ปี เคยช่วยพรรคไทยรักไทยคัดเลือกคนลงสมัคร ส.ส. เป็นที่เคารพนับถือของผู้ใหญ่ในพรรค

มนูญกฤต และพัลลภ ผลัดกันวิเคราะห์สถานการณ์การเมืองให้ฟัง แม้ต่างคนต่างอายุ ชั้นเลข ๗ แล้วยังมีไฟแรงที่จะอาสาช่วยบ้านเมืองวิเคราะห์ไปวิเคราะห์มาก็ลงเอยที่ตัวผมว่า ปัจจุบันนี้ไม่มีใครเหมาะเท่าผมที่จะเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง จะรวมอยู่กับพรรคใดหรือตั้งพรรคขึ้นมาใหม่ก็ตาม

ผมขอบคุณเพื่อนทั้งสอง และแย้งว่า ผมไม่เหมาะสมด้วยสาเหตุหลายประการ ผมกำลังทำงานช่วยสังคมหลายโครงการ เช่น โรงเรียนผู้นำ บริษัทเท่าทุน สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัด ศูนย์ไตเทียม ร้านอาหารมังสวิรัตเพื่อการกุศล และโครงการอื่นๆ อีก

การดำเนินงานการเมืองที่เคร่งครัดคุณธรรม นั้นจะยังคงเหมือนเดิม คือประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่สนับสนุนอย่างเต็มที่ ถ้าผมไม่เจอมาก่อนก็อาจคล้อยตามคำแนะนำของเพื่อน นี้ผมลุยมาแล้ว **ลัทธิการเมืองไทยก็คือ**

“จะแก้ไขปัญหามันเมืองได้ ก็ต่อเมื่อเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล คือมี ส.ส.มากที่สุด จะมี ส.ส.มากที่สุดก็ต้องซื้อเสียง แม้รัฐธรรมนูญจะร่างไว้ดีอย่างไร คณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) จะเก่งและดีแค่ไหน ก็ยังมี การซื้อเสียงมากอยู่ดี”

ผมยังยึดมั่นการเมืองที่เคร่งครัด คือไม่ซื้อเสียงหรือแจกข้าวของ เพื่อแลกกับคะแนนเสียงเป็นอันขาด ไม่โกงทั้งต่อหน้าและลับหลัง หวังและรับเฉพาะสิ่งพึงได้โดยชอบธรรมเท่านั้น ไม่ไปปิดมดเท็จ จ้วงจาบหยาบช้า ใส่ร้ายป้ายสี หรือใช้วิชาमारใดๆ ทั้งสิ้น

เมื่อยังคงยึดหลักเคร่งครัดอย่างนี้ จะได้ ส.ส.มากที่สุดได้อย่างไร

ทั้ง พลตรีบุญฤทธิ และ พลเอกพัลลภ ไม่โต้แย้งสักคำ เพราะผมได้พิสูจน์ให้เห็นแล้ว ตอนตั้งพรรคพลังธรรม

“ถ้าปีไหนมีการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่จะรักเราชอบเรา ๓๖๔ วัน ขอเวลานอกวันหย่อนบัตรวันเดียว เสร็จแล้วรักเราต่อ ชอบเราต่อ”

การดำเนินงานทางการเมืองไม่ใช่เลือกตั้งครั้งเดียวแล้วเลิก หากไม่ได้ ส.ส.มากที่สุด ไม่ได้เป็นแกนนำรัฐบาลก็ไม่มีผลงาน เลือกตั้งครั้งต่อไปจะเอาอะไรไปรอดประชาชน พรรคก็จะปล่อย เล็กเลงเรื่อยๆ

ผมเจอมาแล้ว ตอนที่ ดร.ทักษิณอยู่พรรค

พลังธรรม ก็เจออย่างเดียวกัน ดร.ทักษิณพูดกับผมว่า เคร่งครัดอย่างพลังธรรม เป็นหัวหน้าพรรคทำได้ครึ่งเดียวของผมเท่านั้น (ผมเป็นหัวหน้าพรรคได้ ส.ส. ๔๗ คน ดร.ทักษิณได้ ๒๓ คน)

อีกอย่างหนึ่งที่เป็นปัญหาสำหรับผมก็คือพรรคพวกผม นักปฏิบัติธรรมชาวสันตโศกตั้งพรรค **“เพื่อฟ้าดิน”** มาหลายปีแล้ว ผมยังไม่ไปช่วยเขาเลย แล้วผมจะตั้งพรรคใหม่หรือไปอยู่พรรคอื่นได้อย่างไร

พลตรีบุญฤทธิ แนะนำว่า ขอให้ **“พรรคเพื่อฟ้าดิน”** ไปรวมกับพรรคอื่นที่ผมจะไปเป็นหัวหน้า ผมบอกว่าไม่มีทางที่จะไปร่วมกับพรรคใครได้ เพราะเคร่งครัดคุณธรรมยิ่งกว่าพรรคพลังธรรมเสียอีก เช่น เมื่อมีตำแหน่งทางการเมืองต้องไม่รับเงินเดือนเลย เมื่อลงสมัคร ส.ส. ต้องไม่หาเสียง คนของเราดีเสียอย่าง เขาจะเลือกก็เลือก ไม่เลือกก็อย่าเลือก แล้วอย่างนี้จะไปรวมกับใครได้

คุยกันอยู่เป็นชั่วโมงๆ เพื่อนก็จ้นด้วยเหตุผล ขอร้องผมว่าจะไม่เอาชื่อผมไปเป็นที่ปรึกษาหรือไปมีตำแหน่งใดๆ แต่ขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ผมก็ตอบรับว่า เราเป็นเพื่อนกันทำไมจะปรึกษาหารือกันไม่ได้ ที่จริงเพื่อนๆ ก็รู้หมดแล้ว อย่างบุญฤทธิก็เคยเป็นถึงประธานวุฒิสภา เป็นต้น

ขณะนี้สมาชิกสภานิติบัญญัติกำลังเตรียมพิมพ์หนังสือ (ซึ่งไม่เคยทำกันมาก่อน) ขอให้สมาชิกเขียนความในใจ ผมตั้งใจเบียร์มาตั้งแต่แรก ถูกทวงต้นฉบับต่อหน้าคนหลายๆ จนผมอาย จึงเขียนดังนี้

บทความของพลตรีจำลอง ศรีเมือง

ได้รับคำบอกให้เขียน **“ความในใจ”** เขียนไปก็เป็นการอวดตัวอวดตน และคนอายุมากชอบเล่าถึงความหลัง คนอ่านก็จะเบื่อเปล่าๆ รัๆ รอๆ มานาน ขอไม่เขียนได้ไหม

“ไม่ได้ค่ะ ที่พูดในสภายังพูดได้ ทำไมจะเขียนไม่ได้คะ”

แม้ สนช. ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่มาจากการแต่งตั้งก็ไม่ได้ชั่วร้ายชั่วเหวอะไร จุดเด่นก็คือไม่ได้อยู่

ในอาณัติของใคร ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วทั้งที่เกิดขึ้นในอดีต และปัจจุบัน

เมื่อยี่สิบกว่าปีมาแล้วผมเป็น ส.ว. (แต่งตั้ง) ด้วยคนหนึ่ง เราได้ช่วยกันยับยั้งกฎหมายที่จะเป็นภัยต่อบ้านเมือง เช่น กฎหมายทำแท้งเสรีที่ผ่าน ส.ส. (เลือกตั้ง) มาแล้ว ๓ วาระ เราคำนวณสำเร็จด้วยคะแนน ๑๔๗ ต่อ ๑ และเราช่วยกันคัดค้านรัฐธรรมนูญที่จะแก้ไขให้เป็นเผด็จการ ซึ่งเสนอโดยกลุ่มนายทหารผู้ใหญ่ ทั้งๆ ที่ ส.ว.รุ่นนั้นทหารเป็นผู้เสนอแต่งตั้งเสียด้วยซ้ำ

ด้วยเหตุที่สมาชิกสภาจากการแต่งตั้ง และเลือกตั้งต่างก็มีข้อดี ร่างรัฐธรรมนูญปี ๕๐ ที่ผ่านการออกเสียงประชามติไปแล้ว จึงกำหนดให้ ส.ว. มาจากทั้งสองทาง

หลายคนคงเหมือนกับผมไม่ทราบระแคะระคายมาก่อนว่าจะได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งให้เป็น ส.ช. สำหรับผม ถ้าทราบล่วงหน้าก็จะไปขอแสดงความขอบคุณ พร้อมกับขอตัว ขอให้เสนอชื่อผู้อื่นแทน เนื่องจากผมต้องทำโครงการช่วยเหลือหลายอย่าง

แต่ละอย่างก็แปลกๆ ไม่มีใครมีใครริทำกัน เช่น บริษัทมหาชนที่ขายปุ๋ยอินทรีย์เก่าๆ ราคาถูกที่สุด ศูนย์โตเทียมเพื่อการกุศลที่มีเครื่องโตเทียมมากที่สุด สถานสงเคราะห์สัตว์ที่เลี้ยงสุนัขจรจัดมากที่สุด ร้านอาหารมังสวิรัตที่ใหญ่ที่สุด และโรงเรียนผู้นำสอนคนโตะๆ เป็นต้น

ผมเป็น ส.ช. บ้านนอก ต้องเดินทางเข้าออกระหว่างเมืองกรุงกับเมืองกาญจน์เป็นประจำ ในอาทิตย์หนึ่งๆ มีหลายครั้งที่ต้องกลับจากประชุมสภาถึงกาญจน์ค่ำ เข้ามืดต้องพาผู้เข้าหลักสูตร “ผู้นำ” ไปสอนบนภูเขา ลงจากเขาก็เดินทางไปสภา (นั่งกินข้าวในรถประจำทาง) ค่ากลับกาญจน์อีก เพราะรุ่งขึ้นตีห้าต้องพาเดินป่าไปสอน “ผู้นำ” ในถ้ำ

นึกถึงเพลงท่านอาจารย์พุทธทาส ที่เปิดฟังบ่อยๆ ในโรงเรียนผู้นำ “ทำงานให้สนุกเป็นสุขเมื่อทำงาน”

สูตร ส.ว.+ ส.ส. = ส.ช. เคยเป็น ส.ว. และ ส.ส.มาแล้ว คราวนี้เป็น ส.ช. ก็ครบหมดพอดี สนุกดี ผมออกจากทหารมายี่สิบกว่าปีแล้ว เป็นยังงั้นไม่รู้ยังนึกว่าตัวเองเป็นทหารอยู่เรื่อย ในสภามีโอกาสได้พบพี่ๆ น้องๆ ทหารตำรวจ ผมดีใจ ทั้งๆ ที่เคยทุกข์ใจทุกข์กายมาหลายครา ปี ๓๕ จากพี่ทหาร และปี ๔๙ จากน้องตำรวจ เป็นต้น

เป็นเรื่องสนุกอีกอย่างหนึ่งสำหรับผมคือ ได้บำเพ็ญตบะในเรื่องการประหยัด ผมใส่เสื้อตัวเดียวเข้าประชุมสภาได้ตลอดสมัยของการเป็น ส.ช. วันพุธใส่ วันพฤหัสบดีใส่ผ้า วันศุกร์ซัก

ตอนผมนั่งนอนประท้วงข้างทำเนียบให้น้องชายผมลาออก เจ้าของร้านตัดเสื้อซึ่งสนิทกับท่านอดีตประธานวุฒิสภา (พลตรีมนูญกฤต) ตัดเสื้อชุดไทยสีเหลืองไปให้ผม ๑ ตัว เมื่อปลายปีที่แล้ว ท่านนายกฯ สุรยุทธ์ ซักชวนให้ชาวประชาใส่เสื้อสีเหลือง เนื่องในปิมหามงคลปีนี้ ผมเลยได้ใส่เสื้อตัวนั้นไปประชุมสภาได้ตลอดปี โดยใช้เสื้อเพียงตัวเดียวเท่านั้น

วันแรกของการประชุมสภาผมถามท่านเลขาธิการสภาว่ายังเป็นเหมือนเดิมใช่ไหมครับ คือ ผมใส่เสื้อชุดไทยเข้าประชุมสภาได้ ท่านเลขาฯ ยืนยันว่าได้ เหตุที่ต้องถามเพราะผมประสบมาแล้ว

ในห้องประชุมสภานั้นแหละ ลิบสองปีมาแล้วผมถูก ส.ส. ท่านหนึ่งยกมือประท้วงขับไล่ “ท่านประธานสภาที่เคารพ กรุณาให้รองนายกฯ ท่านนั้น ออกจากห้องประชุมเดี๋ยวนี้ เพราะใส่เสื้อไม่ให้เกียรติสถาบันรัฐสภา”

ผมสวนทันที “ท่านประธานครับ บอก ส.ส.ท่านนั้นว่าไม่รู้หรืออย่างไร เสื้อชุดไทยที่ผมกำลังใส่อยู่นี้ มีระเบียบออกมาตั้งแต่ปี ๒๓ ให้ใช้แทนทุกชุดได้ แทนชุดข้าราชการได้ แทนชุดฝรั่งก็ได้ ที่พวกเราทุกคนใส่กันอยู่ในขณะนี้ ยกเว้นผมคนเดียวที่ใส่เสื้อไทย”

ส.ส. คนนั้นหงอยไปเลย ไม่ใช่ใครเขาคืออดีต ส.ว.ที่ชอบพาชาวบ้านไปชุดหาสมบัติโกโบริในเมืองกาญจน์ที่ผมอยู่ เป็นอดีตตำรวจเสียด้วย

การประหยัดอีกอย่างหนึ่งคือ ตลอดจนสมัยการเป็น สนช. สภาเสียเงินให้ผมเรื่องเดียวเท่านั้นคือ ค่าน้ำเปล่าสำหรับดื่ม เรื่องอื่นผมไม่ได้รับกอนสภาเลย

เป็น สนช. ชุดนี้ เวลาอภิปรายในสภา ผมใช้ความแก่ อ้างอิงประสบการณ์ เช่นเรื่องการศึกษา “กฎหมายการชุมนุม” ผมคัดค้านว่าไม่ต้องออกกฎหมายใหม่ เพราะกฎหมายเดิมมีพร้อมแล้ว อยู่ที่ว่าจะใช้กฎหมายจริงจังหรือไม่ โดยอ้างเรื่องราวแต่หนหลังว่า ผมเคยร่วมชุมนุมหลายครั้ง ถูกดำเนินคดีทุกครั้ง ถูกขังคุกก็เคย ทั้งคุณตำรวจและคุณทหารไม่เห็นต้องมีกฎหมายอื่นมาเพิ่มเติมเลย

ขอบคุณรัฐสภา ขอบคุณเพื่อน สนช.ที่ทำให้ผมมีชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ผมมีโอกาสเสนอความเห็นในสภาบ้าง และพูดจาเฝ้าหยอคนนั้นคนนี้บ้าง เนื่องจากผมแก่เป็นอันดับที่ ๑๓ ของ สนช. จึงมีคนยกมือไหว้บ่อยๆ บางครั้งผมก็แก้มองกระเซ้า

“พลเอกยกมือไหว้พลตรี เดียวน่าดู”

“ไม่ใช่พลเอกธรรมดาครับพี่ ผมอัคราจอมพล”

“เออ ยิ่งจอมพลยิ่งน่าดู ทำไมไหว้พลตรี”

โทรทัศน์ชาวสันติอโศก ช่อง เอเอสทีวี ๗ (เคเบิลทีวี ช่อง ๓๖) กรุณาช่วยประชาสัมพันธ์ คลินิกไตเทียม เพื่อให้สมาชิก “เราคิดอะไร” ที่ไม่มีโอกาสชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมออกอากาศ ทั้งวันทั้งคืนช่องดังกล่าว (เพราะไม่ได้ติดตั้งจานดาวเทียม) ได้ทราบเรื่องราว และบอกกันต่อๆ

ไปเอาบุญว่าได้มีศูนย์ไตเทียมที่ดำเนินตามแนว “บุญนิยม” เกิดขึ้นแล้ว คนจนๆ ที่ต้องฟอกไตก็สามารถได้รับการกู้ชีวิตได้ จึงขอนำข้อความที่ผมพูดในวันเปิดขยายบริการศูนย์ไตเทียมมาเผยแพร่ ดังนี้

**คำกล่าวประธานมูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง
ในพิธีรับมอบเครื่องไตเทียม และอุปกรณ์การแพทย์
ณ คลินิกมูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง เวชกรรมเฉพาะทางไตเทียม
วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๐**

เรียน ท่านเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข คุณฮิเดโกะ โทซุตะ และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ประเทศไทยปัจจุบันมีผู้ป่วยโรคไตวายที่จำเป็นต้องเข้ารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมจำนวนมาก แต่สามารถเข้ารับบริการฟอกเลือดได้บางส่วน เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการฟอกเลือดครั้งละประมาณ ๑,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท เฉลี่ยแล้วจะต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้ป่วยจำนวนมากที่มีรายได้น้อยไม่สามารถเข้ารับบริการได้จึงต้องเสียชีวิตไปก่อนวัยอันควรในแต่ละปี

คลินิกไตเทียมของมูลนิธิฯ ดำเนินการมาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีวัตถุประสงค์ช่วยเหลือผู้ป่วยที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ได้รับการฟอกเลือดในอัตราค่าบริการที่ไม่หวังผลกำไร จึงกำหนดค่าบริการครั้งละ ๑,๕๐๐ บาท ค่ายาเพิ่มเลือดและเวชภัณฑ์อื่นๆ คิดในราคาต้นทุน เพียงเพื่อให้คลินิกดำเนินการต่อไปได้ และจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้มีรายได้น้อย

ปัจจุบันคลินิกฯ ลดค่าบริการเหลือครั้งละ ๑,๒๐๐ บาท เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการได้มากขึ้น เนื่องจากผู้ป่วยไตวาย ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากฟอกเลือดหากเป็นโรคอื่นยังสามารถพักผ่อนไม่ไปหาหมอได้ แต่โรคไตวาย หากไม่มาฟอก จะเสียชีวิตอย่างทรมานในเวลาไม่นาน และในจำนวนผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อต้องเสียชีวิตลง ผลกระทบจะตกอยู่กับครอบครัวต่อไปอีก ทำอย่างไรเราจะช่วยเขาเหล่านั้นให้มีชีวิตอยู่โดยสามารถประกอบอาชีพเพื่อช่วยเหลือครอบครัวด้วยตนเองได้ การประกอบการศูนย์ไตเทียมจึงไม่ควรเป็นธุรกิจมากนัก

มูลนิธิฯ ขอขอบคุณ คุณหมอ โทราโอะ โทซุตะ และคณะบริษัท โตกุชิวโกการแพทย์เป็นพิเศษ เนื่องจากคลินิกไตเทียมแห่งนี้เกิดขึ้นและอยู่มาได้ก็เพราะคุณหมอโทราโอะ โทซุตะ และคณะที่กรุณา มอบเครื่องไตเทียม ๖๑ เครื่องในจำนวน ๖๒ เครื่องที่เรามีอยู่ รวมทั้งอุปกรณ์การแพทย์ที่สำคัญอื่นๆ อาทิ บ่อบำบัดน้ำเสีย ระบบไฟฟ้าสำรอง และระบบเตรียมน้ำบริสุทธิ์ ซึ่งสามารถรองรับเครื่องไตเทียมอีก ๕๐ เครื่อง ที่อาจจะเพิ่มเติมนในอนาคต หากจำเป็น

การที่คุณหมอ โทราโอะ โทซุตะ และคณะ มอบเครื่องไตเทียม ๖๑ เครื่อง เป็นกลุ่มก้อนให้แก่คลินิกแห่งนี้ แทนที่จะกระจายบริจาคให้โรงพยาบาลต่างๆ นั้น จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้ค่าบริการฟอกไตของโรงพยาบาล สถานพยาบาลต่างๆ ลดราคาลง อันจะช่วยกู้ชีวิตผู้ป่วยที่มีรายได้น้อยได้เป็นจำนวนมากขึ้น และมูลนิธิฯ มีโอกาสได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งของการก่อตั้งมูลนิธิฯ ในการยกย่องบุคคลที่เป็นแบบอย่างเสียสละให้สังคม โดยใช้คลินิกนี้ประชาสัมพันธ์ประวัติคุณงามความดีของคุณหมอโทราโอะ โทซุตะ ให้ชาวไทยได้ทราบโดยทั่วกัน

เมื่อครั้งที่จังหวัดชายทะเลภาคใต้ของไทยประสบภัยพิบัติคลื่นสึนามิ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ นั้น วันรุ่งขึ้น ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ คุณหมอโทราโอะ โทซุตะส่งคณะแพทย์และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญมาช่วยทันทีโดยมิได้รับคำร้องขอจากรัฐบาลไทย ญี่ปุ่นนับเป็นประเทศแรกที่มาช่วยเรา คณะแพทย์ พยาบาลของคุณหมอโทราโอะ โทซุตะช่วยรักษาพยาบาลผู้ป่วยอย่างเต็มที่ถึงครึ่งเดือน พร้อมบริจาคยาและเวชภัณฑ์จำนวนมากให้ก่อนเดินทางกลับ นอกจากนี้คุณหมอโทราโอะ โทซุตะยังช่วยคนไทยเรื่องอื่นๆ อีก

ผมและคุณศิริลักษณ์ได้รับคำขอร้องจาก
เจ้าของศูนย์การค้า “ซีคอนสแคว” ให้ไปช่วย
ดำเนินกิจการศูนย์อาหารมังสวิรัตแบบเดียวกับร้าน
“บ้านสวนไผ่” ที่บริเวณสถานที่จำหน่ายไม้ดอกไม้
ประดับ ใกล้ตึกซีคอน ถนนศรีนครินทร์ ซึ่ง
เตรียมจัดเป็นศูนย์อาหารมีระดับ เรียบร้อย
สวยงาม

เราจะเปิดศูนย์อาหารมังสวิรัตวันเริ่ม
มหกรรมอาหารเจ ๑๑ ตุลาคมที่จะถึงนี้ เป็นร้าน

อาหารมังสวิรัตเพื่อการกุศลตามแนว “บุญนิยม”
เช่นเดิม ท่านสมาชิก “เราคิดอะไร” กรุณาบอก
มิตรสหายที่อยู่ทางด้านนั้น อยากกินอาหารเจ
อร่อยๆ ไม่ต้องบุกเข้ามาถึงสันตติโคก หรือตรง
ข้ามสวนจตุจักรหรือตรงข้ามปากซอยราชครู
ถนนพหลโยธิน

ใครๆ ชวนกันไปใช้ชีวิตโคกระบือในปีมหามงคล
นำอนุโมทนา แต่ถ้าชวนกันกินเจจะใช้ชีวิตสัตว์ได้
ครบทั้งสัตว์บก สัตว์น้ำ และสัตว์ที่บินอยู่ในอากาศ ☸

ปริศนาค่าชีวิตมนุษย์

ค่าของ
ทองคำ

- ◎ วิธีชีวิตมนุษย์คิดปริศนาไหน
“แก้วสารพัดนึก” สติปัญญาคือ
- ◎ แก่นสารงานโลกปริศนาค่ามนุษย์
พระพุทธเจ้าสอนวิเศษวิสุทธ์เหนือดี
- ◎ เกิดแล้วโลกหลงกินนอนสืบพันธุ์
แก่นสารความหมายเลื่อมมนุษย์อย่างไร
- ◎ อยู่ใต้เจตนาโลกและจักรวาล
แล้งพุทธิปัญญาเผยอหน้ารำพึง
- ◎ ฤดูแล้งอัจฉริยะมหาครูแก้วฟ้า
สงครามล้างโลกอำมหิตติดบา
- ◎ ไม่ทะนุถนอมคุณค่าแท้โลกมนุษย์
คือ “กึ่งก็อเลียดต่ำ” อุดมคติไม่มี
- ◎ ตื่นพื้นเถอะแสงแสงวิเศษรมณีย์
หรือวรรณศิลป์กายแก้วกลอนโคลงฉันท
- ◎ หรืออยุธยาฟ้าสยามแล้งคนดี
เสมอไล่เดือนพบพระรัตนตรัย
- ◎ โอ้มโนธรรมสุดประเสริฐเลิศแล้ว
สยามชาติควรรู้ปฏิบัติมหัศจรรย์
- ◎ อย่าเลือดต่ำซ้ำเลือดสัตว์ดิรัจฉาน
กู้แก้วใจกายสิทธิ์ขลังอลังการ

ทุกหายใจเป็นเงินทองถูกต้องหรือ
จั่งที่อโง่บ้าเสมอค่าไม่มี ๗
แสงวิเศษสุดเลอเลิศประเสริฐศรี
มีเขavnไวณมิติวิจิตรมนั่ม ๗
ปฏิบัติกันเป็นหน้าที่ยิ่งใหญ่
หรือลึกลับไปตื่นแค่ควิลิ่ง ๗
ปานทาสอวิชา อนัตตลิกซึ่ง
ถึงคุณค่า “โพธิญาณ” อย่างยุติธรรม ๗
อนาถาเอกภพแล้งมโนธรรมเลิศล้ำ
ทำระยำชั่วอย่างสัตว์นรกอเวจี ๗
เพื่อผุดเกิด “โพธิสัตว์” ประเสริฐศรี
สูญค่าแก้วมณีแห่งมนุษย์อเนกอนันต์ ๗
ที่เหนือโลกเลิศค่ากว่าฟ้าสวรรค์
นั่นเป็นมะเร็งโรคร้ายหรืออย่างไร ๗
พม่าผีเผาวิญญาณสิ้นหรือใจ
หรือชาติไทยแล้งวิเศษทุกสิ่งอัน ๗
แก้วสารพัดนึกโพธิญาณเหนือสวรรค์
นฤมิตรความหมายนั่นแต่จักรวาล ๗
ปานไดโนเสาร์เขลาติบดุ้งด้าน
คานตอมตะธรรมนำขวัญนิรันดร ๗

● อังคาร กัลยาณพงศ์

อาทิตย์ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ แรม ๗ ค่ำ เดือน ๘/๘ ปีขุน

เขาเติบโตในครอบครัวพุทธ
เป็นพุทธแท้ที่เข้าถึงความพลเพียงของชีวิต
ซึ่งค่านิยมในยุคบริโภคนิยม
มีอาจเหนียวนำเขาให้เปลี่ยนวิถีชีวิตได้เลย

ณัฐดนัย แสงเดช

คนธรรมดาที่ไม่ธรรมดา

● วัยเด็ก วัยเรียน

ผมเกิด ๗ ธันวาคม ๒๕๑๓ มีพี่น้อง ๕ คน ผมเป็นคน
ที่ ๔ เกิดที่ จ.แพร่ แล้วมาโตที่กระบี่ ย้ายตามคุณพ่อไปอยู่
ที่สงขลา นานที่สุด คุณพ่อรับราชการกรมป่าไม้ คุณแม่
เป็นครูซึ่งก็ต้องย้ายตามคุณพ่อไปเหมือนกัน

ตอนอยู่ ม.๒ ได้ฟังคำพูดของอาจารย์ท่านหนึ่งว่า
จะเรียนดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความตั้งใจ จากวันนั้นก็เริ่ม
ตั้งใจเรียน จนสอบได้เกรด ๓.๙๗ ๓ วิชา นอกนั้น ได้
เกรด ๔ หมด แต่ผมเริ่มเครียดกับการรักษา
เกรดนี้ไว้ให้ได้ตลอด เริ่มทุกข์คิดหาทาง
ให้พ้นทุกข์ตรงนี้ พอได้เห็นหนังสือสมาธิพุทธ
ของคุณพ่อ เห็นคำว่าสมาธิเท่านั้น ผมคิดว่า
น่าจะทำให้ผมพ้นทุกข์จากความเครียดตรงนั้น
ได้ก็ขอยืมคุณพ่ออ่านแต่อ่านแล้วไม่เข้าใจ
เริ่มสงสัยว่าศาสนาพุทธสอนอะไร
มีคนบอกว่าปฏิบัติธรรมแล้วจะ

ทำให้การเรียนดี ตอนนั้นยังไม่เข้าใจ พอได้เริ่มปฏิบัติธรรม ก็เห็นใจที่สงบ ท่องตำราก็จำได้ง่าย รู้จักปล่อยวาง ไม่คาดหวังกับการเรียนจนเครียด สุดท้ายผลการเรียนก็ออกมาดี แต่หากปฏิบัติผิดฐานจะไม่มีสมาธิทำให้การเรียนแย่มากเหมือนกัน

อยู่ชั้น ม. ๖ ผมเอ็นทรานซ์ตรงได้วิศวะฯ มอ. (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) แต่ไม่เอา เพราะอยากเรียนหมอ ผมก็มาเอ็นฯรวมได้เภสัช มหิดล แต่ก็ยังอยากเป็นหมอยู่ดี ตอนนั้นผมรู้สึกว่าเป็นหมอได้เสียสละมาก เรียนเภสัชเราไม่ค่อยชอบ เพราะเหมือนอยู่ได้หมอ เรียนเภสัชอยู่ ๒ ปี ก็รู้ว่าไม่ใช่ทางเรา น่าจะทำในสิ่งที่เราชอบดีกว่า คิดว่าชะตาชีวิตคงได้เป็นวิศวกรก็เอ็นฯใหม่ไม่เลือกหมอแล้ว เลือกวิศวะฯหมดเลย ก็ได้วิศวะฯลาดกระบัง สาขาไฟฟ้ากำลัง (power engineering)

● **วัยทำงาน**

จบแล้วทำงานอยู่นานเหมือนกัน ไปสมัครที่ องค์การโทรศัพท์ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตบางกรวย การไฟฟ้าเรียกตัวก่อน ทำอยู่ปีครึ่ง ก็อยากเรียนต่อ พอที่องค์การโทรศัพท์เรียกตัวไปสอบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษเพื่อไปเรียนต่อต่างประเทศ เป็นทุนการศึกษาที่เปิดรับบุคคลภายนอก มีทั้งทุนบุคคลภายในและบุคคลภายนอก ปรากฏว่าสอบได้ และผมเองก็อยากไปเรียนเมืองนอก อาจเป็นเพราะค่านิยม ก็ได้ไปเรียนปริญญาโทที่ อังกฤษหลักสูตร ๙ เดือน โปรเจ็ค ๓ เดือนด้าน

Communication System Engineering เกี่ยวกับการสื่อสาร เทียวอีก ๓ เดือน แล้วกลับมา ปี '๘๒ ก็บรรจุเป็นพนักงานขององค์การโทรศัพท์ (ทีโอที) ดูแลเรื่องสื่อสาร ดาวเทียมอยู่ฝ่ายบริหาร ผลประโยชน์ คอยตรวจดูเรื่องเทคนิค ดูแลเรื่องเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟของบริษัท คอม-ลิงค์จำกัด มีหน้าที่ประสานงาน คอยรับรายงาน หากเสีย เวลาเคเบิลขาด เช่น มีคนไปตัดไปดึงหรือหนูกัดสาย ก็จะรายงานแจ้งให้พื้นที่ของทีโอทีตรวจสอบต่อไป

● **เส้นทางปฏิบัติธรรม**

คุณพ่อเริ่มปฏิบัติธรรมก่อน เป็นญาติธรรมชาวอีสาน ชื่อ**นายธีรยุทธ แสงเดช** เอาแผ่นพับเกี่ยวกับเรื่องอาหารมังสวิรัตินำให้อ่าน อ่านแล้วรู้สึกว่าการกินเนื้อสัตว์ไม่ดี รู้สึกกลัวโทษภัยของเนื้อสัตว์ที่มีต่อร่างกายมากๆ และเห็นมีนักวิทยาศาสตร์เก่งๆหลายท่านที่กินมังสวิรัติจึงอยากกินบ้าง ตอนนั้นอายุ ๑๕ ปี วันรุ่งขึ้นตัดสินใจกินมังสวิรัตินเลย มีพี่สาวทำอาหารให้ กินอยู่ได้ประมาณหนึ่งสัปดาห์ก็ล้มเพราะตอนนั้นคุณป้าต้มข้าวไม่ค่อยสุก มันแข็งๆกินแล้วเวียนหัวและยังกินคนเดียวคนอื่นยังไม่ได้กิน ก็เลยเลิกไป มาเริ่มอีกทีก็ ม.๔ เพราะมีพี่สาวคนโตเขาตั้งใจกิน ผมก็เลยเริ่มกินไปพร้อมกับเขา

ผมมักจะเอาอาหารไปกินที่โรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถม บางวันเพื่อนๆ ที่เขาไม่มีเงินซื้อข้าวกลางวัน

การศึกษา

ประถม ร.ร.วิเชียรชม สงขลา
 มัธยม ร.ร.มหาวิชราวุธ สงขลา
 ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีลาดกระบัง

ปริญญาโท Msc.Communication System
 Enginerring at Portsmouth University

การทำงาน วิศวกร ๖ องค์การโทรศัพท์ (ทีโอที) แจ้งวัฒนะ

มากินด้วย พอมัธยมผมก็กินคนเดียว ตอน ม.๔ ผมตามพ่อไปงานพุทธาฯ ที่ อ.ไพศาลี นครสวรรค์ กลับมาไฟแรง เริ่มกินมือเดียว ทำอยู่ ๕ เดือน ผอมมากๆ เลย จนอาจารย์ตกใจ แมื่ก็เป็นห่วง ตอนนั้นแทนที่จะมีสมาธิกลับฟุ้งซ่าน การเรียน ตกมากจาก ๓ มาเป็น ๒ กว่าๆ ตกช้อมกันใหญ่ ก็รู้ว่าเรามาผิดทาง ไม่ใช่แล้ว ญาติธรรมแนะนำ ให้กลับไปกิน ๓ มือเหมือนเดิม ร่างกายก็ค่อยๆ อ้วนขึ้นมาภายใน ๒ อาทิตย์ จาก ๔๔ เป็น ๕๘ สมาธิก็เริ่มมา ก็เรียนจบ ม.๖ สอบเอ็นทรานส์ติด ผมคิดว่าการปฏิบัติธรรมต้องดูฐานด้วยว่า เหมาะกับเราไหม มีใช้ว่าตามๆ กันไป

● ในสังคมเพื่อนมหา'ลัย-ที่ทำงาน

ตอนอยู่มหา'ลัย ผมก็ยังเอาอาหารไปกิน ที่โรงอาหาร ก็โดนเพื่อนแซวนิดหน่อยว่าไปเอามา จากป่าทิมพานต์บ้าง เวลาไปงานรับน้องผมก็กิน ขนมปังบ้าง ลั้งให้เขาผัดผักบ้างไม่ลำบากอะไรเลย

ทำงานที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตผมก็เริ่มกิน มือเดียวอีก เข้า-เที่ยงไม่กิน เพราะไม่ค่อยมีเวลา กลับมากินตอนเย็นที่บ้านเลย กินประมาณทุ่ม เสร็จสามทุ่มก็เข้านอนพอดี ตอนนั้นผมทุ่มเทให้ กับรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสในการกินเต็มที่ เพราะ เราหิวมาจัด แต่ผลเสียของการกินตอนเย็น คือ พอกินเสร็จจะนอนไม่ค่อยหลับ เหมือนกับว่า ร่างกายมันปิด แต่ต้องเปิดสวิทซ์อ่อนๆไว้ ตื่นมา ตอนเช้าเหมือนกับนอนไม่เต็มที่ แต่ก็เป็นอย่าง

ไม่นานก็เริ่มชิน รู้สึกว่าท้องว่าง สบาย อาบน้ำ ไปทำงานเลย ไม่หิว ท้องจะโล่งๆ โปร่งๆ จนถึง เย็น กินมือเดียวตอนเย็นอยู่เกือบ ๒ ปีครึ่ง ที่ กฟผ.

เพื่อนๆ ในที่ทำงานเขาเข้าใจที่ผมปฏิบัติตัว อย่างนี้ เขาก็ว่าดี แต่ไม่มีใครสนใจจะมาอย่างนี้ เพราะเขายังกินมังสวิรัตได้

เวลาไปต่างจังหวัดกับเพื่อนที่ทำงานไปสัมมนา อะไรอย่างนี้ ผมก็จะเอาหม้อข้าว เอาอาหารไปเอง ถึงโรงแรมก็เปิดกระจกเอาหม้อออกไปวางที่ ระเบียงข้างนอก หุงข้าว เอาพวกอาหารแห้งไปกิน หากว่าไปงานสังสรรค์ตอนเย็น เราก็ไม่กินอะไร ก็แก้เซินด้วยการเอากล้องวิดีโอไปถ่ายพวกเขา เขาก็จะรู้ว่าผมไม่กินตอนเย็นเขาก็จะไม่ว่าอะไร เขาคงชินแล้ว

● ปฏิบัติธรรมในต่างแดน

ตอนไปเรียนที่อังกฤษ ผมซื้อข้าวมาหุงกินเอง ทำกับข้าวกินเองที่อังกฤษมีร้านอาหารเพื่อสุขภาพ เยอะมาก มีหมดทั้งข้าวกล้อง ขนมปังโฮลวีท ผมซื้อ อาหารมังสวิรัตแบบสำเร็จรูปที่ทำจากแป้งหรือเห็ด มากินกับผักเป็นประจำ เพื่อนที่เรียนเขาก็เข้าใจ บางครั้งเขาก็ชวนไปบ้านเขาแล้วทำอาหารมังสวิรัต ให้เรากินด้วย

๕ เดือนแรกเกิดปัญหาว่า กินตอนเย็น ตื่นมา ตอนเช้าท้องโล่ง โปร่ง สมาธิแม้จะดี แต่สมอง ไม่ค่อยแล่น เวลาใครมาพูดอะไรหรือเวลาฟัง

เล็กเซอร์ไม่ค่อยรู้เรื่อง ที่นี่เวลาสอบกว่าจะคิด โจทย์คณิตศาสตร์แต่ละข้อได้มันนานมาก มันจะตื้อๆเพราะไม่มีอาหารเลี้ยงสมอง คิดว่าถ้าเป็น อย่างนี้อาจจะเรียนไม่จบ จะมีปัญหา ก็เลยเปลี่ยน มากินตอนเช้า ๙ โมงก็เข้าเรียนปรากฏว่าตอนเย็น หิว น้ำย่อยออก เพราะเคยชินกับการกินตอนเย็น ยังปรับไม่ได้ พอมากเข้าๆ ก็ไม่ไหว น้ำย่อยออก จะเป็นอันตรายต่อกระเพาะ ก็เปลี่ยนเป็นกินเช้า-เย็น เป็น ๒ มื้อ

ที่นี่ความสุขมันก็หายไป เพราะเวลาผมกิน มื้อเดียวตอนเย็นจะมีความสุขมาก เพราะตอนเช้า-เที่ยงท้องเราจะโล่ง โปร่ง ไม่มีอะไรอยู่ในท้องจนถึง ตอนเย็น ผมรู้สึกว่ามีสมาธิสูงมากเลย รู้สึกเหมือน มีสุนทรีย์ในอารมณ์บางอย่างดีมากเลย แล้วก็ยังมี ความหวังว่าเดี๋ยวจะได้กินอาหารอร่อยๆ ที่หอพัก อีก พอเปลี่ยนมากินตอนเช้า ก็เสียดายความรู้สึก ตรงนั้น ต้องยอมตัดใจทิ้ง แรกๆ รู้สึกแข็งมากๆ เพราะอารมณ์สุนทรีย์ก็หายไป ความหวังจะได้กิน ตอนเย็นก็หมด จำใจต้องปรับตัว

ที่อังกฤษผมค่อนข้างจะเก็บตัว ผมชอบความเป็น สนิทของอังกฤษมากเลย มีทะเล ผมไปอยู่ ทางตอนใต้ของอังกฤษที่เมือง Portsmouth คือ อังกฤษนี่เขาจะทำอะไรให้ประชาชนเยอะมาก พวกสนามฟุตบอล สนามกีฬา สวนสาธารณะ ผม จะไปวิ่งทุกเช้าอากาศดีมาก ตอนนั้นผมกินตอนเย็น กินเสร็จก็เข้านอน แลกกันช่วงไม่มีอาหารอยู่ใน ท้องไม่หนาวเลย แต่พอผมกินเสร็จลั่นเลยนะ ต้องหาผ้ามาห่ม เหมือนพลังงานไปอยู่ที่กระเพาะ เกือบหมด แต่เวลาไม่มีอาหารในกระเพาะรู้สึก เหมือนกับว่าผิวหนังมีฉนวนอะไรสักอย่าง เรา สามารถใส่เสื้อบางๆ วิ่งได้สบาย เพื่อนเห็นจะ ตกใจมากบอกว่าเดี๋ยวไม่สบาย แต่เราไม่หนาว จริงๆ ตอนนั้นอากาศประมาณ ๑๐ องศา วิ่ง ประมาณครึ่งชั่วโมง แล้วเดินเล่นตามสวน มี ความสุขมาก

เรียนจบกลับมาทำงานที่องค์การโทรศัพท์ (ที ไอที) แจ่งวัฒนะ ยังกิน ๒ มื้อเช้า-เย็น ก็กะจะ

เอามือเดียวให้ได้ ก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากเช้า-เย็น มาเป็นเช้า-เที่ยง ตอนเย็นให้ท้องว่างๆ ตอนเช้า ก็เป็นน้ำผลไม้หรือน้ำเต้าหู้ จะไปหนักมือเที่ยง ก็ได้ร้าน ชมร.หน้าสันตติโคกเป็นเสบียงเลี้ยงตัว

● เพราะรู้ว่าสุขนั้นเป็นมายา จึงไม่รักความสุข

ผมเริ่มแข็งตรงที่ว่า ปกติเสาร์อาทิตย์ผมจะ มาช่วยงานวัด เราได้ทำอะไรเพื่อสังคมรู้สึกตัวเอง มีคุณค่า ตรงนี้จะหล่อเลี้ยงตัวเรา แต่พอไปอยู่ อังกฤษเสาร์อาทิตย์ไม่ได้ทำอะไร ว่างๆ อย่างดีก็ อ่านหนังสือ จันทร-ศุภร์ก็เข้าเรียน บางทีไม่มี คาบเรียนก็อยู่ห้องสมุด มีความรู้สึกที่ชีวิตเหมือนกับไม่มีอะไร ไม่มีบุญกุศลให้ทำ รู้สึกเหงา วันๆ เรา ทำเพื่อตัวเองเท่านั้น หาโลกธรรมมาประดับตน คิดว่าอยู่นานไม่ได้แล้วละ เรียนจบก็กลับ

● มีความคิดอยากมาเสียสละตั้งแต่เมื่อไหร่

ตอนผมเรียนอยู่ปี ๓ รู้สึกอยากจะช่วยงานมากๆ อยากจะไปช่วยงานที่โรงพยาบาลรามมา แผลงเงาะเลือดหรือตรวจเลือด คืออยากจะช่วยฟรีๆ ตอนนั้นแปลกมาก อยากจะไปช่วยล้างจานที่ร้านอาหารโรงพยาบาลรามด้วย ผมก็แปลกใจตัวเองเหมือนกัน ว่าทำไมผมเกิดความรู้สึกอยากจะไปช่วยงานอย่างมาก

เหตุที่ผมมาช่วยงานล้างจานที่ร้านอาหาร มังสวิวัตที่จตุจักร คือตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ที่ลาดกระบัง ผมยังกิน ๒ มื้อ เช้ากับบ่ายๆ มีคนบอกว่ามีร้าน มังสวิวัตที่จตุจักร ผมก็เดินตุ้มๆ ไปกินมังสวิวัตทุกวัน ที่นี่ผมก็เอะใจ ในเมื่อผมอยากจะช่วยงาน ทำไมไม่เข้าไปช่วยในที่ที่ขาดแรงงาน เริ่มจากผมเห็นภาพพี่คนหนึ่งล้างจานอยู่ รู้สึกว่ามันมีความสว่างๆ อยู่ในใบหน้าของพี่เขา และเคยเห็นพี่เขาช่วย ล้างภาชนะที่งานพุทธาฯ (งานอบรมธรรมประจำปีของชาวอโศก) สมัยที่ผมตามคุณพ่อไปร่วมงาน คิดว่ายังไงจะต้องเข้ามาช่วยให้ได้ ต้องทำอะไรบ้างแล้วละ พอกินเสร็จผมก็เข้าไปช่วยหลังร้าน รู้สึกว่า ดี กินข้าวแล้วคุ้มได้ช่วยล้างจาน ข้าวมีอันนี้เรากิน แล้วได้ช่วยทำงาน ถึง

แม้ว่าเราจะจ่ายเงินก็เถอะ รู้สึกว่าต้องทำงานตอบแทน ทำให้รู้สึกว่าชีวิตเหมือนมีค่าขึ้นมา บุญกุศลที่ได้ไปช่วยล้างจานทำให้ มีความสุข ตอนนั้นช่วงฝึกงานพอว่างก็มาช่วยล้างจาน ผมเห็นคนทำงานในร้านชมร.เขามีความสุข ทุกวันนี้ เสาร์-อาทิตย์หากไม่ติดธุระอะไร ก็มาช่วยล้างจานที่ ชมร.หน้าวัดเหมือนเดิม ที่แรกไม่ยอมให้ใครรู้จัก เพราะพอเขารู้จักเขาก็จะให้กินฟรี ผมก็เกรงใจตรงนี้

● รู้สึกอย่างไรที่ภาชนะมันกองเยอะๆ

ผมรู้สึกว่าเราช่วยกันล้างกับพี่ๆเหมือนมีพลังอะไรบางอย่าง แป๊บเดียวก็เสร็จ แต่ถ้าเราล้างอยู่คนเดียวท้อเหมือนกัน มันจะช้า แต่ถ้ามีกัน ๓-๔ คน รู้สึกมีพลังต่างคนต่างหนุนกัน มาปู้บๆ เสร็จ เคยเห็นบางคนล้างอยู่คนเดียว ผมเห็นใจเข้าไปช่วย พอเข้าไปช่วยปู้บ แป๊บเดียวก็หมดเลย พลังสามัคคีนี้ใช้ได้ทีเดียว ล้างคนเดียว นี่มันล้างหมดนั้นแหละ แต่ถ้าสามัคคีหนุนกันไปก็เกิดพลัง ผมก็ไปช่วยล้างที่จตุจักรเสาร์-อาทิตย์ พอผมทำงานที่การไฟฟ้า ร้านชมร.ก็ย้ายมาที่หน้าวัด แต่ยังมีคนเก่าทำงานอยู่ ๒ คน วัน เสาร์ผมไป

ช่วยที่จตุจักร วันอาทิตย์มาช่วยที่หน้าวัด ผมมาช่วยตลอด จะเว้นก็ตอนไปเรียนที่อังกฤษ ทำให้เกิดความรู้อีกขาดคุณความดีอะไรไปสักอย่าง เหมือนจะหมดบุญ ต้องรีบกลับแล้วละ ผมก็แปลกใจตัวเองนะว่า ผมคงอยู่นานไม่ได้นะ หากว่ามีชมร.อยู่ที่อังกฤษผมอาจจะอยู่นานได้นะ

● ได้อะไรจากการมาช่วยล้างจาน

ผมรู้สึกว่าคุณชีวิตมันมีน้ำมีเนื้อ คือเราไม่เก่งที่จะเป็นนักบวชได้ แต่เราก็อุ่นใจว่าพอจะมีเสียบ้างบ้างในการอยู่ในวิภังคารจนกว่าเราจะหลุดพ้นคือเราพอมีบุญได้สั่งสมบุญบ้าง เพราะยังไงเราก็ต้องวนเวียนอยู่ในวิภังคารอีกนานถ้าไม่ยกระดับฐานะตัวเองนะ อย่างน้อยก็พอมีเสียบ้างอยู่บ้าง คิดถึงตรงนี้ก็มีความสุขสบายใจ แล้วอีกอย่างหนึ่งมาช่วยตรงนี้ก็แล้วรู้สึกว่ามีค่าต่อสังคม ความรู้สึกตรงนี้ก็ทำให้เกิดความสุขสบายใจ เป็นสุข แม้จะเหนื่อยบ้าง

● คิดอย่างไรกับวัตถุนิยมของคนสมัยนี้

จริงอยู่ที่ว่า คนเราหลงแสวงหาลาภ ยศ สรรเสริญ โลภียสุข ผมเองก็เป็นคนหนึ่ง และคนเรามากเสียเวลาแสวงหาโลกธรรมเพื่อหาความสะดวกสบาย แต่ในที่สุดเมื่อเราต้องการสิ่งที่สูงสุดของชีวิต เราก็ต้องมาอยู่กับเรื่องง่ายๆ เรื่อง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มาดูตรงนี้ก็ มาศึกษาเรื่องรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส มาเรียนรู้ที่จะถือศีล เรียนรู้ที่จะลดละ ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะเมินเฉยเพราะเขาอาจจะเห็นเป็นเรื่องธรรมดา หรือไม่ก็คิดว่าเป็นเรื่องเล็กซึ่งของพระของเจ้าไป เขาจึงยังคงแสวงหาต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ก็เหมือนเขายังแสวงหาล้างที่ ต้องการไม่เจอ สุดท้ายเขาก็ต้องกลับมาตรงนี้ก็กลับมาที่เรื่องง่ายๆ ธรรมดาๆ แต่ไม่ธรรมดา

ดังนั้นเมื่อยังเวียนวนในโลกธรรม ก็น่าจะเสียดเวลา น้อมนำธรรมะมาประพฤติปฏิบัติให้สมควรแก่ฐานะ ชีวิตจะได้ไม่ขาดทุน จะได้มีเนื้อหาสาระบ้าง ไม่ใช่โอ้อ้อชีวิตเกิดมาล่าลาภจนตาย

แล้วก็ได้ในสิ่งที่ตัวเองเอาไปไม่ได้ เอาเวลามาศึกษาสิ่งที่ เป็นสาระให้กับชีวิตบ้าง น่าจะดีกว่า

ณ ปัจจุบันนี้ผมพบว่าถ้าเรามีสติกับกายกรรม วชิกรรม มโนกรรมของเรา รักษาศีลตามฐานะ ก็สามารถที่จะเข้าถึงสภาวะโล่งโปร่ง เบา เข้าถึง ความสงบนิ่งของจิต ก่อให้เกิดสุขตามสมควร แก่ฐานะได้เหมือนกัน

● ชีวิตทุกวันนี้

ก็พยายามรักษาศีล ๕ ให้ดี อยากจะสั่งสมบุญกุศล หากเป็นไปได้อยากมาใส่บาตรบ้าง เพราะประทับใจคำพูดที่ว่า “ทำบุญต้องทำเป็นนิจ” ก่อนไปทำงานผมก็จะแวะมาซื้ออาหาร ผมก็จะแอบมองที่ล้างจานว่ามีหม้อวางอยู่เยอะหรือเปล่า แม้จะมีเวลานิดหน่อยผมก็จะพยายามเข้าไปช่วยเว้นแต่ว่าจะสายผมก็ต้องรีบไป เพราะเกรงใจเจ้านายเหมือนกัน คือเอาแต่ใจตัวเอง ก็ไม่ดีนะแต่รู้สึกทำให้เราช่วยงานสักนิดก็ยังดี ทำให้เราอยู่ที่ทำงานทั้งวันได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าเกิดว่าวันไหนที่ผมไม่ได้เข้ามาช่วยก่อนไปทำงาน ก็รู้สึกเหมือนขาดอะไรบางอย่าง

ส่วนเรื่องเที่ยวก็ยังมี ยังมีความเป็นเด็กอยู่ อยากเที่ยว แต่อยากไปกับพี่ๆ น้องๆ ในครอบครัวหรือเพื่อนๆ มากกว่าไปคนเดียวก็ไม่รู้จะไปคุยกับใคร

ส่วนเรื่องแฟน พูด ๓ วัน ๓ คืนคงไม่จบ เอาเป็นว่าผมยังไม่เคยมีแฟน แต่ก็แอบชอบผู้หญิงมาหลายคนตั้งแต่ยังเด็ก เข้าทำนองว่าออกหักออกพังมาเยอะแล้ว เพราะแอบรักเขาข้างเดียว

● สุดท้าย

บนเส้นทางแห่งการต่อสู้ “เกียรติยศที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเรานั้น ไซ้ว่าจะอยู่ที่ไม่ล้มลงตลอดกาล แต่อยู่ที่หลังจากล้มลงทุกครั้ง สามารถลุกขึ้นมาได้” อย่าได้นำความล้มเหลว ไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับเราลักก็ครั้งมาพรากเราไปจากเป้าหมายที่ต้องการจะให้บรรลุขอเป็นกำลังใจให้กับทุกๆ คน และตนเอง **☞**

กำไร-ขาดทุนแท้ของอารยชน

(ต่อจากฉบับ 205)

ระบบ“บุญนิยม”นี้ ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในใจจริงๆ ว่า จะช่วยสังคมมนุษยชาติที่ถูกพิษและฤทธิ์ของระบบ “ทุนนิยม” กำลังต้อนเข้ามุ่มอับอยู่ในปัจจุบันนี้ได้แน่ๆ หากประชาชนได้ศึกษาช่วยวิจัยกันต่อ และอบรมฝึกฝน ร่วมมือสร้างสรรค์ให้เกิดให้เป็นผู้เจริญตามระบบ“บุญนิยม” นี้กัน จนมีคุณภาพ(quality) และปริมาณ(quantity) เพียงพอ ตอนนี้จะเห็นจะรู้ยังยากอยู่ ยิ่งจะเชื่อตาม ยิ่งยากใหญ่ เพราะยังมีผู้พอรู้พอเป็น หรือ ดำเนินชีวิตใน ระบบ“บุญนิยม”ได้แล้ว จำนวนน้อยเหลือเกิน

เฉพาะอย่างยิ่ง คนทั้งหลายเกือบทั้งโลกทุกวันนี้ก็ล้วน ดำเนินชีวิตกันอยู่ ด้วยระบบ“ทุนนิยม”อย่างสนิทสนมและ ตายใจว่า ไม่เห็นจะมีระบบอะไรอื่นอีกเลย กันทั้งนั้น ส่วนผู้ที่เห็นและเข้าใจถึงได้ว่า ระบบ“ทุนนิยม”กำลังเข้า มุ่มอับ ไปไม่รอด ช่วยมนุษยชาติในโลกให้เกิดสุขสันต์อย่าง อุดมสมบูรณ์ เป็นสังคมที่ดีตามอุดมการณ์ ไม่ได้นั้น ก็ยังมี น้อยอยู่ด้วย จึงเป็นเรื่องยากที่ยากสุดๆ จริงๆ แต่ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นทางออกอื่นใดเลยที่จะดีกว่า ต้องปรับตัวมาเป็นระบบ“บุญนิยม”นี้ให้ได้ แล้วสังคม มนุษยชาติในโลกไปรอดแน่ๆ

เราได้สาธยายเรื่อง“ที่พึ่ง”มายาวนานมาก ได้โยยโยมาจนถึง“ทิวภูธัมมิกัตถะประโยชน์” ซึ่งได้อธิบายถึงรายละเอียดของความเป็น“ประโยชน์ปัจจุบัน” ทั้งที่เป็นโลกียประโยชน์ ไปกระทั่งถึงที่เป็น โลกุตระประโยชน์ ก็คงจะพอเข้าใจได้มากขึ้นแล้วว่า“กำไรแท้ หรือขาดทุนแท้ของอารยชน”นั้น เป็นฉันท และได้อธิบายมาถึงตอนท้ายแห่งทิวภูธัมมิกัตถะประโยชน์ คือ ข้อที่ ๔

ข้อที่ ๔ “สมขีวตา” อันหมายถึง การเลี้ยงชีพอย่างเรียบง่ายอย่างใจสงบเบิกบาน หรืออย่างมีสัมมาอาชีพ และ เรากำลังอธิบายมาถึง...

“จุดต่าง”นัยสำคัญของความเป็น“อารยชน” กับ“ปุถุชน”หรือ“กัลยาณชน” ซึ่งควรจะจับจุดสำคัญนี้กันให้ได้แม่นๆ ชัดๆ คมๆ

[ในฉบับที่แล้วกำลังสาธยายถึง“หลักคิด”หรือ“การคำนวณ”ของ“ปัญญาโลกิยะ” ว่ายังไม่สุจริต-ยุติธรรม ยังไม่เที่ยงธรรมเท่ากับ“ปัญญาโลกุตระ” ก็ได้อธิบายไปเพียงนิดหน่อย จึงต้องขอย้อนซ้ำที่อธิบายไว้แล้วสักเล็กน้อย ผู้ไม่มีหนังสือฉบับก่อนจะได้อ่านเรื่องต่อติดพอสมควร]

เมื่อได้เข้าใจคุณลักษณะของ“อารยบุคคล”ที่ถูกต้องตามสังฆธรรมของศาสนาพุทธแล้ว แม้จะแค่เป็นอารยบุคคลชั้น“โสดาบัน”ก็เห็นชัดแล้วว่า ผู้บรรลุคุณสมบัตินี้ของศาสนาพุทธอย่าง“สัมมาทิวภูธัมมิกัตถะ” นั้น ยิ่งบรรลุธรรม“โลกุตระ” ก็ยังเป็นคนขยันการทำงาน มี“สัมมาอาชีพ” ชนิดเป็น“บุญนิยม” สร้างสรรเพื่อสังคม เป็นประโยชน์ต่อโลกต่อสังคมยิ่งขึ้นแน่นอน เพราะ“อารยบุคคล”จะมี“ปัญญาโลกุตระ” เข้าใจทิศทางและเนื้อแท้ของสังฆธรรม ที่เป็น“กำไร-ขาดทุนแท้ของอารยชน” ได้อย่างถูกต้อง

เพราะฉะนั้นลักษณะสำคัญของ“บุญนิยม” บ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า ความเป็น“บุญ”จึงไม่เพียงเป็น“บุญ” แต่“โลกิยธรรม”เท่านั้น ยังมี“บุญ”ที่เป็น“โลกุตระธรรม” ซึ่งมีคุณพิเศษของ“โลกุตระสังฆะ” อีกต่างหาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ใน“โลกุตระธรรม”จะไม่มีความ“บุญ”แบบโลกิยธรรม โลกุตระธรรมนั้นมีทั้ง“บุญ”ที่เป็นคุณลักษณะของโลกุตระสังฆะ และมีทั้ง“บุญ”แบบโลกิยธรรมด้วย มีทั้งน้อยทั้งมาก ได้เช่นเดียวกัน ตามสมรรถนะของอารย

บุคคลแต่ละบุคคลนั้นๆ เพียงแต่ว่า“โลกุตระธรรม”จะต้องเป็น“บุญ”ที่มีคุณลักษณะเข้าข่ายหรือถึงขีด“โลกุตระสังฆะ”ขึ้นไปด้วย จึงจะนับเข้าระดับ“บุญนิยม”

เราได้รับฟังถึง“ปรัชญาของทุนนิยม กับ บุญนิยม”มาแล้ว หลายคนอาจจะยังคิดว่า เป็นเพียง“แนวคิด”เล่นๆ หรือเป็นแค่“ตรรกะ”वादเหตุผลเชิงชั้นให้ดูน่าฟังเท่านั้น ซึ่งก็ดูดี ดูโก้ แต่เป็นไปไม่ได้ คนทำไม่ได้แน่

ขอยืนยันว่า เป็นไปได้ คนทำได้แน่ เพราะมีกลุ่มคนที่ทำมาแล้ว และเป็นไปได้แล้วด้วย เดียวนี้ หมู่มุมที่ทำได้นี้ก็ยังมีอยู่ เราสามารถสาธยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้น ในแต่ละข้อของ ๑๑ นิยาม ที่ได้กล่าวถึงมาแล้วนั้นดูดีๆ แล้วจะเห็นว่า มันเป็นไปได้

[ในฉบับที่แล้ว นิยามแห่งความเป็น“บุญนิยม” ข้อ ๑ ต้องเป็นโลกุตระธรรม และข้ออื่นๆ ก็ได้สาธยายไปแล้ว ยังสาธยายค้างอยู่ใน ข้อ ๘ และกำลังบรรยายถึง“ความแตกต่าง”ของ“ทุนนิยม”กับ“บุญนิยม” ในแนวกว้างแนวลึกเพิ่มเพื่อให้เห็นชัดขึ้น]

และขอยืนยันว่า“ในการทวนกระแสนี้ชาวบุญนิยมทวนกระแสอย่างมีความสุข” สำหรับผู้มีภูมิธรรมบรรลุนิยามจริง ไม่ใช่กระทำอย่าง“จกใจ” หรือเพราะ“ไร้ทางออก”หรือ“สุดทูลที่สุดฝืนทน”แน่ๆ แม้ในกรณีผู้บรรลุยังไม่สมบูรณ์ซึ่งอาจจะมีคามฝืน ความลำบากอยู่บ้าง ก็เพราะกิเลสของตนยังไม่หมด นั้นยอมเป็นไปตามจริงของผู้ที่ยังไม่บรรลุถึงขั้นสูงเพียงพอ ก็จะต้อง“ตั้งตนอยู่บนความลำบาก”(ทุกขายะ อตตาทัง ปทหติ) อันเหมาะสมกับตนเอง เท่าที่ตนจะพอลำบากได้ “กุศลธรรมจึงจะเจริญยิ่ง” [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๑๕] นั่นคือ การปฏิบัติตนเป็น“มัชฌิมาปฏิปทา”ในประเด็น“มัชฌิมาปฏิปทา” ที่หมายความว่า “การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”นี้ มีคนเข้าใจยังไม่สมบูรณ์อยู่มาก จึงทำให้อึดอยู่แต่ในจุดที่พาไม่เจริญ ความรู้แจ้งชัดใน“มัชฌิมาปฏิปทา”นี้เป็น“ประเด็นสำคัญมาก”สำหรับผู้ปฏิบัติชาวพุทธ

คนทั่วไปเรียกกันว่า “การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”(มัชฌิมาปฏิปทา) แล้วก็ยึดกันแน่นอยู่ตรงความหมายเฉพาะชั้น“หยาบที่สุด”เท่านั้น

เท่านั้นว่า เป็น“ความสุดโต่งหรือความไม่เป็นกลาง”

[ก่อนหน้านั้น ได้พูดถึง“กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน” ซึ่งเป็น “สมุทัยแห่งทุกข์”ที่คนจะต้องกำจัดมัน จึงจะเจริญด้วย จะพ้นทุกข์ด้วย โดยการปฏิบัติ“มรรค อันประกอบด้วย องค์ ๘” หรือปฏิบัติ“ศีล-พรต”ตามหลัก“ไตรสิกขา”นั่นเอง ซึ่งเมื่อปฏิบัติไป ก็จะได้รู้ได้เห็น“ความยังไม่เป็นกลาง”หรือเห็น“ความโต่ง”ที่สลับไปสลับมา ของความเป็น“กาม”กับความเป็น“อัตตา” ที่ไม่หยاب ว่า มันสลับซับซ้อนอยู่อีกหลากหลาย ที่ยัง“ไม่เป็นกลาง”

ขณะนี้เรากำลังอธิบายเจาะลึกลงไปถึง...“การเกิดของ กาวนมายปัญหา”ซึ่งต้องเกิดจากการได้รู้ได้เห็น“ผล”ของการปฏิบัติ และในมรรคผลนั้นเอาตมากำลังเน้น“สัมมาสมาธิ”เน้น“ฌาน”แบบ พุทธ ที่เจาะลึกเข้าไปใน“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน” หรือ“ปรมัตถธรรม”อย่างละเอียดขึ้น กระทั่งจะลงไปถึงขั้น“ญาณ”ขั้น“วิมุตติ” และผู้จะถึงญาณถึงวิมุตติก็ต้องเชื่อ“กรรม”ที่สั่งสม“บาป”สั่งสม “บุญ”ชนิดเป็นโลกุตรจะ จึงจะบรรลุได้ ซึ่งกำลังอธิบายขยาย ความ“นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยม” ฉบับที่แล้วอธิบาย ถึงข้อที่ ๗ จบลงแล้ว คราวนี้ก็จะได้อธิบายถึงนิยามของ“บุญนิยม”ใน ข้อที่ ๘ กันต่อ]

ที่นี้มาพูดถึง“นวัตกรรม”(innovation)ของสังคม มนุษยชาติ ที่ชื่อว่า “บุญนิยม” และกำลังอธิบาย “นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยม”ยังไม่จบ คงต้องอีกหลาย คราว คราวที่แล้วเรายังอธิบายกันถึงข้อที่ ๘ อยู่ “บุญนิยม” ข้อที่ ๘ ก็คือ “เข้าถึงสภาวะธรรม นั้นเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณ” หรือต้องศึกษา ฝึกฝน จน“กิเลสตาย-จิตเกิด”(โอปปาติกโยนิ) เรียกว่า บรรลุธรรมขั้นปรมัตถ์จะ สู่โลกุตรตามลำดับ จึง ชื่อว่า “เป็นผู้สำเร็จ”จริง และเราได้พูดกันไปแล้ว พอสมควร แต่ก็ยังมีรายละเอียดที่น่าจะพูดคู่กันฟังอีก [เรากำลังอธิบาย “บุญนิยม” ข้อที่ ๘ ยังไม่จบ อ่านต่อได้เลย] เราลองมาพูดถึงเรื่องของ“ทาน”กันให้มากกว่านี้ ดูสักหน่อย

การวิเคราะห์ให้ฟังตอนนี้จะแยกเป็น ๒ ส่วน กล่าว คือ จะวิเคราะห์ในประเด็น ทานมี หรือไม่มี นั้นประการ หนึ่ง อีกประการหนึ่ง จะวิเคราะห์ว่า

ทานมีผล หรือไม่มี

ประเด็นแรก ทานมี หรือไม่มี..?

[ประเด็นนี้ได้พูดกันไปแล้ว ที่นี้ก็ประเด็นที่ ๒ คือ...]

ทาน มีผลหรือไม่มี..?

[แล้วเราก็ได้อธิบายถึง“ทาน”ที่สูงขึ้นไปกว่า “วัตถุทาน” ก็คือ “อภัยทาน-ธรรมทาน”ที่ลึกเข้าไปถึง“ปรมัตถธรรม”]

ที่พูดกันสอนกันว่า ผู้ศึกษาจนมี“วิปัสสนาญาณ”ก็คือ ผู้รู้เห็นไตรลักษณ์ คือ รู้เห็น“อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา” คำพูดนี้ถูกต้อง แต่ต้องเข้าใจอย่างสัมมาทิฐิว่า “รู้เห็น.. อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา”นั้นรู้เห็นอะไร แค่ไหน อย่างไร ซึ่งไม่ใช่“เข้าใจทะลุอย่างลึกซึ้ง” เป็น“ตรรกะ”แค่นั้นแน่ๆ

ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๘ ข้อ ๒๕๔-๒๕๖ พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ชัดเจนแจ่มแจ้งที่สุด ในความเป็น“ไตรลักษณ์”

และเห็นความจริงตามความเป็นจริงว่า มันเป็นอนัตตา เป็นของแปรไปเป็นธรรมดา เป็นของไม่มีแก่นสาร เป็นมูลแห่งความลำบาก เป็นดังเพชรฆาต เป็นของปราศจากความเจริญ เป็นของมีอาสวะ เป็นของอันเหตุปัจจัยปรุงแต่ง เป็นเหยื่อมาร เป็นของมีชาติเป็นธรรมดา เป็นของมีโสกะ ปรีเทวะทุกข์โทมนัสและอุปายาส เป็นธรรมดา เป็นของมีความเศร้าหมองเป็นธรรมดา เป็นเหตุเกิดแห่งทุกข์ เป็นของดับไป เป็นของชวนให้แช่มชื่น(ซึ่งเป็นความหลอกของโลกก็อย่างยอดเยี่ยมจริงๆ) เป็นอาทินวะ(โทษ,ผลร้าย,ความไม่ดี) เป็นนิสสรณะ(จิตรอดพ้นออกไปจากสิ่งเป็นโทษนั้นๆ,จิตละทิ้ง,จิตเลิกละ,จิตออกไปพ้น)

“อภิปัญญาสิกขา”ของพุทธที่เป็นสัมมาทิฐิ จะรู้จัก รู้แจ้งรู้จริง“สักกายะ”(คือ “ตัวตนของกิเลส”)ที่ผู้ปฏิบัติมี “ญาณ”สัมผัส“ตัวตนของมัน”ชนิดรู้จักรู้แจ้งรู้จริงอยู่ไหนที่ หลัดๆ ผู้ปฏิบัติที่มีสภาวะธรรมถึงขั้นนี้ จึงจะเป็นการพ้น “วิจฉาทิฎฐิ”ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๘ ข้อ ๒๕๔ ซึ่งอภิปัญญาสิกขาที่พัฒนาเจริญขึ้นเป็น “ความรู้ยิ่ง” ที่เรียกว่า “วิชชา”ข้อ ๑ คือ“วิปัสสนาญาณ”

ถ้าขั้นโสดาปัตติมรรคก็เป็นการเห็นกิเลสของตนตาม ชีตชั้นของตนหรือตาม“ศีล”ขนาดที่ผู้ปฏิบัตินั้นๆสมทาน สำหรับตนเอง หากสูงขึ้นก็เป็น“ตัวตนของกิเลส”(อัตตา-อาสวะ)ตามชิตชั้นหรือตาม“ศีล”ที่สูงไปตามลำดับๆ

กำไร-ขาดทุนแท้ของอาริยชน

ผู้มี**วิปัสสนาญาณ** รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ตัวตนของกิเลส” อยู่
หลุดๆ เช่นนี้เองที่เรียกว่ามีภูมิธรรมถึงขั้น **“เข้าถึงสักกาย
ทิฏฐิสังโยชน์”** ในระดับ “มรรค” (ยังมีเศษผล เพราะยังไม่ถึงขั้น
ลดละกิเลสลงได้ เพียงแค่เห็นของจริง ที่เป็นปรมาตถธรรม และ
เป็นการเข้าสู่ทางที่ถูกต้องได้แล้ว) คือ การเห็นตัวตนของกิเลส
ขั้นมีญาณหรือมีวิชา (ข้อที่ ๑ ของวิชา ๘) **มีใช้แค่ตรรกะ**
แต่มี **“นามรูปปริเฉทญาณ”** ที่เดียว

ถ้าผู้ใดไม่มี **“วิชา ๘”** นี้ ขอยืนยันว่า ผู้นั้นไม่ได้เป็น
อาริยบุคคลหรอก ไม่มีทางบรรลุธรรมของพุทธ เพราะ
ไม่มี.. **ปัจจัยตัด เวทิตัพโพ วิทยุทธิ (คือ ไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง
ได้ด้วยตนเอง)** “อริบัญญัติสิกขา” ของผู้นั้นไม่สามารถเจริญ
ถึงขั้น “อาริยะ” ก็ไม่บรรลุธรรมตามคำสอน (อนุสาสนี) ของ
พระพุทธเจ้า (ไม่เป็นอนุสาสนีปฏิหารีย์)

เพราะถ้าผู้ใดไม่เชื่อหรือไม่เข้าใจว่า ผู้ปฏิบัติธรรม
ถ้าเน้น **“อริบัญญัติสิกขา”** ไม่เจริญถึงขั้นมี **“วิชา ๘”** ก็สามารถ
บรรลุธรรมได้ นั่นก็คือ ผู้นั้นยัง **ไม่ “สัมมาทิฏฐิ”** หรือยัง
“มีฉาทิฏฐิ” อยู่ จึงไม่มีโอกาสรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง.. **จิต-
เจตสิก-รูป ด้วย “อริบัญญัติสิกขา”** ที่ปฏิบัติตาม **“อริศีล
สิกขา”** มาจนเกิดความเจริญในธรรม กระทั่ง **“อริบัญญัติ”**
มีประสิทธิภาพ-มีคุณพิเศษสูง จนสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง
“จิต-เจตสิก-รูป” นี้คือ ผู้ปฏิบัติเข้าถึง **“ปรมาตถธรรม”**

ในขั้นที่เรากำลังอธิบายกันอยู่นี้ คือขั้นที่เพิ่งจะถึง
ภาวะของการ **“เข้าถึงสักกายทิฏฐิ”** และ **“พ้นวิจิกจจา”**
ระดับหนึ่ง **“อริจิตสิกขา”** ที่เจริญเพียงแค่นี้ **“อริบัญญัติ”**
สามารถเข้าไปสัมผัส รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง **“อริจิต”** ของตน ก็คือ
“รู้ จิต-เจตสิก-รูป” ของตนนั่นเอง ถึงขั้น **รู้จัก รู้แจ้ง “ตัวตน
กิเลส” (สักกายะ)** ของตนได้แล้ว อย่าง **“ไม่สังเสถสย” (พ้น
วิจิกจจา)** แต่ยังไม่ได้กำจัด “ตัวตน” ของกิเลสนั้นแต่อย่างใด
เพียงแค่ **“รู้”** แล้ว

ว่าตนยัง **“ไม่พ้นศีลพทตปราชส”** ซึ่งเป็นสังโยชน์
ข้อที่ ๓ เข้าถึงได้แค่สังโยชน์ข้อ ๑ (สักกายทิฏฐิ) กับ
ข้อ ๒ (วิจิกจจาในระดับหนึ่ง) เท่านั้น

ดังนั้น ถ้าสามารถปฏิบัติ **“พ้นศีลพทตปราชส”** ผู้
ปฏิบัติผู้นั้นก็บรรลุ **“พ้นสังโยชน์ ๓”** เข้าสู่ความเป็น **“โสดาบัน”**

“พ้นศีลพทตปราชส” ก็หมายความว่า ผู้ปฏิบัติสามารถรู้

อย่างสัมมาทิฏฐิว่า การปฏิบัติ “ศีล” ปฏิบัติ “พรต” ปฏิบัติอย่างไร
จึงจะเจริญด้วย “ไตรสิกขา” จึงจะพัฒนาเจริญขึ้นสู่ความเป็น
“สัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ” หรือปฏิบัติ “จรณะ ๑๕” ก็ดี
“โพธิปักขิยธรรม ๓๗” ก็ดี ปฏิบัติอย่างไร “ศีล” จึงบรรลุธรรม “จิต”
จะเกิดเป็นอาริยะ **“บัญญัติ”** รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง มี **“วิชา ๘”** อย่างแท้
ตั้งแต่ **“วิปัสสนาญาณ”** เป็นข้อต้น และข้ออื่นๆ ซึ่ง
จะเสริมสร้าง **“อริบัญญัติสิกขา”** สูงขึ้นๆ กระทั่งสุดท้ายถึง
“อัสสวัชชญาณ”

ซึ่งความรู้ชนิดนี้มีคุณสมบัติเข้าถึง **“ญาตปริญาณ”**
หมายความว่า กำลังมีความรู้ที่ถูกต้องสัมผัสของจริงขั้น
ประจักษ์สิทธิ์ และมี **“ตริณปริญาณ”** หมายความว่า มี
ความรู้ที่รู้ถ่องแท้สูงขึ้น จนสามารถพิจารณาสภาวธรรม
ที่เป็น **“จิต”** ซึ่ง **“จิต”** ก็คือ **“วิญญาณ”** นั่นเอง และสามารถ..

แยก “รูป” แยก “นาม” ของ “วิญญาณ” ออกได้ **“อริบัญญัติ
สิกขา”** ขั้นนี้แหละคือ **“นามรูปปริเฉทญาณ”** ญาณข้อ ๑

และแม้จะเป็น **“ญาณ”** อื่นๆ อีกไปจนครบ ๑๖ ญาณ
๒. **ปัจจัยปริคคหญาณ** คือ **“อริบัญญัติสิกขา”** ที่
เจริญขึ้นเป็นญาณกำหนดรู้ปัจจัยต่างๆ ในจิต-เจตสิก
นั่นเองว่า **อย่างไรจึงชื่อว่า “นาม” เหตุใดจึงชื่อว่า “รูป”**

เช่น เมื่อจิตหรือเจตสิกใดกลายเป็น **“สิ่งที่ถูกรู้”**
หรือ **“อาการของจิต”** ใดที่ตกอยู่ในสภาพ **“ที่ถูกรู้”** หรือชัดๆ
ก็คือ **“ตัวตนกิเลส”** ซึ่งอยู่ในจิตที่ชื่อว่า **“อกุศลจิต”** เป็นต้น
นั่นแหละคือ สภาพที่ต้องแยกให้ออกว่า นี่คือ **“รูป”** ใดๆ
ที่เป็นจิต เป็นเจตสิกอยู่แท้ๆ แต่ก็ชื่อว่า **“รูป”** เพราะถูก
“ญาณ” ของผู้ปฏิบัติที่ทำหน้าที่ **“นาม”** หยั่งรู้ หยั่งเห็น
“อุปาทายรูป” (ภาวะที่พ้นความเป็นมหาภูตรูปไปแล้ว) นั้นๆ

ไม่ว่าจะเป็น **“อารมณีสุข-อารมณฺ์ทุกข”** ฯลฯ ก็ดี
“กามตัณหา-ภวตัณหา” ฯลฯ ก็ดี เป็นต้น หรือ **“กายใน
กาย”** ก็ดี **“เวทนาในเวทนา”** ก็ดี **“จิตในจิต”** ก็ดี **“ธรรมใน
ธรรม”** ก็ดี ล้วนตกอยู่ในฐานะ **“รูป”** เมื่อผู้ปฏิบัติได้
ฝึกฝนเรียนรู้จนกระทั่งเกิด **“วิปัสสนาญาณ”** (วิชา ๘) เป็น
“อริบัญญัติสิกขา” ที่มีคุณภาพถึงขั้น **“นามรูปปริเฉท
ญาณและปัจจัยปริคคหญาณ”** สามารถเข้าไปทำหน้าที่
“นาม” หยั่งรู้สภาพ **“จิต-เจตสิก”** เหล่านั้น

หรือไม่ว่าจะเป็น **“นาม”** ที่หมายถึง **“วิชา”** (วิชา ๘)

ที่สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง สภาวะต่างใน “ปฏิจจสมุปบาท” ทั้งสาย ตั้งแต่ “สังขาร-วิญญาน..ไปจนถึง..โสกะ-ปริเทวะ-ทุกขะ-โทมนัส-อุปายาส” “วิชชา” นั้นก็คือ “นาม” แท้ๆ

๓. สัมมสนญาณ คือ “อธิปัญญาสิกขา” ที่เจริญขึ้น เป็นญาณกำหนดรู้ด้วยพิจารณาเห็นนามและรูป ว่า **มันไม่เที่ยง มันไม่คงที่ มันไม่เป็นอยู่อย่างเดิมเท่าเก่า** โดยเฉพาะ “รูป” ที่เป็น “อภุคฺคจิต” หรือ “ตัวตนกิเลส”

อธิบายให้ชัดขึ้นก็คือ “อธิปัญญาสิกขา” เจริญขึ้นจาก “นามรูปปริจเฉทญาณและปัจฉยปริคคหญาณ” ไปอีกขั้น เป็น “สัมมสนญาณ” ที่สามารถพิจารณาได้ลึกลงเรื่อยๆ เพิ่มขึ้นเป็น “ตริภมฺพรินญา” นั้นเอง กล่าวคือ จากที่ผู้ปฏิบัติมี “ญาตปริญญา” เป็นขั้นต้น คือรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ในองค์รวมของจิตเจตสิกหรือนามธรรมทั้งหมดในจิตแล้ว เช่น รู้ “สักกายะ” หรือ “ตัวตนของกิเลส” แล้ว รู้จักภาวะต่างๆ ที่เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เกิด “นาม” เกิด “รูป” แล้ว ที่นี้สูงขึ้นไปกว่านั้นอีกก็ขั้นพิจารณาก้าวหน้าไปเห็นความเป็น “ไตรลักษณ์” ของจิต-เจตสิก-รูป (ยังไม่ถึงขั้นเห็นนิพพาน)

เป็นต้นว่า สามารถรู้เห็น “ความไม่เที่ยง” (อนิจจัง) ในความเป็น “สักกายะ” หรือ “ตัวตนของกิเลส” ภายในจิตของตนได้ว่า **มันไม่เที่ยง มันไม่คงที่** (อนิจจัง) **มันไม่เป็นอยู่อย่างเดิมเท่าเก่า** (อนิจจัง)

ขยายความอีกทีก็คือ ธรรมดาชีวิตของคนนั้นกิเลส มันจะหนาขึ้น-มากขึ้นอ้วนขึ้นอยู่เสมอๆ ไม่หยุดหย่อนทีเดียว แต่คนมี “อวิชชา” จะไม่เชื่อและไม่เข้าใจเช่นที่ว่านี้ ได้ๆ ง่ายๆ หรอก อาการที่กิเลสมันหนาขึ้นๆ มันไม่เท่าเดิมนี่แหละ เป็น “ความไม่เที่ยง-ไม่คงที่” ซึ่งผู้มีญาณจะรู้ จะเห็น จะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ลักษณะ ๓” หรือ “ไตรลักษณ์” ข้อแรก เบื้องต้น คือ “อนิจจัง” ซึ่งการรู้ของผู้มี “วิปัสสนาญาณ” ที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง โดยสามารถล้มผัสจิต-เจตสิกอันอยู่ในใจจริง การรู้แจ้งเห็นจริงชนิดนี้เองที่เป็น “วิชชา” (วิชชา ๘) อันเกิดจริงเป็นจริงในจิตของผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็น “ความรู้วิเศษ” ตรงกันข้ามกับ “อวิชชา” โดยจริงโดยแท้ “อวิชชา” นั้น มี ๘ ข้อ คือ “ความไม่รู้” แต่ไม่ใช่ “ความไม่รู้” ที่หมายถึงความไม่รู้อะไรต่ออะไรทั่วไปหมด “อวิชชา” ที่เป็น “ความไม่รู้” นี้ คือ ความไม่รู้ที่นิยาม

เฉพาะ ได้แก่ ๑. **ไม่รู้ทุกขอารยสัจ** ๒. **ไม่รู้เหตุแห่งทุกขอารยสัจ** ๓. **ไม่รู้ความดับทุกขอารยสัจ** ๔. **ไม่รู้วิธีปฏิบัติเพื่อความดับทุกขอารยสัจ** ๕. **ไม่รู้ในส่วนอดีต** ๖. **ไม่รู้ในส่วนอนาคต** ๗. **ไม่รู้ทั้งในส่วนอดีตและในส่วนอนาคต** ๘. **ไม่รู้ในปฏิจจสมุปบาท** (พระไตรปิฎก เล่ม ๓๔ ข้อ ๖๓๑)

“วิชชา” ก็มี ๘ ข้อเช่นกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับ “อวิชชา” แน่นนอน แต่ทว่ามีนัยสำคัญของ “วิชชา ๘” อีก ๘ ข้อ ต่างหาก คือ ๑. วิปัสสนาญาณ ๒. มโนเมยทิ ๓. อิทธิวิธี ๔. ทิพพโสถ ๕. เจโตปริยญาณ ๖. ปุพเพนิวาสานุสติญาณ ๗. จุตูปปาตญาณ ๘. อาสวักขยญาณ (เล่ม ๙ มีถึง ๑๒ สูตร)

ซึ่งทั้ง “อวิชชา ๘” และ “วิชชา ๘” นี้เอาตมาก็ได้อธิบาย ขยายความมาเรื่อยๆ อยู่แล้ว เพราะสำคัญยิ่ง ถ้าใครไม่รู้ ไม่เข้าใจ “อวิชชา ๘” และ “วิชชา ๘” นี้ **อย่างสัมมาทฤษฎี** แท้ ก็ไม่มีทางจะบรรลุลอริยภูมิของพุทธได้แน่นอน ขอยืนยัน

มาขยายความต่ออีกหน่อยในเรื่อง “ความไม่เที่ยง” ที่เป็นโลกีย์ และที่เป็นโลกุตระ ที่กำลังอธิบายมาถึง “สัมมสนญาณ” อันเป็น ข้อ ๓ ของ ญาณ ๑๖

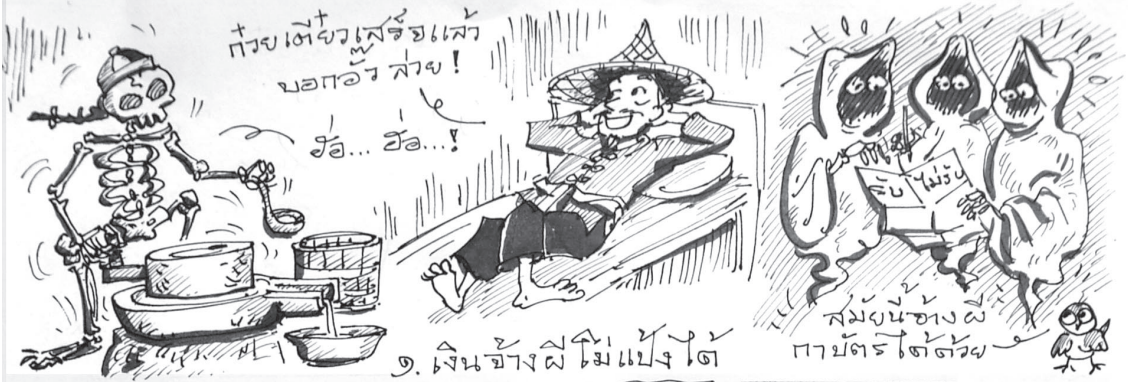
“ความไม่เที่ยง” ที่เป็นโลกีย์นั้นก็คือ คราใดกิเลส มันสมใจ คนก็ชอบใจก็สุข เมื่อสุขก็ **เลสมันก็ได้อาหาร** กิเลสก็อ้วนขึ้นหนาขึ้น กิเลสนี้เป็นกิเลสสายระคายเคือง หรือแม้ไม่สมใจกิเลสมัน **ไม่ชอบใจก็ทุกข์** ไข้ไหม กิเลสก็หนาขึ้นอยู่ดี ซึ่งกิเลสนี้เป็นสายโทษ ไม่ชอบใจ-พยายบาท นั้นเอง แต่ถ้าไม่สุขไม่ทุกข์คราใด กิเลสมันก็ไม่อ้วนขึ้นไม่หนาขึ้น คือ กิเลสพักชั่วคราว ไม่ลดไม่เพิ่มชั่วระยะหนึ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่า “กิเลสได้ถูกกำจัดให้ดับไปในตอนที่พักชั่วคราวนี้” หรอกนะ ก็แค่กิเลสมันไม่อ้วนขึ้นไม่หนาขึ้น ไม่พอมลงไม่ลดลงชั่วคราวหนึ่งคราหนึ่งเท่านั้น ผู้ที่รู้จากความรู้สึก สุข-ทุกข์-ไม่สุขไม่ทุกข์ แล้วเข้าใจ ได้ว่า นี่คือ “ความไม่เที่ยง” ผู้ที่รู้แค่นี้ยังนับเป็นโลกีย์

ผู้ปฏิบัติที่รู้แจ้งเห็นจริงหรือรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “กิเลส ซึ่งไม่เที่ยง” มันไม่คงที่ มันไม่เป็นอยู่อย่างเดิมเท่าเก่า (อนิจจัง) แต่เห็น (บัสสติ) **กิเลสมันอ้วนขึ้นมันหนาขึ้น** นั้น จะต้องมี “วิชชา” หรือ “วิปัสสนาญาณ” นั้นก็คือ อธิปัญญาสิกขา ของผู้ปฏิบัติพัฒนาเจริญขึ้นถึงขั้น “สัมมสนญาณ”

๒ [มีต่อฉบับหน้า]

เงิน...เงิน...เงิน มีอำนาจเหลือเกิน เงินเย้ย...เงินตา...

เมื่อตัวอย่างที่ดีย่อมมีค่ากว่าคำสอน
6 และมีพลังมากกว่าคำสอนมหาคาล

ใครอยากช่วยสังคม อย่างน้อยต้องมีวิถีชีวิตที่เป็น
 ตัวอย่างจริงๆแล้ว

**ต้นแบบความดี สักคมคูกเขายกให้ดารา
 ศิลปินนักร้องทั้งหลาย**

หากไม่เคยก็ต้องเสแสร้ง
 แต่ยกเว้นนักการเมือง ๑
 อาชีพ จะเลวจะชั่วก็ยังไม่
 กันเลือกเข้าสภา

นี่แหละการเมืองไทย
 คำถามต่อมา เราจะ
 สร้างคนดีรุ่นใหม่ได้อย่างไร?
 ขบวนการสร้างคนดี มี ๔
 วิธี ๔ ทิศ ๔ รูปแบบ ดังนี้

ประเภทที่ ๑ เป็นคนดีที่เข้าถึงได้
 ด้วย “การฟัง” เพียงสัปดาห์รับมา
 มีโยนิโสมนสิการ ก็เข้าถึงแก่นแท้ของชีวิต

การพัฒนาจริยธรรมด้วย ยุทธวิธี พลังจตุรเทพ-จตุรทิศ

คนดีประเภทที่ ๑ ฉายา “เทพแดนเหนือ”
 เป็นคนดีที่เข้าถึงได้ด้วย “การฟัง”
 สมัยพุทธกาลมีเทพแดนเหนือเคลื่อนกล่น
 แต่ละท่านเป็นบัวพันน้ำ จึงมีทักษะในการฟัง
 อย่างยิ่งยวด

เพียงสัปดาห์รับมา มีโยนิโสมนสิการ ก็สามารถ
 เข้าถึงแก่นแท้ของชีวิต

“ผู้ใดเป็นอาจารย์ของเรา?” เทพแดนเหนือ

จะตอบว่า “สรรพชีวิตล้วนเป็นอาจารย์ของเรา”
 เด็กหรือผู้ใหญ่ โง่หรือฉลาด เราไม่เคยดูถูก
 ดูแคลน

คนดีประเภทที่ ๒ ฉายา “เทพแดนใต้”
 ยังเป็นเทพที่อาศัย “การฟัง” แต่ยังไม่ถึงขั้น
 หล่อหลอมได้ทุกกระบวนท่า

**เทพแดนใต้จะฟังใคร ต้องมีศรัทธา ต้อง
 เลื่อมใส ต้องพอใจ**

กิริยาดังได้ยินมา เมื่อครั้งกามนิทหนุ่มได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์ตลอดคืน แต่ด้วยจิตต่อต้านที่บอกตัวเองว่า

หลวงตาแก่พุทดี สอนดี แต่เสียดายที่ไม่ใช่พระพุทธเจ้า

เมื่อไม่ยอมรับ โยนิโสจึงไม่เกิด ประโยชน์มหาศาลจึงอันตรธานไป เป็นที่น่าเสียดาย

บุคคลประเภทนี้มีมากมายเต็มแผ่นดิน

“ผู้ใดสอนเรา ผู้นั้นจงแสดงปาฏิหาริย์ให้เรายอมรับ”

“แกเป็นใครที่บังอาจมาแนะนำ”

“อายุแค่นี้ ข้าอาบน้ำร้อนมาก่อนนะ”

อุปสรรคต่างๆ อันเรียกว่า “มานทิฐิ” หรือ “อัตตาตัวตน” ได้ก่อกำแพงไร้สภาพแห่งการเข้าถึงธรรมโดยแท้

คติประเภทที่ ๓ ฉายา “เทพตะวันออก”
การเข้าถึงภาวะเทพตะวันออก ต้องผ่าน “กิจกรรม”

กิจกรรมก่อเกิดพฤติกรรม

และพฤติกรรมก่อเกิดโยนิโสมนสิการ

เทพตะวันออก เป็นเทพที่มีปฏิภาณหัวใจเพียงได้กระทำ ก็ก่อเกิดความสว่างประจักษ์แจ้ง

การพัฒนาคนจึงต้องให้ลงมือด้วย “กิจกรรม”

ในกิจกรรมมีดอกบัวบานอันเอกอุ กลิ่นหอมซาบซึ้ง

เพราะเหตุนี้ในหลายองค์กรจึงมักมีโครงการต่างๆ ออกมาช่วยผู้สมาชิกต้องปฏิบัติกิจกรรม

เมื่อมีกิจกรรม จึงก่อเกิดโยนิโสมนสิการ รู้ทันเห็นประโยชน์ด้วยปฏิภาณไหวพริบของตัวเอง

ครั้งหนึ่ง พระพุทธองค์ทรงให้พระภิกษุรูปหนึ่งอุผ้าขาวจนดำสกปรก ภิกษุพิจารณาจากเหตุนี้ได้บรรลุธรรม

ครั้งหนึ่ง เมื่อพาสมาชิกไปเลี้ยงอาหารคนชรา ต่อแต่นี้เราจะเป็นนักมั่งสรวิต

พัฒนาสังคม ยกกระตบจิตวิญญาณจึงมักจะมาจากโครงการร้อยพ่อพันแม่!

เพียงตั้งจิตโยนิโสมนสิการ ฝันอันแสนไกลก็ใกล้เข้ามาทันที

คติประเภทที่ ๔ ฉายา “เทพตะวันตก”

แม้มีกิจกรรม แต่ถ้าขาดปฏิภาณไหวพริบ ก็ยังไม่ง่ายสำหรับบางคน

ไม่กินเนื้อสัตว์ แต่ยังกินเนื้อเพื่อน!

ไปช่วยสังคมสงเคราะห์คนยากคนจน แต่ก็ยังซังก

เทพตะวันตก มีสติปัญญาซ้ำ แม้จะได้พากเพียรในกิจกรรม ก็ยังไม่เข้าถึงแก่นแท้ของเรื่อง

ขนาดให้บวชแล้วก็ยังแย

ให้ออมลินวันละบาทก็ยังฟุ่มเฟือยเป็นนิสัย ฯลฯ เพราะเหตุนี้ ครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่ พ่อแม่ทั้งหลายเมื่อปฏิบัติกิจกรรม จะต้องอธิบายวัตถุประสงค์ เป็นหมายของที่มาแต่ละโครงการ หรือแต่ละกิจกรรม โดยไม่เบื้อหน่าย (ให้ปัญญา)

เพราะเทพตะวันตกมักจะกลายเป็น “เถรสองบาตร” หรือ “ศีลพดปรามาส” ไปอย่างน่าเสียดาย

เมื่อสังคมไม่รู้จักเทพองค์ที่ ๔ โครงการต่างๆ ที่ปล่อยลงมา จึงเป็นเพียงปริมาณแต่ไร้คุณภาพ งานที่ฟุ่มเฟือยไร้ผล

เราจะโทษเทพ หรือโทษพระพรหม (ผู้สร้างกิจกรรม) ?

เทพทั้ง ๔ องค์ เป็นแนวทางตลอดมาของทั้งพรตธรรมะ และพรคคธรรมะ

การดึงคนเข้าสู่อาณาจักรพระเจ้าหรือชาตาน ก็ล้วนแล้วแต่ใช้ ๔ วิธีการนี้ทั้งสิ้น

สำคัญอยู่แต่ว่าจะ “ทำจริง” แค่นั้น?

“พรคคธรรม” เขาได้คนเลวจริง เห็นแก่ตัวจริง เวลาทำก็ทำเต็มที่

วันนี้เขาถึงประสบความสำเร็จ สามารถดึงสังคมให้ตกต่ำ

ส่วนบุคลากรด้านพรคคธรรมะนั้นแหละแหละอ่อนแอ ไม่เอาจริง!

สังคมจึงเป็นเช่นนี้ๆๆๆ **☹**

>>ต่อจากฉบับที่ ๒๐๕<<

- ๑. ชีวิตนี้ประกอบขึ้นด้วยอะไร? เป็นอยู่อย่างไร? มีความสำคัญอย่างไร?
- ๒. เมื่อชีวิตนี้มีปัญหา สังคมมีปัญหา ใครเล่าจะเป็นผู้แก้ปัญหาทั้ง ๒ นั้น? (และปัญหาอื่นๆ อีกตั้ง ๑๐ ข้อ)

“สุดโต่ง” หรือ “ชาย” หรือ “ส่วนสุด, ที่สุด, ปลาย” ที่มาจากคำบาลีคือ “อันตา” นี้ มันหมายถึง ไม่ว่า “ส่วนสุด” ที่ยังเหลืออยู่ข้างไหนด้านใด ถ้ายัง “*ไม่เป็นกลาง*” (*ไม่มีชัณมิมา*) หรือยัง “*ไม่อยู่ตรงกลาง*” หรือยัง “*ไม่สูญ*” ก็คือ เป็น “อันตา” หรือยังมี “ปลาย” มี “ชาย” มี “*ความสุดที่ยังโต่ง*” ไปข้างใดข้างหนึ่งอยู่ทั้งสิ้น แม้จะเหลือ “ส่วนโต่ง” อยู่มากอยู่น้อยนิด ไปในทิศทางใด “ฝ่ายใด” ก็ตาม นั่นคือ ยังมี “ชาย” (อันตา) เหลืออยู่ในข้างนั้น ๆ ก็ล้วนยังมี “อันตา” (ความโต่ง) อยู่ยังมี “ส่วนสุด,ชาย, ส่วนปลาย” ที่โต่งอยู่ด้านนั้นๆ ทั้งนั้น ยังไม่ “เป็นกลาง” ยังไม่อยู่ “ตรงกลาง” ยังไม่ “*ชัณมิมา*” นั่นเอง

ฉบับนี้ ก็ยังคงตอบปัญหาของผู้ใช้นามว่า “*ลูกพระรัตนตรัย*” ๑๘ ม.๑๐ ต.เขาชัยสน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง ซึ่งมีคำถามถึง ๑๐ ข้อ แต่ได้ตอบไปเพียงคำถาม ในข้อ ๑ เท่านั้น และยาวนานมาจนปานนี้ ยังไม่จบ

ซึ่งเป็นการตอบคำถามที่อาตมาตอบชนิดตั้งใจสาธยายเจาะลึกและแผ่กว้างอย่างเจตนา เพื่อให้ครบครันทั้งเนื้อหาทั้งจุดสำคัญให้ถึงยอด และแน่นอนย่อมมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งเกร็ดความรู้ข้างเคียงบางเกร็ด ที่น่าจะได้อธิบายเสริมให้ได้อรรถาธิบาย เพราะบางเกร็ดนั้นเป็น “*ปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบ*” มานานแสนนานแล้ว อาตมาพอตอบได้จึงพยายามตอบพยายามสาธยาย ดังนั้น แต่คำถามว่า **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วยอะไร? เป็นอยู่อย่างไร?** เท่านั้น การตอบ จึงยืดยาวไปด้วยนิยาม ด้วยบริบท ด้วยปฏิสัมพันธ์ ด้วยแก่นสารหลากหลายมาจนถึงบัดนี้ และ ยังจะได้อธิบายขยายความต่อไปอีกมากพอสมควรทีเดียว

เพื่อจะได้ไม่ยืดเยื้อต่อไป ตั้งแต่ฉบับนี้ก็จะนำคำถามประเด็นอื่น และข้ออื่นของ “*ลูกพระรัตนตรัย*” ก็ ดี ของผู้อื่นที่เป็นคำถามใหม่ก็ตาม ตอบเพิ่มไปด้วย โดยจะนำคำตอบที่ยังตอบไม่จบของคำถามข้อ ๑ ไว้ช่วงท้าย และจะตอบคำถามใหม่ในช่วงต้นไปเรื่อยๆ

[สำหรับปัญหาของ “*ลูกพระรัตนตรัย*” นอกจากข้อ ๑ที่ยังตอบต่อไปเรื่อยๆ ก็ได้ตอบข้อ ๒-๓ ตอบไปด้วย กระทั่งถึงฉบับที่แล้วได้ตอบปัญหาข้อ ๔ ยังไม่จบ ฉบับนี้ก็จะตอบต่อจากที่ได้ตอบไปแล้ว]

ปัญหาข้อที่ ๙. มีว่าขอให้พ่อท่านช่วยจำแนกแยก
ชั้นนักรการเมืองที่ควรจะเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสภาอันทรง
เกียรติของชาติ เพื่อจะไม่ก่อปัญหาให้แก่ชาติบ้านเมืองอีก
ในวันที่ ๑๗ พ.ย. ๓๙ นี้

ถ้าเข้าใจที่อาตมาได้อธิบายมาหรือตอบปัญหาของคุณ
มาตั้ง ๘ ข้อแล้ว ก็คงจะพอรู้แล้วว่า นักรการเมือง ก็คือ
“ผู้ที่เข้าไปเสียสละ” ช่วยเหลือสังคมประเทศชาติ
ไม่ใช่ผู้เข้าไปแสวงหา ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข
เป็นอันขาด

นักรการเมือง คือ คนที่อยู่ใน“ฐานะนักบริหาร”
อันเป็น“ฐานะระดับสูงขั้นที่ ๒” ของสังคม(ขั้นที่ ๑
คือ ฐานะนักบวช) ซึ่งมีศักดิ์ศรีได้รับการเคารพนับถือ
เทียบเท่า“อารยชนชั้นอนาคามี” จึงต้องมีคุณภาพ
เพียงพอ ให้สมแก่ฐานะ

“นักรการเมือง”ผู้ใดยังมีพฤติกรรม ที่แสวงหา
“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข” จากงานการเมืองอยู่ จึง
ไม่ใช่ชั้นนักรการเมืองที่แท้จริง หากผู้ใดเข้าไปทำงานการ
เมืองแล้วอาศัยงานการเมืองแสวงหา“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ,
โลภียสุข” ด้วยโลภะด้วยโทสะด้วยโมหะ มากขึ้นๆ เท่าใด
ผู้นั้น ก็คือผู้เข้าไปทำลายความเป็นนักรการเมือง และ
ยอมทำลายการเมือง มากขึ้นๆ ด้วย เท่านั้น

ดังนั้น ผู้ที่ทำงานการเมือง แล้วอาศัยงาน
การเมืองแสวงหา“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข”ด้วยโลภะ
ด้วยโทสะด้วยโมหะน้อยลงๆ เท่าใด กระทั่งไม่มี
เลยได้จริง ผู้นั้น ก็คือ ผู้ทำลายความเป็นนักร
การเมือง และยอมทำลายการเมืองน้อยลงๆ
ด้วย เท่านั้น หรือคือผู้เป็นนักรการเมืองที่
แท้จริงยิ่งขั้นเท่านั้น

“ประชาธิปไตยสมบูรณ์แบบ” นั้น จะเป็นสังคมที่มี
ความเข้าใจใน“ฐานะแห่งบุคคล”เป็นอย่างดีก็เพราะประชากร
มีภูมิธรรมและมีวัฒนธรรมในความระลึกถึงกัน-ความรักกัน
-ความเคารพกัน-ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน-ความไม่วิวาท
กัน-ความพร้อมเพรียงกัน-ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๒ ข้อ ๒๘๓ ในสาราณียธรรม)นี้แล จึงเป็น
สังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นสันติสุข โดยรักเคารพนับถือ

สามัคคีกันตามฐานานุฐานะ ซึ่งพร้อมไปด้วยศรัทธา
และปัญญาที่เข้าใจในสัจจะ ว่า “ฐานะแห่งบุคคล”ที่มี
ความไม่เหมือนกัน ไม่เสมอกัน ทั้งในด้าน“สมมุติสัจจะ”
และทั้งในด้าน“ปรมาตถสัจจะ”

ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ฐานะใหญ่ๆ ได้แก่ ๑.ฐานะนักบวช
๒.ฐานะนักบริหาร ๓.ฐานะนักบริการ ๔.ฐานะนักผลิต

๑. ผู้มี“ฐานะนักบวช” ฐานะนี้ถือว่า เป็น“ฐานะ”ที่
สูงสุดของสังคม ผู้ที่อยู่ในฐานะนี้จะได้รับการเคารพกราบ
ไหว้บูชากันทีเดียว เพราะตามความเป็นจริงจะต้องเป็นผู้มี
ความบริสุทธิ์จากกิเลส จึงเป็นที่เคารพบูชาเกิดทุน เป็น
หลักของสังคม เป็นที่ปรึกษาของสังคมเป็นที่พึ่งของสังคม
แท้ เพราะเป็น“สรณะ”หนึ่งของพระไตรรัตน์ อันเป็น
“ที่พึ่ง”สำคัญสูงสุดของผู้เป็นพุทธศาสนิกชน

โดยเฉพาะ นักบวชท่านใดมีภูมิธรรมสูงส่งสูงสุด
บรรลุนิพพานนามธรรมกันได้ถึงขั้น“อรหัตต์”จริง ก็ยิ่ง
เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรของมวลมนุษยชาติได้อย่างวิเศษแท้จริง
ดังนั้น “ฐานะ”นี้จึงเป็นคนที่ยกไว้เป็นที่เคารพสูงสุดไน
ประดา“ฐานะแห่งบุคคล”ทั้ง ๔

“ฐานะนักบวช” จึงหมายถึง ผู้ที่จะต้องมีความดีที่เป็นจริง
อันมีคุณค่าประโยชน์อย่างยิ่ง หรือความจริงที่เป็นสิ่งสูงสุด”
ซึ่งภาษาบาลีเรียกว่า“ปรมาตถสัจจะ”

[ฉบับที่แล้วเราได้อธิบาย“ฐานะนักบวช”ยังไม่จบ ได้ขยาย
ให้เห็นคุณลักษณะแท้ของความเป็น“นักบวช” ซึ่งประกอบไปด้วย
“วรรณะ ๙” เพ็งอธิบายไปได้แค่ ๗ ลักษณะ ต่อไปก็ลักษณะที่ ๘
“การไม่สะสม” ก็ได้อธิบายเกี่ยวเนื่องไปถึง“มิจฉาทิฎฐิ-สัมมาทิฎฐิ”
อันเป็นจุดสำคัญของ“การจะได้เกิดสู่‘ปรโลก’เป็นอารยบุคคล”
ซึ่งยังอธิบายไม่จบ ฉบับนี้ยังมีต่อ โปรดติดตามอ่านได้]

พระพุทธรเจ้าตรัสหลักการของ“ความเป็นมิจฉา
ทิฎฐิ ๑๐ และความเป็นสัมมาทิฎฐิ ๑๐” ไว้ในพระไตรปิฎก
เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๕ และ ๒๕๗ ซึ่งหากผู้ใดไม่ได้ศึกษา
หลักการสำคัญนี้ ย่อมไม่สามารถเป็นผู้มี“สัมมาทิฎฐิ” ที่
จะปฏิบัติให้เกิดมรรคเกิดผลเป็น“อารยชน” หรือไม่มีประธาน
ที่จะนำปฏิบัติให้เกิดผลเข้าสู่“โลกุตระภูมิ” ได้นั้น
“มิจฉาทิฎฐิ ๑๐ และสัมมาทิฎฐิ ๑๐” นั้นมีดังนี้

๑. ทานที่ให้แล้ว มีผล(อรรถิ ทินนัง) หมายความว่า ผู้นั้นต้องมี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิวฐิ)ว่า “ทาน” ที่ทำไปนั้นๆ**“มีผลแน่”** โดยเฉพาะ**“ผลที่เป็น”โลกุตรธรรม** ส่วนผู้ที่มี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิวฐิ) ว่า **ทานที่ให้แล้ว ไม่มีผล** (นัตถิ ทินนัง) เช่น “ทาน”ก็เพื่อช่วยเหลือเขาไปเท่านั้น ไม่มีผลบุญผลบาปอะไรหรอก ผู้นั้นก็คือ**“มิจฉาทิวฐิ”**ตั้งแต่เบื้องต้นทีเดียว

และแม้จะมี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ** ว่า **ทานที่ให้แล้ว มีผล** ก็ต้องรู้ให้ชัดแจ้งอีก ว่า มีผลอย่างไร เช่น ทำทานอย่างนี้ เป็น**“มิจฉาผล”** ได้บ่าป หรือผลไม่ดี ไม่สมควรทำ ทำทานอย่างนี้เป็น**“สัมมาผล”**ได้บุญ หรือผลดี สมควรทำให้อย่าง เป็นต้น โดยเฉพาะ**“ทำทาน”**อย่างจริงจังจะเป็น**“ผล”**สู่นิพพาน ผู้ทำทานก็ต้องศึกษาให้เกิดปัญญา มี**ความเชื่อถือหรือความเห็น**(ทิวฐิ) ที่ถูกต้องดีงาม

[แล้วอาตมาก็ได้อธิบาย**“ทาน”**ที่เป็นบาป และ**“ทาน”**ที่เป็นบุญ ไปพอสมควร ซึ่งต้องศึกษาให้ดี ไม่เช่นนั้น จะ**“ทำทาน”**กัน ได้**“บาป”** ตลอดกาลนาน

เรื่อง**“ทาน”**นี้ สำคัญมาก ถ้าได้ศึกษาอย่าง**“สัมมาทิวฐิ”**ก็จะรู้ได้อย่างถ่องแท้ว่า **“ทาน”**หรือ**“การเสียดสละ**แก่กันและกัน**”**นี้แหละคือ พุทธกรรมอันวิเศษที่ยิ่งใหญ่ของสังคัมมนุษย์ เพราะเป็นทั้ง**“ประโยชน์”**แก่ตน แก่สังคม และเป็นทั้ง**“มรรคผล”** สู่นิพพานจริงๆ ส่วน**“ทาน”**ที่ทำกันอยู่ในสังคัมของ**“ทุนนิยม”**นั้น จะต่างกับ**“ทาน”**ในสังคัมของ**“บุญนิยม”** เพราะมีแนวคิด และความเชื่อถือที่ต่างกัน และการปฏิบัติธรรมที่เป็น**“โลกุตระ”**ได้จริง ก็จะมีความจริงจากใจต่างกันไปคนละทางด้วย และเรากำลังอธิบายเจาะลึก**“ประโยชน์”**ขั้นสูงขั้น คือ**“สัมปรายิกัตถะ”**ที่พุทธศาสนิกชนมักจะหลงเข้าใจเพียงไปเป็นแบบ**“เทวนิยม”**เพราะเข้าใจเรื่อง**“ศรัทธาและศีล”**ไม่**“สัมมาทิวฐิ”**ซึ่งอาตมาก็กำลังอธิบายให้กระจ่างชัดกันอยู่ ให้เห็นแจ้งในความเป็น**“อเทวนิยม”** โดยเฉพาะเรื่อง**“ศีล”**ที่พุทธศาสนิกชนยังหลงเข้าใจผิดและปฏิบัติยัง**“ไม่สัมมา”** เพราะแยก**“ศีล”** แยก**“สมาธิ”** แยก**“ปัญญา”**เป็นคนละส่วน คนละตอน จึงไม่มี**“มรรคผล”**เข้าถึง**“ไตรลักษณ์”**อย่างเป็นทางการ**“ปรมาตถธรรม”**

การปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน**“มิจฉาทิวฐิสสูตร-ลักกายทิวฐิสสูตร-อิตตานทิวฐิสสูตร”** ซึ่งต้องมี**“สัมผัส”**เป็นปัจจัย และต้องมี**“องค์รวม”**ของทวาร ๖ -อายตนะนอกและใน ทั้ง ๑๒ -

วิญญาณ ๖ -สัมผัส ๖” ตลอดจนต้องรู้แจ้ง**“เวทนาในเวทนา”**ละเอียดทะลุไปถึงขั้นสูงสุด คือ **“โดยความเป็นอนัตตา”**(อนัตตโต) **ชนิดที่มี**“ความไม่มีตัวตนของกิเลส”**** อันเรียกว่า **“อนัตตา”**นั้น ปรากฏให้ผู้ปฏิบัติ**“รู้”**(ซาหาติ)**“เห็น”**(ปีสสติ)อย่างสัมผัสอยู่หลายๆ เป็นปัจจุบันนั้นเทียว

ฉบับที่แล้วได้อธิบายถึงการปฏิบัติ**“ศีล”** จนกระทั่งนำพาให้เกิด**“สัมมาสมาธิ”**และเกิด**“ปัญญา”** ชนิดมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้ง**“ศีล-สมาธิ-ปัญญา”**อย่างเป็นทางการ**“องค์รวม”**ไปแล้ว และเมื่อมีผลของการปฏิบัติ**“ศีล”** ก็ย่อมเกิด**“ศรัทธา”** และ**“ศรัทธา”**ก็มีความเจริญตามองค์ธรรมอื่นๆบริบูรณ์ด้วย**“องค์ธรรม”**นั้นๆเป็นลำดับๆถึง ๑๐ ลำดับแล้ว และอาตมาได้อธิบายถึงผู้มี**“วิชา ๙”** ที่สามารถ**“รู้”**“ปรโลก” หรือ**“โลกหน้า”** แบบพุทธ เทียบอ่านต่อได้]

“ประโยชน์”(อตัถะ)ที่มีมรรคมีผลถึงขั้นลดละกิเลสได้อย่างถูกตัวถูกตนของกิเลสจริง ซึ่งถ้าเป็น**“สุข”** ก็เป็น**“สุขพิเศษ”**(อุปสมสุข) ถ้าเป็น**“กุศล”**ก็เป็น**“โลกุตรกุศล”**ถึงขั้นสูงสุดได้ อันเป็นการ**“ลิ้ม”**“ทุกขอาริยสัง” เป็น**“บรมประโยชน์”**ขั้นสุดตมัตถะ” หรือ**“ประโยชน์”**ขั้นบรรลุนิพพาน เป็น**“อรหันต์”** จึงจะเป็นผู้มี**“สุขชนิดบรมสุข”** (ปรมังสุขัง)

[เราได้อธิบายกันมาเรื่องจนถึง**“อริชา ๘”** และกำลังจะได้สาธยายถึง**“ปฏิจจสมุปบาท ๑๒”** อันมีสาเหตุต้นตอมาจาก**“อริชา”** ซึ่งเราจะได้อีกข้อความซับซ้อนของมันสู่กันฟังต่อไป]

การไม่ได้ฟังธรรมของผู้บรรลุจริง และยืนยันจากผู้บรรลุจริง จึงก่อความเสียหายเรื่อยมา

[เรากำลังพูดถึงความเป็น**“ปรโลก”** อันก็คือ **“สัมปรายภพ”** ซึ่งตามทิวฐิ**“เทวนิยม”**นั้นเขาถือว่า จิตวิญญาณที่ออกจากร่างไป ก็ไปสู่ปรโลก แม้ชาวพุทธเองก็เผลอ ยังเข้าใจ**“ปรโลก”**เหมือนที่เทวนิยมเขายึดถือเกือบทั้งนั้น ส่วนทิวฐิ**“อเทวนิยม”** นั้นยังไม่ตายก็มีปรโลก ถ้าชาวพุทธผู้ใด**“ไม่สัมมาทิวฐิ”**(มิจฉาทิวฐิ) แต่เรื่อง**“ปรโลก”**เรื่องเตี้ยนี้ ก็แน่นอนว่า การปฏิบัติเพื่อให้เกิด**“สัมปรายิกัตถะ”**ประโยชน์**“ย่อม”**ผิดไป ไม่มีมรรคผลเด็ดขาด]

ขอยืนยันว่า พุทธนั้นเป็นศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงนิยาม**“ความเป็น**“อาริยะ”**จะต้องมีคุณธรรมเข้าขั้น**“โลกุตรสังข”** จึงจะเป็น**“มรรคผล”**ของศาสนาพุทธ **ไม่ใช่เอาแค่โลกียะเป็น**“มรรคผล”**** และมรรคผลนั้นก็เกิดจากการปฏิบัติที่**“ถึงพร้อมด้วย”****

วิชาและจรณะ

ถึงพร้อมอย่างไร “จรณะ”ที่เกิด“วิชา”นั้นเป็นอย่างไร ก็มีหลักฐานที่ยืนยันความจริงเหล่านี้ ดังเช่น ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๑๖๒ ก็ชัดเจนยิ่ง อาตมาว่าใครๆก็น่าจะลองอ่านคำตรัสของพระพุทธเจ้าเต็มๆครบๆดูบ้าง แม้จะยาวหน่อย ก็พยายามอ่านดูบ้างก็แล้วกัน จะได้เห็นกันกระจ่างแจ่มแจ้ง ว่า อะไรเป็นอย่างไรรกันแท้

[ผู้สนใจเปิดกลับไปอ่านจากฉบับที่ผ่านมา ซึ่งได้พิมพ์ไปแล้ว]

“จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล” ที่ระบุไว้นั้น จึงเป็น “พุทธธรรมนุญ” หรือ ข้อกำหนดเป็นกฎหมายหลัก ที่ศาสนาพุทธใช้เพื่อกำหนดบริหารจัดการองค์กรพุทธให้อยู่ในความเป็นพุทธ

เมื่อได้อ่าน “จุลศีล-มัชฌิมศีล” แล้ว ก็จะได้เห็นต่างๆ ซัดๆว่า ศาสนาพุทธตามที่พระพุทธเจ้าทรงสร้างขึ้นมา นั้น “เว้นขาด” อะไรบ้าง หรือไม่มีสิ่ง-ไม่มีเรื่องอะไรบ้าง แล้วคุณจะได้ “งง!” แทบจะไม่อยากจะทำเลยก็เลย เพราะทั้งสิ่งทั้งเรื่องทั้งหมดที่พระพุทธองค์ให้ “เว้นขาด” นั้น ในยุค ๒๕๐๐ กว่าปีโน้น พุทธยุคต้นๆ “เว้นขาด” ได้จริง ไม่มีในวงการพุทธ เป็นศาสนาพุทธ “อเทวนิยม” งดงามบริสุทธิ์ แต่ปัจจุบันนี้สิ่งและเรื่องที่ทรงให้ “เว้นขาด” ทั้งหมดกลับมีกันเต็มวงการศาสนาพุทธ ความเป็นพุทธจึงไร้คุณค่าต่อสังคม “ศรัทธา” ก็ยังไม่บริสุทธิ์ด้วยองค์กรธรรมข้อต่างๆตามพระอนุสาสนี ประโยชน์อันเป็นอาริยะก็ไม่เกิดกับสังคม

[เรากำลังอธิบายขยายความลึกกว้างอยู่ในเรื่อง “ศรัทธา ๑๐” ข้อที่ ๘ คือ “อยู่ป่าเป็นวัตร” ได้ชี้ให้เห็นเกี่ยวกับคำว่า ป่า กับศาสนาพุทธละเอียดยิ่งขึ้น]

จากคำตรัสนี้เอง ย่อมเป็นการไขแจ้งให้รู้ในสำคัญอย่างหนึ่งของ **วิถีแห่งพุทธ** พระพุทธเจ้าทรงมีบุพเพนิวาสานุสติญาณอันเยี่ยมยอด(เรื่องราวชีวิตในชาติก่อนๆของพระองค์) จึงทรงรำลึกถึงบุรพกรรมของพระองค์ได้เป็นอันมาก เมื่อพระองค์ทรงนำมาเล่าให้ฟัง เราก็ได้เข้าใจกรรมและวิบากกรรม และพลอยได้เข้าใจในแก่น และนัยสำคัญของอะไรต่ออะไรได้อีกมากมาย

เพราะพระองค์ทรงนั่งรำลึกบุพเพนิวาสานุสติญาณ ได้ต้นโพธิ์ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ นั้นแล (วันวิสาขบูชา)

พระองค์ก็จึงแจ้งชัดว่า “มรรคองค์ ๘” ปฏิบัติอย่างไร และมีอะไรต่ออะไรอีกมากมาย ที่เป็น **คุณธรรม-คุณวิเศษ-คุณลักษณะแห่ง “ความเป็นศาสนาพุทธ”**

ซึ่งที่สุดนั้นก็คือ ต้องปฏิบัติให้ตัวเราจน “จิต”ของเรา **“ไม่คลุกคลีด้วยกองกิเลส”** นั่นเอง ที่เป็นขั้นละเอียดสุด ยอดแห่งสัจจะ อันหมายถึง “กิเลสขาดหายไปจากไป จึง..ไม่มี “กิเลสคลุกคลีเกี่ยวเกาะ” อยู่ในจิตใจอีกแล้ว อย่างเด็ดขาดยั่งยืน ในจิตจึงไม่มีกิเลสคลุกคลีอยู่จริง

เพราะฉะนั้นถ้าพูดคำว่า.. **“ไม่คลุกคลี”** หากพูดอย่างเอกิงสวาที คือพูดอยู่แต่ด้านเดียวมุมเดียว แล้วก็หมายถึงแต่เพียงว่า **“ไม่คลุกคลีกับมวลมนุษยด้วยกัน** มันผิดหรือถูกกันแน่ ในความเป็นมนุษย์จริงๆหรือเป็นสามัญ ผิดใช่ไหม? เพราะไม่ใช่ธรรมชาติของความจริงแห่งมนุษย์ พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า ต้องคบคุ่น ต้องคลุกคลีกับผู้ที่ควรคลุกคลี อย่าคบคุ่นหรืออย่าคลุกคลีกับคนพาล ต้องคลุกคลีคบคุ่นกับบัณฑิต หรือที่พระพุทธเจ้าตรัสแล้วตรัสอีก ว่า *มิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี เป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์ (ธรรมวินัย)* นั่นก็หมายความว่า ต้องอยู่กับมิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี คือ คลุกคลีกับหมู่ที่ไม่ใช่พาลแน่นอน

สังคมของอโศกนี้ พาลอยู่ด้วยไม่ได้ โดนคัดออกไปตาม **ธรรมชาติดี** เลือกสรรคัดออกตามจารีตประเพณีวัฒนธรรม ตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพราะฉะนั้นเราจะไม่คลุกคลีกับคนพาล หรือคนพาลจะมาคลุกคลีกับเราก็ยาก ซึ่งเป็น **ธรรมชาติดีแห่งสัจจะ** คัดสรรกันตามสัจจะ

ถ้าคุณอยู่ท่ามกลางหมู่กลุ่มของชาวโลกีย์ ซึ่งจะมีคนพาล (พาล แปลว่า ผู้อ่อน ผู้เยาว์ ผู้ยังไม่รู้หรือยังไม่ถึงผู้เกเร-เลว) โดยสามัญแท้ๆคุณก็ยังพยายามไม่คลุกคลีเกี่ยวข้องกับคนพาล และแม้จะอยู่กับชาวโลกีย์คุณต้องมี **อินทรีย์พละ** เพียงพอ คุณถึงจะอยู่ได้อย่างเป็นสุขแบบโลกีย์ **อินทรีย์พละ** คือ *อำนาจ สมรรถพล กำลัง ที่สั่งอำนวยการ ความเป็นใหญ่ในตน*

อินทรีย์พละ ที่หมายถึงนี้พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้คือ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ ซึ่งเป็นอินทรีย์ทางธรรม พละทางธรรม ๕ ที่ว่านี้ ได้แก่ *ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ*

ปัญญา ทั้งอินทรีย์หรือทั้งพลัง ต่างก็มี..ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา ๕ อย่างนี้เช่นเดียวกัน แต่“อินทรีย์” หมายถึง อำนาจส่วนต้น และอำนาจส่วนกลาง สำหรับ “พลัง” นั้นหมายถึง อำนาจส่วนปลาย ถึงผลสูงสุด

ถ้าไม่ใช่อินทรีย์ทางธรรม คุณก็ต้องมีอินทรีย์แบบ **โลกีย์** คือมี**ศรัทธา**ในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขในกาม-สุขในอัตตา นั่นก็หมายความว่า อำนาจหรือกำลังที่สั่ง **อำนาจการ(อินทรีย์พลัง)ของความเชื่อ(ศรัทธา)ในตัวคุณ** มั่นบงการมุ่งไปในทิศทางโลกีย์ นั่นก็คือ ใน**ความเชื่อ** ของคุณ **เห็นแต่เห็นจริง**ว่า ชีวิตคนมีสิ่งที่เป็นสาระสำคัญ ยอดยิ่ง คือ ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขในกาม-สุขในอัตตา ที่ต้องมุ่งแสวงหา แล้วคุณก็จะ**วิริยะ**พากเพียรชวนชวย เพื่อจะได้มาซึ่งโลกธรรมดังกล่าวนั้นเป็นเอก จึงมีชีวิต มุ่งมั่นแต่ในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-กามสุข-อัตตาทัดตสุข เป็นเอก ดังนั้น ทั้ง**สติ-สมาธิ-ปัญญา** จึงต่างก็ล้วนพัฒนา อินทรีย์พลังให้ช่วยกันมุ่งแสวงหาลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขในกาม-สุขในอัตตา **ไปตามคุณธรรมของแต่ละคน**

อินทรีย์พลังหรืออำนาจในตนหรือความสามารถที่มี ของตน จึงใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งโลกธรรมดังกล่าวเป็นเอกใน ชีวิต ชีวิตก็จะแข่งดีแข่งเด่นกับคนในสังคมโลกีย์ด้วยกัน จนถึงขั้นแย่งชิงทุจริตคดโกงทำร้ายกันชนฆ่ากันเพื่อลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข ที่ได้เสพสมกาม-สุขที่ได้เสพสมอัตตา สังคมโลกีย์จึงอยู่กันอย่างแย่งชิงเอาชนะคะคานกัน ทั้งด้านรูปธรรม และทั้งด้านนามธรรมที่เป็นความนึกคิด จิตวิทยาสารพัด ซึ่งต่างก็พยายามปรุงแต่งสร้างสรรค์กัน ขึ้นมาใช้เพื่อเอาชนะกันและกัน ถึงขั้นบรราฆ่าฟันกันอยู่ ตลอดกาล ไม่หยุด ไม่จบ ไม่มีเลิกนิรันดร เป็นสัจจะ ครองสังคมปุถุชนนิกาล ด้วยประการฉะนี้

ส่วนนักบวชคือสมณะของพระพุทธเจ้าผู้**สัมมาทิฎฐิ** นั้น มีความ**เชื่อ(ศรัทธา)ด้วยปัญญา**เข้าใจ“โลกุตระ” ซึ่ง **แตกต่างจาก“โลกียะ”แน่นอน** ก็ไม่**“เชื่อ”(ศรัทธา)**ตามที่ ชาวโลกีย์**“เชื่อ”** จึงมี**อินทรีย์พลัง** อันคือ **อำนาจหรือกำลัง** ที่สั่ง**อำนาจการ(อินทรีย์พลัง)ของความเชื่อ(ศรัทธา)ในตัวคน** ผู้**สัมมาทิฎฐิ**นี้ บงการมุ่งไปในทิศทางโลกุตระ นั่นก็คือ ใน**ความเชื่อ**ของคนผู้นี้ **เห็นแต่เห็นจริง**ว่า **ชีวิตคนมีสิ่ง**

ที่เป็นสาระสำคัญยอดยิ่ง คือ ต้องลดกิเลสที่มันหลง **ติดยึดในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขในกาม-สุขในอัตตา ที่** **ต้องมุ่งแสวงหา** แล้วคนผู้นี้ก็จะ**วิริยะ**พากเพียรชวนชวย เพื่อจะได้มาซึ่งโลกุธรรมเป็นเอก จึงมีชีวิตมุ่งมั่นที่จะ ชำระล้างกิเลสที่ติดยึดในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-กามสุข- อัตตาทัดตสุขเป็นเอก ดังนั้น ทั้ง**สติ-สมาธิ-ปัญญา** จึงต่างก็ ล้วนพัฒนา**อินทรีย์พลัง**ให้ช่วยกันมุ่งศึกษาฝึกฝนประพฤติ ตามหลัก“จรณะ ๑๕” หรือปฏิบัติตามหลักธรรมต่างๆของ พระพุทธเจ้าเพื่อชำระกิเลสตัณหาอุปาทานที่มันหลงติด ยึดโลกียธรรม โดยมีวินัยระเบียบแบบแผนไว้ชัดเจนว่า ไม่ คุกคลีเกี่ยวข้องกับแหล่งหรือกลุ่มคณะคนที่มีเรื่องของ กามจัดจ้าน อัตตาจัดจ้าน หรือสรรเสริญ-ยศ-ลาภจัดจ้าน ถือเป็นท้อโคจร ไม่ไปร่วมสร้างร่วมเสริมกับการนั้น แม้ จะอยู่สัมพันธ์คลุกคลีกับสังคมโลกีย์อยู่อย่างธรรมชาติ เป็นสามัญของสังคมสัตว์โขลง ซึ่งก็ได้การสัมผัสสนั่นเป็น เหตุปัจจัยในการที่จะ**ปฏิบัติ“โพธิปักขยธรรม ๓๗”** เป็นเอก เพื่อเกิด**“สัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ** **ไม่ใช่ไปหลงการนั่งหลับตาปฏิบัติสมาธิแบบดาบส** **ฤาษีเป็นเอก ซึ่งจะเกิดมิจจาสมาธิ(ถ้ามีจจาทิฎฐิ) มิจจา** **ญาณ-มิจจาวิมุตติ** ดังที่มีกันอยู่ในเต็มสังคมพุทธ เพราะ ยังไม่เข้าใจ“โลกุตระ”ถูกแท้ ถูกถ้วนตีพอ จึง**ไม่“ศรัทธา”** ในโลกุตระ หรือแม้บางคนจะ**“ศรัทธา”**โลกุตระก็ตาม แต่ ถ้า**มิจจาทิฎฐิ ยังไม่สัมมาทิฎฐิ ก็ไม่มีทางบรรลุโลกุตระ** เพราะฉะนั้น “อินทรีย์พลัง”จึงไม่เป็นอำนาจ ไม่เป็น ความสามารถในตน หรือ**กำลังที่สั่งอำนาจการ(อินทรีย์)ของ** **ความเชื่อ(ศรัทธา)ในตัวคนผู้นี้**ก็ไม่บงการมุ่งไปในทิศทาง **โลกุตระอย่างถูกทฤษฎีของพระพุทธเจ้า หรือไม่มีกำลัง** เพราะ**อินทรีย์พลัง**ของผู้ยังมีจจาทิฎฐิจะไม่มี(เมื่อไม่เชื่อ) แม้ เชื่อกับปฏิบัติไปผิดๆ เพราะยังรู้ไม่ถูกต้อง ผลที่ได้จึงผิดแน่ เช่น มีทิฎฐิหรือเข้าใจหรือเชื่อในการปฏิบัติ“ศีล”ก็ ยัง**ไม่สัมมา** โดยเข้าใจว่า การปฏิบัติศีลก็แค่เป็นการปฏิบัติ ที่เกิดผลเพียงควบคุมกายกับบวจาเท่านั้น “ศีล”เป็นแค่ หลักการที่ให้ผลให้ประโยชน์ทางจริยธรรมสังคม ศีลเป็น เบื้องต้นก่อนทำสมาธิ แต่คนละเรื่องกับสมาธิ ไม่ได้ เข้าใจว่า **เป็นเรื่องเดียวกับสมาธิ** ที่ปฏิบัติต่อกันไปถึงจิต

แล้วละล้างกิเลสจนเกิด**สัมมาสมาธิ** จึง**ผิด**จากคำตรัสของ พระพุทธเจ้าใน“กัมมัตถยสูตร” (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๑ และข้อ ๒๐๘) ที่ว่า ผู้ปฏิบัติศีลนั้นถ้ามั่นปฏิบัติอย่างเป็น สัมมาทวิปฏิ “ศีลที่เป็นกุศลย่อมยังความเป็นอรหัตต์ให้ บริบูรณ์ได้โดยลำดับ” ซึ่งการจะบรรลุอรหัตต์นั้นต้องมี ผลถึง**จิต** หรือไม่ก็เพราะเข้าใจ“ศีลพิพตูปาทาน” ยังไม่ ถูกแก้หัวคืออย่างไร ต่างกันกับ“ศีลพิพตูปาทาน” คนละชั้น คนละนัยสำคัญกันไหน ล้วนยังเข้าใจได้ไม่ถูกแก้ถูกถ่วง และเรื่อง“สมาธิ”ก็เข้าใจหรือเชื่อกันไปว่า **ต้องแยก จาก“ศีล”ไปปฏิบัติต่างหาก ไม่ใช่เป็นองค์รวมอยู่กับ การปฏิบัติ“ศีล”** ต้องแยกตัวไปหาสถานที่ แยกเวลาพิเศษ ไปนั่งหลับตาเพ่งกลิ่นอีกต่างหาก เป็นต้น เพราะมีทวิปฏิ หรือเชื่อว่าปฏิบัติ“สมาธิ” ก็คือ การปฏิบัตินั่งหลับตา สะกดจิตเพ่งกลิ่นต่างๆ เข้าไปอยู่ในภวังค์แบบตาบส ฤกษ์เก่าๆ **ยังไม่เข้าใจ“สัมมาสมาธิ”ที่เกิดจากการปฏิบัติ ด้วย“มรรค ๗ องค์”เป็นเอก หรือด้วย“โพธิปักขธรรม ๓๗”หรือด้วย“อัปเนกปฏิบัติ ๓”**(การปฏิบัติไม่ผิดไปจาก พุทธ) เป็นเอก เป็นต้น

แต่ไม่ให้หมายความว่า อาตมาตีทั้ง“สมาธิ”ที่นั่ง หลับตาเพ่งกลิ่นเข้าไปสู่ภวังค์นะ “สมาธิ”ชนิดนี้ พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า“เจโตสมณะ” ถ้าเข้าใจสมาธิ แบบเจโตสมณะนี้อย่าง**สัมมาทวิปฏิ**ดีแล้ว **ว่า คืออะไร ใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง ก็สามารถใช้สมาธิแบบ เจโตสมณะเป็นอุปการะมาก ช่วยในการปฏิบัติได้จริง** ต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนในเรื่อง**“สมาธิ”** ว่า

“สมาธิ”นั่งหลับตาเพ่งกลิ่นที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปใน โลก โดยผู้เรียนรู**ไม่เข้าใจอย่างสัมมาทวิปฏิตามแบบพุทธ** ก็จะได้ผลไปตามแต่ละสำนัก แต่ละอาจารย์จะยึดถือ และมีที่สุดแห่งจุดหมาย เช่น อาฬารดาบสก็มีผลที่สุด เป็น“อาภิกษุจัญญายตนฌาน”แบบตาบส(ไม่ใช่อาภิกษุจัญญา ยตนฌานแบบพุทธ) หรืออุทกดาบสก็มีผลที่สุดเป็น“เนว ลัญญานาลัญญายตนฌาน(ไม่ใช่เนวลัญญานาลัญญายตนฌาน แบบพุทธ)” บางสำนักหลง“อากาศานัญญายตนฌาน”(ไม่ใช่ อากาศานัญญายตนฌานแบบพุทธ)เป็นผลที่สุดก็มี บางสำนัก หลง“วิญญานัญญายตนฌาน”(ไม่ใช่วิญญานัญญายตนฌาน

แบบพุทธ)เป็นผลที่สุดก็มี อยู่ในประเทศไทยนี้เอง มีอยู่ หลายสำนัก ซึ่งหลงกันว่าเป็น“วิมุตติ” แต่เป็น“มิฉฉาวิมุตติ” ไม่ใช่“สัมมาวิมุตติ”ของศาสนาพุทธอย่างสัมมาทวิปฏิ นั้น อย่างหนึ่ง เพราะ“ฌาน”แบบพุทธนั้นต่างจากแบบฤกษ์เก่าๆ

“สมาธิ”หรือ“ฌาน”แบบเก่าๆนั่งหลับตาเพ่งกลิ่น ที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปในโลกนั้นแหละ แต่ผู้เรียนรูได้ คึกซาจน**เข้าใจอย่างสัมมาทวิปฏิแล้ว ว่าไม่ใช่อย่างเดียวกัน กับ“สัมมาสมาธิ”** เมื่อมี**สัมมาทวิปฏิ**จึงสามารถปฏิบัติ “สมาธิ”หรือ“ฌาน”ที่นั่งหลับตาเพ่งกลิ่นนี้ให้เป็นอุปการะ ในศาสนาพุทธได้เป็นอย่างดี นั่นก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง

“สัมมาสมาธิ”ที่ปฏิบัติตาม**หลักมรรคองค์ ๘** ซึ่งมี **องค์ทั้ง ๗ ของมรรค**เป็นเหตุ(อุปนิสา) เป็นองค์ประกอบ (ปริกขาร)ในการปฏิบัติเพื่อเกิด**“สัมมาสมาธิ”** “สมาธิ” แบบนี้เป็นของศาสนาพุทธโดยเฉพาะ นี่ก็อีกอย่างหนึ่ง หรือ แม้แต่การ**“คลุกคลีเกี่ยวข้องกับหมู่กลุ่ม ชุมชน”**ที่เรากำลังสาธยายขยายความกันอยู่นี้ก็**ตาม ชาว ชุมชนเราก็ตักปฏิบัติสุดโต่งไป ไม่สัมมาทวิปฏิ ก็ยังมีได้**

ซึ่งมันมีอีกกลีกละเอียดมากมายหลากหลายชั้นเชิงยิ่ง หนัก เพราะคำว่า**“สุดโต่ง”หรือ“ชาย”หรือ“ส่วนสุด,ที่สุด,ปลาย”** ที่มาจากคำบาลีคือ**“อันตา”**นี้ มันหมายถึง **ไม่ว่า“ส่วนสุด”** ที่ยังเหลืออยู่ข้างไหนด้านใดถ้ายัง**“ไม่เป็นกลาง”**(ไม่**มัชฌิมา**) หรือยัง**“ไม่อยู่ตรงกลาง”**หรือยัง**“ไม่สูญเสีย”** ก็คือ เป็น**“อันตา”** หรือยังมี**“ปลาย”** มี**“ชาย”** มี**“ความสุดที่ยังโต่ง”**ไปข้างใด ข้างหนึ่งอยู่ทั้งสิ้น แม้จะเหลือ**“ส่วนโต่ง”**อยู่มากอยู่น้อยนิด ไปในทิศทางใด **“ฝ่ายใด”**ก็ตาม นั่นคือ ยังมี**“ชาย”(อันตา)**เหลือ อยู่ในข้างนั้นๆ ก็ล้วนยังมี**“อันตา”(ความโต่ง)**อยู่ ยังมี **“ส่วนสุด,ชาย,ส่วนปลาย”**ที่โต่งอยู่ด้านนั้นๆทั้งนั้น ยังไม่ **“เป็นกลาง”** ยังไม่อยู่**“ตรงกลาง”** ยังไม่**“มัชฌิมา”**นั่นเอง

ผู้ใดที่มี**“วิชา ๘”** มี**“วิปัสสนาญาณ”**เป็นต้นจะสามารถ รู้เห็น**“ปลาย”**ที่เหลือ หรือ**“ส่วนสุด”**ที่เหลือของตน จะมาก หรือน้อยก็ตามที่ผู้เหล่านั้น**มีจริง** แล้วก็พากเพียรกำจัดส่วนที่ ยังมี**“ชาย”**ที่ยังเหลือ**“ปลาย”**นั้นให้หมดสิ้นเกลี้ยง กระทั่ง ไม่เหลือ**“ส่วนสุด,ส่วนปลาย”** หรือไม่เหลือ**“ชาย”**นั้นๆให้ได้ จึงจะถึง**“ความเป็นกลาง”(มัชฌิมา)บรรลุนิโรธ** ซึ่ง**“การปฏิบัติ ให้ถึงความเป็นกลาง”**นี้ ก็คงจะเคยได้ยินคำบาลีกัน นั่นก็

คือ “**มัชฌิมาปฏิปทา**” นั้นแล.. **การปฏิบัติให้ถึงความเป็นกลาง** ซึ่งใครยังมีกิเลสโต่งหรือยังมี“ชาย” ยังมีส่วนเหลือของกิเลสไปทาง **กาม** คือ ยังมี“**ส่วนสุดหรือปลาย**”ของ “**กามสุขัลลิกานุโยค**”(การตามประกอบกามความสุข)ก็ตี กับ ใคร ยังมีกิเลสโต่งหรือยังมี“ชาย” ยังมีส่วนเหลือของกิเลสไปทาง **อัตตา** คือ ยังมี“**ส่วนสุดหรือปลาย**”ของ“**อัตตทกิลมณานุโยค**”(การตามประกอบความเป็นตนให้ลำบาก)ก็ตี นั่นแหละคือ **พระธรรมคำสอนบทแรกในพระศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สำคัญยิ่ง** ซึ่งจะต้องศึกษาให้เข้าใจเป็นสัมมาทิฏฐิให้ได้ เพราะ“**กาม**” กับ “**อัตตา**” ๒ ชนิดนี้แล ที่มีอยู่ในคนสามัญผู้ไม่ใช่อรหันต์ทั่วไปทุกคน และ“**กาม**” หรือ “**อัตตา**”จะออกฤทธิ์แสดงบทบาท ก็เพราะการสัมผัสสัมผัสพันธ์อยู่กับคน อยู่กับหมู่คนนี้แหละดีนัก เพราะเมื่อตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย,ใจ ของคน กระทบสัมผัสกับคนในสังคัมสามัญตามธรรมชาติที่มีคนมีหมู่กลุ่มนี้แหละจะทำให้กิเลสของคนเกิดอย่างเป็นของจริงให้ผู้ปฏิบัติได้จัดการกำจัดมัน แม้จะคบหาหรือคบคู้้นหรือคลุกคลีเกี่ยวข้องกับ หมู่มิตรดี(กัลยาณมิตรโต) สหายดี(กัลยาณสหาย) สังคมสิ่งแวดล้อมดี(กัลยาณสัมปวงโก)ตามที่พระพุทธองค์ทรงสอนแท้ๆ แม้จะให้คบหาคบคู้้นกับคนที่เป็นบัณฑิต ละเว้นคบคนพาลแล้วปานจะนั้นก็ตาม การเกิด“**กาม**”หรือเกิด “**อัตตา**”ก็ยังคงเกิดได้ ให้เราได้ศึกษาฝึกฝนลดละ“**ตัวตน**”ของกามของอัตตา”อย่างพอเหมาะพอสม จึงไม่รุนแรงเกินตัวของผู้ปฏิบัติ

ซึ่งการคบคู้้นคลุกคลีอยู่กับมิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดีนั้น จะไม่เกิด“**กาม**”เกิด“**อัตตา**”จัดจ้านรุนแรง เหมือนกับการคบคู้้นคลุกคลีคนที่เต็มไปด้วย“**กาม**” เต็มไปด้วย“**อัตตา**” หรือคบคู้้นคลุกคลีคนพาลแน่นอน ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติมีมรรคผลสูงขึ้น แก่ลวกกล้าแข็งแรงขึ้นๆ ก็จะคบคู้้นคลุกคลีคนที่“**กาม**”มี“**อัตตา**”จัดจ้านหรือคบคู้้นคลุกคลีคนพาลที่จัดจ้านแรงขึ้นๆ ได้เก่งขึ้นไปตามลำดับของต้น-กลาง-ปลายแห่งอินทรีย์ผลผู้บรรลอรุทธธรรม

ในสังคัมหรือชุมชนชาวโคกเรา นับถือธรรมของพระพุทธเจ้าจริงๆจึงมุ่งมั่นเรียนรู้อะไรและปฏิบัติฝึกฝนตนจริงเพื่อบรรลอรุทธธรรมของพระพุทธเจ้า โดยมีการศึกษา ๓ คือ

· **อริศัลลิกา-อริจิตลิกา-อริปัญญาสิกขา** ประจำชีวิต

· **กัณ**อย่างเข้าใจด้วยปัญญาที่สัมมาทิฏฐิ กล่าวคือ เข้าใจใน“**ทิฏฐิ**”ทั้ง ๑๐ อันมี...๑.ทินนัง ๒.ยิฏฐัง ๓.หุตัง ๔.กัมมานัง ๕.อัยัง โลกโก ๖.ปโร โลกโก ๗.มาตา ๘.บิดา ๙.สัตตา โอปปาติกา ๑๐.สมณพราหมณา สัมมคคตา **สัมมาปฏิบัติ**บั้นนา ผู้มี“**สัมมัตตะ**” [ผู้มี“**สัมมา**”ทั้งมรรค ๘ และผล ๒ ถึงขนาดเป็น“**สยง อภิญา**”(ผู้รู้ยิ่งเอง)ที่เดียว]จริง เพราะ“**ศรัทธา**” หรือ**เชื่อจริงๆ** ว่า พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ลดกิเลสที่หลงลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขในกาม-สุขในอัตตา จึง“**วิริยะ**”**กันจริงๆ** ดังนั้น **สติ-สมาธิ-ปัญญา** ของผู้สัมมาทิฏฐินี้จึงมีชีวิตที่“**วิริยะ**” พากเพียรอยู่ใน“**ไตรสิกขา**”ใน“**จระณะ ๑๕**” **วิชา ๘**”**กันจริงๆ**

· ผู้ที่มีศีลในสังคัมพุทธของเรา โดยเฉพาะที่ในชุมชนอโคกเรา นี้ ทุกคนที่เข้ามาอยู่ในชุมชน ต้องมีศีลอย่างน้อย ศีล ๕ ยิ่งเข้ามาในวัด ต้องถือศีล ๘ ด้วยซ้ำ เรากำหนดอย่างนั้น คุณจะถือศีล ๕ เมื่ออยู่ข้างนอกก็ว่าไป แต่เข้ามาในวัดต้องถือศีล ๘ ต้องถือศีลจริงๆ ต้องสังวรพฤติกรรม อยู่ในกรอบของศีล ชัดเกลตาตน

· เราไม่คลุกคลีกับพาล ไม่คลุกคลีกับโลกีย์ที่จัดจ้าน ไม่คลุกคลีกับกลุ่มคนที่มีเปอร์เซ็นต์ของโลกีย์หยาบมาก จะคลุกคลีกับกลุ่มคนที่มิโลภุทธธรรม อยู่กันอย่างนี้เป็นสามัญ เห็นไหมว่าเข้าใจไม่่ง่ายนัก ศาสนาพุทธนี้ **คัมภีรา...ลึกซึ้ง** **ทุรุษโพธา...รู้ตามได้ยาก** เราต้องอย่าสุดโต่ง อย่าดึงเดียว แต่ห้ามไม่ได้ที่มันมีมนุษย์จริตที่ชอบอยู่เดี่ยวบ้าง เช่นคนที่เป็นฤาษีเก่าเหมือนพระมหา กัสสปะ จริตของท่านเป็นอย่างนั้น เพราะไม่รู้ที่ชาติๆที่ท่านสั่งสมมาหนัก จึงต้องเป็นอย่างนั้น แต่ถึงอย่างนั้น ท่านก็รู้ เพราะท่านเป็นพระอาริยะ เป็นพระอรหันต์ เมื่อท่านบรรลแล้วท่านก็ไม่ได้อยู่เดี่ยวหรอก คนจริตเหมือนท่านก็มี มาหากันคบกัน ก็เป็นธรรมดา ท่านจึงมีคณะขนาดเป็นพระปาแก่ๆก็ยังมีหมู่มิคณะ ไปไหนก็เป็นคณะ คณะของพระมหากัสสปะนี่เป็นคณะเดียวที่เป็นพระปาชัดเจนแท้ๆ ที่ไม่ค่อยเข้าเมือง

· หรือจากคำตรัสของพระพุทธเจ้าตรงๆ ที่ท่านตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๓๒ ข้อ ๓๙๒ ท่านก็ทรงยืนยัน

ชัดๆว่าที่ท่านต้องออกไปปฏิบัติอยู่ในป่าถึง ๖ ปี นั้น เพราะท่านได้ทำบาปไว้แต่ปางก่อน คือปางที่ท่านเกิดเป็นหนุ่มชื่อว่า“โชติपालะ” ท่านได้ละเมียดพูดจาจบจ้วงพระพุทธรเจ้าที่ทรงพระนามว่า กัสสปะ จึงเป็นวิบากบาป แม้โชติपालะจะได้บำเพ็ญสังฆกุศลวิบากมากอีกมากมายนับชาติไม่ถ้วน จนกระทั่งที่สุดถึงขั้นได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้าสมณโคตม ก็ยังเหลือวิบากบาปนั้น ต้องมาใช้หนี้บาปออกไปทรมาณปฏิบัติอยู่ในป่าถึง ๖ ปีนั้นเอง และพระพุทธรเจ้าตรัสไว้ชัดอีกด้วยว่า **พระองค์ไม่ได้ตรัสรู้เพราะการบำเพ็ญอยู่ป่านั้น พระองค์ทรงย่ำด้วยว่า นั่นเป็นทางผิด**

อธิบายขยายความเกี่ยวกับเรื่อง“การอยู่ป่าเป็นวัตร”

ที่เป็นองค์ธรรมข้อที่ ๘ ของ“ศรัทธา”กันมายาวพอควรแล้ว ที่ต้องขยายยาวมากขนาดนี้ก็เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ชาวพุทธทุกวันนี้น่าจะเข้าใจสับสน เข้าใจไม่ถูกต้องในรายละเอียดอยู่มาก จึงจำเป็นต้องขยายความกันมายืดยาดกันปานฉะนี้ หวังว่าคงพอเข้าใจในนัยอันลึกซึ้งของพุทธธรรมได้ชัดขึ้นบ้างแล้ว

ที่นี้ก็“ศรัทธา”ข้อต่อไป ข้อที่ ๙ คือ **“ได้โดยไม่ยาก ไม่ลำบากซึ่งฉาน ๔”**

และสุดท้าย“ศรัทธา” ข้อที่ ๑๐ ก็คือ **“กระทำให้แจ้งซึ่งเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ อันหาอาสวะมิได้”**

นี่ก็เป็นองค์ธรรมที่เป็นองค์ประกอบที่เห็นได้ชัดเจนว่า “ศรัทธา”นั้น ไม่ใช่“ศรัทธา”หรือ“ความเชื่อ”ที่เชื่ออะไรก็เชื่อเลอะเทอะไปทั่ว ไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์อันใด

“ศรัทธา”ของศาสนาพุทธนั้น ต้องประกอบไปด้วย องค์ธรรมต่างๆไปอีก ๙ ข้อ จึงจะเป็น**“ศรัทธา ๑๐”** ดังนั้นผู้ใดมี“ศรัทธา”แต่ไม่มี**“ศีล”**เป็นองค์ประกอบที่จะบ่งชี้ถึง**ความเป็น“ศรัทธา”ของพุทธ** แม้แต่เบื้องต้น พระพุทธรเจ้าตรัสว่า **“เป็นผู้ไม่บริบูรณ์ด้วยองค์นั้น”** นั่นก็คือ **คุณสมบัติของความเชื่อ**นั้นเริ่มต้นก็ไม่เต็มไม่เต็งเสียแล้ว ไม่ประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นเครื่องยืนยันถึงคุณค่า ถึงความถูกต้องถึงความดีงามอะไรแต่อย่างใด เป็นแค่ศรัทธาสะเปะสะปะ ไม่มีอะไรเป็นหลักยืนยัน ไม่มีอะไรเป็นเครื่องหมายให้รู้ตัว รู้ถูกรู้คุณรู้ค่า ไม่มีอะไรเป็นแนวทางแสดงอะไรให้รู้อะไรเลย

ดังนั้นความเชื่อของพุทธนั้นถ้าไม่เชื่อโดยมี“ศีล”เป็นคุณสมบัติประกอบเป็นเบื้องต้น ตรวจสอบเทียบวัดแล้ว

ความเชื่อนั้นก็ไม่มีบริบูรณ์ นั่นคือ แม้ในเบื้องต้นก็ไม่มีคุณสมบัติของศีลเสียเลย ศรัทธานั้นก็ไม่สมบูรณ์เสียแล้ว ตั้งแต่หลักที่ชี้ความดีงามความถูกต้องที่หนึ่งนี้ ถ้าเริ่มมี“ศีล”เป็นองค์ประกอบก็เป็นคุณสมบัติที่บริบูรณ์ด้วยส่วนประกอบเป็นข้อที่ ๑ เบื้องต้น และจะเป็น“ศรัทธา”ที่มีส่วนประกอบบริบูรณ์ยิ่งขึ้นไป เต็มสมบูรณ์ด้วยคุณสมบัติต่อไปอีก ๙ ข้อ ตามลำดับ เมื่อนับ“ศรัทธา”ด้วยก็เป็น ๑๐

•••
ที่นี้ก็เป็นปัญหาของคุณ“ลูกพระรัตนตรัย” ข้อ ๑ ที่ถามว่า **“ชีวิตนี้”ประกอบขึ้นด้วยอะไร?** และก็ได้ตอบไปแล้วว่า

- ๑. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** รูป กับ นาม
- ๒. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** กาย กับ ใจ
- ๓. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** วัตถุ กับ จิตวิญญาณ
- ๔. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ กับ จิต

วิญญาณ

- ๕. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** ชันธ์ ๕ กับ อวิชชา
- หากจะจัดแบ่งกันให้ชัดๆ ก็แบ่งได้เป็นสองฝ่ายง่ายๆ คือ ฝ่าย**“รูป”**ได้แก่ กาย, วัตถุ, ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ, ชันธ์ ๑ ส่วน**“นาม”**ได้แก่ ใจ, จิตวิญญาณ, ชันธ์ ๔, อวิชชา

“ชีวิตนี้”ประกอบขึ้นด้วยสิ่งดังกล่าวนี้แล

จบคำตอบแล้ว ในประเด็นนี้

คำถามประเด็นต่อมา...ก็ยังหมายถึง**“ชีวิตนี้”** แต่ถามเดิมออกไปว่า **เป็นอยู่อย่างไร?**

ก็ได้ตอบไปในฉบับที่แล้วๆพอสมควรว่า **“ชีวิตนี้”** เป็นอยู่โดยรูปกับนามเหล่านั้นต่างทำหน้าที่ร่วมกันอยู่อย่างพัฒนา สร้างสรกันบ้าง อย่างทำลายกันบ้าง และอย่างสอดประสานสัมพันธ์กันขัดแย้งกัน หรือสังเคราะห์กันอยู่-สังขารกันอยู่ ที่ด้วยหน้าที่ทางเคมี-ฟิสิกส์-กลศาสตร์-ชีววิทยา อีกทั้งด้วยหน้าที่ทางกรรม-วิบาก

และได้ขยายต่อไปว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในมหาเอกภพนั้น เมื่อนิยามออกมาเป็น**“อตุ-พีชะ-จิต-กรรม-ธรรมะ”** ก็จะเห็นได้ว่า**“ชีวิตนี้”เป็นอยู่** ทั้งที่เกี่ยวกับ**“อตุ”** เกี่ยวกับ**“พีชะ”** เกี่ยวกับ**“จิต”** และจะเกี่ยวกับ**“กรรม”** เกี่ยวกับ**“ธรรมะ”** อย่างไม่รู้จบ ทั้งที่แบ่งขีด**“ความเป็น”(ภาวะ)**ของแต่ละนิยามกันแต่

ไหน? ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ซึ่งล้วนมีนัยละเอียดลึกซึ้งอย่างสำคัญทีเดียว สำหรับมนุษย์ควรจะรู้

[และได้อธิบายมาถึง กระทั่งว่า...]

“กรรม” คืออะไร?

กรรม คือ **บทบาทหรืออาการแห่งกิริยาของคน** ซึ่งเรียกเป็นภาษาไทยว่า**การกระทำของคน** อันมีได้เพียง ๓ อย่าง ได้แก่ กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม

“กรรม”หรือ**“การกระทำ”**ที่เกิดขึ้นของ**“เจ้าของชีวิต”**ใดๆ เมื่อทำลงไปด้วยเจตนาทุกกรรม ก็จะส่งสมลงเป็น**“ทรัพย์ของตนๆ”**(กัมมัสมณะ)แต่ละบุคคลในโลก และจะมีอำนาจบันดาลบันดาล**“ชีวิต”**ของผู้นั้นๆไป トラบ“ปรินิพพาน”ทีเดียว

เพราะ**“กรรม คือ ผู้บันดาล หรือคือพระเจ้า และคือ ขาตาน”**แท้จริง ที่สัมผัสได้และพิสูจน์ได้ ดูจะเดียวกันกับวิทยาศาสตร์ ทว่าลึกซึ้งเป็นนามธรรมยิ่งกว่า

และ**“กรรม”**กับ**“ผลของกรรมที่ได้ส่งสมมาทุกๆชาติ”**(วิบาก)นี้แหละที่มีอำนาจทำให้ชีวะดำเนินไป ใครจะประสบกับดีหรือร้ายก็ล้วนเกิดล้วนเป็นไปตามความจริง ที่มาจาก**“กรรม”**หรือ**“การกระทำ”**ของตนเองทั้งสิ้น

หากใครได้สั่งสม**“กรรม”**ไม่ว่าเชิงดีหรือเชิงชั่วนั้นๆมาจริง มี**“วิบาก”**(ผลแห่งกรรม)มาก จนกระทั่งเป็น**“พลังหรือฤทธิ์พิเศษ”** ก็เป็น**“บารมี”**จริงของผู้นั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกหรือเรื่องไม่จริง ซึ่งแม้จะมีได้อย่างมากมาย แม้จะประหลาดพิสดาร จนนามหัตศวรรษปานใดๆ ก็**เป็นเรื่องจริงสำหรับผู้มี“บุญบารมี”**ถึงขั้นนั้นๆจริงๆ [บุญก็เป็นพลังเสริมไปในเชิงบุญ บาบก็เป็นพลังเสริมไปตามเชิงบาป]

“อำนาจพิเศษ”ตามนัยดังกล่าวนี้**“เองที่มีมนุษย์นับถือว่าเป็น “สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ”หรือ“เป็นอำนาจของพระเจ้า”**หรือแม้แต่**“อำนาจของขาตาน”**ย่อมมีจริงเป็นจริง สำหรับผู้มีบารมีแห่ง**“กรรมวิบาก”**อย่างใดๆถึงขีดถึงขั้นจริง

ส่วนผู้ไม่มี**“ผลบุญ”**ของตนจริง ก็ไม่สามารถมี**“อำนาจพิเศษ”**หรือ**“สิ่งศักดิ์สิทธิ์”**หรือไม่มี**“พระเจ้า”**ที่จับันดลบันดาลอะไรให้ได้ แม้จะอ้อนวอนจาก**“พระเจ้า”**อย่างสุดร้องสุดขอปานใดๆ ก็ไม่มี**“พระเจ้า”**บันดาลให้แน่ๆ มิหนำซ้ำสำหรับผู้มี**“ผลบาป”**ของตนจริง ก็จะมี**“ขาตาน-ผีร้าย หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ลวที่ร้ายกันจริงๆ**ทีเดียว **เป็นผู้บันดาลบันดาลให้** แม้

เจ้าตัวจะไม่อยากได้ ก็จะได้ จะเป็นไปตามฤทธิ์แรงแห่ง**“ผลบาป”**ของ**“ผู้”**นั้นนั่นแหละ [ในประเด็นนี้ ศาสนาที่นับถือพระเจ้า ก็ จะยอมรับความเลวความร้ายที่มาถึงนั้น ด้วยสำนวนว่า **“เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า”** ท่านจะให้ลวให้ร้ายก็ต้องเลวต้องร้าย..ว่านั่นเถอะ หรือไม่กี่**“พระเจ้าลงโทษ”** เป็นต้น ซึ่งแท้จริง**“อำนาจขาตาน”**ต่างหาก ชนะ**“พระเจ้า”**]

“กรรม”ยิ่งใหญ่และสำคัญ ปานจะนี้ที่เดียว

ด้วยเหตุว่า**“กรรม”**เป็นความสำคัญสำหรับชีวิตมากยิ่งขึ้น ยาวถึงปานจะนี้เอง พระพุทธเจ้าจึงตรัสเป็นคำตายไว้ว่า

“กัมมัสมโกมติ-กัมมทายาท-กัมมโยนิ-กัมมพันธ-กัมมปฏิสรโณ” [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๕๘๑] ซึ่งคำตรัสก็เพียงเป็นคำสั้นๆ ทว่าแต่ละคำๆนั้น มีเนื้อหาและนัยละเอียดลึกซึ้งมากมายหลากหลายเชิงชั้นยิ่งนัก ในที่นี้ก็จะขอให้คำอธิบายในส่วนที่เห็นว่าน่าจะพุดถึงเท่านั้น

กัมมัสมโกมติ หรือคำตรงๆว่า **กัมมัสมณะ** นั้น มีความหมายเดียวกัน หมายความว่า**กรรมใดใครทำก็เป็นทรัพย์ของตนทั้งหมด** **ไม่ว่าทำกรรมนั้นในที่ลับหรือในที่แจ้ง “กรรม”**ไม่ว่าจะน้อยจะเล็กจะองธุลีขนาดไหน แม้แต่เกิดเป็น**“ชาติริเริ่มดำริ”**ขึ้นในใจ(อรัพพชาติ) หากความดำรินั้น**“พร้อมไปด้วยเจตนา”**ก็นับได้ทันทีว่า คือ**“กรรม”** สั่งสมเป็น**“วิบาก”**(ผลของกรรม) นับเป็น**“มโนกรรม”**แล้วทีเดียว อันคือ**ทรัพย์คือสมบัติ**แท้ของผู้นั้นๆ [คำบาลีว่า**“กัมม”**ที่นำหน้าคำตรัสทั้ง ๕ นั้น ก็คือ **“กรรม”**ที่คนไทยรู้จักนั่นเอง]

[รายละเอียดของ**“กัมมัสมณะ”**หรือ**“กัมมัสมโกมติ”**และ**“กัมมทายาท”**ก็ได้อธิบายไว้ในฉบับที่ ๖๙-๗๙ ไปแล้ว และเรื่องของ**“กัมมโยนิ”** ก็ได้อธิบายในฉบับที่ ๗๙-๙๐ จบจบไปแล้ว ในฉบับต่อมาก็ได้อธิบายถึง**“กัมมพันธ”**จบไปอีก ตอนนี้เรากำลังอธิบายถึง**“กัมมปฏิสรโณ”** ซึ่งเป็นข้อสุดท้ายของ**“กรรม”**ทั้ง ๕ เราเพิ่งเริ่มอธิบาย**“กัมมปฏิสรโณ”** ในฉบับที่ ๑๔๖ ฉบับนี้ก็ยังคงอธิบายในเรื่องนี้ โปรดอ่านต่อได้เลย]

“ทางประพตีสู่ความเป็นอาริยะหรือสุณิพพาน” ก็คือ**“จรณะ ๑๕”** ดังนั้น**“ความประพตีสู่ ๑๕ (จรณะ ๑๕)”**นี้จึงเป็นเครื่องวัดในตัวบุคคลที่ชี้บ่ง**“ความเป็นพุทธ”**

[และได้พุดถึงความเห็นผิดในความเป็นพุทธไปบ้างแล้ว คราวที่แล้วเรากำลังสรุปเรื่องของ**“กรรม”** ตั้งแต่**“กัมมัสมณะ”**อันเป็นของตน **“กรรม”**เป็นสมบัติแท้ที่สุดของมนุษย์ และกำลังอธิบายมา

ถึง“กัมมปฏิสรณะ” ที่พึ่งแท้ๆของคนคือ“กรรม”]

เรามาศึกษาจากพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๔๑ ถึง ข้อ ๓๔๒ กันดูชัดๆ จะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงยืนยันตลอดตั้งแต่ต้นแห่ง“อนุสาสนี”(คำสอน)ของพระองค์ทีเดียว ว่า **“อนุสาสนีปฎิหารีย์” นั้นคือ อย่างไร?**

[ได้นำ“จุลศีล”มาให้อ่านจนครบแล้ว แม่“มัชฌิมศีล”อีก ๑๐ ข้อใหญ่ๆ และ“มหาศีล”อีก ๗ ข้อละเอียดลอลอ ก็คือ หลักสำคัญที่ผู้ปฏิบัติบรรลุมรรคผล ก็เป็น**“อนุสาสนีปฎิหารีย์”**ทั้งสิ้น]

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ทั้ง ๑๒ สูตร ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ คำตรัสถึงการปฏิบัติเหมือนกันหมด โดยเฉพาะ ข้อ ๓๔๒ “เกวัญสูตร” การปฏิบัติของพุทธ ซึ่งก็คือ “จรณะ ๑๕”นั่นเอง ก็เริ่มด้วย**ศีลสัมปทา** แล้วก็**อินทริยสังวร** **สติสัมปชัญญะ** และ**สันโดษ**

คำว่า **“สมาธิ”**แปลว่า **ความตั้งมั่นของจิต** หรือ**จิตที่ตั้งมั่น** ซึ่งก็คือ **“อธิจิตสิกขา”**นั่นเอง ซึ่งไม่ใช่ภาวะการ**“เข้ามาน”**เท่านั้น ต้องศึกษาให้รู้แจ้งว่า **“ฌาน”**กับ**“สมาธิ”**นั้นต่างกันอย่างไร นัยสำคัญพวกนี้ต้องรู้ให้ถูกแท้ชัดเจน เมื่อเราปฏิบัติ เริ่มจากสมาทาน**“ศีล”** สมมุติว่า เรา**ถือศีล ๕** เราก็ต้องมี**“อธิปัญญาสิกขา”** คือ ต้องเรียนรู้ให้เข้าใจให้รู้จริงรู้แจ้ง ว่า **ถือศีล** หมายความว่าอะไร แล้วจะปฏิบัติอย่างไร จะเกิดผลอะไร อย่างไรบ้าง นี่คือ **“อธิปัญญาสิกขา”** คือรู้จักการศึกษาเรียนรู้ให้เกิดปัญญาในความเป็น**“ศีล”** ตั้งแต่**“ถือศีล”**หรือ**“สมาทานศีล”**นั้น ถือไปทำไม ถือนั้นจะอย่างไรจึงจะเกิดผลเจริญพัฒนาจาก**“ศีล”**ที่เราถือเจริญอย่างไร เกี่ยวข้องกับชีวิต-กาย-วาจา-ใจของเราอย่างไร เราต้องมีปัญญาเข้าใจอย่างถูกแท้ถูกถ้วน คือ **สัมมาทิฐิ** จะได้ปฏิบัติถูกแท้ถูกถ้วน แล้วจึงจะได้ผลถูกแท้ถูกถ้วน

ดังนั้น **“อธิศีล”**ไม่ขาด**“อธิปัญญา”**ซึ่งเริ่มตั้งแต่ความรู้ระดับเข้าใจคือ**“สัมมาทิฐิ”**ไปที่เดียว แล้วก็สูงขึ้นๆไปเป็น**“ปัญญา-ปัญญินทริย-ปัญญาพละ”** เมื่อ**“อธิปัญญาสิกขา”**เจริญขึ้นครบถ้วนด้วย**“ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์-สัมมาทิฐิ-องค์แห่งมรรค”** แล้วมีปฏิสัมพัทธ์พัฒนาขึ้นเป็น**“ปัญญา-ปัญญินทริย-ปัญญาพละ”**นั่นเอง(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๗)

จรณะ ๑๕ ก็มี**“ศีล”**เป็นข้อต้น ต่อมา**“อินทริยสังวร”** ก็ได้อธิบายผ่านไปแล้ว ซึ่งในการ**“สังวร”**ตลอด

เวลาก็ต้องใช้**“สติสัมปชัญญะ”** ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า...

ดูกรเกวัญภิกษุในธรรมวินัยนี้ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการก้าว ในการถอย ในการแล ในการเหลียว ในการคู้เข้า ในการเหยียดออก ในการทรงสังฆาภิบาตร และจิวร ในการฉัน การดื่ม การเคี้ยว การลิ้ม ในการถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการเดิน การยืน การนั่ง การหลับ การตื่น การพูด การนิ่ง ดูกรเกวัญภิกษุ **แม่ข้อนี้ก็เรียกว่าอนุสาสนีปฎิหารีย์**

ดังนั้น การปฏิบัติจะต้องปฏิบัติให้**ตรงตามคำสอน**ของพระพุทธเจ้า คำว่า**“ตรงตามคำสอน”**นี้ ส่วนมากใครก็เถอะหรือครูบาอาจารย์แต่ละคนเจ้าสำนักแต่ละท่านก็ต่างต่างก็มั่นใจว่า**ที่ตนเข้าใจนี้แหละคือความถูกต้องตามคำสอนของพระพุทธเจ้ายิ่งกว่าของคนอื่น**ทั้งนั้นแหละ ซึ่งมันเป็นนิสัยธรรมดาของคน ไม่ว่าจะปุถุชน หรือกัลยาณชน แม้แต่อารยชน มันก็มีจุดที่สวดวิสัยกันได้ทั้งนั้น มันไปบังคับกันไม่ได้หรอก ด้วยเหตุนี้พระพุทธเจ้าจึงได้บัญญัติหลัก**“นानาสังवास”**ไว้ เป็นทางออกของความสวดวิสัยดังกล่าวนี้ นั่นก็คือ เมื่อใคร**“เชื่อ”**(ศรัทธา)ว่า **ที่ตนเข้าใจอย่างนี้ๆนี้แหละ ถูกต้องแน่แล้ว** แม้มันจะแตกต่างกับของคนอื่นแค่ไหน อย่างไรก็ตาม ผู้นี้ก็ยกปากมั่นในจุดยืนของตน ซึ่งคนอื่นที่แตกต่างไปจากเขา คนอื่นก็**“เชื่อ”**ของคนอื่นว่าถูกต้องเช่นกัน เขาก็จริงจังของเขา คนอื่นก็จริงจังของคนอื่นเหมือนกัน ต่างคนต่างก็จริงจังต่างคนต่างมีจุดยืนของตนแน่มั่นกันคนละจุดแท้แล้ว แต่ละคนไม่มีอะไรเคลือบแฝง เป็นไปตาม**“ภูมิวิสัย”**ของแต่ละคนจริงๆ เป็นจุดสวดวิสัยแห่งสมมุติสัจจะในคน

เรื่องอย่างนี้เป็นเรื่องเป็นไปไม่ได้ และเป็นอยู่ในโลกเมื่อมันสวดวิสัยแล้วดังกล่าวนี้ พระพุทธเจ้าจึงได้ทรงมีพระกรุณาธิคุณตราหลัก**“นानาสังवास”**ไว้ให้มนุษย์ชาติได้ใช้เพื่อยุติความขัดแย้งอันเป็นจุดสวดวิสัยนี้

ดังนั้น เมื่อใดมีความแตกต่างกันจนขัดแย้งกัน เข้ากันไม่ได้ เพราะ**การกระทำ(กรรม)**ที่ประพฤติปฏิบัติก็ต่างกัน **คำอธิบายขยายความหัวข้อธรรม(อุเทศ)**ก็ไม่เหมือนกัน **“ศีล”**ก็ไม่เสมอสมานกัน บังคับกันไม่ได้แล้ว

☞ [มีต่อฉบับหน้า]

เปิดโลกพุทธศาสนา : กับการลงประชามติของ สมณะชาวอโศก

“จู้ ๆ ๆ ! ยังละกิเลสไม่ได้ .....ยังตัดทางโลกไม่ขาด”

เสียงกระซิบกระซาบของชาวบ้านที่หน่วยเลือกตั้งหน้าสันตโศก เมื่อเห็นสมณะเข้าแถวกันไปลงประชามติในครั้งนี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราคาดไว้อยู่แล้ว เพราะความเข้าใจพุทธศาสนาในสังคมไทย พระมีไว้สำหรับทำพิธีกรรมทางศาสนา หรือถ้ามีหัวพัฒนาขึ้นมาก็คงพาญาติโยมสร้าง โบสถ์ วิหาร ให้ใหญ่โตหรูหราเท่านั้นเอง

พระสวด พระเสก พระสร้าง จึงได้รับความนิยมนสูง และถ้ายิ่งทำตัวเคร่งได้ แล้วไปอยู่ป่าเขาถ้ำ ยิ่งไกลผู้คนมากเท่าไร ยิ่งได้ความเคารพนับถือว่าละกิเลสได้หมดแล้ว ทั้งๆ ที่พระพุทเจ้าตรัสไว้ว่า นี่คือการทางแห่งความเสื่อมของพระพุทศาสนา

นอกจากนี้ค่านิยมของสายอนุรักษ์ปักษ์มัน ก็ไม่ต่างอะไรกับภูเขาสูงใหญ่ ยากที่จะทะลุทะลวงให้เห็นลัจจะกันได้ เห็นได้จากความพยายามของคมช. ที่จะกั้ประชาธิปไตยให้กับคืนมาสู่สังคมไทย แต่จะทำอย่างไรๆ ปัญญาชนที่ชื่อไล่เหล่านั้น ก็จะเข้าใจได้แต่เพียงว่า ถ้าปฏิวัติก็คือเผด็จการ ต้องเลือกตั้งเท่านั้น..ใช่เลย ประชาธิปไตย! ปัญญาชนสายอนุรักษ์ ที่เข้าใจเพียงสัญลักษณ์หรือรูปแบบ ย่อมไม่สามารถถอดรหัสคำพูดของเต็งเสี่ยวผิง ที่บอกว่า

“แมวสีไหนๆ ก็ไม่สำคัญ ขอให้จับหนูได้ ก็แล้วกัน !”

การกระทำที่เป็นประชาธิปไตย หรือเผด็จการนั้น ไม่ยากเกินไปที่จะเข้าใจกันได้ แต่ความลึกซึ้งของพุทศาสนา ที่เห็นตามได้ยาก (ทุทสลา) รู้ตามได้ยาก (ทุรานุโพธา) อันเป็นลัทธิปัญญาญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทเจ้านั้น พระพุทเจ้าได้ตรัสว่า เป็นวิสัยของบัณฑิตเท่านั้นที่จะเข้าถึงความลึกซึ้งของพุทได้

เป้าหมายของการไปลงประชามติของสมณะชาวอโศก จึงไม่ได้อยู่ที่ผลคะแนนแพ้ชนะ แต่เมื่อต้องการเสียงประชามติ เราก็ก็นำหน้าทีในฐานะพลเมืองดีของประเทศ ซึ่งชาวบ้านทั่วๆ ย่อมเข้าใจไม่ได้ง่ายๆ แต่สมณะได้ผ่านการทดสอบจากการไปร่วมชุมนุมกับพันธมิตรที่ห้องสนามหลวงมาแล้ว จะโดนด่าอีกครึ่งคงไม่เท่าไร แต่ที่จะได้ก็คือได้เช็คจิตใจที่มีความตั้งใจที่จะเสียสละออกไป แล้วถูกประณามด่าว่าเอาแล้วใจเรายังเป็นพระ=ผู้ประเสริฐอยู่หรือเปล่า (และถ้าพิจารณาในแนวลึก ใจที่ยังกลัว ทั้งยังไม่กล้าเสียสละ กลัวเสียรูปแบบของความเป็นพระ

น่าจะยังไม่ใช่ของจริงมากกว่า เพราะ “คืออยู่ที่ละ -พระอยู่ที่จริง”)

เป้าหมายสำคัญของการลงประชามติจึงอยู่ที่ การจะได้เปิดโลกพุทศาสนา ให้สังคมได้วิเคราะห์วิจัยกันต่อไปว่า บทบาทของศาสนา และการเมือง จะเข้ามาส่งเสริมสัมพันธ์กันได้มากน้อยแค่ไหน ? เพื่อให้การเมืองกับศาสนา ไม่ถูกตัดแยกส่วนออกจากกัน จนกลายเป็นว่าผู้ที่มีกิเลสหนากับผู้บริสุทธิ์ ต้องแยกกันอยู่คนละโลก ไม่เกี่ยวข้องกัน ทำนองเดียวกันกับการศึกษาที่ล้มเหลวอยู่ทุกวันนี้ ก็เพราะแยกเรื่องศาสนาและคุณธรรมออกไปจากการศึกษานั้นเอง

ท่านพุทททาสได้เน้นเอาไว้ว่า “ธรรม” กับการเมืองเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ และประชาธิปไตยที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน นั้น ใช้ได้เฉพาะประชาชนที่มีธรรมเท่านั้น ถ้าประชาชนไม่มีธรรม มันก็กลายเป็นประชาธิปไตยเท่านั้นเอง ดังนั้น ต้องหว่านพืช “ธรรม” ก่อนพืชประชาธิปไตย เพื่อลดหรือป้องกันความเห็นแก่ตัว ถ้าเห็นแก่ตัวก็มีแต่ประชาธิปไตยโดยไม่รู้สึกรู้สึ ความไม่เห็นแก่ตัวจึงเป็นรากฐานของประชาธิปไตย ประชาธิปไตยแท้ จึงมีแต่ความไม่เห็นแก่ตัว.....

เมื่อประชาธิปไตยเป็นเรื่องความไม่เห็นแก่ตัวในโลกนี้จึงยังไม่มีประชาธิปไตย คงมีแต่ทุนอธิปไตย อำนาจอธิปไตย อำมาตยาธิปไตย ฯลฯ แม้มหาอำนาจทั้งหลายก็ล้วนแต่ใช้เงิน ใช้อำนาจใช้ทุนเป็นใหญ่ทั้งสิ้น คำว่าอิสรเสรีภาพ-ภราดรภาพ-สันติภาพ-สมรรถภาพ -และบูรณภาพที่แท้จริงจะมีได้ก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนาเท่านั้น และในพุทศาสนา มีมา ๒ พันกว่าปีแล้ว โดยมีพระพุทเจ้าเป็นธรรมราชา มีพระสารีบุตรเป็นเสนาบดีธรรม ได้สถาปนาประชาธิปไตยที่เป็นไปเพื่อหมดสิ้นความเห็นแก่ตัวให้เกิดขึ้นในโลก

ประชาธิปไตยของพุทจะทำให้ทุกๆ ชีวิตได้พบกับอิสรเสรีภาพ พ้นจากความเป็นทาสทั้งร่างกายและกิเลสใดๆ ที่จะเข้ามาครอบงำ ทั้งๆ

ที่ในยุคนั้นเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่ พระพุทธเจ้าก็ทรงเลิกทาสได้อย่างสันติ ถ้าทาส ได้บวชเมื่อไหร่ก็ถือว่าเป็น “ไท” เมื่อนั้น

ครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้าได้ตรัสถามกับพระเจ้า อชาตศัตรูว่า “ถ้ามีทาสของพระองค์ออกมาบวช มีชีวิตอยู่อย่างมกน้อย สันโดษ เขาสมควรจะถูก ลงโทษหรือไม่?”

พระเจ้าอชาตศัตรูได้ทูลตอบว่า ข้าพระองค์ มีแต่จะต้องรีบลุกมารับทาสให้ไว ถวายข้าว และ น้ำต่างหาก เนื่องจากในยุคนั้นเป็นสมบูรณาญา- สิทธิราชย์ ไม่มีความรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชน พระพุทธเจ้าทรงสร้างระบบประชาธิปไตยได้ เฉพาะในแวดวงของสงฆ์เท่านั้น เมื่อบวชเข้า มาแล้ว ทุกคนจะมีสิทธิเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะทำอยู่ในวรรณะสูงหรือต่ำ จะรวยหรือจน เหมือนแม่น้ำหลายสายใหญ่่น้อย สุดท้ายจะ ไหลมารวมเป็นน้ำมหาสมุทรเดียวกัน

ระบบประชาธิปไตยในสังคมสงฆ์นั้น พระพุทธเจ้าทรงกำหนดให้อยู่บนพื้นฐานของการ มีส่วนร่วมของภิกษุทุกรูปเป็นสำคัญ ไม่ได้มอบ อำนาจการปกครองไว้ให้กับผู้หนึ่งผู้ใด แต่เป็น กระบวนการในการทำหน้าที่ของพระภิกษุทุกรูป ที่อยู่ร่วมกันในอาวาสนั้นๆ โดยแต่ละรูปจะมีสิทธิ เท่าเทียมกัน ในการแสดงความคิดเห็นและการ ตัดสินใจ เมื่อมีเรื่องที่จะต้องพิจารณาตัดสิน หาก จะต้องมีการลงมติ สงฆ์ ๑ รูปจะมีสิทธิ = ๑ เสียง เหมือนกัน (one monk one vote)

เรื่องที่จะนำไปประชุม จะต้องมีการ นำเสนอญัตติให้ถูกต้อง ไม่เป็นญัตติวิบัติในการ นำเรื่องเข้าสู่สภาสงฆ์ เช่นสำนวนที่พูดว่า “การ บวชต้องสวดญัตติ” จริงๆ แล้วหมายถึงการนำ ญัตติเข้าสู่หมู่สงฆ์ ซึ่งจะต้องกำหนดชื่อ - ฉายา ของพระอุปัชฌาย์และผู้ขอบวชให้ถูกต้อง และ สภาของพระพุทธองค์นั้นก็ไม่ได้ขึ้นกับปริมาณ จำนวนมาก แต่ให้ขึ้นกับคุณภาพคุณธรรมของผู้ที่ เข้าประชุมเป็นสำคัญ เช่น สภาใดไม่มีสัตบุรุษ ในที่นั้นไม่มีสภา (สัตบุรุษ คือผู้ที่กล่าวธรรม

และ ละคราคะ โทสะ โมหะ ได้แล้ว) หรือ สภาใดมี แต่คนพูดมาก ไม่มีผู้ที่มีจิตใจสงบ ในที่นั้นไม่ชื่อว่าสภา

สุดยอดประชาธิปไตยในพุทธศาสนา คือ อำนาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ ขึ้นอยู่กับผลของการโหวตในคณะสงฆ์ เมื่อ สงฆ์มีมติออกมาเป็นอย่างไร ทุกคนก็ต้อง ปฏิบัติตามมติของที่ประชุม (ซึ่งจะต้องไม่ขัดแย้ง กับพระธรรมวินัย)

พระพุทธเจ้าทรงกำหนดให้พระภิกษุทำงานกัน ในรูปแบบขบวนการกลุ่ม ทรงกำหนดให้

คณะสงฆ์ ๔ รูป ทำสังฆกรรมได้ทุกอย่าง ยกเว้น ปวารณา อุปสมบท และ อัฟภาน (การ พิจารณารับภิกษุที่ได้กระทำความผิดหนักกลับ เข้าหมู่)

คณะสงฆ์ ๕ รูป ทำสังฆกรรมได้ทุกอย่าง ยกเว้น อุปสมบท และ อัฟภาน

คณะสงฆ์ ๑๐ รูป ทำสังฆกรรมได้ทุกอย่าง ยกเว้น อัฟภาน

คณะสงฆ์ ๒๐ รูปขึ้นไป ทำสังฆกรรมได้ ทุกอย่าง

พระพุทธเจ้าได้ให้ความสำคัญของขบวนการ กลุ่ม หรือมิตรติ สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี เป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์ หรือ การ หมัดล้นความเห็นแก่ตัว ที่เดียว

แต่น่าเสียดาย ขบวนการกลุ่ม ในปัจจุบันนี้ น่าจะมีแต่ขบวนการ “กู” หรือขบวนการเดี่ยว เป็น **อัตตาธิปไตย** (แบบมิชฌาทีลี เอา “กู” เป็นใหญ่) มากกว่าเป็น**ประชาธิปไตย** (เอา“หมู่”เป็นใหญ่) จึงทำให้เจ้าสำนักต่างๆ ทั้งหลายเมื่อสิ้นบุญไป กิจการกิจการมที่เคยรุ่งเรืองในวัด แพบจะสิ้นบุญ ตามเจ้าสำนักไปด้วย เพราะที่ผ่านๆ มามีแต่เจ้า สำนักเก่งคนเดียว เมื่อบุคคลล้มตายไป จึงไม่มี อะไรมารองรับสืบต่อไปได้

สุดยอดประชาธิปไตยในพุทธศาสนานั้น จะมีทั้งสภาพ

๑. “โลกุตระ” (เหนือโลกโลกีย์)

๒. “โลกวิทู” (รู้แจ้งโลก)

และ ๓. “โลกานุกัมปายะ” (อนุเคราะห์แก่อุจกุลโลก)

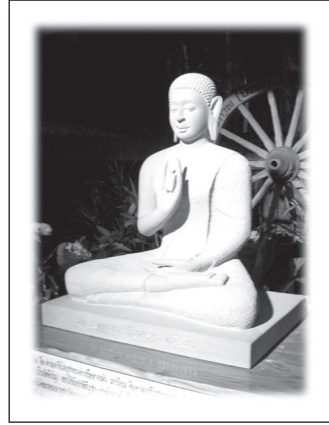
เป้าหมายของพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าได้ให้นโยบายไว้อย่างสำคัญนั่นก็คือ

“เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่มหาชนเป็นอันมาก (พหูชนหิตายะ- พหูชนสุขายะ)”

แต่น่าเสียดายความเข้าใจในพุทธศาสนาปัจจุบันนี้ ถูกเข้าใจเป็นสภาพศาสนาหลังเขา เป็นเรื่องของคนที่ตัดช่อกน้อยเฉพาะตัว ไม่รู้ทันโลก ไม่รู้ทันสังคม นี่เพราะไปแบ่งธรรมะกับสังคมออกจากกัน พระอยู่ส่วนพระ คนอยู่ส่วนคน แต่ก็น่าเห็นใจ เพราะนักบวชที่ไม่ฉลาดถ้าต้องออกมาเกี่ยวข้องกับสังคม ก็จะกลายเป็นเครื่องมือให้คนมีกิเลสหลอกใช้ ซึ่งก็ดูน่าสมเพชเวทนา แต่ถ้าหากเป็นนักบวชที่ฉลาดรู้เท่าทันโลกรู้เท่าทันสังคม เขาก็ไม่ชอบอีก เพราะมาขวางเขาสุดท้ายสังคมก็เลยต้องกันนักบวชไม่ว่าโจงหรือฉลาดออกไป ให้ไปสติดอยู่หลังเขาโน่น ไม่ต้องมาวุ่นวายหรือรับรู้เรื่องราวของสังคม เพราะนักบวชโจงก็ทำให้ศาสนาไม่น่าศรัทธา แถมถูกหลอกถูกเขาจงไปไหนก็ไป กลับเข้าใจว่าตนช่วยสังคม ส่วนนักบวชฉลาดก็จะขัดคอการกอบโกยโกงกิน เขาจะกินทีละหลายคำก็กินไม่ได้สรุปแล้วไม่ว่านักบวชโจงหรือฉลาดก็ถูกกวาดไปอยู่หลังเขาด้วยกันหมด

สมณะชาวโคศออกปองประชามติในครั้งนี่ จึงเป็นเสมือนการจุดประกายแสงสว่างให้เห็นกันว่า โลกของพุทธศาสนานั้นกว้างใหญ่ไพศาล ไม่ใช่เล็กๆ แคบๆ และแทบจะไม่มีประโยชน์อะไรแก่มหาชน ตามความเข้าใจแบบหินยาน

โลกของพุทธศาสนาที่สมบูรณ์นั้น จึงจำเป็นต้องมีสิ่งจะทั้งมหายาน (ประโยชน์ท่าน) และหินยาน (ประโยชน์ตน) ผนึกไว้รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน “เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่มหาชนเป็นอันมาก” นี่คือ ...สุดยอดประชาธิปไตยในพุทธศาสนา **☞**

พระพุทธองค์ตรัส

เธอทำตนเองให้เป็นใหญ่
โดยละชั่ว ทำดีมากขึ้น
ละการกระทำที่มีโทษ
กระทำสิ่งมีคุณให้มากขึ้น
บริหารตนให้บริสุทธิ์
นี้เรียกว่า **อัตตาริปไตย**

เธอทำโลกให้เป็นใหญ่
โดยละชั่ว ทำดีมากขึ้น
ละการกระทำที่มีโทษ
กระทำสิ่งมีคุณให้มากขึ้น
นี้เรียกว่า **โลการิปไตย**

เธอทำธรรมะให้เป็นใหญ่
โดยละชั่ว ทำดีมากขึ้น
ละการกระทำที่มีโทษ
กระทำสิ่งมีคุณให้มากขึ้น
นี้เรียกว่า **ธรรมาริปไตย**

(พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๐
อิทธิปิฎกสูตร ข้อที่ ๔๗๙)

จาก พระพุทธองค์ตรัส เล่ม ๑

โดย ผนวมพุทธ

ตอน ทำสวน

“น้อย ขากลับจากเล่นน้ำคลอง ช่วยเก็บลูกเต๋ามาให้แม่ ลักเก้าลูกสับลูก เอาที่อ่อนๆ นะ เต๋ียวแม่จะทำน้ำซุบโจรสให้กินกับข้าวร้อนๆ พอบ่นอยากกินน้ำซุบโจรมาหลายวันแล้ว”

“น้อย จะเดินไปตามคันนา กับ मामูหรือ ขากลับช่วยเก็บผักตบกับผักกรีน^๑ มาด้วยนะ เอามาจุ่ม^๒ บูด”

“น้อย จะไปเก็บลูกซาเมาะ^๓ กั้นหรือ ไปทางนั้นแล้ว ขากลับ मामูช่วยขึ้นต้นขี้เหล็กข้างรั้วบ้าน น่องเหลียนด้วยนะ เห็นยอดกับดอกมันออกเต็ม

ต้น เอามาต้มไว้ให้คลายขม พรุ่งนี้จะได้แกงกับปลาข้าง”

เสียงร้องล้งแบบนี่ของแม่เป็นเรื่องธรรมดา มากเพราะอำเภอแฉิ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชผักที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติตามริมคลองชนิดที่ใครอยากกินอะไรก็ไปหาไปเก็บเอาได้ตามใจชอบ ทั้งผักกูดอวบน้ำตามริมคลองที่แม่มักให้ไปเก็บมาลวกจิ้มน้ำพริกหรือน้ำบูดู ผักล้า^๔ เห่ง^๕ ยอดอ่อนมีสีแดงเรือขึ้นเป็นดงอยู่ตามริมรั้วหลังบ้านพร้อมให้

๑ ทางปักษใต้เรียกน้ำพริกว่า น้ำซุบ น้ำซุบโจรเป็นน้ำพริกที่ทำได้ง่ายๆ เพียงแต่มีกะปิ หัวหอม พริก ก็ใช้ได้แล้ว ถ้ามีมะนาวด้วยยิ่งดี เอาทุกอย่างมาขย่ำรวมกันก็เสร็จ ที่เรียกว่าน้ำซุบโจรนั้นนัยว่าเป็นเพราะทำได้ง่าย แม่แต่พวกโจรที่ไม่มีเครื่องเครามากมายหรือกำลังหนักก็ทำกินได้ คลุกข้าวร้อนๆ กินกับผักสดที่หาได้ทั่วไปตามบ้านก็อร่อยแล้ว

๒ ผักตบไทยทางภาคใต้มีขนาดเล็กกว่าผักตบชวามาก แต่ลักษณะคล้ายกันทั้งใบและดอก เอามาแกงส้มและจิ้มน้ำพริกได้ ส่วนผักกรีนเป็นผักน้ำขนาดเล็กที่ขึ้นอยู่หว่างกอข้าวในนาที่มีน้ำคลอเต็ม ไม่แน่ว่าภาคอื่นมีหรือไม่ รวมไปถึงผักกะหวา ผักเพือ ด้วย

๓ ทางปักษใต้ใช้ จุ่ม ขณะที่ภาคกลางใช้ จิ้ม ฉะนั้น น้ำจิ้ม ปักษใต้จึงว่า น้ำจุ่ม

๔ หัวขชนิดหนึ่ง

๕ ลำเห่งเป็นพืชตระกูลเฟิร์น เคยได้ยินคนปักษใต้ในบางท้องที่เรียกผักชนิดนี้ว่า ลำเห่ง ก็มี ไม่แน่ว่าภาคกลางเรียกว่าอะไร ในพจนานุกรมมีผักล้าแพน ไม่แน่ว่าเป็นชนิดเดียวกันหรือไม่

ที่แม่และนอຍไปเก็บมาให้แม่แกงเลียง เมื่อถึงฤดูที่ขี้เหล็กแตกใบอ่อนและช่อดอกสีเหลืองอมเขียว แม่ก็จะให้ไปเก็บมาแกงขี้เหล็กที่น้อยกว่าชม แต่พ่อชอบหนักหนาและแม่ก็อ้างสรรพคุณที่คนโบราณว่าหวานเป็นลมขมเป็นยาเสียเรื่อยจนในที่สุดนอຍก็เลยชอบไปด้วย ลูกไม้เล็กๆ เป็นช่อสีเขียวบ้างม่วงบ้างที่ขึ้นทอดกิ่งตามลำคลองอย่างมะเดื่อก็เก็บมาเป็นผักหนาะหรือรับประทานกับขนมจีนได้อร่อยเหมือนกัน

ผลไม้พื้นบ้านมีอยู่ทั่วไปทั้งอำเภอ แต่ตามสวนรอบบ้านทำฝั้งคลองก็มีทั้ง**ญอมุดอ**^๗(มะพร้าวอ่อน) **บู่เวาะห์ฆามา**^๘ (ลูกละไม) **บู่เวาะห์ลุดโต** (ลูกท่อน)^๙ **บู่เวาะห์ เมาะแต** (ลูกผสมเงาะ) ส่วนลูกชามะเาะก็เก็บเอาตามชายนาและตามสวนที่มันขึ้นเองเสียเป็นส่วนใหญ่

พ่อกับแม่จึงมักพูดเสมอว่าคนแวงนี้ถ้าไม่ใช่เพราะขี้เกียจอย่างร้ายกาจแล้วไม่มีวันอดตาย แค่มิมีดตัดยางเหน็บหลังเข้าลักอันก็ไม่อดแล้วยิ่งถ้าชอบค้าขายละก็เป็นเศรษฐีได้ง่ายๆ เลยทีเดียว

อำเภอแวงจึงมีพ่อค้าจีนที่ร่ำรวยเป็นเจ้าแกมมีคนไทยมุสลิมที่มีกอพยพข้ามชายแดนเข้ามาตั้งถิ่นฐานจนเป็นเจ้าของสวนยาง ส่วนคนไทยถ้าเป็นพวกที่ทำสวนยางก็มักเป็นคนไทยที่อยู่กันเป็นหย่อมๆ มาจากไหนไม่ทราบ นอຍรู้แต่ว่าพวกเขาพูดเสียงแปลกไม่เหมือนคนไทยจากจังหวัดภาคใต้ แม้ว่าส่วนมากคนไทยที่ไปอยู่อำเภอแวงมักไม่อยู่

เฉยเพราะเห็นใครๆ เขาทำงานกันทั้งนั้น จะอยู่เฉยได้อย่างไร อายเขา แม้แต่พวกเมียตำรวจที่ห้องพักข้างบ้านประพณ์ก็มักจะแคะขนมครกตอนเช้าๆ ชายบ้าง บางคนก็หาขนมมาขายๆ อย่างกล้วยบวชชี สาคุน้ำกะทิ เดินขายตามบ้านตอนบ่าย ที่มีฝีมืออย่างป่าเชียรเพื่อนแม่ก็ทำขนมมากมายหลายอย่างขายเป็นประจำหน้าบ้านทุกวัน

แต่อย่างไรๆ คนขยันของอำเภอแวงที่ยอมรับกันว่าร่ำรวยเป็นเศรษฐีแปลกกว่าคนอื่นทั้งหมดก็เห็นจะเป็นโต๊ะญุ่กับภรรยา ที่ว่าแปลกกว่าคนอื่นก็เพราะพวกเขาไม่ได้อยู่ในตัวอำเภอ แต่อยู่ไกลเข้าไปใน**กาบงจือแระ** (หมู่บ้านจือแระ)^{๑๐} ไกลกว่าบ้านน้อยมาก ต้องเดินหรือถีบจักรยานไปตามถนนหน้าบ้านทำฝั้งคลอง^{๑๑}จนสุดป่าสาคุเสียก่อนจึงจะถึงหมู่บ้านริมถนนชื่อหมู่บ้าน**จิม่าแคะห์** จากนั้นยังต้องเลี้ยวขวาไปตามทางเดินเท้าเล็กๆ ในสวนยางอีกไกลจึงจะถึงกาบงจือแระมันเป็นเส้นทางหนึ่งที่สามารถไปถึงหมู่บ้านชื่อ**กาบงตอแล**และต่อไปถึงเชิงเขาได้ แต่แถบนั้นเป็นป่าดงดิบ มีสัตว์ป่ามากจึงไม่ค่อยมีเด็กๆ ไปกัน

พ่อเคยไปและกลับมาเล่าว่าที่นั่นมีทำนบดินที่ชาวบ้านเขาช่วยกันทำเพื่อเก็บกักน้ำจากภูเขาและขุดเป็นลำคูไปตามหมู่บ้านต่างๆ เพื่อจะได้ทำนาทำสวน พ่อบอกด้วยว่าจากทำนบนั้นแหละที่ทำให้หน้าบ้านทำฝั้งคลองมีคูเล็กๆที่น้ำไหลเขียว

๖ ผักหนาะเป็นคำปักษ์ใต้แท้ หมายถึง ผักจิ้ม

๗ ในรัฐกลันตันของมาเลเซียและในจังหวัดใต้สุดของไทยเรียกมะพร้าวเป็นภาษามลายูว่า ญอ ส่วน มุดอ แปลว่า หนุ่ม หรือ อ่อน ใช้กับคนและสัตว์ก็ได้ ฉะนั้นญอมุดอ หมายถึง มะพร้าวอ่อน

๘ บู่เวาะห์ แปลว่า ผล ซึ่งภาษาปักษ์ใต้จะใช้ว่า ลูก ไม่ใช่ ผล จึงเรียก ผลไม้ว่า ลูกไม้ ส่วน ฆามา นั้นเป็นเสียงมลายูท่องถิ่น ถ้าเทียบเสียงมลายูกลางก็ต้องว่า รามา หรือ ลามา ทำให้คิดว่าน่าจะเป็นที่มาของชื่อภาษาไทยปักษ์ใต้ที่เรียกผลไม้ชนิดนี้ว่า ละไม กลายเป็นคำไทยที่มีความหมายดีไป ภาคกลางเรียกว่า มะไฟ ผู้เขียนเคยได้ยินสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถตรัสเล่าว่าทรงโปรดละไมของปักษ์ใต้มาก

๙ ผู้เขียนเรียก ลูกท่อน ตามที่คนปักษ์ใต้เรียก น่าจะมาจากภาษามลายูว่า ลุดโต หรือไม่ฝากให้ผู้อ่านพิจารณา แต่เป็นชื่อสถานที่หลายแห่งในภาคใต้

๑๐ ปัจจุบันที่กาบงจือแระมีผู้คนตั้งบ้านเรือนอยู่มาก มีบึงขนาดใหญ่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของอำเภอ บ้านของนักร้องวงลาบานูนก็อยู่ที่นี่

๑๑ ถนนสายนี้ปัจจุบันเป็นถนนลาดยางจากอำเภอแวงไปยังชายแดนที่ตำบลบู่เกะตา(ภูเขาตาล)ซึ่งทางราชการได้เปิดเป็นด่านข้ามคลองไปประเทศมาเลเซียได้อีกจุดหนึ่ง

กราก ได้ตัดมาไว้เป็นน้ำใช้บนบ้าน และพ่อได้ทำ สะพานไว้ให้แม่กับลูกๆ นั่งอาบน้ำเล่นเย็นๆ ใจ ตอนหัวค่ำโดยเฉพาะเวลาเดือนหงาย ไม่ต้องเดิน ไปคลอง

บ้านของโตะยูนุ่ที่อยู่ไม่ไกลทางน้ำสายหนึ่งที่ ไหลมาจากท่านบดดังกล่าว นั้นเป็นโชคดียิ่งขึ้นหนึ่งของครอบครัวนี้ แต่ที่เหนือกว่านั้นก็คือความขยัน ชันแข็งของทุกคน ที่ดินใกล้น้ำของพวกเขา ไม่เคยขาดพืชผลที่นำมาขายในตลาดแว้ง หน ทางจากบ้านไร่ของเขาออกมาตลาดเป็นระยะ ทางไกล แต่โตะยูนุ่กับภรรยาที่จะพากันหา พากันทูนผักผลไม้มาขายเอง

พืชผลของเขามีมากเกินกว่าที่จะขายให้แก่ พ่อค้าแม่ค้ารายย่อยระหว่างทาง แม่เองก็ได้แค่ ร้องทักทายเท่านั้นเพราะแม่ทราบดีว่าเขาจะต้อง รีบไปปลายทางคือที่ตลาดเพื่อขายเหมาผักผลไม้ อีกอย่างหนึ่งโตะยูนุ่เองมีน้องสาวอยู่ในตลาดที่ เขาสามารถไปแวะหาได้ตลอดเวลา น้องสาว ของเขาเป็นแม่ค้าอะแฮบปี^{๑๒} ใ่อย่างและแกงไก่ที่ น้อยคิดว่าอร่อยมากที่สุดไม่มีที่ไหนเปรียบได้ แ่ เอาเครื่องแกงที่ไม่ดับมาคลุกข้าวร้อนๆก็อร่อย เหลือเกินแล้ว เธอเรียกน้องสาวของโตะยูนุ่ เหมือนคนแฉ่งอื่นๆ ทั้งอำเภอก็ว่าแฉ่งชูแฉ่ง (น้ำแฉ่ง) เขาเป็นแม่บุญธรรมของเพื่อนพี่แฉ่งชื่อชูเชษฐ์

ถึงหน้าร้อนที่ไร โตะยูนุ่กับภรรยาจะหาบจะ ทูน *ติ่มงจิ้นอ*^{๑๓}เข้ามาขายในตลาด ก่อนหน้าที่แดง ของแกจะสุก ได้มีแดงโมจากสุโห่งโกลกเข้ามา ขายบ้างก่อนแล้ว แม่เคยซื้อมาให้รับประทานกัน แ่ชีกเดียวเท่านั้นเพราะราคาแพง พ่อแดงโม ของโตะยูนุ่ห่ออกขาย อำเภอแฉ่งก็ไม่ต้องมี แดงโมจากข้างนอกเข้ามา ถึงมาก็สู้ของโตะยูนุ่ ไม่ได้ น้อยและทุกคนได้รับประทานแดงโมเนื้อ

แดงอย่างที่เรียกว่า “เป็นทราย” รสหวานชุ่มฉ่ำ กัดลงไปสักทีก็รู้สึกว่ทั้งเนื้อและน้ำหวานทำให้ ชื่นใจอย่างบอกไม่ถูก แม่เคยพูดกับพ่อว่า

“ฉันว่าแค่แดงโม ปีนี้โตะยูนุ่ก็รวยมากแล้ว ยังเงินดอกเบียที่แ่ให้คนยืมด้วย ก็เป็นเศรษฐี ใหญ่เลยแหละ”

“แล้วแม่คิดจะรวยด้วยดอกเบียมั่งหรือ?” พ่อถามเข้าแม่

“เรานะหรือคิดจะทำดอก แ่คนเชื่อของไป ก่อนยังไม่ค่อยกล้าทวงเขาเลย ในสมุดบัญชีของ พ่อนะหนี้สูญไปแล้วเท่าไรแล้วเล่า?” แม่ถามพ่อ บ้าง

“ฉันว่าสูญหนี้ไปยังไม่เสียตายเท่าสูญเพื่อน พอเป็นหนี้นานๆเข้า ไม่มีใช้ พวกเขาก็เดินหลีก บ้านเราไปเลย ทำไรได้” พ่อพูด “ว่าแต่ฉันว่าเรื่อง ปลุกแดงโมนีน่าสนใจอยู่นะแม่”

“ทำไมคะพ่อคิดจะแข่งกับโตะยูนุ่หรือ?” แม่ถามยืมๆ

น้อยกับพี่แฉ่งหันไปมองพ่อบนโตะยูนุ่หนังสือของ พ่อมีหนังสือกลีกรวางอยู่เป็นตั้งรวมทั้งเล่มหลังสุด ที่ทางบางกอกส่งมา

“ฉันคิดอยากจะทำลองเหมือนกันแหละแม่ ไม่ใช่ จะแข่งกับโตะยูนุ่หรือคะ นั้นเขาปลุกแดงโมพื้น เมือง” พ่อตอบ

“แล้วของพ่อไม่ใช่หรือคะ?” แม่ถาม เพราะไม่มีใครในอำเภอแฉ่งรู้จักแดงโมอย่าง อื่นใดอีกนอกจากที่เห็นกันอยู่

“คืออย่างนี้แม่ มีเชื้อพระวงศ์องค์หนึ่งชื่อ หม่อมเจ้าสิทธิพร ท่านตั้งเมืองกรุงมาทำไร่ที่ บางเบิด ท่านปลุกแดงโมลูกยาวเนื้อสีเหลืองได้ สำเร็จเป็นคนแรก เห็นว่าเนื้อหวานมาก แล้วลูก หนึ่งหนักตั้งหลายกิโลแฉ่ง เขาเลยเรียกกันว่า แดงบางเบิด ฉันได้ลองติดต่อไปตามที่ทางหนังสือ

๑๒ ไ่ย่างคืบไม้ดับที่ต้องหมักขึ้นไ่กับเครื่องแกงไว้นานก่อนย่าง ระหว่างย่างก็ต้องพรมด้วยหัวกะทิจนหอม

๑๓ ภาษามลายูเรียกแดงอย่างแดงกว่าว่า “ติ่มง” และเรียกแดงโมว่า “ติ่มงจิ้นอ” ซึ่งแปลตรงตัวว่า แดง-จิ้น ภาษาไทยปักษ์ใต้ก็ เรียกแดงกว่าว่า “ลูกแดง” และเรียกแดงโมว่า “แดงจิ้น” แดงโมไม่ได้มีแต่ในเมืองจิ้นแต่จะเป็นได้หรือไม่ว่าคนจิ้นจะนำเข้ามา ที่ น่าสนใจเพิ่มเข้าไปอีกก็คือภาษาจิ้นเรียก “แดง” ว่า “กวาง”

กลีกรเขาแนะนำมา ได้ลองส่งตัวอย่างดินบ้านเราไปด้วย แล้วเขาก็ตอบมาจริงๆ” พ่อพูดได้เพียงนั้นทุกคนก็หันขวับไปดูพ่อพร้อมกันอีกเหมือนจะถามพ่อต่อ แต่พ่อชิงพูดเสียก่อนว่า “ฉันลองเขียนไปอย่างนั้นแหละ แต่ทางการเขาก็ต้องการสนับสนุนจริงๆ ฉันเลยคิดว่าจะลองดูสักตั้ง เพื่อโชคดี”

“เดี๋ยวก็กเหมือนตอนเลี้ยงไก่พันธุ์อีกหรือพ่อ” แม่ตั้งสีหน้าเหมือนกลั่นหัวเราะ

น้อยจำเรื่องไก่พันธุ์ของพ่อได้ดีเพราะเธอเคยอ่านในหนังสือกลีกรเล่มหนึ่งที่ลงรูปแม่ไก่ตัวหนึ่งชื่อดีความาน^{๑๔} “ที่ออกไปเป็นร้อยๆ ฟอง เธอถามพ่อว่า

“มีจริงหรือคะพ่อ อย่างแม่ไก่ดีความานที่ไข่มากอย่างนั้น อีตักของน้อยกับอีตาของพี่แม่พอไข่ได้ลืบกว่าฟองมันก็ฟักแล้ว น้อยว่าไม่มีหรือไก่พันธุ์อย่างที่เขาลงรูปในหนังสือ”

“มีสิลูก แต่คงเป็นไก่ที่เมืองนอก ไม่ใช่ในเมืองไทย ที่กระทรวงเกษตรเขาแนะนำให้เลี้ยงนั้นมีแค่สองพันธุ์ พันธุ์ออสเตรเลียกับพันธุ์เล็กฮอร์น”

ไม่นานนักในบริเวณบ้านก็มีไก่พันธุ์ตัวใหญ่ของพ่อที่สั่งซื้อจากทางราชการมาเลี้ยง ตอนแรกๆ คนมาดูกันเยอะแยะเพราะตัวมันใหญ่ผิดปกติไก่ไทยทั่วไป แล้วสองพี่น้องก็เริ่มรู้สึกว่าตนมีภาระประจำวันที่ทำเพิ่มขึ้นเพราะพ่อว่าไก่พันธุ์ต้องเลี้ยงในเล้า มันค้ายเขี่ยอาหารกินเองแบบไก่ไทยไม่เก่ง เราต้องคอยเอาอาหารที่ดีให้มัน หาน้ำที่สะอาดให้มันเพื่อมันจะได้เติบโตแข็งแรงและออกไปเยอะๆ แล้วต่อมาพ่อก็ว่าไก่พันธุ์พวกนั้นตัวโตก็จริงแต่แข็งแรงไม่แข็งแรงเท่าไก่ไทย สองพี่น้องต้องคอยเอาใจใส่ให้มันได้จิกกินผักกาดและให้อาหารที่พ่อสั่งพิเศษมาด้วย

ในที่สุด พ่อก็ดูเหมือนจะยอมแพ้ “เรื่องมาก

จริง ได้ไม่คุ้มเสีย” พ่อว่าก่อนที่จะปล่อยไก่พันธุ์พวกนั้นออกจากเล้าให้มันหากินปนเปไปกับไก่ไทยที่บ้าน เพียงแต่คอยดูแลมันบ้างนิดหน่อย หน้าที่ประจำวันของสองพี่น้องจึงลดลง

แม่หัวเราะจนน้ำตาไหลเมื่อเล่าเรื่องแดงโมเนื้อเหลืองให้น้ำเหลืองฟังขณะที่พ่อเริ่มต้นถางหญ้า ขุดรากหญ้าคาขึ้นมาเผา จ้างคนมาช่วยฟันดินจนที่ดินหลังบ้านมามากกลายเป็นสวนสำหรับปลูกแดงโมบางเบ็ด พ่อลงทุนซื้อท่อมาหย่อนลงไปโคลงแวงแล้วเดินท่อเข้ามาในสวน พ่อพ่อเดินเครื่องน้ำก็ไหลลึกลงมาลงในถังน้ำมันใบโตในสวนแดง

พ่อयर่อง ขุดหลุม ใส่ปุ๋ย ก่อนที่จะหยอดเมล็ดพันธุ์แดงบางเบ็ดลงไปหลุมละสามเม็ดอย่างตั้งใจ พี่แม่ น้อย และمام่าต่างชวนเพื่อนมาช่วยกันรดต้นแดงในร่องที่แตกใบออกมาเม็ดละสองใบก่อน ต้นมันดูอวบแข็งแรง ใบที่ตอนแรกมีแค่สองใบเริ่มเป็นหยักและเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว มันทอดยอดย้วยเยี้ยเต็มไปหมดบนร่องก่อน แล้วก็ทอดย่นย้วยเยี้ยจนเต็มสวน ใครๆ ในอำเภอต่างเดินข้ามคลองหรือที่เดินผ่านหน้าบ้านท่าฝั่งคลองต่างก็แวะดูสวนแดงของพ่อกันไม่หยุดหย่อน

พ่อมองผลงานอย่างดีใจ พี่แม่กับน้อยก็เห็นผลแดงโมเนื้อเหลืองรูปร่างยาวรีกันแล้ว

แม่เสนอความคิดใหม่ว่า “ฉันว่าคราวนี้ดูเข้าท่า เราอาจจะรวยได้เพราะแดงนี่จริงๆ ด้วย อย่างน้อยวันนี้แหละฉันจะไม่ไปอาบน้ำคลองแล้ว น้ำที่คูก็จะไม่อาบเหมือนกัน จะลองไปอาบน้ำที่ซักขึ้นมาจากคลองดีกว่า ไม่ต้องตักดี”

เด็กๆ ฮือตามแม่ไปนั่งอาบน้ำที่ปลายท่อกันอย่างยกใหญ่ รู้สึกตื่นเต้นหรรษาในความแปลกใหม่

๑๔ ชื่อแม่ไก่ตัวนี้ผู้เขียนจำได้แม่นยามาตั้งแต่เล็กจากหนังสือกลีกรของบิดา อาจจะเป็นเพราะชื่อที่หากเป็นภาษาปากจะได้แล้วจ้ดว่าน่าขำมาก

แล้ววันหนึ่ง ขณะที่น้อยกำลังรดน้ำต้นแดง ที่สุขภาพแสนสมบูรณ์จนสวนเหมือนทาด้วยสี เขียวปีเต็มพื้นที่ เธอได้เห็นดอกสีเหลืองอ่อนของ แดงบางเปิดปรากฏขึ้น น้อยวิ่งเอะอะไปบอกทุกคนที่บ้าน

สองสามวันต่อมา พื้นที่สีเขียวข้างบ้านก็เหมือนระบายด้วยสีเหลืองทองและหยดน้ำค้างใส น้อยเปิดหน้าต่างด้านนั้นออกมาเห็นแต่เข้ามิด เธอร้องลั่นอีกบอกพ่อให้มาดู ทุกคนยิ้มแยมกับภาพสวยนั้น ดอกแดงบางเปิดบานรับน้ำค้างท่ามกลางอากาศสดสะอาดของอำเภอวังชายเขตประเทศไทย

สี่ห้าวันต่อมา น้อยรู้สึกเสียดายที่กลับจากโรงเรียนตอนบ่ายเห็นดอกแดงมีลักษณะเหมือนจะหยุดบานเสียแล้ว พ่อบอกว่า เป็นธรรมชาติของการเติบโต มันเหี่ยวเฉาลงเพื่ออีกสิ่งหนึ่งจะได้เติบโตขึ้นตรงกลางดอกนั้นแหละ ให้น้อยคอยดู

ห้าหกวันต่อมา ดอกแดงที่เคยสดสวยก็เหี่ยวลงจนหมด คราวนี้สวนสีเขียวเหมือนระบายด้วยสีน้ำตาลอ่อนที่เปียกน้ำค้างจนพร้อมจะเปื่อยยุ่ยแต่น้อยก็ได้เห็นตุ่มกลมเล็กๆ ตรงกลางดอกเงาเศร้าเหล่านั้น ตุ่มนั้นดูแข็งแรงมาก เธอร้องบอกทุกคนอีก คราวนี้พ่อยิ้มกว้างพลางถูฝ่ามือไปมาพูดกับแม่ว่า “ได้ผลแน่แม่ ไปดูใกล้ๆ กันเถอะ”

แล้วตุ่มเล็กๆ เหล่านั้นก็แข่งกันเติบโตขึ้นวันละนิดๆ น้อยแทบไม่ทันสังเกตเห็นว่าพวกมันโตขึ้นตอนไหนกันแน่ อาจจะต้องกลางคืนที่เธอกำลังนอนหลับสบายและน้ำค้างตกลงมาอาบพวกมันก็ได้พอตอนเช้าแดดอ่อนทำให้ น้ำค้างที่อาบรดพวกมันอยู่เหือดแห้งปล่อยให้ลูกแดงบางเปิดเหล่านั้นได้โตขึ้น อย่างนั้นกระมัง

ตอนนี้พวกมันโตเท่ากำปั้นของน้อยแล้ว สวนแดงทั้งผืนยังคงเขียวปี แม้ไม่ระบายด้วยสีเหลืองทองแล้ว แต่ก็ยังมีสีเขียวอ่อนเป็นเม็ดกลมๆวางอยู่ตรงโน้นตรงนี้เต็มไปหมด ไบหน้าพ่อยิ้มแยมจนแม่อดเข้าไม่ได้

“คงไม่เหมือนตอนเลี้ยงไก่พันธุ์พะอ” และ

พ่อพิมพ์คำตอบว่า

“คราวนี้ได้ผลแน่นอน เดียวมันก็จะเริ่มเป็นลูกรี่ แล้ว”

ทุกคนเฝ้ารอวันที่แดงบางเปิดเหล่านั้นจะยึดผลของมันออกเป็นรูปรี่ เหมือนไข่ตามที่พ่อบอกน้อยเปิดหน้าต่างด้านนั้นออกดูทุกเช้าก่อนทำอย่างอื่นทั้งหมด ก่อนล้างหน้าเสียด้วยซ้ำไป บางวันมากก็โผล่ที่หน้าต่างบ้านเขาออกมาดูด้วย เธอเปิดหน้าต่างวันแล้ววันเล่ากว่าจะได้เห็นแดงบางเปิดเริ่มเป็นรูปรี่ บ้างบางผล

แล้วเหมือนมันจะกระซิบบอกกันต่อๆ ไปว่า “ฉันที้เกียจโตแล้วแหละพวกเรา! จริงด้วย! ฉันที้เกียจเหมือนกันๆๆๆ!”

เพราะพวกมันพากันหยุดโต ทำให้พ่อหยุดยิ้ม ทำทำงานไม่เข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้น ชาวบ้านที่มาดูพากันถามพ่อว่า “ปะปอตุ่ ทลสมุ่ (ทำไมเป็นอย่างนั้นละ ท่านสมุ่)?” บางคนก็ออกความคิดเห็นต่างๆ นานา

พ่อก็ยังเงิบ น้อยคิดว่าพ่อคงต้องเขียนไปถามกระทรวงเกษตร เราต้องคอยหน่อย เดียวเขาก็จะบอกพ่อมาให้ทำอย่างไรต่อ

แต่ลูกแดงบางเปิดเหล่านั้นนะซี มันขี้เกียจโตแล้วจริงๆ ไม่โตแล้วยังเริ่มทำท่าจะเนาด้วย มีเพียงไม่กี่ลูกที่โตขึ้นมานิดหน่อย ยังดีที่มีต้นแดงเริ่มแตกยอดใหม่และออกดอกสีเหลืองอีก แม่แสดงความความคิดเห็นบ้างว่า

“ฉันว่ามันคงบ้าใบเสียละมั้ง อย่างที่คนแก่ว่า ไงพ่อ เขาให้ปลิดใบมันออกเสียบ้าง ลูกมันจะได้โต”

“อาจเป็นอย่างแม่ว่าก็ได้” พ่อเริ่มคล้อยตาม แม่จึงเรียกลูกๆ มาบอกว่า “ไปลูกเราไปช่วยกัน จะปล่อยให้เสียอย่างเดียวได้ใจ”

ลักพักใหญ่ที่ตลาดก็มียอดแดงบางเปิดที่สองพี่น้องช่วยแม่มัดเป็นกำไปฝากเขาชายก่อนไปโรงเรียน และเมื่อกลับมาบ้านแม่ก็บอกว่า “ยอด

แดงของพ่อขายได้หมดเลย พรุ่งนี้เช้าเราตัดยอดไปขายกันอีกนะลูก”

เย็นวันนั้นทุกคนได้ลิ้มรสยอดแดงบางเปิดลวกจิ้มพริกกะปิกันอย่างเอร็ดอร่อย มันอวบ อ่อนสดและหวานมาก พ่อพูดว่า

“จริงด้วย แม่ เราเสียไปตั้งเยอะ ต้องหาทางได้กลับคืนมาบ้าง ฉันทึ่งทำอะไรดูเหมือนผลไปได้ดีอีกอย่างอยู่เสมอทีเดียว เอ้อ!” พ่อพูดก่อนที่จะหยิบยอดแดงลวกในลูกโคม^{๑๕}“ขึ้นมาอีกยอด

เช้าวันรุ่งขึ้น มามุมาช่วยตัดยอดแดงด้วยตั้งแต่หัวมีดจึงทำให้พ่อกับแม่เบามือไปได้มาก จู่ๆแม่ก็เกิดความคิดขึ้นว่า

“ตัดยอดมันออกเสียบ้างมันคงบ้าไปน้อยลงใบแก่เราทำอะไรไม่ได้ แต่ฉันว่าแดงบางเปิดของพอนี้มันคงบ้าลูกด้วยนะ ตัดยอดไปแล้วถึงได้เห็นว่าคุณแดงอ่อนมีมากเหลือเกิน พ่อจะว่าอะไรไหมถ้าฉันจะลองตัดลูกอ่อนมันไปแกงเสียบ้าง” เมื่อพ่อตกลง แม่จึงสั่งสองพี่น้องกับมามุว่า “มามุเดี่ยวตัดยอดแล้วก็ตัดลูกแดงอ่อนไปให้โต๊ะด้วยนะ เอาไปลองลวกจิ้มบูดู แล้วเดี่ยวระหว่างทางไปคลองหลังบ้านน้อยกับแม่ช่วยเก็บยอดลำที่ทิ้งมาให้แม่ด้วย”

หัวค่ำวันนั้นทุกคนได้รับประทานข้าวร้อนๆ กับปลาสุลากูหนึ่ง^{๑๖}แห้งและแกงเสียบลูกแดงบางเปิดอ่อน แม่ใส่ยอดแดงกับยอดลำที่ทิ้งเข้าไปด้วยเป็นแกงที่อร่อยมาก โต๊ะซาริมซาชอบใจแม่พร้อมกับบอกว่าลูกแดงบางเปิดอ่อนต้มจิ้มบูดูอร่อยจริงๆ

วันรุ่งขึ้น คนในอำเภอแว้งก็ได้ซื้อทั้งยอดแดงบางเปิดและลูกแดงอ่อนบางเปิดไปทำอาหารรับประทานกันก่อนคนอำเภออื่นๆ ในจังหวัดนราธิวาส แม่แน่ใจอย่างนั้น พ่อยังคงรอคำตอบจากทางการอยู่พร้อมทั้งขอให้แม่เว้นผลแดงไว้

จำนวนหนึ่ง พ่ออยากลองปล่อยให้มันโตเต็มที่ของมันดู

เดือนสองเดือนผ่านไปแล้ว พ่อก็ยังไม่ได้รับคำตอบที่ถามไปและพ่อไม่ทราบเหตุผลที่ทางการไม่บอกมา ลูกแดงบางเปิดของพอมีรูปร่างรีก็จริงแต่ไม่ได้ใหญ่ขึ้นอย่างของท่านสิทธิพรฤทธากรที่เห็นในรูป เมื่อเห็นว่าปล่อยมันไว้นานจนมันน่าจะสุกได้แล้ว พ่อลองเอานิ้วติดดูและตัดสินใจตัดมาหนึ่งลูก เลือกเอาที่ใหญ่ที่สุด พ่อผ่ามันออกต่อหน้าน้ำแดง ลุงว่อน ปลัดแพ และเพื่อนบ้านบางคน

เป็นครั้งแรกที่น้อยได้เห็นแดงโมเนื้อสีเหลือง เพื่อนบ้านมุสลิมต่างอุทานพร้อมกันว่า เว้ ! ด้วยความประหลาดใจในสีส้มของเนื้อแดงและเมล็ดแดงสีดำสนิทที่มีขนาดโตกว่าเมล็ดแดงโมเนื้อแดง พ่อตัดเนื้อมันออกเป็นชิ้นๆ แบ่งให้ทุกคนชิม ต่างยอมรับว่ารสมันหวานหอมอร่อยมากจริงๆ

เสียบ คนเดินทางอะไรดั่งออกแอดมาตามถนน โต๊ะยุหนุ่กับภรรยาของเขานั้นเอง ทั้งหาบทั้งทุนแดงโมพื้นเมืองผลกลมผ่านหน้าบ้านอย่างไม่สนใจหมุ่คนที่กำลังล้อมวงดูและชิมแดงบางเปิดกันอยู่

น้อยเข้าไปหาพ่อ เธอคล้องแขนเข้ากับแขนพ่ออย่างที่ทำอยู่เป็นประจำ ต่างแต่คราวนี้เธอเป็นฝ่ายรู้สึกแบบลูกน้อยที่อยากปลอบพ่อแต่ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดีไปกว่าวิธีที่พ่อให้ความอบอุ่นแก่เธออยู่ทุกวัน พี่แม่กับแม่ก็มองพ่อด้วยเหมือนกัน จนลุงว่อนพูดขึ้นว่า

“ผมว่าตินะ ท่าน(ส)มุห์ ในสวนยังมีอีกพอสมควรที่คนแว้งจะได้รู้จักท่านสิทธิพรและแดงบางเปิดของท่าน ผมเองอยู่ฝ่ายศึกษาธิการก็จะขอให้โรงเรียนแถบนี้สอนเรื่องนี้ด้วย”

๑๕ โคม ในภาษาปักขได้แปลว่า กะละมัง หากมีขนาดเล็ก ปักขได้จะเติมคำว่า ลูก ไว้ข้างหน้า เช่น ลูกโคม หมายถึงกะละมังขนาดเล็ก อาจเป็นคำไทยเก่าก็ได้เพราะในภาคกลางเองก็ยังเรียกของที่มีลักษณะเช่นนั้นว่า โคม เช่น โคมไฟ เป็นต้น กะละมัง เสียอีกที่น่าจะเป็นคำยืมจากภาษาอื่น ในขณะที่ภาษามลายูเรียกภาษาชนพื้นเมืองว่า แมซิง ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่าเป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษว่า basin ๑๖ ชื่อปลาทะเลชนิดหนึ่ง สลลา แปลว่า ลิข้าง กุยิง แปลว่า สีเหลือง คนไทยปักขได้เรียกปลาชนิดนี้ว่า ปลาข้างเหลือง ซึ่งตรงกับชื่อภาษามลายู

“ผมก็ว่าสวนแดงท่าน(ส)มุขนี่เป็นแปลงทดลองแดงบางเปิดครั้งแรกในแถบนี้เทียบวามผมจะให้ฝ่ายเกษตรเขาแจ้งผลไปทางบางกอกด้วย” ปลัดแพพูดสนับสนุนลงว่อน

นำแดงที่ทุกคนเรียก มหาแดงพยักหน้าเห็นด้วยกับปลัดแพ จะะฐวาทับคหบดีเจ้าของตลาดแว้งแสดงความคิดเห็นต่อเป็นภาษาบางกอกอย่างชัดเจนว่า

“ถ้าตามที่ท่าน(ส)มุขเล่าเรื่องแดงบางเปิดให้ฟังผมว่าคนที่แว้งนี้ควรรู้จักหม่อมเจ้าสิทธิพรให้ทั่วๆกัน ท่านเป็นเชื้อเจ้า เป็นนักเรียนนอกแท้ๆ ยังหันมาสนใจเรื่องการเกษตร พวกเราต้องช่วยท่านด้วย ของพื้นบ้านของเราต้องรักษาไว้ให้ดีเพราะเขาเหมาะกับดินฟ้าอากาศที่แว้งนี้ ส่วนของใหม่ที่ท่าน(ส)มุขลองทำก็ดีมาก เป็นการทดลองครั้งแรก ได้ผลอย่างไรเราก็จะได้ปรับปรุงผมว่าได้มากกว่าเสียนะครับ”

เย็นวันนั้น ทั้งบ้านรวมทั้งมาอุปน้ำเล่นกันอย่างสนุกสนานที่ปากท่อน้ำของพ่อในสวนแดงบางเปิด น้อยได้ยินแม่พูดกับพ่อที่กำลังเอาหลังเข้าไปที่ท่อน้ำ

“ฉันมาคิดๆ ดูแล้วก็เห็นว่าทุกคนพูดถูกนะ ถ้ามีอะไรใหม่เข้ามาก็ต้องลองทำดู ฉันว่าเป็นหนทางเดียวเท่านั้นจริงๆ ไม่ลองก็ไม่รู้ พ่อลองไก่อพันธุ์แล้ว นี่เราก็มาลองแดงบางเปิดอีก อย่างน้อยฉันก็ได้รู้แล้วใจพ่อว่ายอดสดกับลูกอ่อนมันอร่อยจะตายไป”

“เราได้รับความรู้ใจแม่ บางทีนะแม่- บางที ฉันพอสรุปได้จากไก่อันนั้นแหละว่า พันธุ์ไหนเป็นของเฉพาะกับเมืองนั้นเท่านั้น พอมันมาอยู่ต่างถิ่นก็ต้องให้มันชินกับที่ใหม่ แม่เห็นไหม ลูกไก่อพันธุ์ผสมที่ฉันพีกออกมาเนะ เทียวเดินหาอะไรกินเหมือนตัวอื่นๆ แล้วก็แข็งแรงกว่าพ่อแม่พันธุ์ของมันเสียอีก บางที แดงบางเปิดก็อาจจะเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน ขอแต่เพียงเราต้องไม่ท้อแท้เสียก่อนฉันเพิ่งอ่านมาว่าต้นทุเรียนพื้นเมืองของปักษ์ใต้มี

ใหญ่โตแข็งแรงกว่าทุเรียนบางกอกมาก รากไม่เน่าง่าย ถ้าได้ทดลองผสมดู” พ่อพูดยังไม่ทันจบแม่ก็หัวเราะอย่างรู้ทัน ชัดขึ้นว่า

“พอก่อน พ่อ พอก่อน ปลอยให้โต๊ะยูนุห์ขายแดงโมพื้นเมืองจนรวบไปเถิด เรื่องทุเรียนอย่าเพิ่งเลย ฉันว่าดีที่สุดในตอนนี้คือ ขึ้นบ้านไปกินข้าวกับแกงส้มแดงบางเปิดอ่อนกันดีกว่า ทิวแล้ว”

พ่อหัวเราะอย่างรำเริงพลางหันมาดูเด็กๆ ที่นั่งถือขันน้ำตัวลั่นด้วยความหนาว ถามว่า “ว่าไฉนเล่นน้ำปากท่อนสนุกไหม?” และน้อยเป็นคนตอบพ่อว่า

“น้อยว่าเล่นน้ำคลองแบบเดิมสนุกกว่าค่ะพ่อแบบนี้ไม่ได้อยู่ในคลองจริง” ☞

หมายเหตุ: เขียนเสร็จเวลา ๑๐.๓๑ น. วันอังคาร ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่บ้านซอยไสวสุวรรณ เรื่องความรัก การเกษตรและพร้อมจะทดลองสิ่งใหม่ๆของพ่อผู้เขียนยังมีอีกหลายเรื่อง เรื่องทุเรียนเพิ่งจะมาสำเร็จเมื่อผู้เขียนมาเรียนที่จุฬาแล้ว สวนทุเรียนและลองกองของเราที่บุเกะตาได้ผลดีจนได้มีโอกาสรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์หลายปีติดต่อกันจนต้องมาขายเสียเพราะทนต่อการชุกคามเรียกค่าคุ้มครองไม่ไหว หมู่นี้มีแต่เรื่องเศร้าๆ รอบตัว เสียใครต่อใครไปอย่างไม่คาดคิด คนสุดท้ายที่เพิ่งไปร่วมทำบุญกับคุณหญิงนิรตรา จักรพงษ์ เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เขาคือ ดร. เฮนรี กินสเบิร์กเพื่อนรักที่สนิทที่สุดในอังกฤษ พบกันครั้งสุดท้ายที่กรุงเทพฯก่อนเขาบินกลับลอนดอน นึกไม่ถึงว่าจะไม่ได้พบกันอีก ชีวิตนี้ไม่มีอะไรนอกจากทุกข์จริงๆ ด้วย

สองสามวันที่แล้วได้โทรศัพท์ไปหาเพื่อนๆ ที่แว้งถามเขาว่าได้เห็นท่านพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีไปที่สะพานระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียหรือไม่ แว้งยังอยู่ดีแม้จะถูกล้อมด้วยพื้นที่ที่มีเหตุร้ายดูข่าวทางโทรทัศน์แล้วอยากตำหนิคนทำว่า แม่แต่ข่าวท่านนายภายังทำผิด สะพานนั้นเชื่อมระหว่างบ้านบุเกะตา(ภูเขาตาล) อำเภอแว้ง กับทางมาเลเซีย ไม่ใช่ระหว่างบุเกะบุงอ อำเภอสู่โงะโกลกกับมาเลเซีย บุเกะบุงอนั้นอยู่ในฝั่งมาเลเซีย และด่านใหม่นั้นอยู่ในอำเภอแว้ง ไม่ใช่สู่โงะโกลก กรุณาระวังให้มากสักหน่อยคนในพื้นที่เขารับข่าวได้เร็วเท่ากรุงเทพฯเหมือนกัน

๗ เบาะเอออธรรม

ฉาก ๑ ที่โต๊ะทำงาน หลังสุดด้านซ้าย ‘มะกรูด’ เดินมาคุยกับเพื่อนอย่างมีชีวิตชีวา

“ข่าวด่วนๆ มะนาว อย่าบอกใครนะ top secret จำ ‘มะลิ’ ได้มั๊ย คนที่ชอบใส่ขนตาปลอม มีเหล็กติดที่ปากนะ อยู่แผนกจัดซื้อ

เมื่อวาน มีรถเบนซ์มารับ คนขับดูแก่กว่าหลายปี สงสัยเป็น ‘กิ๊ก’

นำส่งสารพัดมึนนะ ทำงานต่างจังหวัดนานๆ กลับที่

ใจแตกนะ วันๆ มีแต่แต่งตัว ต้องสวยอ้อยเหยื่อ งานก็แย่นะ คนใจแตกก็อย่างจี้ แผนกโกดังไวของไม่มี กลายเป็นยายนี้ลืมลั้งซื้อ

นี่เมื่อวาน ประชุมผู้บริหาร กาแฟหมด ที่ประชุมวุ่นวาย ดิดกาแฟกันทั้งนั้น

ยายมะลิตามเคย ซื้อมาแล้ว แต่ไปเก็บที่อื่น หากันไม่เจอ

จัดซื้ออะ รายได้ใต้โต๊ะเยอะ เปอร์เซนต์ที่เจ้าของร้านแอบให้ แต่ละเดือนคงหลายหมื่น

มิน่าดูแต่งตัวก็พอรู้ ลำพังเงินเดือนไม่พอใช้หรอก...”

“คดีขนาดนี้ ต้องให้ออกนะ” ‘มะนาว’ เสนอความเห็น

“ถูกต้องเลย คงไม่นานหรอก” ‘มะกรูด’ คาดการณ์

ฉาก ๒

‘มะกรูด’ เดินไปคุยกับ มะพร้าว มีมะม่วง มะเฟือง กับมะหวด มะแว้ง เอียงหูฟัง

‘มะกรูด’ นินทา ‘มะลิ’ อย่างเมามัน น้ำไหลไฟดับ

“ไฮ้! อะไรขนาดนั้น...” สมาชิกอุทานอย่างตกใจ

“จริง...” ไม่เชื่อไปถามคุณ ‘มะนาว’ ก็ได้ เขาก็รู้

‘มะนาว’ ยังเสนอให้ออกซะด้วยซ้ำ

ฉากที่ ๓

คนอ่านแต่งเอง ละครชีวิตบทนี้เปิดโอกาสให้คนอ่านมีส่วนร่วม **FB**

พญาแร้งแทขคุณเศรษฐี
เพราะมีบุญคุณกับไว้
ภิกษุก็แทขคุณได้
เลี้ยงให้พ่อแม่สุขเกษ

พระศาสดาประทับอยู่ ณ พระวิหารเชตวัน ทรงเฝ้าถึง
 เรื่องราวของภิกษุรูปหนึ่งซึ่งเลี้ยงดูบิดามารดา...

วันหนึ่ง ทรงได้สอบถามภิกษุรูปหนึ่งผู้ถูกกล่าวโทษ
 “ดูก่อนภิกษุได้ยินมาว่า เธอมีการเลี้ยงดูคุณหัสถ์ไว้
 จริงหรือ”

“จริง พระเจ้าข้า”

“คุณหัสถ์เหล่านั้นเป็นใครกัน”

“เป็นบิดามารดาของข้าพระองค์เอง พระเจ้าข้า”

ได้ทรงสดับอย่างนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเปล่ง
 สาธุการขึ้นมาทันที

“ดีแล้ว ดีแล้ว”

ทรงหันไปตรัสกับหมู่สงฆ์ว่า

“ภิกษุทั้งหลาย พวกเธออย่าได้ตำหนิโทษภิกษุผู้เลี้ยง
 ดูบิดามารดาได้เลย แม้โบราณกาลก่อน **บัณฑิตทั้งหลาย**
 ก็ได้อุปการะเกื้อกูลแก่ผู้มีโชติญาติ เพื่อเป็นการตอบแทน
บุญคุณ กาลนี้ยังเป็นบิดามารดาของภิกษุนี้ ก็ยังเป็น
 ภาระโดยแท้”

แล้วทรงนำเรื่องราวนี้มาแสดง

.....

พญาแร้งแทขคุณ

(ศิษย์ชาดก)

ในอดีตกาล มีพญาแร้งตัวหนึ่งอาศัยอยู่ที่
 คิชฌมบรรพต คอยเลี้ยงดูบิดามารดาผู้แก่ชราแล้ว
 มีอยู่คราวหนึ่ง บังเกิดพายุใหญ่ ฝนตกหนัก
 แร้งทั้งหลายไม่อาจอยู่ทนพายุฝนได้ จึงพากันบิน
 หนีมาหลบลมฝนที่กรุงพาราณสี ต่างก็เปียกโชก
 หนาวสั่น เกาะอยู่ตามกำแพงและคูเมือง

เวลานั้นเอง **เศรษฐีกรุงพาราณสี**กำลังจะออก
 จากเมืองไปทำกิจธุระ พอได้เห็นสภาพแร้ง
 เหล่านั้นกำลังทุกข์ยากลำบากอยู่ ด้วยความ
 เมตตาสงสารจึงสั่งบริวาร ให้ช่วยนำแร้งมาไว้

รวมกันในที่กำบังฝนได้ แล้วก่อไฟให้ผิงหายหนาว จากนั้นก็พาไปที่ป่าช้าว่าหาเนื้อวัวให้พวกเร้าได้กิน คอยเฝ้ารักษาดูแลเป็นอย่างดี

ครั้นพายุฝนสงบแล้ว แร้งทั้งหลายต่างก็มีร่างกายแข็งแรงกระปรี้กระเปร่า พวกมันบินกลับคืนสู่ชุมชนบรรพตตามเดิม

ณ ที่นั้น พวกเร้าได้จับกลุ่มปรึกษากันว่า

“เศรษฐีกรุงพาราณสีได้ช่วยเหลือพวกเราไว้ เราควรตอบแทนคุณผู้ที่ช่วยเหลือเรา ฉะนั้น ตั้งแต่นี้ไป พวกเราใครได้ผ้าหรือเครื่องอาภรณ์ใด มา จงคาบไปปล่อยทิ้งไว้ที่ใกล้ๆ เรือนของเศรษฐีนั้นเถิด”

นับแต่นั้นมา แร้งทั้งหลายอาศัยการที่พวกมนุษย์ตากผ้าและเครื่องอาภรณ์ไว้กลางแจ้ง ก็พากันบินมาโฉบเฉี่ยวเอาไป แล้วไปทิ้งลงที่เรือนของเศรษฐีทุกวัน ทำให้เรือนของเศรษฐีมีผ้าอาภรณ์มากมาย เศรษฐีก็ได้แต่ให้จัดเก็บดูแลรักษาไว้เป็นอย่างดีก่อน เพราะไม่รู้ว่าใครเป็นเจ้าของ

เมื่อชาวบ้านชาวเมืองพากันเดือดร้อน ผูกชนจึงรวมตัวกันไปกราบทูลพระราชา

“เร้าพากันปล้นเมืองแล้ว พระเจ้าข้า”

ครั้นพระราชาทรงทราบเรื่องแล้ว รับสั่งว่า

“หากพวกเจ้าจับเร้าได้ แม้แค่ตัวเดียวเท่านั้น ก็จะได้ของทั้งหมดคืนมาอย่างแน่นอน”

แล้วทรงให้ช่วยกันวางบ่วงและข่ายดักไว้ ในที่สุดก็ดักจับเร้าได้ตัวหนึ่ง เป็นพญาเร้าที่เลี้ยงดูบิดามารดานั่นเอง ชาวบ้านพากันนำตัวพญาเร้าไปเข้าเฝ้าพระราชา ในระหว่างทาง... เศรษฐีกรุงพาราณสีได้พบเห็นเข้า จึงติดตามไปด้วย คิดในใจว่า

“เราจะไม่ให้ใครรังแกเร้าตัวนี้”

ครั้นมาอยู่ที่เมืองพระพักตร์ของพระราชาแล้ว ทรงถามพญาเร้าว่า

“พวกเจ้ามาปล้นเมือง เทียบคาบผ้าอาภรณ์ของชาวบ้านไป จริงหรือไม่”

“จริงพระเจ้าข้า”

“พวกเจ้าเอาไปให้แก่ใคร”

“ให้แก่เศรษฐีกรุงพาราณสี พระเจ้าข้า”

“เพราะเหตุใดกัน”

“เพราะเศรษฐีผู้นี้ได้ช่วยชีวิตพวกข้าพระองค์ไว้ การกระทำตอบแทนคุณแก่ผู้มีอุปการะ ย่อมสมควรอย่างยิ่ง ฉะนั้นพวกเร้าจึงได้คาบเอาผ้าอาภรณ์ไปให้แก่เศรษฐี”

“ก็แล้วเขากล่าวกันว่า แร้งสามารถมองเห็นซากศพได้ไกลแม้ ๑๐๐ โยชน์ (๑,๖๐๐ กม.) ทำไมเจ้ามาถึงชายและบ่วงที่ดักไว้ จึงไม่รู้เล่า”

“ความเคราะห์ร้ายจะมีในเวลาใด สัตว์ไกลจะสิ้นชีวิตในเวลาใด ในเวลานั้น ถึงจะใกล้ชายและบ่วง ก็ไม่อาจรู้ได้ พระเจ้าข้า”

พระราชาทรงสดับอย่างนั้นแล้ว จึงตรัสถามเศรษฐีกรุงพาราณสีว่า

“เร้าทั้งหลายนำผ้าไปทิ้งไว้ที่เรือนของท่านจริงหรือไม่”

“จริง พระเจ้าข้า”

“ผ้าเหล่านั้นยังอยู่หรือไม่”

“ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้าจัดผ้าเหล่านั้นไว้เป็นส่วนๆ อยู่แล้ว หวังจะมอบคืนแก่เจ้าของ ขอพระองค์ได้โปรดทรงปล่อยเร้าตัวนี้เถิด พระเจ้าข้า”

พระราชาก็ทรงเห็นด้วยตามนั้น จึงรับสั่งให้ปล่อยพญาเร้าไป และเศรษฐีก็ได้นำสิ่งของทั้งหมดคืนแก่เจ้าของทุกคน

.....

พระศาสดาจบการแสดงธรรมนี้แล้ว ตรัสว่า

“พระราชาในครั้งนั้น ได้มาเป็นพระอานนท์ ในบัดนี้ เศรษฐีกรุงพาราณสีได้มาเป็นพระสารีบุตร ส่วนพญาเร้าผู้เลี้ยงดูบิดามารดาคือ เราตถาคต”

แล้วทรงประกาศอริยสัจ เมื่อจบอริยสัจนั้น ภิกษุผู้เลี้ยงดูบิดามารดานั้น ก็ได้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผลแล้ว

▣

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๑๗๗ อรรถกถาแปลเล่ม ๕๗ หน้า ๙๔)

จตุโครมคราม

ตั้งแต่งานพระราชทานเพลิงศพ พล.ต.ต. ชุนพันธ์ฯ ที่จังหวัด นครศรีธรรมราชเรียบร้อยแล้ว บรรยากาศข้างถนนหนทางทั่ว ทุกภาค จะเห็นโฆษณาสีส้มแดง เขียว ดำ ม่วง ฯลฯ เต็มไปหมด ล้วนแจกแจกสรรพคุณจตุคามรามเทพ แม้ตามอาคารตึกแถว ยัง แหวนผ้าเขียนรูป ตัวหนังสือ บอกรุ่น ฤทธิ์เดช สถานที่ทำพิธี อาจารย์ผู้ประกอบพิธี ตามหน้าหนังสือพิมพ์ก็ต้องแทรกโฆษณา จตุคามรามเทพแทบทุกฉบับ

นอกจากภาพ ป้ายตั้ง ผ้าแขวนแล้ว ยังมีเสื้อ ผ้าเช็ดหน้า ยังมีรูป เหรียญทุกขนาด บางแห่งรถตุ๊กๆ บรรทุกจตุคามร้อยเป็น พวงๆ เต็มคันรถออกเร่ขาย แถมแจก แล้วแต่ว่าที่ไหนจะมี วัตถุประสงค์อย่างไร

ส่วนชื่อนั้นมากมาย ทั้งชื่อรุ่น สรรพคุณ มวลสาร สถานที่ อาจารย์ ประธานพิธี มีทั้งพระภิกษุ นักการเมือง นักธุรกิจ ดารา นักร้อง ฯลฯ สุดแล้วแต่ใครเลื่อมใสใคร หรือคิดว่าใครเด่นดัง

จตุคามแต่ละรุ่นล้วนไม่พ้น เรื่องราว มั่งมีมั่งคั่ง มหาโชค มหาเฮง ล่มฟ้า ล่มแผ่นดิน เรื่องลาภยศ เงินทอง เรื่อง อยู่กินอัมหมิพิมัน ฯลฯ ที่ภาษา ธรรมะเรียกว่า “โลกธรรม”

เมื่อวันที่ ๔-๕ ก.ค.๕๐ ก็มี ข่าวว่าอิทธิฤทธิ์จตุคามทำให้พระ เจดีย์บรมธาตุ นครศรีธรรมราช เริ่มเอียงทรุด จนหน่วยราชการ

ที่รับผิดชอบโดยตรงต้องเข้าไปตรวจสอบ และ
ขอร้องให้ระมัดระวังในการใช้สถานที่

ในขณะที่กระแสศรัทธามาแรง ประดุง
น้ำกำลังไหลเชี่ยว หน้าไหนจะกล้าเข้าไปขวาง
แม้ไม่เห็นดี ก็ต้องพลอยทำที่เป็น **“ขุนพยัก
หลวงพ่ียด”** เพื่อ **“รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”**
ขึ้นไปทำตัวเป็นคนเจ้าเหตุผลเจ้าปัญญา จะต้อง
พลอยฟ้าพลอยฝนถูกกระแสคลื่นโคล้งตุ้มค่อมเล่น
งานเองอมพระรามเป็นแน่

เพราะแม้ปี่ม่านน้ำที่สมนาคุณลูกค้าด้วย
จตุคาม เมื่อลูกค้าปฏิเสธขอแลกเป็นน้ำชาวดื่ม
ก็มิวายจะมีปฏิภิกิริยาในเชิงสงสัยว่าทำไม ไม่เห่อ
กับเขาด้วยละ

แต่บางคนคงจะยินดีไม่น้อย ที่ไม่ต้องไป
ดันดันหา มีข่าวว่าประมูลด้วยราคาแสนแพง
เหยียบแสนเหยียบล้านก็มี

จะด้วยเหตุผลว่าเป็นแฟชั่นหรือความเชื่อถือ
หรือไม่อยากตกสมัยล้าหลัง หรือเพราะอยากอวด
อยากได้ก็ตาม ก็ต้องยอมรับกันว่ากระแสจตุคามนี้
แรงจริงๆ เริ่มจากคนคนหนึ่ง ไปยังครอบครัว
ชุมชน จังหวัด ประเทศ รายได้ของ ผู้ออกแบบ
ผู้พิมพ์ ผู้ขาย รวมกันเคลื่อนไหวในตลาดเงิน
ตลาดหลักทรัพย์ ส่วนใครจะรวยจริงๆ นั้นก็ต้อง
ไปคิดวินิจฉัยเอาเอง

ทุกแห่งให้คำตอบเหมือนกันหมด ว่าสร้าง
จตุคามฯ เพื่อหารายได้พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
หรือท้องถิ่นอื่น เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วิหาร
ศาลาวัด โบสถ์ ฯลฯ

คำของจตุคามฯ ที่เห็นชัดเจนว่าเงินสะพัด
ในวงเศรษฐกิจบ้านเมืองนั้น ก็คงมีผู้รู้สึก
ดีกว่าเอาเงินไปซื้อเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด โสเภณี
แม้จะมีคนเห็นว่าจะจตุคามสร้างความหลงความเขลา
จนกระทั่งหน่วยงานหนึ่งออกประกาศให้คนไทย
หันมาเอาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เป็น
พุทธมามกะเป็นแบบอย่าง ในขณะที่เดียวกันหน่วย
ราชการหลายแห่งก็มีวายจัดงานพิธีปลุกเสก
จตุคามเหมือนกัน เชิงปฏิบัติที่ขัดแย้งกันนี้จะ

มิเข้าทำนอง **“ปากว่า ตาขยิบ”** ละหรือ?

แต่ก็น่าเห็นใจพอๆ กับความเหนื่อยใจที่อยาก
จะหาอัศวินขี่ม้าขาวมาล้างล้างนิสัยคนไทยที่ช่างตื่น
ข่าวได้ คำว่าตื่น ซึ่งตรงกันข้ามกับหลับ
หลงไหล กลับมีความหมายกลับตาลปัตรแฝง
ซ่อนสว่นกระแสกับคำว่า ตื่น เสียนี้กระไร

หากตื่นจริงๆ ก็น่าจะคิดได้ว่า ถ้ามีแต่ความ
อยากอย่างเดียว อยากให้เป็นอย่างไรนั้น อยาก
ไม่ให้เป็นอย่างไร แต่ไม่สร้างเหตุให้สมคล้องกับ
ผล เข้าทำนองนั่งนิ่งๆ ดูตาย แล้วอยากรววยวัน
รววยคืน ไม่คิด ไม่ใช้ปัญญา แต่อยากฉลาด
ไม่อ้าปาก แต่อยากกินอาหาร ฯลฯ มันจะได้
แต่ใดมา?

จตุคามรามเทพทำให้รวย... แต่ใครล่ะรวย?
ใครเป็นคนควักเงินออกซื้อ ใครเป็นคนรับเงิน
มองเห็นๆ ชัดๆ ไม่ต้องอาศัยตาทิพย์ส่องทางใน
ให้ยุ่งยาก ก็คงจะตอบได้

ซื้อห่วยยังเห็นตัวเลข ซื้อวัตดูยังเห็นรูปลักษณะ
ความรวยที่เห็นได้ชัดเจนแม้เพียงนอกๆ ก็เช่น
เดียวกัน ลินค้าตัวใดที่ถูกใจคนซื้อ คงไม่ต้อง
กลัวว่าจะขายไม่ออก คนซื้อให้ค่าสิ่งใด สิ่งนั้น
ย่อมมีราคา จะราคาเท่าไร? ขึ้นกับหัวใจคนซื้อ
คนตั้งราคาก็ตั้งจากการประมาณ หรือรู้ใจต้องการ
ของคนซื้อนั่นแหละ

ฉะนั้นจตุคามเหมือนกัน แต่คนหนึ่งอาจ
แขวนจตุคามราคาหมื่น อีกคนหนึ่งแขวนราคาล้าน
อีกคนหนึ่งแขวนราคาร้อย อีกคนแขวนราคาลิบ
แต่ความรู้สึกของผู้แขวนราคาที่ต่างกันนั้น คง
รู้สึกเหมือนกันว่าฉันมีจตุคามเหมือนกันนะ
ความเหมือนกันที่ต่างกัน ทำให้เกิดน้ำหนกใน
ราคาอีกหลายละลอก

หากจตุคามรุ่นใดชื่อว่ารวยถล่มฟ้าทลายดิน
รวยมหา รวย โคตรรวย อัครมหาโชค ฯลฯ ก็คง
จะสมคำโฆษณาตรงเหตุข้างต้น คงไม่ใช่มาแต่
ฤทธิ์เดชของชื่อรุ่นหรอก

ปรากฏการณ์จตุคาม บ่งบอกชัดเจนถึง
ความใคร่อยากรวยซึ่งระบาตไปทั่ว แม้ไม่เกิด

หลายคนก็พบศพ มีจุดตามแขนอยู่ที่คอคนนั้น ตายเพราะไม่ทำตามคำตักเตือน “เมาอย่าขับ”

ผสมกับความเชื่อว่า จุดตามป้องกันภัย จึงตกอยู่ในความ

ลืมนธรรมะที่พระพุทธองค์ตรัสว่า เป็นยอดแห่งกุศลธรรมคือ “ความไม่ประมาท”

กระแสจุดตาม ก็มีกระแสทวยบนดินใต้ดินซึ่ง
ครองใจคนอยากรวบมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว

ทั้งๆ ที่ทรงรงค์ให้ประชาชนหันมาสนใจ
เศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ นำเอาพระราชดำรัส
ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเปิดเผยลิบ
กว่าปิดลอมมาจนบัดนี้ ดูท่าทีประหนึ่งจะน้อมรับ
ชื่นชม และจะดำเนินรอยตามพระยุคลบาท

พอถึงยุคจุดตามโฆษณาสรรพคุณสารพัด
รวยก็กลับหันมาวิ่งตาม ส่งผลให้พระเจดีย์
พระบรมธาตุที่นครศรีธรรมราชพลอยเอียงให้
เห็นเป็นรูปธรรมนั้นแหละ

วัดต่างๆ ที่ร่วมกระแสนี้ก็ยกเหตุผลแก้ต่าง
สารพัด เพื่อให้รอดพ้นจากปากคนปากกา ทั้ง
ในแง่เทพในศาสนาพุทธบ้าง คนดีคนเก่งใน
ประวัติศาสตร์บ้าง อ้างอิงหลักฐานที่เล่ากันมา
เชื่อถือกันมา เมื่อถูกท้วงติงว่าหาใช่เรื่องของ
พุทธศาสนาไม่ !

ในขณะที่มีความคิด ความเห็น ความเชื่อ
แตกต่างกันในเรื่องนี้ พระเถระผู้ใหญ่ในวงการสงฆ์
ก็มีทั้งสองฝ่าย ทั้งรับว่าเป็นพุทธและปฏิเสธว่า
ไม่ใช่พุทธ บางแห่งทำพิธีปลุกเสกไปด้วย ปฏิเสธ
ไปด้วย ก็คงตกอยู่ในภาวะ

“หลงเอ๋ย หลงทาง
สิ่งใดพรางตาไว้มิให้เห็น
ตั้งใจเลือกเหมาะสมทางร่มเย็น
รู้ว่าเป็นทางรอดปลอดภัยพาล
โฉนจึงหลงได้ให้ฉงน
สำรวจตนพบกิเลสเหตุพื้นฐาน
ยึดลัทธิจะมันไว้ในดวงมาน
จะบันดาลเดินตรงเลิกหลงเอ๋ย”

คนดื่มเหล้าแล้วไปขับรถคว่ำตายคาที่กลาง
ถนน ทั้งที่มีจุดตามแขนคอ คนนั้นตายเพราะ

ไม่ทำตามคำตักเตือน “เมาอย่าขับ” ผสมกับ
ความเชื่อว่าจุดตามป้องกันภัย จึงตกอยู่ในความ
ประมาท ลืมนธรรมะที่พระพุทธองค์ตรัสว่าเป็น
ยอดแห่งกุศลธรรมคือ “ความไม่ประมาท”

ถ้าจะทำทาน ไม่ว่าจะเป็ทานเงิน ทานวัตถุ
ด้วยเห็นว่าจะนำไปใช้ประโยชน์จริงๆ ก็น่าที่จะให้
อย่างสบายใจ โดยไม่ต้องคิดหวังว่าทานนั้นจะ
กลับคืนมาส่งผลให้อะไรแก่เราบ้าง มิฉะนั้นแล้ว
จะเรียกว่าทานได้อย่างไร หากให้แล้วยังเข้า
ทำนองแลกเปลี่ยนตอบแทนอยู่

หากจะช่วยกันเตือนสติให้คิดทบทวนเรื่อง
ที่เคยเกิดมาแล้ว ไม่เฉพาะแต่รูปปั้น รูปหล่อ รูป
สมมุติจุดตามๆ เท่านั้น เราเคยหลงไหลรูป
เหรียญ ของพระภิกษุต่างๆ มาแล้วก็ลืบกิริยองค์
ลองไป ถามพวก “เล่นพระ” ดู

**เพราะคนชอบเล่นพระนี่เอง คนจึงไม่ได้พบ
พระจริง เพราะมีวแต่เล่นพระ !**

คำกล่าวนี้ หาได้เล่นล่ำบดลำนวนเล่นลิ้นไม่
แต่ตั้งให้คิดจริงๆ เพราะท่านผู้รู้กล่าวไว้ว่า “งาม
อยู่ที่ซากผี พระอยู่ที่ความจริง”

เพราะคนเข้าไม่ถึงคำกล่าวอันลึกซึ้งนี้แหละ
คนที่อยากงามจึงแต่ง แต่งม แต่งโบหน้าจนขาว
ม่วง แดง ฯลฯ แล้วหลงว่างาม ทั้งๆ ที่ศพที่เปิด
โลงก่อนเผาก็จะเห็นว่าสีเดียวกัน แต่คนก็ไม่เห็น

เช่นเดียวกับคนที่มัวแต่หาพระข้างนอก ไม่
เข้าถึงพระภายในตน จึงติดอยู่กับลูกชาวบ้าน อีฐ
หิน ดิน ปูน โลหะ ฯลฯ

พระที่เกิดจากผลของการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ปฏิบัติตรงออกจากทุกข์ได้ ที่คนเท่านั้นจะเข้าถึง
คนกลับมองไม่เห็น

ทั้งๆ ที่พระพุทธองค์ได้เปิดเผยธรรมะอัน
ตรัสรู้แก่มวลมนุษย์สองพันกว่าปีแล้ว แม้ถึงวันนี้

ก็ยังไม่แปรปรวนเป็นอื่น กฎแห่งกรรมที่ต้องเรียนรู้อริยสัจด้วยตนเอง ศึกษารรณะที่แนะนำสอนไว้ว่า

“สิ่งควรเว้นจงเว้นให้เด็ดขาด
จะสามารถพาตนพ้นไหลหลง
สิ่งควรทำเร่งทำดุจจำนง
ประโยชน์คงตามมาไม่ช้าที่
ใช้สติปัญญาพาตัวรอด
เพียรตลอดยากเท่าไรไม่หน่ายหนี
จิตอดทนยึดมั่นในขันติ
นำชีวิตพ้นท่วงป่วงดงมาร”

ศีล คือสิ่งควรนำมาปฏิบัติละเว้น
ธรรม สิ่งควรนำมาปฏิบัติทำให้ถึง

ไม่ว่าจะเป็นเบญจศีล หรืออุโบสถศีล ยังคงเป็นต้นแบบที่เราจะอาศัยเป็นคู่มือการปฏิบัติ

ยิ่งใกล้วันเข้าพรรษาเข้ามาคราใด เหล่าพุทธศาสนิกชนน่าจะสำรวจว่าเราเป็นพุทธมามกะที่ดีแล้วหรือยัง? เราได้อบรมตนให้เป็นคนดี จนเป็นที่พึงแก่ตนได้หรือยัง? เพราะทรงยืนยันว่า **“คนที่อบรมดีแล้วนั้นแหละคือที่พึ่งอันเลิศ”** เพราะว่า

....สิ่งใด สิ่งดี

มืออยู่ใกล้ตัวอย่ามัวฝัน
คิดใคร่เอื้อมดาวพราวพรรณ
ทุกวันหน้าที่มีมา
สองมือบำเพ็ญประโยชน์
ก่อโลตส์สุขสันต์พรรษา
ไม่มัวคอยวันเวลา
ชีวิตสูงค่าน่าชม

หากใครอยากจะได้จตุโครมคราม อันหมายถึงความดังไปทั้งสี่ทิศ ก็น่าที่จะรีบสมทานรักษาศีลเสียแต่บัดนี้ เพราะศีลนั้นหอมทั้งตามลม และทวนลม เป็นอมตะ

พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับหลวง เล่มที่ ๑๙ กล่าวไว้ใน สิลสัมปทาสูตรที่ ๑ ข้อที่ ๑๓๑ ว่า

เมื่ออาทิตย์จะขึ้น สิ่งที่ขึ้นก่อน สิ่งที่เป็น

เครื่องหมายมาก่อน คือแสงเงินแสงทอง ส่วนสิ่งที่เป็นเบื้องต้น เป็นเครื่องหมายก่อน เพื่อความบังเกิดทางอันประเสริฐ เป็นทางแห่งความดับทุกข์ มืองค์ ๘ คือ ความถึงพร้อมแห่งศีล ดังนี้

ภาวะของสังคมปัจจุบันปีสองปีนี้ คนไทยก็รู้กันอยู่ทั่วไปว่าต้องพบกับภัยนานาประการที่ประดังกันมา พายุสีนามิภาคใต้ หมอกพิษภาคเหนือ น้ำป่าอีสาน น้ำท่วมภาคกลาง สงครามการเมือง ก่อการร้ายปักษ์ใต้ ไข้หวัดนกแพร่ระบาด ฯลฯ น่าจะมีน้ำหนักให้เกิดสติระลึกได้ หันกลับมาทำความดีให้ยิ่งขึ้น แทนความเร่าร้อนระส่ำระสายในใจ จัดกระบวนการพวกสงครามตอบโต้กันไปมา ทั้งระหว่างคนต่อคน และพรรคต่อพรรค พวกต่อพวก ฝ่ายต่อฝ่าย ด้วยหลงว่าวิธีนี้คือการแก้ปัญหา

แต่ก็เชื่อว่าการหยิบยกสติเช่นนี้ขึ้นมายังนักในเมื่อลัจจะวาจาที่พระบรมศาสดาตรัสในทัมทสูตร ข้อที่ ๑๗๑๖ จากพระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ ๑๙ แล้วว่า ท่อนไม้ที่ขวางขึ้นไปบนอากาศแล้ว บางคราวตกลงทางโคน บางคราวตกลงทางขวาง บางคราวตกลงทางปลาย มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ผู้ยังมีวิชาความเขลา เป็นสิ่งมาห้ามกันจิตไว้ไม่ให้บรรลุความดี มีตัณหาเป็นเครื่องประกอบเล่นไป ทองเที่ยวไปอยู่ บางคราว จากโลกนี้ไปสู่โลกหน้าก็มี บางคราวจากโลกหน้ามาสู่โลกนี้ก็มิชื่อนั้นเพราะเหตุไร เพราะไม่เห็นความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ คือ

๑. ไม่เห็นทุกข์
๒. ไม่เห็นเหตุให้เกิดทุกข์
๓. ไม่เห็นความดับทุกข์
๔. ไม่เห็นข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ได้

ทั้งๆ ที่ขณะนี้ยังมีอารยบุคคลบอกกล่าวอยู่ เตือนสติอยู่ ชักชวนให้หันกลับมาปฏิบัติธรรมอยู่ จนกระทั่งวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาเวียนกลับมาอีกรอบหนึ่งในปีนี้แล้ว มีสักกี่คนจะถือโอกาสอันเป็นฤกษ์ดีนี้กลับตัวกลับใจมาทำความดี

ทั้งๆ ที่ยอมรับว่าเมืองไทยเดือดร้อน วุ่นวาย

ยุ่งยากกลับสนมาเรื่อยๆ ตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ เปลี่ยนแปลงทางการเมืองปรากฏการณ์เหล่านี้มีแต่จะต้อนให้คนเข้าไปสู่กองทุกข์ สมจริงดังคำกล่าวที่ว่าสัตว์โลกเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ แต่จะมีสักกี่คนที่คิดหาทางออกจากทุกข์นั้นๆ

อย่าให้วันสำคัญทางพุทธศาสนาว่างเลยผ่านเราไปเปล่าๆ นำที่จะน้อมนำมาให้เกิดพุทธานุสติ อัมมานุสติ สังฆานุสติ สีลานุสติ แก่ตนตามที่คุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ เขียนไว้ว่า

“ชมจันทร์วันเพ็ญเด่นสว่าง
โชติช่วงผ่องพรรณพรรษา
วันอาสาฬหบูชา
นับเป็นมหามงคล
วันแรกท้องคัพพะพุทธ
ปัญญาพิสุทธิโกศล
ประกาศพุทธธรรมอำพัน
เริ่มต้นควรเชชมเปรมปรีดี
วันแรกพระสงฆ์องค์เอก
พึงธรรมวิเวกสุขศรี
ชาวซึ่งธรรมนั้นทันที
ไตรรัตน์รู้จักรบองค์
ควรเราเหล่าชนสนจิต
บูชาไตรรัตน์สูงส่ง
เพื่อเทิดทูนธรรมดำรง
ยืนยงคู่หล้าฟ้าดิน
เดือนแปดวันเพ็ญเด่นหล้า
ศรัทธาชื่นชมสมถวิล
จรโลงธรรมในใจจิณต์
วิถีชีวิตวัฒนา”

ใครจะตั้งโรงงานทั้ง ๘ ทิศ ใครจะตั้งใจถือศีลทำความดีไปทุกทิศ ใครคนนั้นแหละควรจะเป็นเจ้าของ “จตุโครมคราม” (ดังไปทั้ง ๔ ทิศ) ตัวจริง

ควรที่เราจะปลุกตน เสกคนให้เป็น “เทพแห่งความดีงาม” ที่แพร่กระจายออกไปทั้งเขตคาม ๔ ทิศ (จตุคาม) หรือไม่ ทุกคนมีสิทธิ์ “สำนึกดี” กันเอาเอง ☞

คำสองคำ

แต่...แม่ของมวลชน

อยากกราบลงแทบเท้า	ธูลีดิน
ใหญ่ยิ่งเหนือธรณิน	แหล่งหล้า
แทนทศบมิลีน	โอ! แม่
ชีพใหม่ได้เติบโตกล้า	ดอกย้าวิญญูณ
จิตเกิดจิตแกร่งแล้ว	มิวาย
ชีพเกิดชีพก็ตาย	หมดสิ้น
สร้างคนเกิดแต่กาย	ยังยาก
แบบอย่างใช่ปลายลั้น	แม่นี้คือครู
ใช่เพียงแต่พูดพร้า	แต่แม่ทำให้ลูกดู
ใช่เพียงแค่อุ้มชู	ถนอมรักเท่านั้นฤ
ใช่เพียงเป็นแม่ข้า	อุ้มท้องมาจึงยึดถือ
ใช่เป็นเช่นเครื่องมือ	ของสังคมาตามสมควร
แรงงานแม่ไร้เงิน	พร้อมก้าวเดินตามหมู่มวล
แรงงานอย่างมิควร	หยามเหยียดค่าแต่อย่างใด
แท้จริงแม่จริงจัง	ไม่หมดหวังทุกครั้งไป
โลกกว้างทางยาวไกล	สิ้นตาวันแล้วอีกวัน
“ตีนเปล่าช่างร้าวลึก	ลูกรู้สึกไม่สุขสันต์
ก้าวไปเพื่อใครกัน	แม่ของฉันได้หายไป
แม่เป็นแม่คนอื่นอื่น	ที่ดาษดินฤาไฉน
แม่เป็นแม่ของใคร	ทิ้งฉันไว้ให้ทุกข์ทน”
“แม่อยากให้ลูกรู้	แม่เป็นครูใครหลายคน
ครูของประชาชน	ใช่เพียงตนและครอบครัว
เหน็บหนาวปวดร้าวอยู่	ต้องต่อสู้ให้वादกแล้ว
เป็นคนเห็นแก่ตัว	ฤาสมคำราคาคณ”
ลูกจึงขอมอบแม่	ที่ดูแลมาแต่ต้น
เป็นแม่ของมวลชน	อุทิศตนสืบต่อไป

● ขุนทองฯ

เรื่องสั้น

• เชีย นพรัตน์ •

บุญที่เพื่อนไม่นิยม

6 พียงยี่สิบวันที่ลูกมีโอกาสกลับมาพักกับข้าพเจ้าที่บ้าน แม่เตรียมอาหารมังสวิรัตไว้ต้อนรับด้วยความเต็มใจ ทั้งที่ตัวเองไม่ชื่นชอบอาหารชนิดนี้นัก แต่ไม่รังเกียจที่จะกินด้วยกันอย่างพร้อมเพรียงเรียงหน้า ครอบครัวเราเล็กๆ ไม่มีความวุ่นวายอะไร แม่บ้านมุ่งมั่นอยู่กับงานในไร่ หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดินไม่รู้เหน็ดเหนื่อย ส่วนข้าพเจ้าหลังว่างเว้นจากงานในหน้าที่ก็จะช่วยอีกแรงเป็นกำลังใจให้แก่กัน และยินดีต้อนรับเพื่อนฝูงที่แวะเวียนมาเยี่ยมเยียน

ภรรยาที่รักของข้าพเจ้า กลายเป็นชาวสวน สมบูรณ์แบบ ปลอดภัยเครื่องสำอางหลากหลาย ประทินโฉม เพื่อนหลายคนตั้งข้อรังเกียจ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อายที่จะแนะนำให้เพื่อนๆ ได้รู้จัก “นี่แหละแม่บ้านที่สู้งานทุกอย่างของผมครับ”

ลูกชายซึ่งเรียนอยู่ที่โรงเรียนลัทธิมาลิกษา ที่พุทธสถานแห่งหนึ่ง กลับบ้านช่วงปิดภาคเรียน มาถึงบ้านไร่ก่อนบ่ายโมง แม่ไม่อยู่ไปช่วยงาน แต่งหลานสาวในตัวอำเภอ ลูกกลับมาบ้าน เทียวนี้เป็นโอกาสดีอีกเหมือนกัน ที่จะได้ไปช่วยงานแต่งบ้านญาติอีกแรงแทนพ่อที่ไม่มีเวลาไปช่วยงานได้เต็มที่

“ลูกไปช่วยงานแต่งบ้านอานะ” ข้าพเจ้า เอ่ยกับเขาหลังอาหารมื้อค่ำ

“งานเขาเมื่อไรพ่อ?...”

“พรุ่งนี้เช้าเข้าพิธีแต่ง ตอนเย็นกินเลี้ยง โต๊ะจีน”

“แล้วทำไมแม่ต้องไปตั้งแต่นี้ด้วยล่ะพ่อ?”

“แม่ไปช่วยเตรียมงาน เพราะทางโน้น ขาดแม่ครัวทำอาหารไว้เลี้ยงแขกตอนเช้า”

“ผมไปซุดนี้ได้ไหมพ่อ?”

“ได้ซิลูก ซุดนี้แหละดี เลือดเนื้อเราเป็น อย่างนี้ก็ไม่ต้องยอมปลอมปนอะไร เอาซุดลัทธิมาลิกษาไปโชว์เขาดูบ้าง พ่อจะได้แนะนำเพื่อวัดใจ เพื่อนฝูง ส่วนอาหารการกินแม่จะดูแลให้ลูกเอง”

“ดีครับ ไปก็ไป”

งานเลี้ยงตอนค่ำมีแขกเหรื่อไปร่วมงาน มากพอดู ข้าพเจ้าไปถึงงานล่าช้าเล็กน้อย โต๊ะอาหารมีเพื่อนๆ หลายคนกินอาหารอยู่ก่อนแล้ว มาพร้อมหน้ากันทั้งสามมีและภรรยา แต่งกายหรือตามแฟชั่น กระเป๋าถือ สร้อยแขน สร้อยคอ เครื่องประดับที่มีค่ามีราคาต่างถือโอกาสนำออกมาสวมใส่ประดับโฉมประชันกัน บนโต๊ะอาหารที่เป็นเมนูหลักก็คือแอลกอฮอล์ยี่ห้อนอก ขณะที่บนเวทีมีการแนะนำตัวคู่บ่าวสาวให้ขึ้นมากล่าวขอบคุณแขกผู้มีเกียรติ เล่าความเป็นมาถึงวันที่ได้มาพบกัน จนกระทั่งเกิดความรัก แล้วเกิดวันมงคลสมรสขึ้นมาในวันนี้ พ่อแม่คู่บ่าวสาวมา

ยืนเคียงข้างทั้งสองฝ่าย โฆษกกล่าวเชิญดื่มเพื่ออวยพรให้คู่บ่าวสาวจงครองรักกันไปตลอดรอดฝั่ง มีลูกเต็มบ้านหลานเต็มเมือง ปลอดภัยโรคพยาธิ อาชีพการงานก้าวหน้าตลอดปีและตลอดไป ข้าพเจ้ามีแต่เพียงแก้วน้ำเปล่าไร้แอลกอฮอล์ ก็พลอยอวยพรให้ลูกหลานไปด้วย มันน่าจะศักดิ์สิทธิ์เหนืออิทธิฤทธิ์น้ำแอลกอฮอล์กระมัง

“พี่ไม่เอาเหล้าสักหน่อยรี?” เพื่อนร่วมโต๊ะถามขึ้นมา

“ไม่ละ มีนี่แล้ว...” พร้อมชูแก้วน้ำให้ดู

“เอาหน่อยนะเพื่อน อวยพรให้ลูกหลาน” อีกคนคะยั้นคะยอ

“เอาน้ำเปล่านี้แหละ น้ำเปล่าเยอะแล้วเดี๋ยวจะเมา” ข้าพเจ้าตอรอง

บนเวทีมีนักร้องขึ้นร้องเพลงกล่อมแขกเหรื่อ และนักตีหมที่กำลังตัวนิ่มกระดุกอ้อนได้ที่ต่างขอเพลงที่ตนชื่นชอบ บางคนก็ขอขึ้นไปโชว์เสียงเอง มีเสียงปรบมือให้จังหวะจากแขกโต๊ะต่างๆ บ้างก็ส่งเสียงกรี๊ดเหมือนวัยรุ่นชมคอนเสิร์ต ภาพผู้ดีออกติงฝั่งผายไว้ทำเหมือนเมื่อตอนเข้ามาไม่รู้หายไปไหน ทั้งไว้แต่คราบชูชก ชี้เหล่าชี้ยา เต็มงานเลี้ยง นึกถึงเมื่อตอนหัวค่ำ ข้าพเจ้าแนะนำลูกชายให้รู้จักเพื่อนๆ ที่มาในงานนี้หลายคน ต่างแสดงความรู้สึกรังเกียจอยู่ในที่ บางคนรับไหว้อย่างเสียไม่ได้ บางคนเมินหน้าเหมือนไม่เห็น บางคนถามด้วยมารยาท ว่าเรียนอยู่ที่ไหนทำไมถึงมาซุดนี้

ลูกตอบว่า “ซุดนักเรียนครับ” ที่เมินหน้าหนักก็หันกลับมาทำสงสัย ซุดนักเรียนอะไร ที่ไหนทำไมถึงม่อฮ่อม เหมือนชาวไร่ชาวนา

“โรงเรียนที่ไหนลูกที่ใช้ซุดอย่างนี้”

“ลัทธิมาลิกษาครับ” ลูกตอบ หลายคนมีสีหน้างงๆ เหมือนไม่เคยได้ยินมาก่อน สายตาสำรวจตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า

“โรงเรียนที่ว่านี้มันอยู่ไหนลูก?” อีกคนหนึ่งซัก

“อยู่พุทธสถานบุญนิยมมา....ครับ” เขาตอบ

“อ้อ...สายอโคภ...ใช้ซุดนักเรียนอย่างนี้หรือ?”

“ครับ นี่แหละชุดประจำสถาบันของเรา”
ลูกตอบอย่างภูมิใจ

“โอ้ย!...” เสียงเพื่อนร่วมโต๊ะคนหนึ่งอุทาน
พร้อมแสดงอาการไม่นิยม ลูกชายข้าพเจ้า
เหลือบไปมองเจ้าของเสียงนั้นในทันที เจ้าของ
เสียงผินหน้าหลบไม่ยอมสบตา เด็กน้อยเข้าใจ
แล้วว่าเพื่อนร่วมโต๊ะอาหารของพ่อรังเกียจ แต่
ไม่ได้แสดงความน้อยใจอะไร รักษามารยาท
ทำใจทำตัวเป็นปกติ

เป็นเรื่องธรรมดาของผู้ใหญ่ที่จะคิดไป ลูก
มีความเข้มแข็งมากพอที่จะไม่ลับสน ไม่น้อยใจ
คนเรานานาจิตตัง จะคิดว่าอะไรก็ตามใจเขา ถึง
แม้ภายในใจจะคุกรุ่นอยู่ด้วยคำถามหลายคำถาม
สังคมนี้เป็นอย่างนี้เอง เขาคงคิดว่าไม่น่ามาใน
งานเลี้ยงนี้เลย แต่ก็ดีที่ได้เห็นอะไรเสียบ้าง
บุญนิยมกับทุนนิยมแยกกันเห็นได้ชัด

บรรยากาศที่โต๊ะอาหารเริ่มอึมครึม เพื่อน
บางคนอาจรังเกียจเด็กชาย แต่ไม่เห็นด้วยที่
เพื่อนบางคนแสดงออกอย่างนั้น เด็กจะเรียนที่ไหน

ดีหรือไม่ดีเป็นเรื่องทางครอบครัว และผู้ปกครอง
ของเขาที่เห็นดีเห็นงาม ไม่ใช่บุคคลภายนอกจะ
มาตัดสิน ในขณะที่เดียวกันข้าพเจ้าก็รู้สึกสงสารลูก
อยู่ในที่ แต่ใจก็คิดว่าดี ลูกจะได้เห็นปฏิกริยาทาง
สังคมเสียบ้าง เขาโตพอที่จะแยกดีแยกชั่วได้แล้ว
ว่าสังคมไหนเขาควรเลือกฝ่าย บุญนิยม หรือทุน
นิยม เพราะที่พูดแล้วน้ำก็ไหลไปหาน้ำ ส่วน
น้ำมันก็ไหลไปหาน้ำมัน เพื่อคลี่คลายบรรยากาศ
อึมครึมที่โต๊ะอาหาร ข้าพเจ้าจึงกล่าวหาทางออก

“แม่คงรออยู่หน้างานแล้วกระมัง ลูกออกไป
ไปคูชี่ ถ้าเจอแม่ก็พาแม่ไปรอที่รถนะ อีกสักครู่พ่อ
ก็กลับแล้วละ”

“ครับพ่อ... ถ้าอย่างนั้นผมขอลาคุณอา
ทุกๆ คนนะครับ” แล้วเขาก็ลุกขึ้นค้อมกาย
พนมมือไหว้ทุกๆ คนที่ร่วมโต๊ะ

“...คุณอาครับ ที่โรงเรียนผมใส่ชุดม่อฮ่อมแบบ
ไทยๆ ก็ประหยัดดีครับ กินข้าวกล่องถั่งงาพิชผัก
อย่างนี้ ก็ดีต่อสุขภาพนะครับ ขอขอบคุณครับ”

๗

สติ๊กเกอร์ ๒๐ คำคม (ขนาด ๑/๒ เอ ๔)

ทุกแบบมีทั้งสติ๊กเกอร์ใส และสี ติดต่อ สำนักพิมพ์ก้านแก่น ๐๒-๗๓๓-๖๒๔๕

เอาแต่ใจตัว
จะดีได้ คือชั่วโดยอัตโนมัติ
ต้องทำให้หัดเห็นใจคนอื่น
เสมอ

สาเหตุอันเลวแท้
ที่ทำให้คนยังโกรธอยู่
คือ การเอาแต่ใจตัวเอง

ชี้ ต้นเป็นลำไม้ไผ่ ลงท้ายเป็นบ้องกัญชา น่าจะเทียบได้กับปฏิวัติ ๑๙ กันยา ๔๙ จากเสียงมหาชนที่โดนใจรัฐประหาร พวกกันกรูเกรียวต้อนรับรถถังอย่างสนุกสนานราวกับงานวันเด็ก ปฏิวัติดอกไม้จึงได้คะแนนนิยมล้นหลามตามโพลล์ถึง ๘๕ %

อนิจจตา.... ๑๑ เดือนผ่านไป มาถึง ๑๙ สิงหาคม ๕๐ วันลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญผลงานสำคัญของ คมช. โดย สสร.อดุส่าห์เขียนให้มันดีกว่า ปี ๔๐ ตั้งหลายข้อใหญ่ๆ ผลประชามติแทนที่จะพากันพอใจท่วมท้นผ่านฉลุย เมื่อว่าตามเนื้อผ้า แต่กลับออกมาสูสีไล่เสีย ไม่ขาดลอย จึงไม่สง่างามเท่าที่ควรเสียเลย

คือ พวกรับ เท่ากับ ๕๗ % พวกไม่รับมากถึง ๔๑%

แม้รัฐธรรมนูญใหม่ จะออกมาใช้ได้สำเร็จ แต่คะแนนรับ-ไม่รับเพียงที่เห็น ๑๔ ล้านเสียงรับกับ ๑๐ ล้านเสียงไม่รับ มันเท่ากับตบกะโหลกรัฐบาลฤๅษีชี้ขาดตาขาว ทั้งตบหน้า คมช. หน่อมแน้มหลายภาคใหญ่ ถ้าไม่ดิงตอง ก็ต้องรู้สึกอะไรกันขึ้นมาบ้างในครั้งนี่ !

ประชาธิปไตยพวกมากลากไป ใช้ไตที่ไหน... • ดั่งนั้น วิมุตตินันตะ

ลองมาเจาะตี้นไซลิกดูซิว่า ประชาคมติมันช่วยเบิกเนตร ถ่างตาเราให้สว่างขึ้นอย่างไรบ้าง บางประเด็น...

๑. การลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ
จำเป็นแค่ไหนกันเชียว ไปเขียนไว้ทำไมว่าจะต้องให้ลงประชามติด้วย ไปหลงตามกันฝรั่งเหมือนเห็นช้างชี้ เลยชี้ตามช้างตะพิตตะพือ คงกลัวฝรั่ง

จะไม่เชื่อถือ ทำอะไรเลยจะต้องยึดมาตรฐานสากล ขึ้นไม่เป็นประชาธิปไตยเหมือนเขา เงินลงทุนของฝรั่งจะไม่ไหลเข้ามา เศรษฐกิจเราจะตกต่ำโง่หัวไม่ขึ้น...

ดีแต่คิดเป็นชี้เข้าทุนนิยมสามัญอยู่เรื่อย ไม่ยอมประสีประสาเศรษฐกิจพอเพียงเสียเลย เมืองไทยถึงไม่รู้จักไปถึงไหนสักที

อันที่จริง ของมันรู้กันดีอยู่แล้วว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๔๐ มีช่องโหว่อะไรบ้าง ก็แก้ไขให้มันดีเป็นพิเศษสุดฤทธิ์สุดเดชเต็มที่แล้วออกไปเลย ขาดเกินอย่างไร เปิดทางเอาไว้ให้แก้ไขไม่ยากนักก็แล้วกัน ไม่เห็นจะต้องมากพิธีมีประชามติชี้แจงเปลืองเปล่าทำไมนักหนา...

หรือต่อให้เขียนไว้วิเศษวิโส พร้อมประชามติรับรองท่วมท้นอีกต่างหาก ไปถึงรัฐบาลหน้า ถ้าเป็นพวกทักษิณเข้ามาเต็มสภา เพื่อนก็รื้อทิ้งดูไม่เบียดตามเคย...หรือใครเถียงว่าไม่จริง!

ยิ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญมีประเด็นหลากหลาย ใครรู้มากยิ่งถูกใจยาก ซอບอันนั้นไม่ซอบอันนี้ ย่อมมีข้อสงสัยเยอะ ส่วนคนรู้น้อย คงต้องรับส่งๆ ไปให้มันเสร็จๆ ถ้าไม่รับอันที่เห็นๆ โทนโทอยู่แล้วพวก คมช.ก็มีสิทธิ์เผด็จการเต็มที่ที่จะเลือกฉบับไหนมาปรับใช้ มันยอมเสี่ยงกับการได้อันที่แยกว่า

การให้ลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ จึงไม่ใช่ทำพอเป็นพิธีเอาแต่รูปแบบ แล้วได้ไม่คุ้มเสีย...

หรือหากอยากประเมินผลความพอใจ ก็สามารถทำโพลล์ มันก็บ่งชี้ได้ชัดเจนไม่น้อยแล้วนี่ ดังนั้นการลงประชามติครั้งนี้ มันต้องทำให้ถูกกฎหมายที่กำหนดขึ้น แต่ไม่จำเป็นไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร เพราะทำไมถูกกาลเทศะ รื้อร้อนทำเท่านั้นเอง ในขณะที่คนยังไม่ทันรู้เรื่องดี

๒. ผลประชามติที่ขัดแย้งแสดงให้เห็นความหลอกลวงสูง

คะแนนรับไม่รับรัฐธรรมนูญในกรุงเทพฯ ภาคกลางและใต้ ออกมาในทิศทางเดียวกัน คือรับมากกว่าไม่รับ ส่วนออกตรงกันข้ามเป็นภาคเหนือกับอีสาน ซึ่งเป็นฐานอำนาจเก่าและยังส่งซ้ายหันขวาหันได้ด้วยแรงส่งท่อน้ำเลี้ยงนั่นเอง ขนาดชุมนุมต้าน คมช.ที่สนามหลวง ยังหว่านเงินจ้างเป็นว่าเล่น

เสียงไม่รับโดยเฉพาะอีสานเหนือกว่าครึ่ง ค่อนสะท้อนให้เห็นใบสั่งของผู้นำท้องถิ่น ทำงานได้ผลเกินคาด ขนาดทักษิณก็ยังนึกไม่ถึงว่าคะแนนจะมาแรงปานนี้ เท่ากับชี้ให้เห็นว่าชาว

อายุัดทรัพย์ และประกาศจับทักษิณไม่มีความหมายอะไรกับชาวบ้านพวกนั้นเลย ต่างจากส่วนใหญ่ในภาคอื่นเป็นหน้ามือกับหลังมือ

คมช.จึงน่าจะหาความจริงดังกล่าวได้ไม่ยาก ถ้าไม่ยากเสียแรงปฏิวัติ

๓. ผลพวงไม่ปฏิรูปสื่อ-ปฏิวัติชี้ขาด

พันธมิตรกู้ชาติขับไล่ทักษิณสำเร็จ เพราะเปิดเผยความจริงออกมาให้มากๆ หมดยุค พวกต้านทักษิณจึงขยายวงในชนชั้นกลางที่รับสื่อนิวส์วันทั่วประเทศ

ตัวอย่างบุรีรัมย์ เป็นเป้าหมายที่ กกด.ลงไป ลุยเกิดผลดงดงม ทั้งๆ ที่เป็นฐานมั่นคงของเจ้าเก่าแสดงให้เห็นว่า **เมื่อชี้แจงความจริงให้รู้เห็นทั่วถึงแจ่มแจ้ง ชาวบ้านย่อมมีหัวใจอะไรถูกผิดได้ดีทีเดียว**

น่าเสียดาย ปฏิวัติ ๑๙ กันยายน ขึ้นต้นไว้เศษเยียมยอดได้คะแนนนิยมท่วมท้นเป็นประวัติการณ์เสร็จแล้วไม่ยอมใช้อำนาจเผด็จการให้เป็นธรรม ไม่รู้จักกระแทกอายุัดทรัพย์แต่แรก ปฏิวัติแทบตายแล้วโอนอำนาจให้ฤทธิชัยเท่อ เป็นทหารกล้ารบแต่ชื่อหลอกลวง ตัวจริงเสียงจริงกลับชี้ขาดตาขาวไม่เอาอ่าวไหนอะไรเลย คนตั้งก็ไม่กล้าชี้ให้ออกอีกต่างหาก ลู้ทุ่ชีไปวันๆ ไม่รู้ปล่อยให้เป็นผู้นำชาติบ้านเมืองยามลุกเป็นไฟได้ยังไงมาถึงปานนี้ พิลึกดีที่ไม่ยังมีพวกโดดออกมาขับไล่ไล่ส่งให้พ้นๆ ไปเสียที ยังมีเวลาให้นั่งแป้นเป็นจระเข้ขวางคลองทำไมไม่ทราบ...

ยิ่ง ๑๑ เดือน ล้มเหลวมาตลอด เหลือ ๔ เดือนโค้งสุดท้าย ยิ่งเป็นจุดชี้เป็นชี้ตาย แล้วจะปล่อยให้ปฏิวัติเหมือนเกมเด็กเล่นได้อย่างไร แม้ไม่เจตนาที่เถอะ โดยเฉพาะเรื่องไม่เข้าใจเลย คือ **เหตุใดไม่มีปัญญาใช้สื่อทีวีเสรีของรัฐทุกช่อง ปฏิรูปการเมือง ประจานตัวชั่วร้ายเลวชาติให้ชาวบ้านอีสานซาบซึ้งทุกหัวระแหง หากประจักษ์แจ้งทั่วถึง เรื่องอะไรจะเกิดกระแสสวนทางประชามติดังที่ปรากฏ**

พอเกิดปัญหา เสียงเหนือ อีสาน ยังเข้าข้าง

ทักษิณ พล.อ.มนตรี ลังขทรัพย์ เสธ.ทัพบก ชื่อว่า เพราะรัฐไม่มีผลงาน ไม่มีเม็ดเงินถึงประชาชน มากพอ จำต้องทุ่มประชานิยมแย่งประชาชน ประมาณนั้น

อันนี้ ร.ม.ต.ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ สำนักนายภา กล่าวถึงว่า

“ผมพูดตรงไปตรงมา ที่อีสานและภาคเหนือ เป็นอย่างนี้ เพราะมีการใช้เงินกันมาก มีการใช้ ระบบหัวคะแนนแบบเดิมลงไปปลุกปั่นชาวบ้าน เพราะเจ้าหน้าที่รัฐและ กกต.ไม่ได้ลงไปดูเหมือน จ.บุรีรัมย์ ก็เลยเกิดเหตุการณ์แบบนั้น”

ครับ ปัญหาทางจรรยาบรรณของการเลือกตั้ง รัฐบาลจะมีน้ำยาทำยังงต่อไป

สรุปผลประชามติ ตามกฎหมายถือว่าเป็น ประชาธิปไตย เสียงรับไม่รับต่างนับเอาเป็นหลัก ติความเข้าข้างตัวเองเป็นคั่งเป็นแคว ทักษิณก็ อ้าง ๑๐ ล้านเสียงเป็นพวกตนทั้งหมดที่ปฏิเสธ รัฐประหารด้วย ส่วนนักวิชาการฝืนลอยลมที่ เข้าข้างไม่รับรัฐธรรมนูญ ก็เหมาเอาว่ารัฐจะต้อง ฟังน้ำหนักของพวกเขา ๑๐ ล้านเสียง การโมเมเหล่านี้ โดยไม่รู้เบื้องหลังหรือว่า มันเกิดจากท่อน้ำเลี้ยง เทำไหร่บ้าง

อย่างไรก็ดี ยังมีแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ ดังตัวอย่าง *บุรีรัมย์* ถึงจะเป็นฐานอำนาจเก่า ครั้นพวกเขาได้รับข้อเท็จจริง ทั้งทุกฝ่ายแข่งขัน เต็มเหนี่ยว ผลประชามติเลยกลับตาลปัตรกับ เสียงอีสานอื่นๆ อย่างน่าชื่นชม จึงน่าจะเป็น กรณีศึกษา เพื่อประชาธิปไตยที่เป็นธรรมต่อไป

อนึ่ง การถือเอาเพียงนัยสำคัญทางกฎหมาย เป็นหลักถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่แยแสความ ชอบธรรมเสียเลย นับว่าน่าเป็นห่วง ตัวอย่างที่ ชวนลับสนเช่นข่าวชื่อ ส.ส. ๓๐ ล้าน ประธาน กกต. บอกว่าเป็นสิทธิมนุษยชน สามารถทำได้อันนี้แม้เจตนาไม่ส่งเสริม แต่ไม่วายให้ทำอยู่ในที่ เพราะไม่ยอมตำหนิชี้ข้อน่ารังเกียจให้เห็นว่า เมื่อ ทุ่มเงินซื้อตัวหาเสียง แน่นนอนก็ต้องถอนทุนคืน โดยคดโกงต่อไป

หรือแม้กระทั่งการรับเงินแจกซื้อเสียง ถ้าให้ ชาวบ้านรับได้ เมื่อไหร่การซื้อเสียงจะหมดไป กม.ลูกที่กำลังจะออกใหม่ ข่าวด่าจะเอาผิดคนรับ เงินด้วยจึงนับว่าเป็นการตัดตอนชั้นสำคัญที่จำเป็น พร้อมๆ กับแก้ปัญหาที่ต้นทางคือ คนซื้อเสียง เอาผิดให้หนักถึงยุบพรรคเลย ซอบพูดกันเหลือ เกินว่าต้องรอแก้ชาวบ้านผู้ด้อยศึกษา โดยหารู้ไม่ ว่าต้นตอซื้อเสียงมาจากนักการเมืองเรียนสูงๆ ทั้งนั้นแหละ! แล้วไม่ยอมฟันคอขาดพวกตัว ร้ายกาจพรรคนี้เมื่อไหร่ประชาธิปไตยจะมีวันดีขึ้น!

ได้นักการเมืองหน้าเก่า จะเอาอะไรดีขึ้น

ปฏิวัติแทบตาย โดยฉิกรัฐธรรมนูญเก่าทิ้ง เพราะผู้นำอภิริยชน หนุนส่งด้วยลิวล้อพายเรือโจร ถึงวันนี้ได้รัฐธรรมนูญใหม่ พร้อมใช้ แค่ว่าแต่ตัว หนังสือเสร็จ ไม่ทันแก้ตัวคน พวก ส.ส.เก่ายังเต็ม คอก เพียงไล่ออกหัวหน้าไม่กี่คน คนช้วน้อยใหญ่ ยังลอยนวล ขึ้นปลอยให้ลอยหน้าเข้าสภาอีกเป็น ผูงๆ บ้านเมืองมันจะมีอะไรใหม่ แล้วปฏิวัติทำไม ให้เมื่อย....

ก็หวังว่า การมองโลกในแง่ร้าย ติดตนตาย ก่อนใช้ตั้งข้างต้น เป็นเรื่องไร้เหตุผลลึนตีหรือเป็น ความผิดของคนช่างคิดมากไปเอง คือ อย่าฝืน เลยว่าโคตรชั่วจะมีวันตายไม่ขยายพันธุ์สืบทอด อำนาจมารพันมือ

อย่างไรก็ตาม สำหรับกลุ่มน้อย ที่ไม่ยอมยก ปลอยบ้านเมืองเลวร้ายไปตามยถากรรม ก็อย่า ไปให้ค่าตาฤาษีชี้ขลาดเพราะขาดแคลนความกล้า หาญทางจริยธรรม คนดีที่ดีแต่เอาตัวรอด ไม่ ยอมเปลืองตัว เสียสละกวาดล้างคนพาล ซึ่งต้อง เหนืออยากจากภัยศัตรูบ้าง คนดีที่ไม่ทำอะไรใคร เข้าคิดสมานฉันท์กับโจรอีก เมตตากินประมาณ ย่อมพบคนพาลทั่วเมืองเช่นนี้แหละ

สังคมเลว ถ้ามีวแต่โทษคนชั่วอย่างเดียว มัน คงไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้นง่ายๆ เมื่อหน้าหนาหน้าทน

สังคมเลว เพราะคนดีไม่เอาไหน เราต้อง โทษคนดีนี้แหละที่จะเป็นตัวแปรแก้ไขปัญหาโดย

รู้เท่าทันพวกเขาเลวชาติ อย่าให้พวกมันขึ้นมา มีอำนาจบาตรใหญ่

น่าเสียดาย ปฏิวัติ ๑๙ กันยายน กล้าหาญไม่ ก็วันก็หน่อมแน้ม เกือบปีไม่เห็นรัฐบาลทำอะไร ไม่ยอมปฏิรูปสื่อ ไม่รู้จักปฏิรูปการเมือง ชินเลือก ตั้งพรรุ่งนี้คงหนีไม่พ้นวงจรซื้อสิทธิ์ขายเสียงโกงชาติ

สถานการณ์ที่กวนการเมืองเลวสิ่งทกระตึง แรด กำลังวิ่งวุ่นคึกคัก เมื่อกลองศึกเลือกตั้ง กำลังจะดังขึ้นพร้อมๆ กันเสียงเคาะกะลาเรียก สุนัขในคากา การเมืองจึงเป็นเรื่องน่าเบื่อตลอด ๗๕ ปี ที่ผ่านมา และคงเบื่อไม่หายต่อไป

เราน่าจะชัดเจนว่า บ้านเมืองวิกฤติเสื่อมโทรม เพราะผู้นำต่ำทราม โดยเฉพาะนักการเมืองส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดนี้แหละตัวร้าย ทำให้องคาพยพ อื่นๆ พลอยสารเลวไปด้วย เมื่อไม่แก่นักการเมือง ให้มันดีขึ้น อย่างอื่นจะดีตามได้ตรงไหนง่าย ๆ

เวทีการเมืองที่ไม่เอื้อให้นักการเมืองหน้าใหม่ เข้ามาขันอาสาอย่างสง่างาม ยังผูกขาดเล่นกัน อยู่ในแวดวงหน้าเดิม มันน่าเศร้าหดหูเหลือเกิน

ดังกรณี นายชัยอนันต์ สมุทวณิช สนช. เป็นตัวอย่าง กล่าวถึงการรวมกลุ่มต่างๆ ว่า

“ส่วนมากก็คั่นหน้าเดิมๆ การที่นักการเมือง หน้าเดิมๆ มารวมตัวกันแบบนี้ ทำให้หมดความ สนใจที่จะทำการเมือง...เพราะไม่มีความแตกต่าง กว่าที่ผ่านมา คิดว่าคงต้องรอประมาณ ๒ ปี การ เมืองตอนนี้กำลังกลับไปสู่ก่อนรัฐบาลทักษิณ ที่ กลุ่มเหล่านี้แยกกันอยู่ พอมี พ.ต.ท.ทักษิณ คน เหล่านี้ก็มารวมกัน....”(ไทยโพสต์ ๒๔ ส.ค. ๕๐)

ปิดประตูซื้อเสียง เปิดทางหน้าใหม่ไล่หน้าเก่า

การเมืองขำแย้ เพราะผูกขาดอำนาจโดยทุน ใหญ่เจ้าบุญทุ่ม เสร็จแล้วถอนทุนด้วยโกงกินกอบ โภย การซื้อเสียง จึงเป็นต้นทางสำคัญ ที่ต้องแก้ ปัญหา ให้คนดีเข้ามาอาสาทำงานการเมือง โดย ไม่ต้องเปลืองเงิน

การเมืองที่ไม่ต้องใช้เงินปูทาง ย่อมเปิดกว้าง

ต้อนรับคนเสียสละจริงใจให้เข้ามาสร้างสรรค์ได้ มากมาย

เมื่อไม่กี่สิบปีก่อน ประเทศญี่ปุ่นก็มีปัญหา คอร์รัปชันหนัก เช่น นายกรัฐมนตรีทานากะ มี บริษัทรับหมาก่อสร้างอยู่ ๑๒ แห่ง รวยอยู่แล้ว ถูกจับได้ว่า กินเปอร์เซ็นต์ในการซื้อเครื่องบิน ล็อคฮีดเป็นเงิน ๑.๘ ล้าน นายทานากะ ถูกศาล สั่งจำคุก ๔ ปี เมื่อ ๑๒ ต.ค. ๒๕๒๖ และเสียชีวิต ระหว่างอุทธรณ์

อีกกรณีหนึ่ง ในปี ๒๕๓๒ นายกรัฐมนตรี ทาเคชิตะ ให้หัวหน้ากลุ่มในพรรคแอลดีพีได้รับ สิทธิสัมปทานไปแจกต่อลูกพรรค และเกิดเหตุ บริษัทริคชูท ในตลาดหลักทรัพย์ ขายหุ้นให้ ครอบครัวของคนของนักการเมืองในราคาต่ำสุดๆ เมื่อหุ้นสูงขึ้นก็ขายได้กำไรไม่ต้องเสียภาษีตามข้อ ยกเว้นในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อกรรมการพรรค สั่งคณินยมตรวจสอบพบ นายทาเคชิตะยอมรับผิด และแฉว่าจะรีบออก กม.ปฏิรูปการเมืองต่อไป ครั้นสื่อวิพากษ์วิจารณ์กันทั่วไป นายทาเคชิตะก็ ละอายยอมลาออก

ประชาชนญี่ปุ่นเริ่มต้นตัวและเห็นพ้องว่า การซื้อเสียงเป็นเรื่องอัปยศอดสูของชาวญี่ปุ่น ทั้งชาติ ต้องปฏิรูปนักการเมืองเป็นการด่วน นำโดย ส.ส.กลุ่มหนึ่ง คือ นายฮาดะและนาย โโฮโซกาวา เสนอแก้ กม. เลือกตั้งผ่านสภาสำเร็จ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ต้อง ๒๐ ปีขึ้น เพราะ เป็นผู้ใหญ่ไม่ครอบงำได้ง่าย
๒. ห้ามแจกเงิน แจกของ หรือทำการใด ส่อ ทางหาคะแนนนิยม โดยเอาใจราษฎรที่ผิดทำนอง คลองธรรมทั้งก่อนและหลังเลือกตั้ง
๓. โปสเตอร์มีได้ขนาดเดียว คือ ๔๒ x ๔๒ ซม. และต้องปิดไว้ที่แผ่นป้าย กกต. เท่านั้นขึ้นปิดที่ อื่นผิดกฎหมาย
๔. การปราศรัยหาเสียง ทำได้ในที่ชุมชน หรือห้องประชุม โฆษณาตามท้องถนนไม่ได้
๕. ระยะเวลาเสียง ให้ไว้น้อย เพราะถือว่า

คนตินั้น ต้องทำดีมาก่อนโดยตลอดไม่ใช่เพิ่งมาทำจนต้องโฆษณา

เลือก ส.ว./ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ ๑๗ วัน
นายกเทศมนตรี ๑๔ วัน ส.ส. ๑๒ วัน

๖. ให้มีศาลเลือกตั้ง คดีเลือกตั้งเป็นคดีอาญา
ยอมความไม่ได้

๗. ถ้าผู้สมัครทำผิด ให้รวมผู้เกี่ยวข้องด้วย
เช่น ญาติพี่น้อง เลขานุการ ที่ปรึกษา ใครเกี่ยวข้อง
เพียงใด ต้องรับโทษตามนั้น

๘. ผู้ทำผิด กม.เลือกตั้ง ต้องรับโทษจำคุก
สถานเดียว ไม่มีโทษปรับ

จะเห็นว่าญี่ปุ่นแหวไว ก้าวหน้าไกลกว่าเรา
นับสิบๆ ปี ข้อมูลจากเพื่อนที่คั่นมาให้ ข้าพเจ้านึก
ไม่ถึงว่าจะมีตัวอย่างที่ดีเยี่ยมเช่นนี้ นักการเมือง
เราก็เห็นไปดูงานต่างประเทศกันเยอะแยะ ไม่ยก
เอามาใช้บ้าง ดีแต่อ้างอเมริกา แม่แบบ
ประชาธิปไตยราวกับซื้อข้าเขา ทั้งที่ไม่ใช่พระบิดา
เราลักหน่อย

ไม่ต้องอื่นไกล พรรคเพื่อฟ้าดิน ปักหลักแก้
ปัญหาซื้อเสียงไว้เช่นกัน ด้วยนโยบายว่า การหา
เสียง ไม่เป็นประชาธิปไตย คือ ให้เสียงมหาชน
เรียกร้องมากพอ พรรคค่อยส่งคนลงสมัคร ที่
มีชื่อเสียงยอมรับคุณภาพอยู่แล้ว จากนั้นก็นอน
รอผลเลือกตั้ง กระทั่งได้เป็น ส.ส. ก็ยังไม่ได้รับ
เงินเดือนด้วยซ้ำ

คิดดูดีๆ ถ้าทำการเมืองเพื่อเสียสละรับใช้
เป็นผู้ให้แท้ๆ โฉนดต้องแย่งชิงถึงกับฆ่าแกง
แย่งกว่าหมากัดกันขนาดไหน แม้แต่การหาเสียง
ของอเมริกา ดูแล้วน่าเหนื่อยแทน ทำไมต้องยุ่ง
ไกลหาผลพลาญพร่ำปานั้น เสร็จแล้วก็แพ้ชนะกัน
ไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นชนะขาดลอยได้ง่ายๆ

ประชาธิปไตย ไม่ใช่เสียงประชาชนเป็นใหญ่

ท่านพุทธทาส สอนไว้ชัด ประชาธิปไตย ไม่ใช่
ประชาชนเป็นใหญ่ แต่ต้องเอาประโยชน์
ประชาชนเป็นใหญ่ การรวมตัวนับหัวพวกมาก

ลากไปมันไม่สำคัญเท่าประโยชน์มหาชนเป็นตัวตั้ง
ลงเมื่อเกิดประโยชน์สาธารณะเป็นที่ประจักษ์
ประชาชนส่วนใหญ่ก็ต้องยอมรับโดยดี

การเมืองจึงเป็นเรื่องต้องเสียสละทำนอง
เดียวกับศาสนา ดังที่พระบรมศาสดาเมื่อทรง
ได้สาวก ๖๐ รูป ทรงเริ่มประกาศศาสนาโดย
ให้ภิกษุทั้งหมด กระจายตัวและจาริกไปใน
เมืองนิคมน้อยใหญ่เพื่อประโยชน์เพื่อความสุข
แก่มหาชน (พหูชนหิตายะ พหูชนสุขายะ) เพื่อ
แก้กุลสร้างสรรจรโลงสังคมโลก (โลกานุกัม-
ปายะ)

พระสามารถทำงานศาสนา โดยไม่หวังลาภ
ยศสรรเสริญโลภียสุข ศาสนาพุทธ จึงวิเศษยิ่ง
ใหญ่ได้รับศรัทธาเป็นที่พึ่งของคนมีปัญญามานาน

งานการเมือง เมื่อทำเยี่ยงเดียวกับพระ แม้
เป็นฆราวาส ก็แข่งขันทำดีอุทิศตัวรับใช้บ้านเมือง
ให้เต็มที่ คนดีๆ ที่ไม่ใช่ฤาษีเลี้ยงเต่า เขาอยาก
เข้ามาเอาภาระมีมากพอ ขอเพียงเปิดทางเลือก
ใหม่ให้เป็นทางรอดพ้นจากการเมืองน้ำเน่าของ
เหล่านักการเมืองเก่าที่พาบ้านเมืองฉิบหายซ้ำซาก
ด้วยประชาธิปไตยทุนนิยมอุบาทว์

ดังนั้น ตัวอย่างนักการเมืองหน้าใหม่ อย่าง
อาจารย์ชยันต์ สมุทวนิช ที่ไม่ยอมเสียคนให้กับ
ก๊วนการเมืองเน่าๆ เอาแต่พวกมากลากไปกอบโกย
จึงรู้สึกเป็นห่วง คนดีๆ อย่างอดี้อ.ดร.เอนก
เหล่าธรรมทัศน์ แห่งค่ายรวมใจไทย ไปคิดพึ่งพา
กลุ่มมัชฌิมา เพราะรวมหัวพวกไพร่พลพรรคส.ส.
เก่าเอาไว้เยอะ แทนที่จะคิดสร้างนักการเมืองเลือด
ใหม่ โดยเลือกเฟ้นรวมพลคนน้ำดี ให้เป็นพรรค
ทางเลือกใหม่จริงๆ กลับไม่เข้าใจเช่นนี้เลย ก็
พวกน้ำเน่า จะเอาไปใช้งานอะไรได้ นอกจากโกง
บ้านกินเมือง ถ้ารู้เช่นเห็นชาติเจ้านักเลือกตั้ง
ส.ส. นักการเมืองมีอาชีพ หากินเลี้ยงชีวิตสุจริต
อื่นไม่เป็น โหลยโทยพรรคนี้ ขึ้นอี้อ้อหอมก
สังฆกรรมด้วย ไม่บ้ำก็เมาหรือเปลา่หนอ ...

อนิจจัง วต สังขารา... ธรรมดาสัตว์โลกเป็น
ไปตามกรรมบาปกับบุญ

การปฏิบัติสมาธิภาวนา ตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ ของสำนักสันตือโศก

• ต่อจากฉบับ ๒๐๕

บทที่ ๒

อาริยสังข ๔ มรรคองค์ ๘

ในขณะที่แก่นสารสำคัญ (essence) ที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่น คือการมีสติปัญญาสามารถเรียนรู้เพื่อเข้าใจความจริงเกี่ยวกับตัวเองและธรรมชาติ ฉะนั้นการเข้าถึงเป้าหมายสุดท้ายสูงสุดของแก่นสารแห่งความเป็นมนุษย์ ก็น่าจะอยู่ที่การเข้าถึงปัญญาที่ประจักษ์แจ้งความจริง (reality) ทั้งหลายทั้งปวงเกี่ยวกับชีวิตและธรรมชาติอย่างลุ่มลึก จน “หมดสิ้นความกังวลใดๆ” เพราะสามารถ “ตอบคำถามต่างๆ ได้หมดทุกคำถาม” และสามารถอาศัยความรู้ ความเข้าใจสรรพสิ่งในธรรมชาติดังกล่าว ช่วยควบคุมธรรมชาติให้เป็นไปในทิศทางที่ไม่สร้างปัญหาภาวะความบีบคั้น เป็นทุกข์ใดๆ ให้แก่คนผู้นั้นได้อีก จนสามารถปลดปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระอย่าง

เนื้อหาของ “ทุกขอาริยสังข” และ “สมุทัยอาริยสังข” ดังที่ได้กล่าวมา จะเห็นข้อสรุปว่า “แก่นสารสำคัญ (essence) ของความรู้” ก็คือ “ปัญญา” ที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถปลดปล่อยตัวเอง ให้เป็นอิสระจากภาวะความบีบคั้นเป็นทุกข์

ลุ่มลึก จากภาวะความบีบคั้น เป็นทุกข์โดยสรรพปัญหาทั้งปวง นับตั้งแต่ที่อารยธรรมของมนุษย์ก่อตัวขึ้น มนุษย์ก็ได้เพียรพยายามสั่งสมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเองและธรรมชาติ สะสม

พอกพูนเพิ่มมากขึ้นๆ ส่งผลทำให้มนุษย์ทุกวันนี้มีความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถควบคุม “ธรรมชาติ” ให้เป็นไปในทิศทางที่ช่วยแก้ปัญหาของมนุษย์ได้มากขึ้น (ในบางด้าน) จนมนุษย์ทุกวันนี้เชื่อว่า หากสะสมความรู้ในลักษณะและทิศทางเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ลักวันหนึ่งมนุษย์ก็จะมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติอย่างสมบูรณ์ อารยธรรมของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน จึงเจริญงอกงามเหนือกว่าอารยธรรมของมนุษย์ในยุคสมัยก่อน เพราะมนุษย์ทุกวันนี้ฉลาดกว่า มีความรู้มากกว่า และมีเทคโนโลยีที่จะสามารถควบคุมธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่า อันทำให้มนุษย์ทุกวันนี้เข้าใจแก่นสารสำคัญของความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์เหนือกว่าบรรพบุรุษของเราในสมัยก่อนๆ

อย่างไรก็ตามถ้ามอง “ในเชิงปริมาณ” ความรู้เกี่ยวกับความจริงในธรรมชาติจะมีปริมาณมากเป็นอันดับ ๑ จนไม่มีทางที่มนุษย์จะสามารถมี “ความรู้” ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับธรรมชาติภายใต้เอกภพนี้ได้ทั้งหมด

แต่ถ้าตั้งคำถามใหม่ “ในเชิงคุณภาพ” ว่า “แก่นสารสำคัญ (essence) ของความรู้” ที่ทำให้มนุษย์เข้าใจ “แก่นสารสำคัญ (essence) ของความเป็นมนุษย์” คืออะไร ความรู้แบบไหน เรื่องไหน หรือส่วนไหน ที่ถึงแม้จะมี “ปริมาณ” ไม่มาก แต่หากมนุษย์สามารถเข้าถึงแล้ว จะทำให้เข้าถึงแก่นสารสำคัญของความเป็นมนุษย์

ถ้าตอบคำถามนี้ได้ ก็มีช่องทางของความเป็นไปได้ที่มนุษย์จะสามารถเข้าถึง “ความรู้” ที่เป็นหัวใจสำคัญ หรือเป็นแก่นสารของความรู้ทั้งหลายทั้งปวงในเอกภพนี้ได้

หากอุปมา “ความรู้” เหมือนกับกองเหรียญโลหะที่มีจำนวนมากเท่าภูเขาขนาดใหญ่ โดยมีเหรียญทองคำโบราณที่มีคุณค่ามหาศาลจนประเมินมูลค่าไม่ได้ ปะปนอยู่กับเหรียญโลหะกองนั้น อันเป็นสาเหตุทำให้ผู้คนแย่งชิงกัน เพื่อหวังจะครอบครอง ภูเขาแห่งกองเหรียญโลหะดังกล่าว

ในกรณีเช่นนี้ย่อมเป็นไปได้เลยที่มนุษย์คนใดคนหนึ่งจะสามารถใช้มือที่มีอยู่ ๒ ข้าง กอบโกยเหรียญโลหะที่มีปริมาณมากเท่าภูเขาดังกล่าว ใส่กระเป่าที่มีขนาดจำกัดเพื่อเอามาเป็นสมบัติของตน

แต่ถ้าบุคคลผู้นั้นมีปัญญาแยกแยะได้ว่า เหรียญโลหะเหรียญไหนคือเหรียญทองคำ ที่มีคุณค่ามหาศาลอันประเมินมูลค่าไม่ได้ดังกล่าว แล้วเลือกหยิบเฉพาะเหรียญทองคำนั้นมาใส่กระเป่า ถึงแม้ผู้นั้นจะสามารถครอบครองเหรียญทองคำเพียงแค่กำมือเดียว แต่ก็เท่ากับได้ครอบครองมูลค่าของกองเหรียญโลหะที่มีปริมาณเท่าภูเขาทั้งกองนั้นแล้วโดยปริยาย (เพราะการได้ครอบครองแก่นสารสำคัญที่เป็นหัวใจแห่งคุณค่า ของกองเหรียญโลหะที่มีปริมาณเท่าภูเขาดังกล่าว) ข้อนี้ฉันใด การเข้าถึงแก่นสารสำคัญของ “ความรู้” ก็มีลักษณะดุษเดียวกันฉันนั้น

ทั้งนี้จากเนื้อหาของ “ทุกขอาริยสัง” และ “สมุทัยอาริยสัง” ดังที่ได้กล่าวมาในหัวข้อก่อน จะเห็นข้อสรุปว่า “แก่นสารสำคัญ (essence) ของความรู้” ก็คือ “ปัญญา” ที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถปลดปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระจากภาวะความบีบคั้นเป็นทุกข์ โดยสรรพปัญหาทั้งหลายทั้งปวง ภายใต้เอกภพนั้นนั่นเอง

“การเข้าถึงความรู้ที่เต็มเปี่ยม” จนสามารถ “เข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำตอบ” (กล่าวคือมีความรู้ที่สามารถจะตอบคำถามต่างๆ ได้หมดทุกคำถาม) กับ “การล้นเกินอย่างสัมบูรณ์” จนสามารถ “เข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำถาม” (กล่าวคือ หมด “อวิชชา” จนหมดสิ้นความกังขาใดๆ เกี่ยวกับทุกสรรพสิ่งในเอกภพนี้ที่จะต้องถามถึงอีก) ถึงแม้จะเป็นสิ่ง ๒ สิ่งที่บ่งชี้ (designate) ด้วยภาษาชื่อเรียกที่แตกต่างกัน แต่ภายใต้ธรรมชาติของความจริง (reality) ที่แยก “สิ่งที่ถูกรู้ (รูป)” ออกจาก “กรอบการรับรู้หรือจิตที่รับรู้ (นาม)” ไม่ได้ เพราะเป็นสัมพัทธภาพ (relativity) ต่อกันนั้น

ภาวะแห่งการ “เข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำตอบ” จะมีคุณลักษณะเสมอเหมือนกันหรือสมมูล (equivalence) กันกับภาวะแห่งการ “เข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำถาม” (เหมือน “แรงเฉื่อย” ที่สมมูลกับ “แรงโน้มถ่วง” ตามหลักแห่งความสมมูลที่ไอน์สไตน์ค้นพบ)

ถ้าเรียก “ภาวะการเข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำตอบ” เพราะการมีความรู้อย่างเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ในทุกสรรพสิ่งนี้ว่าคือการเข้าถึงภาวะของความเป็น “พระเจ้า” ขณะที่เรียก “ภาวะการเข้าถึงที่สุดของความรู้ด้วยการเข้าถึงที่สุดของคำถาม” เพราะการหมดอวิชชาจนสิ้นความกังขาใดๆ ในทุกสรรพสิ่งนี้ว่าคือการเข้าถึงภาวะของ “นิพพาน” ในกรณีเช่นนี้ “พระเจ้า” กับ “นิพพาน” ก็จะกลายเป็นสิ่งทีสมมูลกัน (equivalence) หรือเหมือนกัน (identical) สำหรับบุคคลผู้เข้าถึงนั้นๆ

ญาณวิทยาของพุทธปรัชญา (Buddhistic Epistemology) จึงไม่ได้มุ่งที่การ “แสวงหาที่สุดของความรู้ด้วยการแสวงหาที่สุดของคำตอบ” (กล่าวคือพยายามจะแสวงหาคำตอบต่อคำถามต่างๆ ทุกคำถาม) อันมีเงื่อนไขข้อจำกัดที่ไม่มีทางจะเป็นไปได้ แต่อยู่ที่การมุ่ง “แสวงหาที่สุดของความรู้ด้วยการแสวงหาที่สุดของคำถาม” (กล่าวคือพยายามสลายกิเลสตัณหาอุปาทานจนหมดอวิชชา และหมดความกังขาใดๆ อันจะเป็นคำถามที่ต้องถามถึงอีก ซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตแห่งศักยภาพที่มนุษย์มีทางจะไปถึงได้

ในเกสปุตติยสูตร เมื่อชาวกาลามชนเกิดความสับสนว่าจะเชื่อ “ความรู้” ที่เป็นคำสอนของเจ้าลัทธิตีหรือผู้รู้คนไหนดี พระพุทธองค์จึงทรงสอนถึงวิถีทางเข้าถึงความรู้ตามนัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ว่า

“กาลามชนทั้งหลาย เป็นการสมควรที่ท่านทั้งหลายจะเคลือบแคลง สมควรที่จะสงสัย ความเคลือบแคลงสงสัยของพวกท่านเกิดขึ้นใน

ฐานะ กาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลาย

- อย่ายึดถือ โดยการฟัง (เรียน) ตามกันมา (อนุสสวะ)
- อย่ายึดถือ โดยการถือสืบๆ กันมา (ปริมปรมา)
- อย่ายึดถือ โดยการเล่าลือ (อิตทิกรา)
- อย่ายึดถือ โดยการอ้างตำรา (ปิฎกสัมปทาน)
- อย่ายึดถือ โดยตรรกะ (ตักกะ)
- อย่ายึดถือ โดยการอนุมาน (นยะ)
- อย่ายึดถือ โดยการคิดตรองตามแนวเหตุผล (อาการปริวัตตักกะ)
- อย่ายึดถือ เพราะเข้ากันได้กับทฤษฎีของตน (ทิฏฐินิขฌานักขันติ)
- อย่ายึดถือ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าเชื่อ (ภัพพรูปตา)
- อย่ายึดถือ เพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา (สมโณ โน ครูติ)

เมื่อใด ท่านทั้งหลายรู้ด้วยตนเองว่าธรรมเหล่านี้เป็นอกุศล ธรรมเหล่านี้มีโทษ ธรรมเหล่านี้วิญญูชนติเตียน ธรรมเหล่านี้ใครยึดถือปฏิบัติถึงที่แล้วจะเป็นไปเพื่อมิใช่ประโยชน์เกื้อกูลเพื่อความทุกข์ เมื่อนั้นท่านทั้งหลายพึงละเสีย ฯลฯ

เมื่อใด ท่านทั้งหลายรู้ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านี้เป็นกุศล ธรรมเหล่านี้ไม่มีโทษ ธรรมเหล่านี้วิญญูชนสรรเสริญ ธรรมเหล่านี้ใครยึดถือปฏิบัติถึงที่แล้ว จะเป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูลเพื่อความสุข เมื่อนั้นท่านทั้งหลายพึงถือปฏิบัติบำเพ็ญ” (พระธรรมปิฎก, ๒๕๓๘ : ๖๕๑)

๓ อ่านต่อฉบับหน้า

เมื่อไม่มีปัญญา ก็ไม่มีความเพ่งพินิจ
เมื่อไม่มีความเพ่งพินิจ ก็ไม่มีปัญญา
ผู้ใดมีทั้งความเพ่งพินิจ และปัญญา
ผู้นั้น นับว่าอยู่ใกล้นิพพาน

● พุทธวาระ

อาหารกาย-อาหารใจ

พิธีกรทีวีรายการหนึ่งกำลังสัมภาษณ์ชายหนุ่มที่มีรูปร่างอ้วนมาก น้ำหนักของเขาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่ออย่างเข้าวัยหนุ่ม

“คุณกินข้าววันละกี่มื้อ แล้วกินขนาดไหน”

“ผมกินข้าววันละ ๓ มื้อ ครั้งละหนึ่งชามใหญ่พูน และยังมีขนมผลไม้อีก”

พิธีกรทำตาโตขณะมองที่ชามข้าวราดแกงซึ่งคนทั่วไปกินอ้อมได้ ๒ คน

“อยู่ที่บ้าน ส่วนใหญ่คุณทำอะไรบ้าง”

“วันๆ ผมก็นั่งๆ นอนๆ พักผ่อนเป็นส่วนใหญ่ ถ้าจะต้องเดินไปไหน เช่นเดินจากหลังบ้านไปที่หน้าบ้าน ผมก็ต้องมองหาที่นั่งไว้ก่อน เพราะผมยืนนานไม่ไหว”

“เนื่องจากมีน้ำหนักตัวมากทำให้คุณเดินไปไหนมาไหนลำบาก แล้วยังมีอย่างอื่นที่ผิดไปจากคนทั่วไปบ้างไหม”

“อยู่ที่บ้านผมจะเอาผ้าขนหนูผืนใหญ่โปะที่หน้าห้องตลอดเวลา เพราะที่หน้าห้องจะมีน้ำใส่ชามออกมาไม่หยุด”

“เหงื่อหรือน้ำอะไรครับ”

“มองดูก็คล้ายเหงื่อ แต่หมอบอกว่าเป็นน้ำเหลือง เพราะว่าหน้าห้องขยับกว้างทำให้รูขุมขนขยายตาม จึงทำให้มีน้ำเหลืองซึมออกมาตลอด”

ท้ายรายการชายหนุ่มร่างอ้วนบอกว่า ช่วงนี้กำลังรักษาโรคอ้วนอยู่ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน และน้ำหนักเริ่มลดลงบ้างแล้ว

เป็นเรื่องน่าเห็นใจ ใครก็ตามที่ต้องแบกน้ำหนักส่วนเกินขนาดนี้คงทุกข์ทรมานไม่น้อย การโฆษณาอาหาร ขนม เครื่องดื่ม ที่มีน้ำตาล ไขมัน สูง ในรายการโทรทัศน์ทุกวัน มีส่วนจูงใจให้อยากลิ้มลองรสชาติ เมื่อกินแล้วก็อยากกินอีก ทำให้น้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุสารพัดโรค เช่น เบาหวาน ความดัน ฯลฯ

นักวิจัยสุขภาพเคยกล่าวไว้ว่า ทุก ๗ ปีคนเราจะเปลี่ยนแปลงเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนจากทารกแบเบาะ ผ่านไป ๗ ปี เป็นเด็กวัยประถม อีก ๗ ปีต่อมาอย่างเข้าสู่วัยรุ่น และอีกช่วงหนึ่งอายุ ๒๑ เป็นหนุ่มเป็นสาวเต็มตัว ชีวิตตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๒๑ เป็นเรื่องสำคัญ เป็นช่วงสะสมการสร้างตัวสร้างอนาคต และพัฒนาทุกส่วนทั้งร่างกายและจิตใจ

เด็กที่เกิดในครอบครัวยากจน แต่ก็ยังมีอาหารคอยเลี้ยงร่างกายให้เติบโต ร่างกายจึงเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้งทุก ๗ ปี แต่น่าเสียดายที่อาจขาดอาหารทางใจหรือทางจิตวิญญาณ ขาดการฝึกฝนอบรมด้านศีลธรรม

ชีวิตของเด็กจึงวนเวียนอยู่หน้าตุ๊กตากลว่า ง่ายไร้ความอ่อนน้อม เพื่อช่วยงานบ้าน ชอบดูรายการโทรทัศน์จนตึก ตีนส่ายประจำ เป็นภาระพ่อแม่ต้องคอยปลุกวันแล้ววันเล่าให้ลุกขึ้นเตรียมตัวไปโรงเรียน

ที่น่าวิตกที่สุดคือเด็กตัวเล็กๆ ชำนาญการ

ลักเล็กขโมยน้อยและเมื่อย่างเข้าวัยรุ่นอายุ ๑๔-๑๕ ก็เพิ่มความรุนแรงจนก่อคดีอุกฉกรรจ์ จับปล้นข่มขืน จำนวนผู้ทำผิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี

พระเทศน์บอกว่า “อาหารเป็นหนึ่งในโลก” แม้ปัจจุบันเมืองไทยยังคงเป็นแหล่งอาหารอุดมสมบูรณ์ ส่วนหนึ่งจึงกินจนเกินความจำเป็นของร่างกาย และโดยทั่วไปก็มีอาหารกินไม่ต่ำกว่าวันละ ๒ มื้อ

แต่ชีวิตไม่ได้มีแค่อาหารทางกาย ยังมีอาหารทางใจคือศีลธรรมด้วย ซึ่งมีคุณค่าต่อทุกชีวิต พ่อแม่จำนวนไม่น้อยที่ละเลยอาหารทางใจ จึงไม่เคยสอนลูกเรื่องบาปบุญคุณโทษ เด็กเอาแต่ใจมากขึ้น หลีกเลียงการทำงาน มีความอดทนน้อย ใครขัดใจก็โกรธอย่างรุนแรง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ควบคุมตนเองไม่ได้

ถ้าเยาวชนวันนี้ซึ่งจะต้องเป็นผู้ใหญ่วันหน้า ไร้ทิศทางเดินที่ถูกต้อง หากมีโอกาสเป็นผู้บริหาร เขาจะนำบ้านเมืองไปทิศทางใด?

๒

เรือโดยสาร
ครอบครัวขนส่ง
วัดศรีบุญเรือง ▶ ผ่านฟ้า

สะดวก รวดเร็ว สมถะ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ครอบครัวขนส่ง
โทร. ๐๗๔-๒๓๖๙, ๐๗๔-๘๘๙๐
๐๗๔-๐๕๕๓-๔, ๐๗๔-๙๑๘๙

โดยพยัญชนะ ประชาธิปไตย หมายถึงว่า ประชาชนตั้งรัฐบาลปกครอง ดังรากศัพท์ภาษากรีก demokratia บ่งชี้ว่าประจากราชกรมีสิทธิที่จะตัดสินในเรื่องต่างๆ ไปของรัฐแล้วตกลงว่าจะทำอะไรอย่างไร แต่สมัยที่นครรัฐของกรีกใช้การปกครองระบอบนี้ ประชาชนมีส่วนมีเสียงในการปกครองโดยตรง ซึ่งยากที่ประเทศชาติสมัยใหม่ที่ยิ่งใหญ่กว่าและมีกลไกการเมืองที่ซับซ้อน จะทำเช่นนั้นได้ ในปัจจุบัน จึงมักมีระบบที่ให้มีการเลือกผู้แทนราษฎร เข้าไปตั้งเป็นรัฐบาลขึ้น เพื่อให้คนเหล่านี้ทำหน้าที่ปกครองบ้านเมืองในนามของราษฎร มิช้ามินานก็ต้องได้รับการเลือกตั้งใหม่หรือปัญหาสำคัญๆ ก็อาจต้องให้ราษฎรลงประชามติ ว่าเห็นด้วยหรือไม่

ระบบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า มีลักษณะบางประการอันจำต้องผูกพันอยู่กับมหาชน การแสดงออกของเอกชนและประชามติมีความสำคัญทั้งการดำเนินนโยบายที่สำคัญๆ ยังต้องฟังเสียงผู้แทนของประชาชนอีกด้วย

ประชาธิปไตย

● ส.ศิริรักษ์

นักทฤษฎีบางคนถือว่า ผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งมานั้นถือได้ว่าเป็นทายาทที่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือได้รับมอบอำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนแล้ว ฉะนั้น ผู้แทนเหล่านี้แหละที่จะเป็นตัวจักรกลสำคัญในอันที่จะจัดตั้งรัฐบาล ขึ้นปกครองบ้านเมือง นักทฤษฎีอีกพวกหนึ่งเห็นว่า ฝ่ายบริหารนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแทนของปวงชนก็ได้ เป็นแต่ต้องดำเนินตามนโยบายที่สัญญาไว้กับประชาชน และประชาชนเป็นคนตัดสินใจขั้นสุดท้าย ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคราวหน้า โดยตัวแทนของประชาชนเป็นคนคอยควบคุม

ดูแลอยู่ตลอดเวลาว่าฝ่ายบริหารดำเนินการผิดถูกชั่วดีอย่างไร จะอย่างไรก็ตาม ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า สาธารณสุขของระบอบประชาธิปไตยอยู่ที่ว่า การตัดสินใจทำการอย่างหนึ่งอย่างใด จำต้องนำประเด็นนั้นๆ มาหารือกับผู้แทนของราษฎรด้วยเสมอไป โดยถือว่าการจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป ย่อมไม่เป็นการขัดความประสงค์ของมหาชน การอภิปรายกันนี้เอง เป็นทางเชื่อม ให้ผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครองได้เข้าถึงซึ่งกันและกันได้ และในประการสุดท้ายแล้วผู้ปกครองต้องทำการตามเจตนารมณ์ของผู้ถูกปกครอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องใช้สถาบันบางประการเพื่อให้รัฐบาลทำงานได้ โดยมีผู้แทนราษฎรรับรู้และโดยที่ผู้แทนหรือราษฎรเอง อาจตัดสินใจพิพากษาโทษของรัฐบาลได้ด้วย เช่น จำต้องมีสภาผู้แทนราษฎร จำต้องมีสื่อสารมวลชน และอาจมีการลงประชามติ เป็นต้น

ประชาธิปไตยก่อกำเนิดเกิดขึ้นในยุโรปก่อนอื่น ส่วนสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่เขียนรัฐธรรมนูญไว้เป็นหลักฐานว่าการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย จักเป็นไปในรูปใด ในประเทศที่ยึดวิธีการปกครองแบบนี้มานาน ย่อมตกลงกันโดยพื้นฐานบางประการ เพื่อประกันระบบการปกครองดังกล่าว เช่น (๑) ประชาชนพลเมืองย่อมได้รับสิทธิในการแสดงออกอย่างเปิดเผยและในการเลือกบุคคลหรือพรรคที่ตนปรารถนา (๒) ย่อมมีสิทธิที่จะตั้งสมาคม หรือประชุมกัน เพื่อให้การศึกษาหรือแสดงทัศนคติ ตามที่ตนเชื่อถือ โดยที่ทัศนคตินั้นๆ จะเป็นไปในทางศาสนาหรือการเมือง ก็สุดแท้ (๓) ถ้าไม่เห็นด้วยกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ย่อมสามารถเรียกร้องหรือแสดงทัศนคติ ให้มหาชนได้ทราบ เพื่อหาทางคัดค้านหรือแก้ไข (๔) ราษฎรย่อมมีสิทธิเลือกผู้แทนเข้าสู่สภาเพื่อทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ (และอาจเลือกกันในระหว่างผู้แทนทำหน้าที่ทางบริหารด้วย) กับให้ผู้แทนเหล่านี้คอยควบคุมฝ่ายบริหารโดยใกล้ชิด (๕) ต้องมีศาลสถิตยุติธรรมที่เป็นอิสระจากรัฐบาล เพื่อบังคับใช้กฎหมายโดยปราศจากอคติ ไม่ว่าคุณกรณีจะเป็นราษฎรกับราษฎร หรือราษฎรกับรัฐ

ที่ว่ามานั้น เป็นรากฐานของการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยซึ่งจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดเสียมิได้นอกเหนือไปจากนี้ เป็นอุดมคติที่เข้าถึงได้เพียงใด ก็ดีเพียงนั้น หากไม่ก็มักใช้ถ้อยคำนั้นๆ ถกเถียงกัน โดยตกลงความหมายร่วมกันไม่ได้ เช่น (๑) เสรีภาพควรมีอย่างน้อยเพียงใด (๒) เสมอภาพทางเศรษฐกิจหมายความว่าอย่างไร (๓) ภราดรภาพทำให้เกิดขึ้นได้ไหม โดยวิธีการเช่นไร (๔) สังคมที่

ปราศจากชนชั้นนั้นคืออะไร เป็นต้น เพราะถ้อยคำต่างๆ เหล่านี้เป็นคำที่สื่อคุณค่า ชาติหนึ่ง ชุมชนหนึ่ง ในกาลสมัยหนึ่งๆ ย่อมแปลคุณค่านั้นๆ แตกต่างกันออกไป แม้ในชุมชนเดียวกัน บางครั้งก็ยากที่จะเห็นพ้องต้องกันได้ ประเทศใดรับเอาคุณค่าอย่างใดมาใช้ในระบบการปกครอง ย่อมต้องขึ้นอยู่กับความตั้งใจมั่นของประชากรราษฎรในชาตินั้น ประกอบกับประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตตลอดจนอคติของชนชาตินั้นด้วย

แม้แนวคิดในเรื่อง “ราษฎร” ก็มีความเห็นแตกต่างกันได้มาก กาลสมัยหนึ่ง ในประเทศหนึ่งๆ อาจคิดเห็นผิดกับอีกกาลสมัยหนึ่งในอีกประเทศหนึ่ง ได้มีใช้น้อย เช่น “ราษฎร” อาจหมายถึงคนที่พ้นอายุ ๑๘ ปีแล้ว หรือพ้น ๒๐ หรือ ๒๑ ฯลฯ ไปแล้วก็ได้ ในบางประเทศ ในบางสมัย “ราษฎร” ไม่รวมถึงผู้หญิง ไม่รวมถึงคนผิวดำ ไม่รวมถึงคนที่ไม่มีการศึกษา หรือคนไร้การศึกษา ยังสถาบันที่จะใช้เป็นเครื่องรองรับระบบประชาธิปไตย ก็ย่อมแตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน เช่น อาจมีรูปแบบเป็นราชาธิปไตย หรือมหาชนรัฐอาจมีรัฐสภาเป็นใหญ่ในการบริหาร หรือมีประธานาธิบดีเป็นใหญ่ในการบริหาร หากมีรัฐสภาคอยควบคุมอยู่ห่างๆ มีสองสภาหรือสภาเดียว มีผู้แทนจากรัฐหรือเมืองต่างๆ เข้ามายังสภาหรือมีแต่ผู้แทนราษฎร ฯลฯ ยิ่งกิจกรรมของรัฐยุ่งยากยิ่งขึ้น สังคมพัฒนามากขึ้น สถาบันต่างๆ ทางการเมืองย่อมต้องพลอยซับซ้อนกันยิ่งขึ้นไปตามส่วน ในรัฐอุตสาหกรรมสมัยใหม่ด้วยแล้ว ไหนจะใหญ่ ไหนจะมีเงื่อนไขต่างๆ ทางสังคม อันยากแก่การเข้าใจและยากที่จะนำมาเปิดเผยได้ง่ายๆ ราษฎรย่อมยากที่จะเลือกผู้แทนของตนได้ตามใจปรารถนา เพราะระบบพรรคเข้ามาขวางกั้น ถ้าไม่มีพรรคที่เข้มแข็งไว้ การตั้งรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพ ก็เป็นไปได้ยาก แต่การมีพรรคที่เข้มแข็งได้ก็ต้องพึ่งพลังเงิน พลังอำนาจ และพลังการโฆษณาชวนเชื่อ มาเจือปนด้วยมิใช่น้อย จนยากที่ผู้ซึ่งมีความคิดอิสระและสะอาด

บริสุทธิ์จะดำเนินการให้ตลอดรอดฝั่งไปได้ นอกจากพรรคแล้ว บัดนี้ ประเทศตะวันตกยังมีองค์กรอื่นๆ ที่เข้ามามีบทบาททางขบวนการประชาธิปไตย จนยากที่ราษฎรสามัญจะติดตามได้โดยตลอด องค์กรเหล่านั้นได้แก่สหพันธ์กรรมกรและสมาคมอาชีพอื่นๆ กลุ่มอิทธิพลต่างๆ สมาคมทางวิชาการ หน่วยงานที่รักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่นและของภูมิภาคทั้งนี้โดยไม่ต้องเอ่ยถึงองค์การศาสนา ซึ่งต่างก็สนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเสมอไป

ที่น่าแปลกก็คือ คำว่าประชาธิปไตยนั้น เป็นคำที่น่าพิงปรารถนา แม้จะใช้แตกต่างกันไปจากคำอธิบายที่เอ่ยมาข้างต้นนี้ก็ตามจึงมักมีคำจำกัดความประกอบ เป็นทำนองคุณศัพท์จำแนกให้แตกต่างกันออกไป เช่น ประชาธิปไตยของประชาชน (People's Democracy) ประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ (Economic Democracy) และประชาธิปไตยทางสังคม (Social Democracy) เป็นต้น คำขยายศัพท์พวกนี้ ชี้ให้เห็นแล้วว่า ประชาธิปไตยแบบดังกล่าว มุ่งไปที่ไหน

ระบอบประชาธิปไตยนั้น นอกจากจะนำมาใช้กับการปกครองรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น (เทศบาล) แล้ว ยังมักนำมาใช้กับการดำเนินงานของพรรค ของสมาคม และสหพันธ์กรรมกร ฯลฯ อีกด้วย ถ้าองค์กรใดๆ ได้รับการประเมินว่าดำเนินงานโดยขัดกับหลักประชาธิปไตย ก็จะเป็นที่เสียหายกันมาก ที่พึงตราไว้ก็คือ การดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย ถือหลักอะไร เป็นเกณฑ์บ้าง แม้ประเทศที่อ้างว่าเป็นประชาธิปไตย ที่สุดจนมีรัฐธรรมนูญ เขียนไว้ชัดเจน ว่าการปกครองเป็นไปในระบอบประชาธิปไตย ก็ขอให้สังเกตดูเถิดว่า ในหลายต่อหลายประเทศ หาปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานของความ เป็นประชาธิปไตยดังที่กล่าวมาแล้วนี้ไม่

๒

คำสองคำ

เส้นชัย

แม้ไม่เห็นเส้นชัยจะไปถึง
แต่คำนึงอยู่ในจิตคิดวาดหวัง
แต่ละก้าว ไม่พรั่น-มัน-จริงจัง
ไกลถึงฝั่งข้ามน้ำลึกนี้กภูมิใจ

แม้ไม่เห็นเส้นชัยอยู่ไหนแน่
ขอเพียงแต่มุ่งมั่นไม่พรั่นไหว
คลื่นลมแรงพายุร้ายจักพายไป
มาแล้วไกลเคว้งคว่างกลางน้ำวน
ณ ทะเลกว้างไกลนี้มีเรือหนึ่ง
เป็นเรือซึ่งลอยลำกว้างกลางท่าฝน
ตะเกียงดับท่ามกลางทางมืดมน
แต่ใจคนกลับสว่างอย่างตะวัน
เรือจะไปไกลสุดกู่สู่ชีวิต
พายจะมุ่งตามเข็มทิศไม่กลับหัน
ใจจะเข้มเต็มศรัทธากล้าฝ่าฟัน
โหมโรมรันพายุร้ายหมายเส้นชัย

● ขุนทอง

ฉินดำเนินชีวิตช่วง ม. ปลายด้วยความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเองให้ดีขึ้น แต่กระนั้นก็ยังมีความวิตกกังวลใจที่ต้องมากระทบ? รู้สึกว่าฉันกับศิลปินคนอื่น ๆ สามนี้เป็นโจทย์ที่จะต้องทำไม่สิ้นสุดหรือเปล่า? ขนาดไม่ได้ไปทำอะไรให้มันต่างพร้อมในศิลปินคนอื่นแล้วนะ คู่วิบากก็ยังตามมาพาดพิงกันจนได้

เรื่องของเรื่องนั้นมียู่ที่ว่า ฉันกับ นาย ก. และนาย ข. รู้จักกันพอสมควร ในนามรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก็นับว่าเราสนิทกันพอสมควร เพราะในบรรดาผู้ชาย ม.๖ รุ่นนั้น นาย ก. และนาย ข. เป็นบุคคลที่ฉันพูดคุยด้วยเยอะกว่าเพื่อน สำหรับฉันแล้ว ทั้งนาย ก. และนาย ข. เป็นพี่ที่ฉันเคารพนับถือ ทั้งสองคนนี้มีศิลปะเครื่องพอสมควรเลยละ จึงทำให้ฉันไว้วางใจ

ประสบการณ์ได้รับสัมมาสิกขา
นักเรียนผ้าถุงไทย
● อันติมะ

พอฟังเรื่องจบ ก็แทบจะควบคุมสติไม่ไหว
นี่หรือเปล่าที่เขาเรียกว่า

“ตัวไม่ยอมคน

ไม่ยอมให้ใครมาว่าเราเสียๆ หายๆ
การรักหน้าตัวเอง” ฉันรู้ว่ามีการมณโฑรในใจ
แต่ก็พยายามรวบรวมสติอีกครั้ง

ตอน

ข่าวลือ...คือบททดสอบ

● ต่อจากฉบับที่ ๒๐๕

● นักเรียนสัมมาสิกขาเตรียมภษณะในงานมหาปวารณา ที่พุทธสถานปฐมอโศก

แต่เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันนั้นก็เกิดขึ้น เมื่อนาย ข. เกิดไปมีความรักกับน้อง ม. ตันขึ้นมา ลำพัง ที่นาย ข. ไปมีความรักกับใครนั้น ฉันไม่ได้สนใจ หรือใส่ใจเลยแม้แต่น้อย มันคงเป็นเพราะกรรม-วิบากมั่ง ที่ผลักดันให้ฉันเข้าไปพัวพันกับชีวิตของคนอื่น ทั้งๆ ที่ไม่มีความตั้งใจที่จะอยากเข้าไปยุ่งอะไรกับมันเลย งานนี้เรียกว่าเข้าไปมีส่วนร่วม โดยไม่รู้วิธีไหนวิธีไหนอะไรเลย มารู้ตัวอีกทีก็ กระทบอีกเสียแล้ว !

ช่วงนั้นฉันก้าวเข้าสู่บทบาทของคณะที่ทำงานอย่างเต็มตัวแล้ว ท่านสมณะจึงมอบหมายงานให้ฉันไปเตือน นาย ข. และคู่รักของนาย ข. ว่าไม่ให้แสดงออกในเรื่องความรักจนเกินเด็ก เพราะไม่อย่างนั้นจะเสียการเรียน เมื่อสมณะบอกมาแล้วจะให้ทำอย่างไรละ ฉันก็ต้องบอกตามที่ท่านว่ามา จนในที่สุดก็เป็นการทำคุณบูชาโทษ ฉันเป็นนางมารร้ายในสายตาของผู้คน ที่คอยทำลายล้างความรักระหว่าง พระเอก คือ นาย ข. และนางเอกคือ แฟนของนาย ข. ไปโดยปริยาย

ฉันไม่รู้ตัวเลยแม้แต่น้อยว่า ภัยพิบัติกำลัง คืบคลานเข้ามาที่ละนิด ด้วยลมปากคนไม่กี่คนที่พูดเองเออเอง โดยไม่ถามฉันสักคำ และที่น่าเจ็บปวดก็คือมันเป็นคมดอกจากปากของนักปฏิบัติธรรมเสียด้วย โหหนอ ฤทธิ์เดชของปาก มันช่างรุนแรงร้ายกาจอะไรเช่นนี้ ฉันไม่รู้หรือทว่าใครพูดหรือนินทาบ้าง รู้แต่เพียงว่า หลังจาก ที่ไปตักเตือนน้องตามที่ท่านสมณะบอกแล้ว ฉันก็จบเรื่องทุกอย่างไว้ตรงนั้น เพราะอย่างไรก็ได้ทำหน้าที่ที่ดูแลน้องแล้ว ใครจะทำตามหรือไม่ นั่น ก็เป็นสิทธิ์ของเขาเอง ฉันไม่เอะใจอะไรสักนิดว่า ยังมีผู้ต่อความยาวสาวความยืดออกไปอีก โดยให้ ข้อหาแรกว่า ฉันไปกีดกันน้องเพราะอยากได้นาย ข. มาครอบครองเองแต่แผนการไม่สำเร็จ เพราะ นาย ข. รักเดียวใจเดียว (น้ำเน่าอย่างแรง)

ฉันยอมรับในส่วนที่ไปชวนนาย ข. เพราะ รู้สึกว่าเขาเป็นคนไม่ถือและพูดคุยกันได้ จึงคิดว่า การชวนคงไม่ส่งผลกระทบอะไร นี่ไม่ใช่แค่

เหตุการณ์เดียวที่มาทดสอบ ไม่รู้ว่าบุญช้ำ กรรมชดช้อยังไง เรื่องถึงโยงโยงไปหานาย ค. ได้ อีกคน นาย ค. เป็นคนดี พี่ที่สัสมาลึกษาต่างก็ ให้ความเคารพ นาย ค. เป็นคนศีลเคร่ง สุขุม

ดังนั้นการเขียนบันทึกของเขาจึงมีสาระน่ารู้ มากมายที่น่าศึกษา ฉันไม่รู้หรือทว่านาย ค. จะ เขียนบันทึกดีเลิศขนาดไหน ฉันรู้แต่เพียงว่า ท่านสมณะแนะนำให้ฉันไปขอขมบันทึก นาย ค. มาอ่าน เพื่อเสริมประสบการณ์ในการเขียนบันทึก ของตน ก่อนที่ท่านสมณะจะแนะนำอย่างอื่นต่อ ฉันได้ขำแล้วขำอีกว่า ท่านน่าจะขอมาให้ฉันอ่าน จะดูเหมาะกว่าการที่ฉันจะเข้าไปขอเอง เพราะ ลำพังตัวฉันแล้ว ไม่อยากจะไปอ่านบันทึกของ นาย ค. เท่าไรหรือทว่า เพราะปกติก็ไม่ได้พูดคุย กับเขาอยู่แล้ว

แต่ในเมื่อท่านสมณะท่านอุตส่าห์แนะนำมา ก็เลยต้องลองไปขอขมอ่านด้วยตัวเองเพราะเห็นว่า นาย ค. คงจะไม่คิดมาก เนื่องจากเป็นคนดีมีศีล เคร่งอยู่แล้ว เมื่อจังหวะของกรรมวิบากประจวบ เหมาะพอดี บทละครน้ำเน่าแต่ละฉากก็เริ่มต้น ดำเนินเรื่องของมันโดยทันที

ทุกฉากถูกประพันธ์ขึ้นด้วยใครนั้นไม่จำเป็นต้องถามหา หรือกล่าวขวัญถึงหรือทว่า เพราะบท ละครนั้นเกิดจากจินตนาการกันเอาเองนั่น ฉัน กลายเป็นนางมารร้าย ที่ภายนอกดูดี แต่ ภายในเต็มไปด้วยของเน่าเหม็นและความชั่วร้าย กลายเป็นคนที่คอยยื้อแย่งแฟนของน้อง คอย จีบผู้ชายคนโน้นคนนี้ ถ้าไม่ได้คนนี้ก็ต้องเบนเข็ม ไปหาคนใหม่ต่อไป เหมือนการล่าเหยื่อ

ฉันกลายเป็นผู้หญิงที่ชอบเสแสร้งด้วยการ ทำที่ไปขอขมบันทึกมาอ่าน นาน...เอากับเขาลี ป็น เสริมเติมแต่งกันในพริบตาเดียว ฉันก็เป็นตัว อัจฉาในละครน้ำเน่าไปได้ น่าอายจริงๆ อายกับการที่ต้องไปตกเป็นข่าวที่ไร้สาระมากๆ แบบนี้ การรักของอีกฝ่ายหนึ่งระดับที่เกียรติดีความดี แทบไม่เหลือเลย

เรื่องนี้มีปมไปเกี่ยวพันกับคุณอาท่านหนึ่งด้วย

อาจจะเป็นที่ปรึกษาของฝ่ายโน้น ก็เลยเผลอตัว
เข้าร่วมขบวนการ เพราะความเป็นห่วงลูกศิษย์
และทนเห็นคนเลวลอยนวลไม่ได้ อิม.. ก็นับว่า
ขบวนการของเขาแน่นมาก เป็นไปได้เกือบหมด
ทุกคน เขารับฟังแต่เสียงของลูกทีมด้วยความ
เห็นอกเห็นใจ โดยไม่คิดหรือลืมไปเลยว่า การ
ตัดสินใจที่ดีจะต้องฟังข้อมูลทั้งสองฝ่าย และจิตใจ
ต้องเป็นกลาง จึงจะวิเคราะห์ ตี้น ลึกหนาบาง
ในใจคนได้ดี

ฉันใช้ชีวิตโดยปรกติมาตลอด โดยไม่รู้เลย
ว่าใครบ้างที่กำลังมองฉันแปลกๆ อยู่ตลอดมา
เพียงคำคำเดียวที่ทำให้ฉันไม่รู้ร้อนไม่รู้หนาวอะไร
เลยก็คือ ความบริสุทธิ์ใจ และไม่รู้เรื่องเลย

ฉันเชื่อว่าลำพังตนเองแล้ว ไม่เคยคิดที่จะไป
ทำอะไรให้ใครเดือดร้อน เพราะฉันมาที่นี่เพื่อมา
ปฏิบัติธรรม มาลดละกิเลส ไม่ใช่มาหาเรื่องใคร
นอกเสียจากอีกฝ่ายจะเดือดเนื้อร้อนใจกันไปเอง
เช่นเดิม ไม่ว่าจะเป็นการปฏิสังขารก็ยังอยู่ใน
เกณฑ์ปกติ โดยหารู้ไม่ว่า อีกฝ่ายกำลังเกิดความ
รู้สึกไม่ดีต่อเราอยู่

ระยะเวลาผ่านไปเท่าไรก็ไม่รู้ รู้แต่ว่าคนที่
ส่งข่าวนี้ให้ฉันได้หูตาสว่างก็คือ เพื่อนร่วมห้อง
ในขณะที่ฟังเรื่องราวต่างๆ ที่พรังพรูออกมาจาก
ปากเพื่อน สิ่งแรกที่ทำก็คือควบคุมสติตาม
อารมณ์ของตนเองที่กำลังเกิดอะไร เหตุแห่งการ
เกิดคืออะไร แต่พอฟังเรื่องจบ ก็แทบจะควบคุม
สติไม่ไหว นี่หรือเปล่าที่เขาเรียกว่า “ตัวไม่ยอม
คน ไม่ยอมให้ใครมาว่าเราเสียวๆ หายๆ การ
รักหน้าตัวเอง”

ฉันรู้ว่าตัวเองกำลังมีอารมณ์โกรธ แต่ก็
พยายามรวบรวมสติอีกครั้ง อย่างน้อยเรา
ต้องเข้มแข็งตั้งหิน อย่าอ่อนไหวตามลมปากง่ายๆ
เรื่องนี้จะต้องฟังจากอีกฝ่ายก่อนค่อยสรุปทีหลัง

ตอนนี้ วิธีที่น่าจะดีที่สุด เข้าไปหาสมณะและ
ผู้ใหญ่ที่เราพอจะขอคำแนะนำได้ ถึงแม้ว่าเรื่อง
นี้จะเกิดขึ้นจริง เราเองก็ไม่ควรที่จะไปแก้ตัวหรือ
ให้เหตุผลให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ กาล

เวลาเท่านั้นที่จะพิสูจน์ได้ว่าเราเป็นอย่างไร เรื่อง
นี้ใครทำคนนั้นยอมได้ เอาเป็นว่ายกให้กรรมและ
กาลเป็นผู้พิพากษาคดีกว่า ฉันรู้ว่าในใจลึกๆ ก็ยัง
โกรธอยู่ และเจ็บปวดด้วย ที่หลายๆ คนเลือกที่
จะสรุปเอาเองมากกว่าการมาถามฉัน แต่ถึงแม้จะ
โกรธยังไง ฉันก็พยายามบอกตนเองเสมอว่า
ควรที่จะอโหสิกรรมเป็นดีที่สุด

พ่อท่านสอนเสมอว่า ลูกของพ่อควรรู้จักให้อภัย
เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพราะพ่อเองก็ให้อภัย
มามาก และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อลูกทุกคนเสมอ
และเป็นการให้อภัยที่ยิ่งใหญ่กว่าพวกเราหลาย
ล้านเท่า เรื่องที่เรา กำลังเจอ นั้น เล็กนิดเดียว
พ่อท่านโดนเข้าใจผิดจากคนเกือบทั้งประเทศ แต่
ท่านก็ยังคงนำพาพวกเราชาวอโศกฝ่าวิกฤตต่างๆ
เหล่านั้นมาได้ด้วยอาการที่นิ่ง แจ่มใสดูจันทรเพ็ญ

เรียกว่า ใครชอบใครชังช่างเขา ใจเรา
ร่วมเย็นเป็นพอ เมื่อเราชัดว่าเรากำลังทำอะไร
และเราก็ไม่ได้เป็นอย่างที่เขาพูด ไม่ควรที่จะไป
คิดมาก ลู้ง่ายไว้จะดีกว่า ผู้พูดเยอะยอมเสียเปรียบ
ถ้าเทียบกันในเชิงรบ เพราะจะทำให้ฝ่ายตรงข้าม
มองเราออกได้โดยง่าย

งานนี้ฉันได้รับประโยชน์มากมายจากทุกชีวิต
ที่ดำเนินไปพร้อมกับบทนิยายน้ำเน่าแต่มันก็อุดม
ไปด้วยวิตามินเสริมพลังให้จิตใจ

ถ้าเหตุการณ์นี้ไม่เกิดขึ้น

ก็คงไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนเป็นแน่

ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ใจตน การเฝ้าดูลีลา
ของกิเลสอยู่ตลอดหรือเผลอตามมัน การที่ได้เห็น
โทษภัยของศีลข้อ ๔ การที่เราได้เรียนรู้ในเรื่อง
การสื่อสาร และการวิเคราะห์ข่าวสาร และสุดท้าย
การได้ฝึกยอมให้อภัย **รู้จักเอาวิกฤตมาเป็นโอกาส
เพื่อเก็บเกี่ยวเอาประโยชน์**

ฉันคิดว่า ฉันมองเห็นกิเลสตนและกิเลสท่าน
ออกพอได้ แต่ฉันจะไม่ไปปรับที่เขาหรอก ขอหัน
มาปรับที่ตัวเองดีกว่า แล้วเราจะได้พัฒนาด้วย

การห้ามโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางโทรทัศน์ (ตอนจบ)

6 กิตกรณิข่าวใหญ่ในต่างประเทศเกิดขึ้นเป็นคดีตัวอย่างที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการออกกฎหมายกิติหรือองค์กรทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านมิให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แพร่หลายกิติน่าจะต้องศึกษา คือคดีที่คณะกรรมการยุโรปโดยการสนับสนุนของประเทศสหราชอาณาจักรหรือประเทศอังกฤษยื่นฟ้องประเทศฝรั่งเศสต่อศาลยุติธรรมยุโรปว่า การที่ประเทศฝรั่งเศสได้มีการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายการกีฬาทางโทรทัศน์ของฝรั่งเศสซึ่งเป็นการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาในประเทศสมาชิกอื่นของสหภาพ

ยุโรปเป็นการละเมิดพันธกรณีตามมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรป เพราะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการบริการโฆษณาและบริการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ นอกจากนั้นคณะกรรมการยุโรปยังให้เหตุผลว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลเกี่ยวกับการป้องกันสุขภาพของสาธารณชนตามมาตรา ๔๖ (๑) ประกอบมาตรา ๖๖ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรปซึ่งอนุญาตให้กระทำได้นั้นเป็นกฎเกณฑ์ที่ไม่ได้สัดส่วนที่ประเทศฝรั่งเศสไม่อนุญาตให้มีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายการกีฬาทาง

โทรทัศน์ของฝรั่งเศส เมื่อมีการแข่งขันกีฬาในประเทศอื่นๆ ในสหภาพยุโรป และมีการโฆษณาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นมีป้ายสนับสนุนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ดี มีโลโก้หรือมีตราสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อใดๆ ปรากฏอยู่ในสนามก็ไม่สามารถจะถ่ายทอดกีฬาดังกล่าวนั้นเข้ามาในประเทศฝรั่งเศสได้เพราะถือว่าผิดกฎหมาย คณะกรรมาธิการยุโรปโดยการสนับสนุนของประเทศอังกฤษจึงฟ้องประเทศฝรั่งเศสให้ยกเลิกการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายการกีฬา ประเทศฝรั่งเศสอ้างว่าการห้ามดังกล่าวนั้นเป็นการป้องกันสุขภาพของสาธารณชนซึ่งในมาตรา ๔๖ (๑) ประกอบมาตรา ๖๖ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรปอนุญาตให้กระทำได้ แต่คณะกรรมาธิการ โดยการสนับสนุนของสหราชอาณาจักรนั้น เห็นว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่ไม่ได้สัดส่วนกัน คือหมายความว่า การประกาศห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้นไม่ได้ช่วยหรือไม่เป็นสัดส่วนกับการป้องกันสุขภาพของสาธารณชน

รัฐบาลฝรั่งเศสยังต่อสู้ด้วยว่ากฎเกณฑ์การโฆษณาทางโทรทัศน์ของประเทศฝรั่งเศสนั้นไม่ขัดต่อมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรป แต่หากเป็นการจำกัดเสรีภาพใน ความหมายของมาตรา ๔๙ ก็ยังทำได้เพราะมี เหตุผลในการป้องกันสุขภาพของสาธารณชน และจำเป็นต้องป้องกันการหลีกเลียงกฎหมายที่ใช้บังคับ นอกจากนี้กฎเกณฑ์ดังกล่าวได้สัดส่วนกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะคุ้มครองแล้ว ประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าการห้ามโฆษณาตามปกติ นั้น มีการห้ามอยู่แล้ว แต่บริษัทที่ผลิตเครื่องดื่มเกี่ยวกับแอลกอฮอล์นั้นมักจะหลีกเลียงกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับโดยไปโฆษณาแฝงในรายการต่างๆ ของกีฬาที่ต่างๆ ระดับโลก

ศาลยุติธรรมยุโรปวินิจฉัยว่า ตามมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรปนั้นมีความ ประสงค์ที่จะไม่ให้มีการจำกัดเสรีภาพใดๆ ในการ

ให้บริการไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในประเทศนั้นๆ เอง หรือในประเทศสมาชิกอื่นๆ และเสรีภาพในการให้บริการใช้ได้ทั้งฝ่ายผู้ให้บริการและผู้รับ บริการ อย่างไรก็ตามเสรีภาพในการให้บริการไม่มี มาตรการที่เป็นอย่างเดียวกันทั้งสหภาพยุโรป จึง ต้องถูกจำกัดโดยกฎเกณฑ์ของประเทศสมาชิก แต่ละประเทศซึ่งเป็นเหตุผลที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๖ (๑) ประกอบด้วยมาตรา ๖๖ ของสนธิสัญญา หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ในกรณีที่ประเทศ สมาชิกจะเป็นผู้พิจารณาระดับการคุ้มครองให้ เพียงพอเพื่อสุขภาพของสาธารณชนและวิธีการที่ จะทำให้การคุ้มครองนั้นบรรลุผล โดยจะต้องอยู่ใน ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาดังกล่าว และโดยเฉพาะจะต้องอยู่ในหลักของการได้ สัดส่วนซึ่งกำหนดว่ามาตรการต่างๆ ที่ใช้จะต้อง ได้สัดส่วนกับการบรรลุผลของวัตถุประสงค์ที่จะต้อง คุ้มครองและต้องไม่เกินความจำเป็นเพื่อ รักษาวัตถุประสงค์ดังกล่าว คดีจึงมีปัญหาต้อง วินิจฉัยว่ามีข้อจำกัดตามความหมายของมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาดังกล่าวหรือไม่ มีกฎเกณฑ์การ โฆษณาทางโทรทัศน์เช่นนั้นของฝรั่งเศสซึ่งเป็น เรื่องที่อยู่ในหลักการของมาตรา ๔๖ (๑) ประกอบด้วยมาตรา ๖๖ ของสนธิสัญญาดังกล่าว หรือไม่ และกฎเกณฑ์ดังกล่าวได้สัดส่วนหรือไม่

ประการแรก กฎเกณฑ์การโฆษณาทาง โทรทัศน์ของฝรั่งเศสเป็นการจำกัดเสรีภาพในการ ให้บริการตามความหมายของมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรปหรือไม่ เห็นว่า กฎเกณฑ์ดังกล่าวเป็นกฎเกณฑ์ที่จำกัดเสรีภาพในการ ให้บริการโฆษณา โดยไม่อนุญาตให้มีป้าย โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายการถ่ายทอด รายการแข่งขันกีฬาในฝรั่งเศส กฎเกณฑ์ดังกล่าว ยังขัดต่อบทบัญญัติของการบริการแพรภาพ รายการโทรทัศน์ โดยผู้ถ่ายทอดของฝรั่งเศสต้อง ปฏิเสธไม่ถ่ายทอดรายการแข่งขันกีฬาที่มีป้าย โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเป็นป้ายซึ่งอาจ สามารถมองเห็นได้ และเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ที่จำหน่ายในฝรั่งเศส นอกจากนี้ผู้จัดการแข่งขันกีฬาของฝรั่งเศสไม่อาจขายสิทธิ์การถ่ายทอดให้แก่ผู้ถ่ายทอดของประเทศฝรั่งเศสได้ หากรายการแข่งขันกีฬาทางโทรทัศน์นั้นมีการโฆษณาแฝงซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ข้อต่อสู้ของฝรั่งเศสที่ว่ากฎเกณฑ์ดังกล่าวไม่ขัดต่อมาตรา ๔๙ ของสนธิสัญญาดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น และในการสืบพยานฝรั่งเศสก็ยอมรับว่ามีความเป็นไปได้ในทางเทคนิคที่จะปกปิดป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่การใช้เทคนิคดังกล่าวจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจำนวนมากสำหรับผู้ถ่ายทอดฝรั่งเศส จึงเป็นการชัดเจนว่าศาลเห็นว่าการห้ามโฆษณาดังกล่าวนั้นเป็นการจำกัดเสรีภาพในการให้บริการ

ประการที่ ๒ กฎเกณฑ์การโฆษณาทางโทรทัศน์ของฝรั่งเศสเป็นวัตถุประสงค์ในการป้องกันสุขภาพของสาธารณชนหรือไม่ เห็นว่ากฎเกณฑ์การโฆษณาทางโทรทัศน์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันสุขภาพของสาธารณชนของประเทศฝรั่งเศสตามความหมายของมาตรา ๔๖ (๑) ของสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรป มาตราการจำกัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กำหนดขึ้นเพื่อต่อต้านการใช้แอลกอฮอล์โดยไม่ชอบซึ่งจะสื่อถึงความห่วงใยในสุขภาพของสาธารณชน

ประการที่ ๓ กฎเกณฑ์การโฆษณาทางโทรทัศน์ของฝรั่งเศสพอเพียงแก่การบรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันสุขภาพของสาธารณชนหรือไม่ กฎเกณฑ์การโฆษณาดังกล่าวนั้นถือว่ามีพอเพียงแก่การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันสุขภาพของสาธารณชน นอกจากนี้กฎเกณฑ์ดังกล่าวไม่เกินความจำเป็นเพื่อรักษาวัตถุประสงค์ดังกล่าว เป็นการจำกัดเฉพาะกรณีป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งอาจเห็นได้ทางโทรทัศน์ เป็นการลดโอกาสที่ผู้ชมโทรทัศน์อาจได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ข้ออ้างของคณะกรรมการยุโรปและอังกฤษที่ว่า เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งไม่ได้

ลดส่วนนั้นฟังไม่ขึ้น

ประการสุดท้ายที่ว่า ข้อโต้แย้งบางส่วนของกฎเกณฑ์ดังกล่าวไม่ชัดเจนเพียงพอ นั้น เห็นว่ากฎเกณฑ์ตามปัญหาชัดเจนแน่นอนเพียงพอแก่ผู้ถ่ายทอดที่จะพิจารณากรณีการถ่ายทอดรายการแข่งขันกีฬาซึ่งถูกลังห้ามแล้ว จึงพิพากษายกฟ้อง

เห็นได้ชัดเจนว่า ประเทศในสหภาพยุโรปหลายประเทศรวมทั้งสหราชอาณาจักร มีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มุ่งที่จะโฆษณาให้คนในฝรั่งเศสได้เห็นในรายการกีฬาที่ถ่ายทอดในประเทศฝรั่งเศสแม้จะเป็นบริษัทของตนเองยังห้ามโฆษณา ฉะนั้นถ้ากีฬาดังกล่าวมีผู้ใดซื้อลิขสิทธิ์ถ่ายทอดเข้าไปในประเทศฝรั่งเศสและเผยแพร่ภาพในประเทศฝรั่งเศส ผู้ที่ซื้อลิขสิทธิ์ต้องลบภาพดังกล่าวโดยใช้เทคนิคทางเทคโนโลยีไปดำเนินการซึ่งเสียค่าใช้จ่ายมากไม่คุ้มกับการเผยแพร่ภาพกีฬาดังกล่าวจึงทำให้กีฬารายการต่างๆ ในสหภาพยุโรปที่ได้รับการสนับสนุนจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่สามารถแพร่ภาพถ่ายทอดเข้าไปในฝรั่งเศสได้ เมื่อถ่ายทอดเข้ามาในประเทศฝรั่งเศสไม่ได้ เครื่องดื่มและบริษัทต่างๆ ที่ผลิตแอลกอฮอล์ก็ไม่สนับสนุนกีฬาต่างๆ ของประเทศอื่นๆ ทำให้ประเทศอื่นๆ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะถึงจะเผยแพร่ภาพไปทางฝรั่งเศสก็จะปิดภาพหรือไม่ถ่ายทอดเพื่อป้องกันการเสียค่าใช้จ่ายในการปกปิดภาพดังกล่าวในส่วนนั้น

เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องดูแบบอย่างของประเทศฝรั่งเศสที่ถูกต้องดีงามและช่วยให้สังคมไทยอยู่รอดปลอดภัยและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจำนวนมาก ก็น่าจะต้องการทำ ส่วนปัญหาใดหรือสิ่งใดที่ประเทศในยุโรปได้กระทำแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องไม่น่าเลือกใส่ง่ายๆ ไม่น่าเอาเป็นแบบอย่างก็ต้องประกาศให้ประชาชนทราบ แล้วช่วยกันต่อต้านช่วยโน้มน้าวให้ประชาชนเห็นถึงโทษภัยของสิ่งนั้นๆ มิใช่เอาเฉพาะสิ่งสร้างปัญหาให้กับเรา แต่สิ่งช่วยแก้

ปัญหาให้กับเราไม่ดำเนินการและไม่เอาอย่าง

อีกสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในขณะนี้ก็คือเรื่อง**อบายมุข** โดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ที่จะเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งต่อมาทางรัฐบาลได้ให้สลากต่างๆ ที่ออกให้ออกพร้อมสลากกินแบ่งรัฐบาลเพียง ๒ วันต่อเดือนเท่านั้นไม่ว่าสลากออมสิน สลากการกุศลอื่นๆ หรือของมูลนิธิสมาคมต่างๆ ผู้เขียนเห็นว่าเดือนละ ๒ ครั้งก็ยังไม่พอ และการเสนอให้ออกสลากดังกล่าวนั้นควรจะอนุญาตให้เพียงเดือนละ ๑ ครั้งและการอนุญาตให้เปิดบ่อนการพนันไม่ว่าการตีไก่กิติ การกัดปลา กิติ การชนโค กิติ การแข่งม้า กิติ หรือการพนันอื่นๆ ชนิดน่าจะอนุญาตให้พร้อมกันในวันเดียวเท่านั้น มิใช่วันหนึ่งไปเล่นหวยอีกวันหนึ่งไปเล่นม้าหรือเล่นพนันอย่างอื่นสลับกันไปได้ อย่างนี้ก็จะทำให้คนไปหมกมุ่นอยู่กับการพนันไม่รู้จักจบสิ้น และควรจะปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้เช่นเดียวกับประเทศฝรั่งเศส ห้ามการโฆษณาการชี้ชวนต่างๆ และห้ามการถ่ายทอดการออกสลากกินแบ่งสลากกินรวบและสลากทุกประเภทในสื่อทุกสื่อเพื่อมิให้ประชาชนลุ่มหลงกับอบายมุขดังกล่าวเหล่านี้ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุที่แท้จริงและไม่ต้องใช้งบประมาณมากมายมหาศาลเช่นที่ทำกันอยู่จนทุกปัจจุบันนี้ และควรห้ามโฆษณาหรือทำป้ายบอกทาง บอกสนามที่ใหญ่โตเกินขนาดและต้องบอกว่าเป็นอบายมุขไม่ใช่กีฬา ผู้เขียนเคยเห็นป้าย**สนามกีฬา**ชนโค เป็นการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องเลย ต้องระบุให้ชัดว่า **บ่อนชนโค บ่อนชนโค** มิฉะนั้นเยาวชนจะงกกันไปหมดว่า กีฬาหรืออะไรกันแน่ **ต้องแยกกีฬาที่มีจุดหมายเพื่อออกกำลังกาย** กับ**การพนันที่มุ่งจะเอาทรัพย์ของผู้อื่นออกจากกัน**

๒

คำสองคำ

ประวัติศาสตร์หน้าใหม่

จุดชนวนชวนบรรลุดมคติ
เปรียบไม่ผลึกก้านด้านศาสตร์ศิลป์
เกิดโรงเรียนแหล่งความรู้คู่แผ่นดิน
สร้างคนดีมีล้น ณ ถิ่นไทย

ผลิตคนเป็นผู้นำทางความคิด
สอนผู้ตาม-รู้ถูกผิดวิจิตร
แก้ปัญหาทุกสิ่งอย่างจริงใจ
ทวยศุภความยากไร้ไม่แผ้วพาน

เปลวเทียนชัยให้แสงแกร่งกล้า
คุณธรรมโดดเด่นเป็นแก่นสาร
เสริมคุณค่าของคนด้วยผลงาน
บริการสังคมยอมสมบูรณ

มันสมองสองมือคืออาวุธ
ชาติก้าวรุดอักษรไทยไม่เสื่อมสูญ
ร่วมสืบทอดวัฒนธรรมเรื่องจำรูญ
เทคโนโลยีเพิ่มพูนแห่งภูมิรู้

เป็นโรงเรียนยิ่งใหญ่ที่ไผ่ผืน
ต่างมุ่งมันมาเรียนเพียรต่อสู้
แม้แก่เฒ่าเยาว์วัยเพราะได้ครู
จึงทุกผู้ร่วมใจต้องไปเรียน

เรียกมหาวิทยาลัยให้ชีวิต
ศักดิ์และสิทธิ์เท่าเทียมกันสู่การเปลี่ยน
เพื่อรู้ไต่ใครกันที่มันเวียน
แต่หน้าเขียนประวัติศาสตร์โก่งชาติกิน!

● วาสนา บุญสม

อนาจริยชน-อารีจริยชน

นักการเมืองคือผู้ทำงานเพื่อบ้านเมือง

เป็นอาสาสมัครมันหมายมาสู่ญ-เสี่ย-สละ จาคะ
มิใช่มาได้-มาเอาประโยชน์อันมิควรมีควรมิควรมิ
นักการเมืองมิได้มาตามหมายเรียกเกณฑ์
และมีใช้พนักงานรับจ้าง หรือต่างตอบแทน

*ในยุทธจักรการเมืองการปกครอง
หลากลันด้วยอำมิสประโยชน์ฉ้อฉลทุจริต
ทำทนายปรากการคุณธรรมจริยธรรมยั้งนัก
ผู้ยืนหยัด แข็งแกร่งทนทานได้...นักการเมือง
ผู้อ่อนแอศิโรราบ...นักกินเมืองหนักแผ่นดิน*

นักการเมืองที่กลายเป็นนักกินเมือง
กินทุกอย่างที่ขวางหน้า ล้มล้างทุกอย่างที่กีดกัน
แต่ซ่อนร่างสร้างภาพลวงตาได้สวยสดงดงาม
กว่าจะตามรู้แจ้งเห็นจริงก็แทบสิ้นชาติ
ถึงกระนั้นทั้งนักกินเมืองและบริวารทาส
ก็ยังมีสำนึกผู้ผิดชอบชั่วดีควรมนุษย์
จึงควรแก้พรหมทัณฑ์อเปหิพันยุทธจักรการเมือง

หากนักการเมืองเป็นนักปฏิบัติธรรมด้วย
เป็นนักการเมืองในธรรมทำงานตามธรรม
เจริญรอยตามครรลองพระบรมศาสดา
หยั่งอธิปไตยในธรรมสู่ธรรมาธิปไตย
สถาปนาระบอบประชาธรรมาธิปไตย
เหนือลัทธิระบบชนชั้นวรรณะ
ชนยอมเสมอแม้กันตั้งในเพศบรรพชิต
ถึงพร้อมด้วยศีลแล้วตรปฏิบัติ
ยังประโยชน์ตนประโยชน์ท่าน
เพื่อประโยชน์สุขแห่งสรรพสัตว์
แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองจักเป็นจริง
ด้วยนักการเมืองการปกครองอารีจริย
เริ่มต้นบัดนี้และเอาจริง ยังไม่สายเกิน

๕